

การดำเนินงานของศูนย์แรกรับเข้าทำงาน และสิ้นสุดการจ้าง

การจัดการความรู้ (KM) ในกรมจัดหางาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
โดย สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว
กรมการจัดหางาน

คำนำ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ให้กรมการจัดหางานจัดตั้งศูนย์ แกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง เพื่ออบรมให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ แก่แรงงานต่างด้าวสัญชาติ กัมพูชา ลาว และเมียนมา ที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยภายใต้ MoU เช่น สัญญาจ้าง ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี และการใช้ชีวิตในประเทศไทย ทำให้มีความพร้อมที่จะทำงานก่อนอนุญาตให้ทำงานในประเทศไทยรวมถึงการนำความรู้และ ประสบการณ์ทำงานไปใช้ในชีวิตประจำวัน เมื่อเดินทางกลับประเทศของตนหลังจากทำงานครบ สัญญาจ้าง เป็นจุดพักหรือแรงงานต่างด้าวเดินทางกลับ ประเทศเมื่อครบสัญญาจ้าง รวมทั้งเป็นศูนย์ ประสานงานระหว่างนายจ้างกับแรงงานต่างด้าว ซึ่งหลังจากแรงงานต่างด้าวผ่านการอบรมแล้วจะได้รับใบอนุญาตทำงานในรูปแบบบัตรสมาร์ทการ์ด (Smart.Card)

เนื่องจากศูนย์แกรับเข้าทำงานและสิ้นสุด การจ้างจัดตั้งขึ้นตามจังหวัดที่อยู่ชายแดนติดกับ ประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งในปัจจุบันมีศูนย์ดังกล่าว

จำนวน ๕ ศูนย์ ได้แก่ จังหวัดตาก สระแก้ว หนองคาย มุกดาหาร และระนอง ทำให้การรับรู้ถึง การดำเนินงานของศูนย์ฯ จำกั้อยู่ในวงแคบ ดังนั้น ทีมงานจัดการความรู้ (KM Team) สำนักบริหาร แรงงานต่างด้าว จึงได้จัดทำ “แนวทางการดำเนินงาน ของศูนย์แกรับเข้าทำงานและสิ้นสุด การจ้าง” เพื่อให้ บุคลากรของกรมการจัดหางาน หน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งประชาชนทั่วไปมีความรู้ ความเข้าใจใน แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานของศูนย์ฯ ผู้ปฏิบัติงานสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน และเป็นแนวทางในการขยายการจัดตั้งศูนย์ฯ สำหรับ จังหวัดที่เหมาะสม

ทีมงานจัดการความรู้ สำนักบริหารแรงงาน ต่างด้าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการจัดการความรู้ (Knowledge Management KM ฉบับนี้ จะให้ความรู้ ความเข้าใจ เสริมสร้างการทำงานและนำไปใช้ ประโยชน์ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และผู้ ที่สนใจต่อไป

ทีมงานจัดการความรู้ (KM Team)
สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว
กรมการจัดหางาน
กันยายน ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ : บทนำ	๑
แบบทดสอบบทที่ ๑	๔
บทที่ ๒ : กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๕
แบบทดสอบบทที่ ๒	๑๑
บทที่ ๓ : หลักเกณฑ์และขั้นตอนการจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง	๑๒
แบบทดสอบบทที่ ๓	๑๔
บทที่ ๔ : แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานของศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง	๑๕
แบบทดสอบบทที่ ๔	๒๖

ภาคผนวก :

ภาคผนวก ๑ เฉลยแบบทดสอบ

ภาคผนวก ๒ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

ภาคผนวก ๓ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

ภาคผนวก ๔ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

ภาคผนวก ๕ พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาคผนวก ๖ พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.๒๕๖๐

    และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๑

ภาคผนวก ๗ กฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)

    พ.ศ. ๒๕๖๑

ภาคผนวก ๘ กฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคนต่างด้าวที่จะขอรับใบอนุญาตทำงาน

    พ.ศ. ๒๕๖๓

ภาคผนวก ๙ ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

    พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาคผนวก ๑๐ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว

    สัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา

ภาคผนวก ๑๑ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านแรงงานระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

    กับประเทศภาคี

ภาคผนวก ๑๒ บันทึกข้อตกลงด้านการจ้างแรงงานระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับประเทศภาคี

ภาคผนวก ๑๓ คำสั่งกรมการจัดหางาน เรื่อง การจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

ภาคผนวก ๑๔ หลักสูตรการอบรม “เตรียมความพร้อมแรงงานต่างด้าวก่อนเข้าทำงานในประเทศ”

ภาคผนวก ๑๕ แบบประเมินการอบรมหลักสูตร “เตรียมความพร้อมแรงงานต่างด้าวก่อนเข้า

    ทำงานในประเทศไทย”

ภาคผนวก ๑๖ แบบสัมภาษณ์เบื้องต้นสำหรับแรงงานหลังเข้ารับการอบรม

คำสั่งกรมการจัดหางาน ที่ ๔๘๑/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งทีมงานจัดการความรู้การดำเนินงานของศูนย์แรกรับ
เข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัจจุบันประเทศไทยต้องประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานระดับล่างโดยเฉพาะในกิจการประมง เกษตร งานรับใช้ในบ้านและงานก่อสร้าง ดังนั้นเพื่อตอบสนองความต้องการของนายจ้าง/สถานประกอบการ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน จึงจำเป็นต้องใช้แรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาทดแทน รัฐบาลจึงได้มีมาตรการการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศอย่างถูกกฎหมาย ภายใต้บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านแรงงานระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับประเทศภาคี (MoU) ซึ่งแรงงานต่างด้าวจะเดินทางเข้ามาทำงานและเดินทางกลับออกไปนอกราชอาณาจักรผ่านทางด่านตรวจคนเข้าเมืองที่ตั้งอยู่บริเวณชายแดน การเข้ามาทำงานของคนต่างด้าวดังกล่าว เมื่อเดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทยแล้วส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจใน สัญญาจ้าง ภาษา วัฒนธรรม กฎหมาย สิทธิที่จะพึงได้รับในขณะที่ทำงาน และการใช้ชีวิตในประเทศไทย จึงก่อปัญหาการละเมิดสิทธิแรงงาน การใช้ชีวิตในขณะที่ทำงานกับนายจ้าง เพื่อนร่วมงาน รวมถึงชาวไทยที่เกี่ยวข้อง เกิดการละทิ้งงาน หลบหนีนายจ้างและลักลอบทำงานอย่างผิดกฎหมายโดยไม่สนใจพันธะผูกพันตามสัญญาจ้างที่ได้ตกลงไปแล้ว เกิดความเสียหายต่อนายจ้าง เศรษฐกิจ สังคม และประเทศโดยรวม

ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ให้กรมการจัดหางานจัดตั้งศูนย์ฯ แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง โดยมีการจัดตั้งศูนย์ฯ นำร่องในจังหวัดที่อยู่ตามแนวชายแดนประเทศเพื่อนบ้านกัมพูชา ลาว และเมียนมา จำนวน ๓ จังหวัด ได้แก่ ตาก สระแก้ว และหนองคาย เพื่ออบรมให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ แก่แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยภายใต้ MoU เช่น สัญญาจ้าง ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี และการใช้ชีวิตในประเทศไทย รวมถึงการนำความรู้และประสบการณ์การทำงานไปใช้ในชีวิตประจำวันเมื่อเดินทางกลับประเทศของตนหลังจากทำงานครบสัญญาจ้าง ตรวจสอบ คัดกรองแรงงานต่างด้าวว่ามีนายจ้างจริงตรงตามสัญญาจ้าง และมีความพร้อมที่จะทำงานก่อนอนุญาตให้ทำงานในประเทศไทย เป็นจุดพักรอแรงงานต่างด้าวเดินทางกลับประเทศเมื่อครบสัญญาจ้าง เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างนายจ้างกับแรงงานต่างด้าว เมื่อแรงงานต่างด้าวผ่านการอบรมแล้ว นายจ้างจะต้องพาแรงงานต่างด้าวเดินทางไปปรับใบอนุญาตทำงาน ณ สำนักงานจัดหางานจังหวัดตามท้องที่ที่ทำงานของนายจ้างซึ่งใบอนุญาตทำงานจะเป็นรูปแบบเล่ม

ต่อมาในปี ๒๕๖๐ กรมการจัดหางาน ได้พัฒนาระบบการออกใบอนุญาตทำงานที่ทันสมัยและสะดวกต่อการพกพา โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาบริหารจัดการเพื่อออกใบอนุญาตทำงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Work Permit) ในรูปแบบบัตรสมาร์ทการ์ด (Smart Card) โดยจะออกใบอนุญาตทำงานดังกล่าวให้แรงงานต่างด้าว ณ ศูนย์ฯ แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างทันทีที่แรงงานต่างด้าวผ่านการอบรมเรียบร้อยแล้ว ทำให้ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปรับใบอนุญาตทำงาน ณ สำนักงานจัดหางานจังหวัดตามท้องที่ที่ทำงานของนายจ้าง ซึ่งใบอนุญาตแบบอิเล็กทรอนิกส์นั้น เป็นชนิดที่เป็นใบอนุญาตที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์แบบออนไลน์ ประสงค์ ตามประกาศกรมการจัดหางานเรื่อง กำหนดแบบใบอนุญาตทำงาน ลงวันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ปัจจุบัน กรมฯ ได้ขยายการจัดตั้งศูนย์ฯ เพิ่มเติมอีกจำนวน ๒ จังหวัด คือ มุกดาหาร และระนอง รวมเป็น ๕ จังหวัด

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อให้บุคลากรของกรมการจัดหางานมีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานของศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

๒) เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาการจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างให้แก่จังหวัดที่ประสงค์จะดำเนินการจัดตั้งศูนย์ฯ

๓) เพื่อสร้างการรับรู้และการประชาสัมพันธ์แก่นายจ้าง/สถานประกอบการ และผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงาน ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง อันนำไปสู่การกระตุ้นให้มีการนำเข้าแรงงานต่างด้าวอย่างถูกกฎหมายภายใต้ MoU ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

๔) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานภาครัฐ และการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานราชการ

๑.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑) สามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน และทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อองค์กรต่อไป

๒) นายจ้าง/สถานประกอบการ และผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานได้รับทราบถึงขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานของศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

๓) สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง และการขยายแผนการดำเนินงานไปสู่จังหวัดที่มีความพร้อมและมีคุณสมบัติที่เหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์ฯ

๔) สามารถใช้เป็นเอกสารการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ผู้ที่สนใจทราบ

๑.๔ คำนิยาม

การนำคนต่างด้าวมาทำงาน หมายถึง การดำเนินการใด ๆ เพื่อนำคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการทำงาน

คนต่างด้าว หมายถึง บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงาน หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศซึ่งได้รับใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน

ผู้รับอนุญาตให้ทำงาน หมายถึง คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้ทำงาน

บันทึกข้อตกลง หมายถึง ข้อตกลงด้านการจ้างแรงงานระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับประเทศภาคี (รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา)

คนงาน หมายถึง พลเมืองของประเทศภาคีหนึ่งที่ได้รับการคัดเลือกและสมัครใจเดินทางเพื่อไปทำงานในเขตอาณาจักรอีกภาคีหนึ่งภายใต้ข้อตกลงนี้ และยินยอมทำงานโดยถูกกฎหมายให้แก่ นายจ้าง เพื่อได้รับเงินค่าจ้างและผลประโยชน์อื่น ๆ ตอบแทน ตามที่ระบุไว้ในสัญญาจ้างและข้อกำหนดอื่น ๆ ของประเทศผู้รับ

นายจ้าง หมายถึง นิติบุคคล หรือเจ้าของธุรกิจ หรือบุคคล ที่จ้างคนงานจากประเทศผู้ส่ง ตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้รับ

หน่วยงานผู้ส่ง หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่ได้รับการมอบอำนาจจากหน่วยงานผู้มีอำนาจ และหน่วยงานใดที่หน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความมอบหมายให้การรับรองให้ จัดหางาน และส่งคนงานไปทำงานยังประเทศผู้รับภายใต้บันทึกข้อตกลงฉบับนี้

หน่วยงานผู้รับ หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่ได้รับการมอบอำนาจจากหน่วยงานผู้มีอำนาจ และหน่วยงานใดที่หน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้การรับรองให้รับคนงาน หน่วยงานผู้ส่งเพื่อทำงานในประเทศผู้รับภายใต้บันทึกข้อตกลงฉบับนี้

บัญชีรายชื่อแรงงานต่างด้าว (Name List) หมายถึง บัญชีรายชื่อแรงงานต่างด้าวที่ผ่านการ ประทับตราและลงลายมือชื่อรับรองอย่างเป็นทางการจากกระทรวงแรงงานของประเทศต้นทางและ นายจ้างมายื่นขอใบอนุญาตทำงานแทนคนต่างด้าว

แบบทดสอบบทที่ ๑

๑. คนต่างด้าว หมายถึง.....
๒. ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง มีจำนวน.....แห่ง
๓. ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง ตั้งอยู่ในจังหวัดใดบ้าง
  - (ก) สระแก้ว หนองคาย จันทบุรี
  - (ข) เชียงใหม่ หนองคาย ตาก ระนอง
  - (ค) สระแก้ว ตาก หนองคาย ระนอง มุกดาหาร
  - (ง) หนองคาย ระนอง ตาก สระแก้ว เชียงราย
๔. แรงงานต่างด้าวที่ผ่านการอบรม ณ ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จะได้รับใบอนุญาตทำงานรูปแบบใด
  - (ก) Digital Work Permit
  - (ข) E-Work Permit
  - (ค) แบบเล่ม
  - (ง) ผิดทุกข้อ

บทที่ ๒ กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ๒.๑ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒
- ๒.๒ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓
- ๒.๓ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
- ๒.๔ พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.๒๕๖๐ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๑
- ๒.๕ กฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๒.๖ กฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคนต่างด้าวที่จะขอรับใบอนุญาตทำงาน พ.ศ. ๒๕๖๓
- ๒.๗ ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๒.๘ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา
- ๒.๙ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านแรงงานระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับประเทศภาคี
- ๒.๑๐ บันทึกข้อตกลงด้านการจ้างแรงงานระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับประเทศภาคี
- ๒.๑๑ คำสั่งกรมการจัดหางาน เรื่อง การจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

๒.๑ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒

การเข้าและออกนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๑๑ บุคคลซึ่งเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรจะต้องเดินทางเข้ามาหรือออกไปตามช่องทางด่านตรวจคนเข้าเมืองเขตท่าสถานีหรือท้องที่และตามกำหนดเวลาทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีจะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒ ห้ามมิให้คนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้เข้ามาในราชอาณาจักร

(๑) ไม่มีหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางอันถูกต้องและยังสมบูรณ์อยู่ หรือมีแต่ไม่ได้รับการตรวจลงตราในหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางเช่นว่านั้นจากสถานทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศหรือจากกระทรวงการต่างประเทศ เว้นแต่กรณีที่ไม่ต้องมีการตรวจลงตราสำหรับคนต่างด้าวบางประเภทเป็นกรณีพิเศษ

๒.๒ พระราชบัญญัติประกันสังคม ๒๕๓๓

แรงงานต่างด้าวซึ่งเป็นผู้ประกันตนจะได้รับสิทธิด้านการรักษาพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาลหรือเครือข่ายของสถานพยาบาลนั้น โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย โดยต้องขึ้นทะเบียนและจ่ายเงินสมทบเข้าสู่ระบบประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ ดังนี้

(๑) กองทุนประกันสังคม แรงงานต่างด้าวต้องขึ้นทะเบียนกับสำนักงานประกันสังคม และจ่ายเงินสมทบกองทุนประกันสังคมในอัตรา ๕% รัฐบาล ๒.๗๕% ได้รับสิทธิประโยชน์ ๗ กรณี คือ กรณีเจ็บป่วยหรือประสบอันตราย ทูพพลภาพ ตาย ซึ่งไม่เนื่องจากการทำงาน รวมทั้งกรณีคลอดบุตร สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน

(๒) กองทุนเงินทดแทน นายจ้างของแรงงานต่างด้าวเป็นผู้จ่ายสมทบฝ่ายเดียวในอัตรา ๐.๒ - ๑% ของค่าจ้างตามความเสี่ยงของประเภทกิจการ โดยได้รับสิทธิประโยชน์ในกรณีประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย ทูพพลภาพ สูญหายหรือตายเนื่องจากการทำงาน

กลุ่มแรงงานต่างด้าวนำเข้ามาตาม MOU ที่ทำงานในประเภทงานรับใช้ในบ้าน เกษตร ปศุสัตว์ ประมง ค่าขายที่มีใช้ธุรกิจ ไม่ต้องเข้าสู่ระบบประกันสังคม แต่สามารถเข้าสู่ระบบประกันสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข โดยการซื้อประกันสุขภาพ ๑,๖๐๐ บาท ต่อปี

๒.๓ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.๒๕๔๑

การปฏิบัติที่เท่าเทียมกัน

นายจ้างต้องปฏิบัติต่อลูกจ้างชายและหญิงเท่าเทียมกันในการจ้างงาน เว้นแต่ลักษณะหรือสภาพของงานไม่อาจปฏิบัติเช่นนั้นได้

เวลาทำงานปกติ

งานทุกประเภท ไม่เกิน ๘ ชั่วโมง/วัน

งานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัย ไม่เกิน ๗ ชั่วโมง/วัน

การทำงานล่วงเวลา

ต้องได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง แต่ถ้าเป็นงานซึ่งต้องทำติดต่อกันไปถ้าหยุดจะเสียหายแก่ งานหรือเป็นงานฉุกเฉิน นายจ้างอาจให้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลาได้เท่าที่จำเป็น

การทำงานในวันหยุด

ต้องได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง เว้นแต่งานที่ต้องทำติดต่อกันไปถ้าหยุดจะเสียหายแก่ งานและงานฉุกเฉิน หรือกิจการโรงแรม สถานมหรสพ ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่ม สโมสร สมาคมหรือ สถานพยาบาล นายจ้างอาจให้ลูกจ้างทำงานในวันหยุดได้เท่าที่จำเป็น

เวลาพัก

ไม่น้อยกว่าวันละ ๑ ชั่วโมง หลังจากลูกจ้างทำงานมาแล้วไม่เกิน ๕ ชั่วโมงติดต่อกัน

สำหรับลูกจ้างเด็ก หลังจากทำงานมาแล้วไม่เกิน ๔ ชั่วโมง ติดต่อกัน

วันหยุด

วันหยุดประจำสัปดาห์ไม่น้อยกว่า ๑ วัน/สัปดาห์

วันหยุดตามประเพณีไม่น้อยกว่า ๑๓ วัน/ปี โดยรวมวันแรงงานแห่งชาติ

ลูกจ้างที่ทำงานติดต่อกันครบ ๑ ปี มีสิทธิหยุดพักผ่อนประจำปีไม่น้อยกว่า ๖ วันทำงาน/ปี

วันลา

ลาป่วย ได้เท่าที่ป่วยจริง ได้รับค่าจ้างตลอดระยะเวลาที่ลา แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน/ปี

ลากิจ ได้ตามที่กำหนดในข้อบังคับการทำงาน

วันลาเพื่อคลอดบุตร ลูกจ้างหญิงมีสิทธิลาเพื่อคลอดบุตรครรภ์หนึ่งไม่เกิน ๙๐ วัน

นับรวมวันหยุดที่มีระหว่างวันลาด้วยโดยได้รับค่าจ้างไม่เกิน ๔๕ วัน

ค่าจ้าง

จ่ายไม่น้อยกว่าเดือนละหนึ่งครั้ง และไม่น้อยกว่าอัตราจ้างขั้นต่ำ

ค่าล่วงเวลาในวันทำงาน

จ่ายไม่น้อยกว่า ๑.๕ เท่าของค่าจ้างปกติต่อชั่วโมง

ค่าชดเชย

นายจ้างต้องจ่ายค่าชดเชยให้ลูกจ้างเมื่อเลิกจ้างโดยไม่มี ความผิดในอัตราตามที่กำหนดไว้ใน

กฎหมาย

นายจ้างมีสิทธิเลิกจ้างโดยไม่จ่ายค่าชดเชย ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้าง

(๒) จงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย

(๓) ประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้นายจ้างได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง

(๔) ผ่าฝืนข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน หรือระเบียบ หรือคำสั่ง ของนายจ้างอันชอบด้วยกฎหมายและเป็นธรรม และนายจ้างได้ตัดเตือนเป็นหนังสือแล้ว ทั้งนี้หนังสือเตือนให้มีผลบังคับได้ไม่เกิน ๑ ปี นับแต่วันที่ถูกจ้างกระทำความผิด เว้นแต่กรณีที่ร้ายแรงนายจ้างไม่จำเป็นต้องตัดเตือน

(๕) ละทิ้งหน้าที่เป็นเวลา ๓ วันทำงานติดต่อกันไม่ว่าจะมีวันหยุดคั่นหรือไม่ก็ตาม โดยไม่มีเหตุผลอันควร

(๖) ได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๒.๔ พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

นายจ้างนำคนต่างด้าวมาทำงานกับตนในประเทศ

มาตรา ๔๖ นายจ้างซึ่งมิใช่ผู้ประกอบการรับเหมาแรงงานหรือรับเหมาค่าแรง ผู้ใดประสงค์จะนำคนต่างด้าวจากต่างประเทศมาทำงานในประเทศตามบันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศให้แก่จ้างนายทะเบียนทราบจำนวนประเทศที่คนต่างด้าวมิถินที่อยู่ งานที่ประสงค์จะให้คนต่างด้าวมาทำและรายการอื่นตามที่อธิบดีกำหนด ในกรณีที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๑๑ ให้นายจ้างดำเนินการต่อไปเมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมแล้ว

การทำงานของคนต่างด้าว

มาตรา ๕๙ คนต่างด้าวซึ่งมิถินที่อยู่ในราชอาณาจักรหรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองซึ่งมิใช่เพื่อการท่องเที่ยวหรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร จะทำงานได้ก็แต่เฉพาะงานที่มีได้มีประกาศห้ามคนต่างด้าวทำตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่งและต้องได้รับอนุญาตทำงาน

มาตรา ๖๐ คนต่างด้าวซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักรผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตทำงานในราชอาณาจักร อาจยื่นคำขออนุญาตและชำระค่าธรรมเนียมผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้

นายจ้างผู้ใดประสงค์จะจ้างคนต่างด้าวเข้ามาทำงานในกิจการของตนในราชอาณาจักร จะยื่นคำขออนุญาตทำงานแทนคนต่างด้าวต่อนายทะเบียนพร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมแทนคนต่างด้าวก็ได้

๒.๕ กฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

กฎหมายคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๑

ในกิจการประมงทะเลที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑ คน ขึ้นไป นายจ้างต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามหักค่าจ้างลูกจ้าง ยกเว้นเป็นการหักตามมาตรา ๗๖ แห่ง พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) ห้ามเรียกหรือรับหลักประกันจากลูกจ้าง เว้นแต่เป็นงานตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเรียกหรือรับหลักประกันการทำงาน หรือหลักประกันความเสียหายในการทำงานจากลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๕๑

(๓) ห้ามรับเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ทำงาน

(๔) ให้นายจ้างค่าจ้างไม่น้อยกว่าอัตราจ้างขั้นต่ำ

(๕) ต้องจัดให้ลูกจ้างมีเวลาพัก ไม่น้อยกว่า ๑๐ ชั่วโมง ในระหว่างการทำงาน ๒๔ ชั่วโมง และไม่น้อยกว่า ๗๗ ชั่วโมง ในระยะเวลาการทำงาน ๗ วัน

๒.๖ กฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคนต่างด้าวที่จะขอรับใบอนุญาตทำงาน พ.ศ. ๒๕๖๓

คนต่างด้าวซึ่งจะได้รับใบอนุญาตทำงานตามมาตรา ๙ ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๒) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก่อนวันขอรับใบอนุญาตทำงาน

(๓) ไม่เป็นผู้เจ็บป่วยด้วยโรค ดังต่อไปนี้

ก) โรคเรื้อนในระยะติดต่อหรือในระยะปรากฏอาการอันเป็นที่รังเกียจแก่สังคม

ข) วัณโรคระยะติดต่อ

ค) โรคเท้าช้างในระยะปรากฏอาการอันเป็นที่รังเกียจแก่สังคม

ง) โรคติดยาเสพติดให้โทษ

จ) โรคพิษสุราเรื้อรัง

ฉ) โรคซิฟิลิสในระยะที่ ๓

๒.๗ ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๖๒

“คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย” หมายถึง

(๑) คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าวแล้วแต่กรณี และบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

(๒) คนต่างด้าวซึ่งได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

(๓) คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมาย ว่าด้วยคนเข้าเมืองและบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมาย ว่าด้วยสัญชาติ “บัตร” หมายถึง บัตรประจำตัวที่นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นออกให้แก่ คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยหรือบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

“ผู้อุปถัมภ์” หมายถึง ผู้มีชื่อเป็นเจ้าของบัตร

ข้อ ๕ บัตรประจำตัวมี ๒ ชนิด ได้แก่

(๑) บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย เป็นบัตรที่ออกให้กับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีชื่อ อยู่ในทะเบียนบ้าน พ.ร. ๑๓ และ พ.ร. ๑๔

(๒) บัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน เป็นบัตรที่ออกให้กับคนซึ่งไม่มีสัญชาติ ไทยที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ร.๓๘ ก

๒.๘ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวสัญชาติ กัมพูชา ลาว เมียนมา

กระทรวงแรงงาน เสนอเรื่อง การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา เพื่อการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบ และแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวและ ปัญหาส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องเนื่องจากปัญหาการค้ำมนุษย์ด้านแรงงาน การทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการ รายงานและไร้การควบคุม (IUU) ต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง ซึ่งในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ได้เห็นชอบให้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์แรก รับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง เพื่ออบรมให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น สัญญาจ้าง ภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี และการใช้ชีวิตในประเทศไทย รวมถึงการใช้ชีวิตในประเทศของตนเมื่อทำงานครบตามสัญญาจ้าง ตรวจคัดกรองแรงงานต่างด้าวว่ามีนายจ้างตามสัญญาจ้างและมีความพร้อมที่จะทำงานก่อนอนุญาตทำงานใน ประเทศไทย เป็นจุดที่พิกัดแรงงานต่างด้าว โดยให้นำร่องในจังหวัดที่มีอยู่แนวชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน เมียนมา ลาว และกัมพูชา

๒.๙ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านแรงงานระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับ ประเทศภาคี

บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านแรงงานระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับ รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และรัฐบาลแห่ง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ได้กำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกันระหว่างประเทศไทยและประเทศภาคี ดังนี้

- ๑) เพื่อให้มีขั้นตอนการดำเนินการจ้างงานที่ถูกต้องตามกฎหมายและเหมาะสม
- ๒) ให้มีกระบวนการส่งกลับแรงงานต่างด้าวที่ครบวาระการจ้างงานที่มีประสิทธิภาพ
- ๓) ให้มีการคุ้มครองแรงงานตามกฎหมาย
- ๔) ป้องกันการลักลอบข้ามแดน การค้าแรงงาน และการจ้างงานโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

๒.๑๐ บันทึกข้อตกลงด้านการจ้างแรงงานระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับประเทศภาคี

ข้อตกลงด้านการจ้างงาน ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับรัฐบาลแห่ง ราชอาณาจักรกัมพูชา รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐแห่ง สหภาพเมียนมา เพื่อร่วมกันดำเนินการตามวัตถุประสงค์บันทึกข้อตกลงว่าด้วยการจ้างแรงงาน คือ เพื่อพัฒนา และขยายความร่วมมือระหว่างคู่ภาคี และจัดทำกรอบการดำเนินการที่ชัดเจนเพื่ออำนวยความสะดวกในการ จัดทำสัญญาจ้าง

แรงงานในเขตแดนของคู่ภาคีอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และจัดการค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินการตามกระบวนการที่เหมาะสมสำหรับการจ้างงานและส่งกลับแรงงานที่ครบกำหนดระยะเวลา การจ้างงาน ตามเงื่อนไขกลับประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ แรงงานได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศภาคี ร่วมมือกันสกัดกั้นและต่อต้านการค้ามนุษย์เพื่อการจ้างแรงงาน และการเข้า-ออกเมือง โดยผิดกฎหมาย

๒.๑๑ คำสั่งกรมการจัดหางาน เรื่อง การจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

(๑) คำสั่งกรมการจัดหางานที่ ๗๘๒/๒๕๕๕ เรื่อง จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างจำนวน ๓ แห่ง ดังนี้

๑) ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จังหวัดตาก ที่ตั้งอาคารเลขที่ ๕๕๕ ถนนสายเอเชีย ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

๒) ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างจากจังหวัดสระแก้วที่ตั้งอาคารเลขที่ ๖๓๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านใหม่หนองไทร อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

๓) ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จังหวัดหนองคาย ที่ตั้งอาคารเลขที่ ๑๖๕/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลมีชัย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

(๒) คำสั่งกรมการจัดหางานที่ ๔๐๒/๒๕๖๑ เรื่อง จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างจำนวน ๑ แห่ง ดังนี้

- ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จังหวัดมุกดาหาร ที่ตั้งอาคารเลขที่ ๘๙/๖ ถนนมุกดาหาร-ดอนตาล ตำบลศรีบุญเรือง อำเภอมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

(๓) คำสั่งกรมการจัดหางาน ที่ ๑๒๑๗/๒๕๖๑ เรื่อง จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จำนวน ๑ แห่ง ดังนี้

- ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จังหวัดระนอง ที่ตั้งอาคารเลขที่ ๘๙/๒๒๗ หมู่ที่ ๑ ตำบลปากน้ำ อำเภอรณง จังหวัดระนอง

แบบทดสอบบทที่ ๒

๑. ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ กำหนดเวลาทำงานปกติของงานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัย ไม่เกิน.....ชั่วโมง/วัน

- (ก) ๕ ชั่วโมง/วัน
- (ข) ๖ ชั่วโมง/วัน
- (ค) ๗ ชั่วโมง/วัน
- (ง) ๘ ชั่วโมง/วัน

๒. กฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดให้นายจ้างในกิจการประมงที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป ให้ลูกจ้างมีเวลาพัก ไม่น้อยกว่า.....ชั่วโมง ในระหว่างการทำงาน 24 ชั่วโมง

- (ก) ๘ ชั่วโมง
- (ข) ๑๐ ชั่วโมง
- (ค) ๑๒ ชั่วโมง
- (ง) ๑๖ ชั่วโมง

๓. แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานตามระบบ MOU ทำงานในประเภทใดที่ไม่ต้องเข้าสู่ระบบประกันสังคม (แต่สามารถเข้าสู่ระบบประกันสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข)

- (ก) ประมง
- (ข) เกษตร
- (ค) งานรับใช้ในบ้าน
- (ง) ถูกทุกข้อ

หลักเกณฑ์และขั้นตอนการจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

๓.๑ หลักเกณฑ์การพิจารณาจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

(๑) ความพร้อมของจังหวัดที่จะจัดตั้งศูนย์ฯ โดยจะพิจารณาความพร้อมของจังหวัดที่ขอจัดตั้งศูนย์ฯ ว่ามีความพร้อมที่จะจัดตั้งศูนย์ฯหรือไม่อย่างไร เช่น ความพร้อมด้านอาคาร/สถานที่ที่จะใช้เป็นที่ตั้งสำนักงานของศูนย์ฯ ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ที่จะต้องไปปฏิบัติงาน ณ ที่ตั้งของศูนย์ฯ เป็นต้น

(๒) เป็นจังหวัดตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ โดยจะพิจารณาว่าเป็นจังหวัดที่มีชายแดนติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา หรือสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือราชอาณาจักรกัมพูชา

(๓) พิจารณาความคุ้มค่า โดยจะพิจารณาว่าหากมีการจัดตั้งศูนย์ฯ ในจังหวัดนั้น จะเกิดความคุ้มค่าในการจัดตั้งศูนย์ฯ เปรียบเทียบกับพื้นที่ตามภารกิจ และเชิงงบประมาณมากน้อยเพียงใด

(๔) ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน และภาครัฐสูงสุด โดยจะพิจารณาว่าหากมีการจัดตั้งศูนย์ฯ ในจังหวัดนั้น จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อใครบ้าง เช่น มีนายจ้าง/สถานประกอบการ และแรงงานต่างด้าวได้รับประโยชน์ก็ราย เป็นต้น

๓.๒ ขั้นตอนการจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

(๑) สำนักงานจัดหางานจังหวัดที่มีความประสงค์จะจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างดำเนินการ ดังนี้

๑) สำรวจความพร้อมสำหรับจัดตั้งศูนย์ฯ เช่น อาคาร/สถานที่ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เป็นต้น

๒) จัดทำประมาณการงบประมาณที่ใช้สำหรับจัดตั้งศูนย์ฯ

๓) จัดทำโครงสร้าง/องค์ประกอบของศูนย์ฯ เช่น จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ใช้ปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอน

๔) กำหนดกลุ่มเป้าหมาย โดยให้ระบุจำนวนนายจ้างและแรงงานต่างด้าวที่คาดว่าจะมาดำเนินการในศูนย์ฯ ประมาณ ๓ ปีงบประมาณ

๕) ประเมินความคุ้มค่าในการจัดตั้งศูนย์ฯ ทุกด้าน

(๒) สำนักงานจัดหางานจังหวัดที่มีความประสงค์ฯ เสนอให้กรมการจัดหางานพิจารณาให้ความเห็นชอบให้จัดตั้งศูนย์ฯ

(๓) กรมการจัดหางานพิจารณาการตั้งศูนย์ฯ ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาจัดตั้งศูนย์ฯ แกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

(๔) กรมการจัดหางาน แจ้งผลการพิจารณาการตั้งศูนย์ฯ ให้สำนักงานจัดหางานจังหวัดนั้น ๆ ทราบ

(๕) สำนักงานจัดหางานจังหวัด ดำเนินการเตรียมการจัดตั้งศูนย์ฯ และส่งจัดทำคำของบประมาณสำหรับใช้จัดตั้งศูนย์ฯ ให้กรมการจัดหางาน เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๖) กรมการจัดหางาน ดำเนินการขอรับการสนับสนุนงบประมาณสำหรับใช้จัดตั้งศูนย์ฯ จากสำนักงานกองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว

(๗) เมื่อกรมการจัดหางานได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณสำหรับใช้จัดตั้งศูนย์ฯ จากสำนักงานกองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวแล้ว จะแจ้งให้สำนักงานจัดหางานจังหวัดทราบ

(๘) เมื่อสำนักงานจัดหางานจังหวัดได้แจ้งรับการจัดสรรเงินงบประมาณสำหรับใช้จัดตั้งศูนย์ฯ จะดำเนินการจัดหาสถานที่พร้อมอุปกรณ์สำนักงานและจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ และจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติงาน ณ ศูนย์ฯ

(๙) กรมการจัดหางานออกคำสั่งจัดตั้งศูนย์ฯ แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างจังหวัด.....

(๑๐) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์การเปิดให้บริการของศูนย์ฯ แห่งใหม่ ให้สำนักงานจัดหางานจังหวัดทุกจังหวัด สำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๑๐ ประเทศคู่ภาคี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นายจ้าง/สถานประกอบการ บริษัทนำเข้าคนต่างด้าวมาทำงานในประเทศและประชาชนทั่วไปทราบโดยทั่วกัน

(๑๑) กรมการจัดหางานมีหนังสือแจ้งการจัดตั้งศูนย์ฯ แห่งใหม่ ให้ประเทศต้นทางทราบ

แบบทดสอบบทที่ ๓

๑. ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างจะต้องเป็นจังหวัดที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศใดดังต่อไปนี้

- (ก) กัมพูชา ลาว เมียนมา
- (ข) กัมพูชา ลาว เวียดนาม
- (ค) ลาว เวียดนาม เมียนมา
- (ง) ผิดทุกข้อ

๒. ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานใด

- (ก) สำนักงานประมาณ
- (ข) กรมบัญชีกลาง
- (ค) กระทรวงการคลัง
- (ง) สำนักงานกองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว

๓. ข้อใดไม่ใช่หลักเกณฑ์การพิจารณาการจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

- (ก) ความคุ้มค่าในการจัดตั้งศูนย์ฯ
- (ข) ผู้ได้รับประโยชน์จากการจัดตั้งศูนย์ฯ
- (ค) ต้องเป็นจังหวัดที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน
- (ง) ต้องเป็นจังหวัดที่นายจ้างแจ้งความต้องการแรงงานต่างด้าวมากกว่า ๕๐,๐๐๐ คนขึ้นไป

บทที่ ๔

แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานของศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

๔.๑ แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานของศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างจังหวัดตาก สระแก้ว หนองคาย และมุกดาหาร

ขั้นตอนการดำเนินงานของศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างจังหวัดตาก สระแก้ว หนองคาย และมุกดาหาร แบ่งออกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

(๑) กรณีแรกเข้าทำงาน มีแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑) รับเอกสารขออนำเข้าแรงงานต่างด้าวจากนายจ้าง/สถานประกอบการ หรือบริษัท นำคนต่างด้าวมาทำงานในประเทศ ดังนี้

- สำเนาบัญชีรายชื่อแรงงานต่างด้าว (Name List)
- สำเนา Passport หน้าที่รูปถ่าย
- สัญญาจ้างแรงงานต่างด้าว
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักฐานนายจ้าง หลักฐานการมอบอำนาจ

เป็นต้น

๒) ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ตามข้อ ๑) ว่ามีครบถ้วนและถูกต้อง เมื่อตรวจสอบเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้องแล้ว จะแจ้งและนัดหมายให้นายจ้าง/สถานประกอบการ หรือ บริษัทนำคนต่างด้าวมาทำงานในประเทศ นำแรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาในประเทศ

๓) ประสานแจ้งวัน เวลา และรายชื่อแรงงานต่างด้าว ที่จะเดินทางเข้ามาในประเทศไทย ให้ด่านตรวจคนเข้าเมืองที่นายจ้าง/สถานประกอบการแจ้งความประสงค์จะนำเข้าแรงงาน เพื่อให้ตรวจคนเข้าเมืองประจำด่านฯ ตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราวและอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร เพื่อทำงานตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองแก่แรงงานดังกล่าว ตามวัน เวลาที่กำหนด โดยแรงงานต่างด้าวต้องตรวจลงตรา วีซ่า (Visa) กับสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองก่อนเข้ารับการอบรม

๔) อบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่แรงงานต่างด้าว ตามหลักสูตร “เตรียมความพร้อมแรงงานต่างด้าวก่อนเข้าทำงานในประเทศไทย” (Post-Arrival Orientation for Migrant Workers Program in Thailand) เพื่อให้แรงงานต่างด้าวสามารถดำรงชีวิตและอยู่ร่วมสังคมได้อย่างปกติสุขตลอดระยะเวลาที่ทำงานในประเทศไทย รวมถึงการนำความรู้และประสบการณ์ทำงานไปใช้ในชีวิตประจำวัน เมื่อเดินทางกลับประเทศของตนหลังจากทำงานครบสัญญาจ้าง

๕) ตรวจสอบ และคัดกรองแรงงานต่างด้าวว่ามีนายจ้างจริงตรงตามสัญญาจ้าง และมีความพร้อมที่จะทำงานก่อนอนุญาตให้เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย

๖) สุ่มตรวจสอบคัดกรองแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาใช้บริการของศูนย์ฯ ว่าเป็นผู้เสียหาย หรือผู้เสี่ยงที่จะถูกค้ำมนุษย์หรือไม่

๗) บันทึกข้อมูลแรงงานต่างด้าวในระบบสารสนเทศแรงงานต่างด้าวเพิ่มเติมจากที่สำนักงานจัดหางานจังหวัด/สำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๑๐ ได้บันทึกไว้ จากการยื่นเอกสารภายใต้ MoU โดยบันทึกวันที่แรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาในประเทศไทยตามการตรวจลงตราวีซ่าของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งทำให้ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน

๘) จัดทำใบอนุญาตทำงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Work Permit) ในรูปแบบบัตร Smart Card ให้แก่แรงงานต่างด้าวที่ผ่านการอบรมเรียบร้อยแล้ว

ตัวอย่างใบอนุญาตทำงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Work Permit)

๙) ประสานการรับแรงงานต่างด้าวระหว่างนายจ้างกับแรงงานต่างด้าว

๑๐) แจ้งรายชื่อแรงงานต่างด้าวที่ผ่านการอบรมฯ ให้สำนักงานจัดหางานจังหวัด/สำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๑๐ ที่เป็นที่ตั้งสถานที่ทำงานของคนต่างด้าวทราบ เพื่อติดตามให้แรงงานต่างด้าวนำส่งใบรับรองแพทย์ที่ระบุว่าไม่เป็นโรคต้องห้ามตามกฎหมายฯ และรายงานผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

(๒) **กรณีสิ้นสุดการจ้าง** มีแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑) ตรวจสอบและพิจารณาการรับสิทธิที่พึงได้รับของแรงงานต่างด้าว กรณีแรงงานเดินทางกลับประเทศ

๒) แจ้งรายชื่อแรงงานต่างด้าวที่สิ้นสุดการจ้างให้ด่านตรวจคนเข้าเมือง เพื่อประทับตราออกนอกราชอาณาจักร

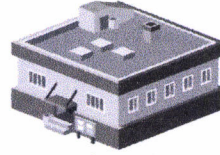
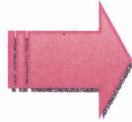
๓) รายงานผลการดำเนินการและการรับสิทธิให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผังงาน (Flowchart) การดำเนินงานของศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง
จังหวัดตาก มุกดาหาร หนองคาย และสระแก้ว

กรณีแรกรับเข้าทำงาน

(1) นายจ้าง/สถาน
ประกอบการ
ไปที่ศูนย์แรกรับฯ

ศูนย์แรกรับฯ

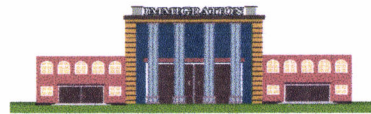
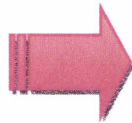
พร้อมยื่นเอกสาร ดังนี้

- บัญชีรายชื่อ (Name List)
- สำเนา Passport
- สัญญาจ้าง
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- รับเอกสารจากนายจ้าง/สถานประกอบการ พร้อมตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
- แจ้งและนัดหมายให้นายจ้างนำแรงงานเดินทางเข้ามา และเข้ารับการอบรม
- จัดเก็บและบันทึกข้อมูลแรงงาน
- แจ้งตรวจคนเข้าเมือง ประสานแจ้ง วัน เวลา ลายชื่อแรงงานต่างด้าวที่จะเดินทางเข้ามา ประทับตราวีซ่า

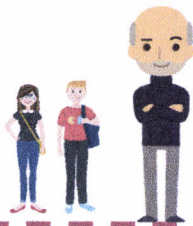

(2) นายจ้าง/สถานประกอบการ
ไปด่านตรวจคนเข้าเมือง พร้อมยื่น

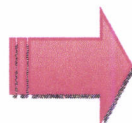

ด่านตรวจคนเข้าเมืองฯ

- ตรวจสอบเอกสาร
- ตรวจสอบตราประเภทคนอยู่ชั่วคราว และ อนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร
- แจ้งรายชื่อคนต่างด้าวที่ได้รับการตรวจลงตรา ให้ศูนย์แรกรับฯ

(3) นายจ้าง/สถานประกอบการ
นำแรงงานต่างด้าว ไปที่ศูนย์แรกรับฯ
พร้อมยื่นเอกสาร

ศูนย์แรกรับฯ

- อบรมแรงงานต่างด้าวตามหลักสูตร ที่กรมการจัดหางานกำหนดให้
- แจ้งรายชื่อแรงงานที่ได้เข้ารับการตรวจลงตราฯ และผ่านการอบรมฯ ให้สำนักงานจัดหางาน/สำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 1-10/สพต./กรมการจัดหางาน

(4) แรงงานต่างด้าวรับใบอนุญาตทำงาน
(E-Work Permit)

กรณีสิ้นสุดการจ้าง

- (1) นายจ้าง/สถานประกอบการยื่นเอกสารดังนี้
1. แบบแจ้งสิ้นสุดการจ้างงาน
  2. ใบอนุญาตทำงาน
  3. สำเนา Passport
  4. หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- (2) สจจ. สกจ.1-10 จัดทำหนังสือแจ้งการสิ้นสุดการจ้างให้ศูนย์แรกรับฯ

- (3) ศูนย์แรกรับฯ
- ตรวจสอบ และพิจารณาการรับสิทธิ์ที่พึงได้รับของแรงงาน
  - แจ้งรายชื่อแรงงานที่สิ้นสุดการจ้างให้ด่านตรวจคนเข้าเมือง
  - รายงานผลการดำเนินการ และการรับสิทธิ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- (4) ด่านตรวจคนเข้าเมือง
- ประทับตราออกนอกราชอาณาจักร
  - แรงงานเดินทางออกนอกประเทศ

ตัวอย่าง ทร. 38/1

(แบบรับรองรายการทะเบียนประวัติของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ)

แบบรับรองรายการทะเบียนประวัติของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ

เลขที่ทะเบียนประวัติ: ๓๓๓๓-๓๓๓๓

ชื่อ นามสกุล: นาย กุล กุลกุล

วันเดือนปีเกิด: ๒๕/๐๕/๖๕

เชื้อชาติ: ไทย

ศาสนา: อิสลาม

สัญชาติ: ไทย

เลขที่ใบอนุญาต: ๓๓๓๓-๓๓๓๓

สถานที่เกิด: กรุงเทพมหานคร

วันที่ออกใบอนุญาต: วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

วันที่หมดอายุ: วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ผู้รับอนุญาต: นาย กุล กุลกุล

สถานที่รับอนุญาต: กรุงเทพมหานคร

วันที่รับอนุญาต: วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

วันที่หมดอายุ: วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

๓) สำนักงานจัดหางานจังหวัดระนอง ดำเนินการดังนี้

(ก) ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- สำเนาบัญชีรายชื่อแรงงานต่างด้าว (Name List)
- สำเนา Passport หน้ารูปถ่าย
- สัญญาจ้างแรงงานต่างด้าว
- หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักฐานนายจ้าง หลักฐานการมอบอำนาจ เป็นต้น

ต้น

(ข) ตรวจสอบ และคัดกรองแรงงานต่างด้าวว่ามีนายจ้างจริงตรงตามสัญญาจ้าง และมีความพร้อมที่จะทำงานก่อนอนุญาตให้เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย

(ค) สุ่มตรวจสอบคัดกรองแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาใช้บริการของศูนย์ฯ ว่าเป็นผู้เสียหายหรือผู้เสี่ยงที่จะถูกค้ำมนุษย์หรือไม่

(ง) บันทึกข้อมูลแรงงานต่างด้าวในระบบสารสนเทศแรงงานต่างด้าวเพิ่มเติมจากที่สำนักงานจัดหางานจังหวัด/สำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๑๐ ได้บันทึกไว้ จากการยื่นเอกสารภายใต้ MoU โดยบันทึกวันที่แรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาในประเทศไทยตามการตรวจลงตราวีซ่าของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งทำให้ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน และจัดเก็บข้อมูลอัตลักษณ์บุคคล (Iris Scan)

(จ) อบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่แรงงานต่างด้าว ตามหลักสูตร “เตรียมความพร้อมแรงงานต่างด้าวก่อนเข้าทำงานในประเทศไทย” (Post-Arrival Orientation for Migrant Workers Program in Thailand) เพื่อให้แรงงานต่างด้าวสามารถดำรงชีวิตและอยู่ร่วมสังคมได้อย่างปกติสุขตลอดระยะเวลาที่ทำงานในประเทศไทย รวมถึงการนำความรู้และประสบการณ์ทำงานไปใช้ในชีวิตประจำวันเมื่อเดินทางกลับประเทศของตนหลังจากทำงานครบสัญญาจ้าง

(ฉ) จัดทำใบอนุญาตทำงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Work.Permit) ในรูปแบบบัตร Smart Card ให้แก่แรงงานต่างด้าวที่ผ่านการอบรมเรียบร้อยแล้ว

(ช) แจ้งรายชื่อแรงงานต่างด้าวที่ผ่านการอบรมฯ ให้สำนักงานจัดหางานจังหวัด/สำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๑๐ ที่เป็นที่ตั้งสถานที่ทำงานของคนต่างด้าวทราบ เพื่อติดตามให้แรงงานต่างด้าวนำส่งใบรับรองแพทย์ที่ระบุไม่เป็นโรคต้องห้ามตามกฎหมายกระทรวงฯ และรายงานผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

๔) สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดระนอง ดำเนินการดังนี้

- ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

- ตรวจสอบสัญญาจ้างและแจ้งสิทธิที่แรงงานได้รับตามกฎหมาย

(๒) **กรณีสิ้นสุดการจ้าง** มีแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑) ตรวจสอบและพิจารณาการรับสิทธิที่พึงได้รับของแรงงานต่างด้าว กรณีแรงงานเดินทางกลับประเทศ

๒) แจ้งรายชื่อแรงงานต่างด้าวที่สิ้นสุดการจ้างให้ด่านตรวจคนเข้าเมือง เพื่อประทับตราออกนอกราชอาณาจักร

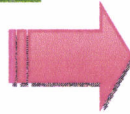
(๓) รายงานผลการดำเนินการและการรับสิทธิให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผังงาน (Flowchart) การดำเนินการอบรมศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จังหวัดระนอง

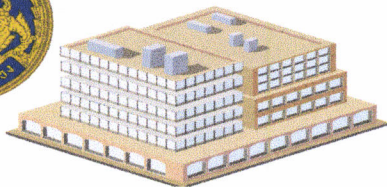
กรณีแรกรับเข้าทำงาน

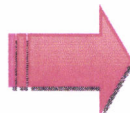
(1) สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

- ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้อง
- ตรวจสอบตราวีซ่า ประเภทคนอยู่ชั่วคราว (Non-Immigrant L-A) และประทับตราอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร ให้กับแรงงาน

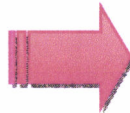
(2) ที่ทำการปกครองจังหวัดระนอง

- ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้อง
- จัดทำทะเบียนประวัติ ถ่ายภาพใบหน้าเก็บลายนิ้วมือ แรงงานต่างด้าว และออกเอกสาร ทร.38/1 ให้กับแรงงาน

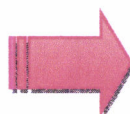
(3) สำนักงานจัดหางานจังหวัดระนอง

- ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้อง
- บันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศ กรมการจัดหางาน
- เก็บข้อมูลอัตลักษณ์บุคคล (Iris Scan)
- อบรมให้ความรู้แรงงานต่างด้าวตามหลักสูตร ที่กรมการจัดหางานกำหนด
- ออกใบอนุญาตทำงาน (E-work permit) ให้กับแรงงาน

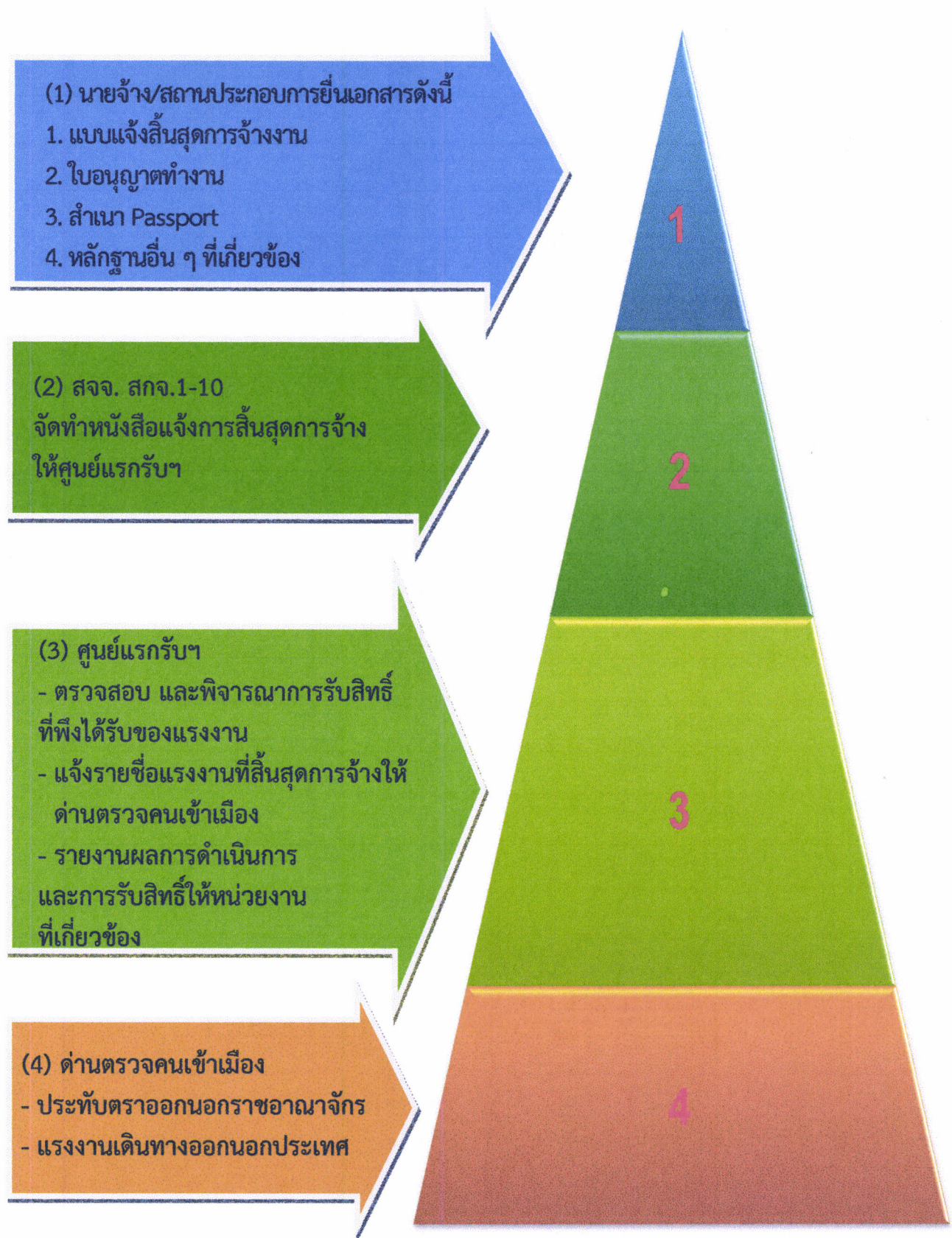

(4) สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
จังหวัดระนอง

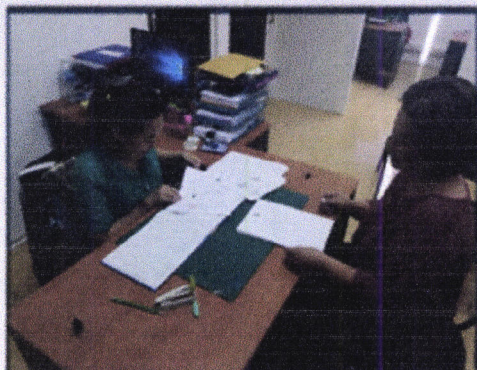
- ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้อง
- ตรวจสอบสัญญาจ้างงาน และแจ้งสิทธิที่แรงงานได้รับตามกฎหมาย

กรณีสิ้นสุดการจ้าง

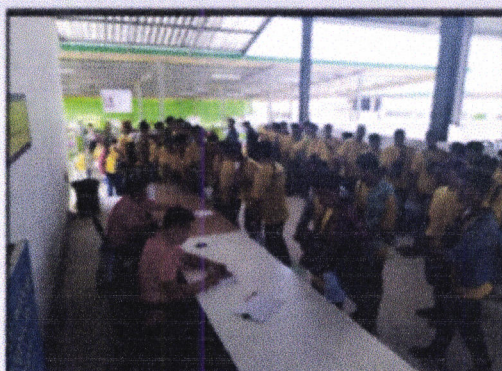

ภาพการทำงานภายในศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

ยื่นเอกสารบัญชีรายชื่อ (Name List)

ลงทะเบียนแรงงานต่างด้าว

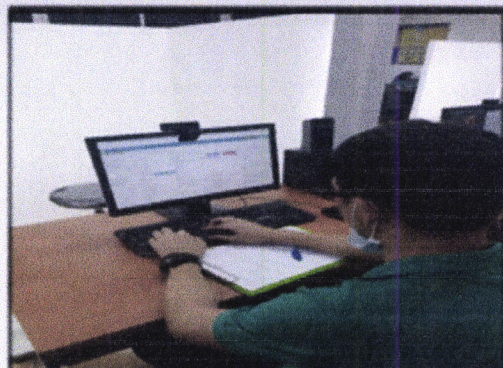

เข้ารับการอบรม

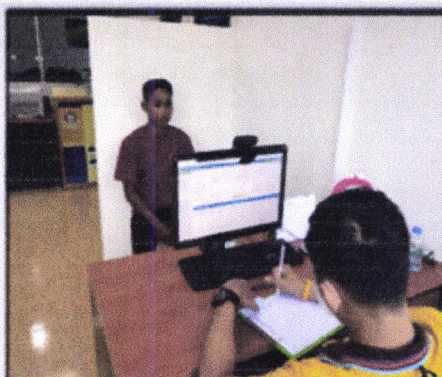

ภาพการทำงานภายในศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

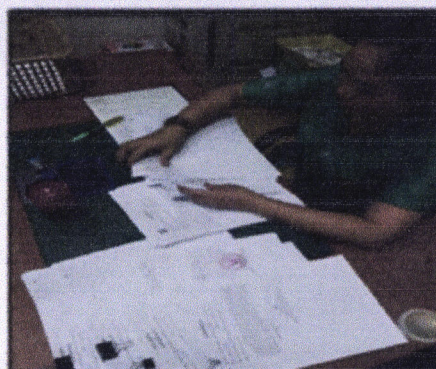
บันทึกข้อมูลการตรวจลงตราวีซ่า

ถ่ายรูปแรงงานต่างด้าว

จัดทำหนังสือแจ้ง/สจก. ๑-๑๐

แบบทดสอบบทที่ ๔

๑. เอกสารที่นายจ้าง/สถานประกอบการ จะต้องนำมายื่น ณ ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง (กรณีแรกเข้าทำงาน) ได้แก่ข้อใด

- (ก) บัญชีรายชื่อแรงงานต่างด้าว (Name List)
- (ข) สำเนาหนังสือเดินทาง
- (ค) สัญญาจ้าง
- (ง) ถูกทุกข้อ

๒. ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างจังหวัดระนอง มีการดำเนินการในลักษณะการให้บริการเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการทำงานร่วมกันภายในศูนย์ฯ จำนวนกี่หน่วยงาน

- (ก) ๓
- (ข) ๔
- (ค) ๕
- (ง) ๖

๓. จากข้อ ๒. หน่วยงานใดไม่ได้ดำเนินการบูรณาการร่วมกันในศูนย์ฯ

- (ก) สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
- (ข) สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด
- (ค) สำนักงานพัฒนาแรงงานจังหวัด
- (ง) ปกครองจังหวัด

๔. ข้อใดต่อไปนี้เป็นภารกิจของกรมการจัดหางานในศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

- ๔.๑ ออกใบอนุญาตทำงาน ใช่ ไม่ใช่
- ๔.๒ สุ่มตรวจสอบคัดกรองแรงงานต่างด้าวกุ่มเสี่ยงที่จะถูกค้ำมนุษย์ ใช่ ไม่ใช่
- ๔.๓ อบรมให้ความรู้แก่แรงงานต่างด้าว ใช่ ไม่ใช่
- ๔.๔ ตรวจสอบและพิจารณาการรับสิทธิที่พึงได้รับของแรงงานต่างด้าว (กรณีสิ้นสุดการจ้าง) ใช่ ไม่ใช่
- ๔.๕ เก็บลายนิ้วมือแรงงานต่างด้าว ใช่ ไม่ใช่
- ๔.๖ เก็บข้อมูลอัตลักษณ์บุคคล (Lris Scan) ใช่ ไม่ใช่
- ๔.๗ ตรวจสอบสัญญาจ้างงาน และแจ้งสิทธิที่แรงงานได้รับตามกฎหมาย ใช่ ไม่ใช่
- ๔.๘ ออกเอกสาร ทร. ๓๘/๑ ใช่ ไม่ใช่
- ๔.๙ ตรวจลงตราวีซ่า ใช่ ไม่ใช่
- ๔.๑๐ ถ่ายรูปแรงงานต่างด้าว ใช่ ไม่ใช่

ภาคผนวก

ภาคผนวก QR Code

ภาคผนวก 1
เฉลยแบบทดสอบ

ภาคผนวก 2
พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522

ภาคผนวก 3
พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

ภาคผนวก 4
พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541

ภาคผนวก 5
พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร
(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562

ภาคผนวก 6
พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงาน
ของคนต่างด้าว พ.ศ.2560 และแก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2561

ภาคผนวก 7.1
กฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล
พ.ศ. 2557

ภาคผนวก 7.2
กฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล
(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2561

ภาคผนวก 8

กฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติ
และลักษณะต้องห้ามของคนต่างด้าว
ที่จะขอรับใบอนุญาตทำงาน พ.ศ. 2563

ภาคผนวก 9

ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วย
การจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย
พ.ศ. 2562

ภาคผนวก 10

มติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2559
เรื่อง การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว

ภาคผนวก 11.1

บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือ
ด้านแรงงานระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับประเทศภาคี (กัมพูชา)

ภาคผนวก 11.2

บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือ
ด้านแรงงานระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับประเทศภาคี (เมียนมา)

ภาคผนวก 11.3

บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้าน
แรงงานระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับประเทศภาคี (ลาว)

ภาคผนวก 12.1
บันทึกข้อตกลงด้านการจ้างแรงงาน
ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับประเทศภาคี (กัมพูชา)

ภาคผนวก 12.2
บันทึกข้อตกลงด้านการจ้างแรงงาน
ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับประเทศภาคี (เมียนมา)

ภาคผนวก 12.3
บันทึกข้อตกลงด้านการจ้างแรงงาน
ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับประเทศภาคี (ลาว)

ภาคผนวก 13.1
คำสั่งกรม ที่ 402/2561
จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงาน
และสิ้นสุดการจ้าง

ภาคผนวก 13.2
คำสั่งกรม ที่ 1217/2561
จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงาน
และสิ้นสุดการจ้าง

ภาคผนวก 13.3
คำสั่งกรม ที่ 1419/2560
จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงาน
และสิ้นสุดการจ้าง

ภาคผนวก 13.4
จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงาน
และสิ้นสุดการจ้าง

ภาคผนวก 14
หลักสูตรการอบรม เตรียมความพร้อม
แรงงานต่างด้าวก่อนเข้าทำงานในประเทศ

ภาคผนวก 15.1
แบบประเมินการอบรม (กัมพูชา)

ภาคผนวก 15.2
แบบประเมินการอบรม (เมียนมา)

ภาคผนวก 15.3
แบบประเมินการอบรม (ลาว)

ภาคผนวก 16
แบบสัมภาษณ์เบื้องต้นสำหรับแรงงาน
หลังเข้ารับการอบรม

คำสั่งกรม ที่ 481.2563 แต่งตั้งทีมงานการความรู้การดำเนินงาน
ของศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

เฉลยแบบทดสอบ

บทที่ ๑ บทนำ

๑. บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย
๒. ๕
๓. (ค)
๔. (ข)

บทที่ ๒ กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. (ค)
๒. (ข)
๓. (ง)

บทที่ ๓ หลักเกณฑ์และขั้นตอนการจัดตั้งศูนย์ฯ

๑. (ก)
๒. (ง)
๓. (ง)

บทที่ ๔ แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. (ง)
๒. (ข)
๓. (ค)
๔.
  - ๔.๑ ใช่
  - ๔.๒ ใช่
  - ๔.๓ ใช่
  - ๔.๔ ใช่
  - ๔.๕ ไม่ใช่
  - ๔.๖ ใช่
  - ๔.๗ ไม่ใช่
  - ๔.๘ ไม่ใช่
  - ๔.๙ ไม่ใช่
  - ๔.๑๐ ใช่

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2522

เป็นปีที่ 34 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522

มาตรา 2⁽¹⁾ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

(1) พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2493

(2) พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2497

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้ง กับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

คนต่างด้าว หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

พาหนะ หมายความว่า ยานพาหนะหรือสัตว์พาหนะ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจนำบุคคลจากที่แห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง

เจ้าของพาหนะ หมายความว่า รวมถึงตัวแทนเจ้าของ ผู้เช่า ตัวแทนผู้เช่า ผู้ครอบครอง หรือตัวแทนผู้ครอบครองพาหนะ แล้วแต่กรณี

ผู้ควบคุมพาหนะ หมายความว่า นายเรือหรือผู้รับผิดชอบในการควบคุมพาหนะ
คนประจำพาหนะ หมายความว่า ผู้ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำหรือทำงานประจำพาหนะ และเพื่อ
ประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้หมายความรวมถึงผู้ควบคุมพาหนะซึ่งจับชีพาหนะโดยไม่มีคนประจำ
พาหนะ

คนโดยสาร หมายความว่า ผู้ซึ่งเดินทางโดยพาหนะไม่ว่าในกรณีใด ๆ นอกจากผู้ควบคุมพาหนะและคน
ประจำพาหนะ

คนเข้าเมือง หมายความว่า คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร
แพทย์ตรวจคนเข้าเมือง หมายความว่า แพทย์ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
เจ้าบ้าน หมายความว่า ผู้ซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวในบ้าน ในฐานะเป็นเจ้าของ ผู้เช่า หรือในฐานะอื่นใด ตาม
กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

เคสสถาน หมายความว่า ที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัย เช่น เรือน โรง เรือ หรือแพซึ่งคนอยู่อาศัย และให้
หมายความรวมถึงบริเวณของที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยนั้นด้วย จะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม ตามประมวลกฎหมาย
อาญา

โรงแรม หมายความว่า บรรดาสถานที่ทุกชนิดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรับสินจ้างสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลที่
ประสงค์จะหาที่อยู่หรือที่พักชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

ผู้จัดการ โรงแรม หมายความว่า บุคคลผู้ควบคุมหรือจัดการ โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมือง

พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

อธิบดี หมายความว่า อธิบดีกรมตำรวจ

รัฐมนตรี หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้ง
พนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมกับค่าทำการและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ไม่เกินอัตราตาม
บัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

คณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมือง

มาตรา 6 ให้มีคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองคณะหนึ่งประกอบด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศอธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมแรงงาน อธิบดีกรมอัยการ เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เลขานุการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมการค้าท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ และผู้บังคับการกองตรวจคนเข้าเมือง เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา 7 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เพิกถอนการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามมาตรา 36 วรรคหนึ่ง
- (2) พิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา 36 วรรคสอง
- (3) อนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามมาตรา 41 วรรคหนึ่ง
- (4) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของคนต่างด้าวซึ่งขอเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร เงื่อนไขเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติและเงื่อนไขอื่นตามมาตรา 41 วรรคสอง
- (5) กำหนดหลักเกณฑ์การขอมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรของคนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามมาตรา 41 วรรคสี่
- (6) อนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามมาตรา 43 วรรคหนึ่ง และกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการแสดงฐานะการเงินของคนต่างด้าวดังกล่าวตามมาตรา 43 วรรคสอง
- (7) อนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร และอนุญาตและกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งได้ยื่นคำขอเพื่อมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร อยู่ในราชอาณาจักรต่อไปพลางก่อนตามมาตรา 45 วรรคหนึ่งและวรรคสอง
- (8) ตั้งระงับการอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามมาตรา 47 วรรคสาม
- (9) อนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งเคยเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรต่อไปตามมาตรา 51 วรรคหนึ่ง
- (10) พิจารณาการเพิกถอนการอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามมาตรา 53
- (11) ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความเห็นแก่รัฐมนตรีในการวางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำด่านหรือพนักงานอื่น เพื่อรักษาความมั่นคงของชาติ หรือในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้
- (12) พิจารณาให้ความเห็นในเรื่องเกี่ยวกับคนเข้าเมืองตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา 8 ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ให้กรรมการและเลขานุการเสนอ

เรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการต่อประธานกรรมการหรือในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้เสนอความเห็นต่อกรรมการซึ่งที่ประชุมมอบหมายโดยมิชักช้า และให้ประธานกรรมการหรือกรรมการดังกล่าวเป็นผู้เรียกประชุมตามความริบด่วนของเรื่อง ตามหลักเกณฑ์ที่ที่ประชุมกำหนด

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 9 คณะกรรมการอาจตั้งคณะอนุกรรมการหรือมอบอำนาจให้พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่มอบหมายก็ได้

การประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา 8 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 10 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเป็นหนังสือให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อเท็จจริง หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการได้

หมวด 2

การเข้าและออกนอกราชอาณาจักร

มาตรา 11 บุคคลซึ่งเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรจะต้องเดินทางเข้ามาหรือออกไปตามช่องทาง ด่านตรวจคนเข้าเมือง เขตท่าสถานี หรือท้องที่และตามกำหนดเวลา ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีจะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 12 ห้ามมิให้คนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้เข้ามาในราชอาณาจักร

(1) ไม่มีหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางอันถูกต้องและยังสมบูรณ์อยู่ หรือมีแต่ไม่ได้รับการตรวจลงตราในหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางเช่นว่านั้นจากสถานทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศหรือจากกระทรวงการต่างประเทศ เว้นแต่กรณีที่ไม่ต้องมีการตรวจลงตราสำหรับคน

ต่างค้ำวบางประเภทเป็นกรณีพิเศษ

การตรวจลงตราและการยกเว้นการตรวจลงตราให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด
ในกฎกระทรวง

- (1) การตรวจลงตราตาม (1) ให้เสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (2) ไม่มีปัจจัยในการยังชีพตามควรแก่กรณีที่เข้ามาในราชอาณาจักร
- (3) เข้ามาเพื่อมีอาชีพเป็นกรรมกร หรือเข้ามาเพื่อรับจ้างทำงานด้วยกำลังกาย โดยไม่ได้อาศัยวิชาความรู้ หรือการฝึกทางวิชาการ หรือเข้ามาเพื่อทำงานอื่นอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างค้ำว
- (4) วิกลจริตหรือมีโรคอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (5) ยังมีได้ปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษ หรือฉีดวัคซีน หรือปฏิบัติการอย่างอื่นตามวิชาการแพทย์เพื่อป้องกันโรคติดต่อตามที่กฎหมายบัญญัติและไม่ยอมให้แพทย์ตรวจคนเข้าเมืองกระทำการเช่นว่านั้น
- (6) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาของศาลไทยหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดเหตุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดที่ ยกเว้นไว้ในกฎกระทรวง
- (7) มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม หรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบ สุขหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร หรือบุคคลซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐบาล ต่างประเทศได้ออกหมายจับ
- (8) มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นคนเข้าเมืองเพื่อการค้าประเวณี การค้าหญิง หรือเด็ก การค้ายาเสพติดให้โทษ การ ลักลอบหนีภาษีศุลกากร หรือเพื่อประกอบกิจการอื่นที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของ ประชาชน
- (9) ไม่มีเงินติดตัวหรือไม่มีประกันตามที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 14
- (10) รัฐมนตรีไม่อนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรตามมาตรา 16
- (11) ถูกรัฐบาลไทยหรือรัฐบาลต่างประเทศเนรเทศ หรือถูกเพิกถอนสิทธิการอยู่อาศัยในราชอาณาจักรหรือ ในต่างประเทศมาแล้ว หรือถูกพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งกลับออกไปนอกราชอาณาจักร โดยรัฐบาลไทยเสียค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ เว้นแต่รัฐมนตรีได้พิจารณาขกเว้นให้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย

การตรวจวินิจฉัยโรค ร่างกายหรือจิต ตลอดจนการปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ ให้ใช้แพทย์ตรวจคน
เข้าเมือง

มาตรา 13 คนต่างค้ำวดังต่อไปนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องมีหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือ
เดินทาง

(1) ผู้ควบคุมพาหนะและคนประจำพาหนะทางน้ำหรือทางอากาศซึ่งเพียงแต่แวะเข้ามายังท่า สถานี หรือ ท้องที่ ในราชอาณาจักรแล้วกลับออกไป

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมบุคคลดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกหนังสือสำคัญตามแบบที่กำหนดใน กฎกระทรวงเพื่อให้ถือไว้ก็ได้

(2) คนสัญชาติของประเทศที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทยเดินทางข้ามพรมแดนไปมาชั่วคราว โดย ปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศนั้น

(3) คนโดยสารรถไฟผ่านแดนซึ่งถือตัวโดยสารตลอดเพียงแต่ผ่านอาณาเขตประเทศไทยไปนอก ราชอาณาจักรตามข้อตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศนั้น ๆ และรวมตลอดถึงผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะแห่งรถไฟเช่นว่านั้นด้วย

มาตรา 14 รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรมีเงินติดตัว หรือมีประกันหรือ จะยกเว้นภายใต้เงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ทั้งนี้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ประกาศตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่เด็กอายุต่ำกว่าสิบสองปี

มาตรา 15 คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรทราบเท่าที่อยู่ในฐานะดังต่อไปนี้ให้ได้รับการยกเว้นไม่ ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ของคนต่างด้าวตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ นอกจากการปฏิบัติหรือการ ต้องห้ามตามมาตรา 11 มาตรา 12 (1) (4) และ (5) และมาตรา 18 วรรคสอง

(1) บุคคลในคณะผู้แทนทางทูตซึ่งรัฐบาลต่างประเทศส่งเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในราชอาณาจักรหรือซึ่งเดินทางผ่านราชอาณาจักร เพื่อไปปฏิบัติหน้าที่ในประเทศอื่น

(2) พนักงานฝ่ายกงสุลและลูกจ้างฝ่ายกงสุลซึ่งรัฐบาลต่างประเทศส่งเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในราชอาณาจักร หรือซึ่งเดินทางผ่านราชอาณาจักรเพื่อ ไปปฏิบัติหน้าที่ในประเทศอื่น

(3) บุคคลซึ่งรัฐบาลต่างประเทศโดยความเห็นชอบของรัฐบาลไทยให้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจใน ราชอาณาจักร

(4) บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจในราชอาณาจักร เพื่อรัฐบาลไทยตามความตกลงที่รัฐบาลไทยได้ทำ ไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ

(5) หัวหน้าสำนักงานขององค์การหรือทบวงการระหว่างประเทศที่มีกฎหมายคุ้มครองการดำเนินงานใน ประเทศไทย หรือซึ่งรัฐบาลไทยได้ให้ความเห็นชอบด้วยแล้ว และรวมถึงพนักงานหรือผู้เชี่ยวชาญหรือบุคคลอื่น ซึ่งองค์การหรือทบวงการเช่นว่านั้น แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจในราชอาณาจักร เพื่อ องค์การหรือทบวงการดังกล่าว หรือเพื่อรัฐบาลไทยตามความตกลงที่รัฐบาลไทยได้ทำไว้กับองค์การหรือทบวง

การระหว่างประเทศนั้น

(6) คู่สมรส หรือบุตร ซึ่งอยู่ในความอุปการะและเป็นส่วนแห่งครัวเรือนของบุคคลตาม (1) (2) (3) (4) หรือ (5)

(7) คนรับใช้ส่วนตัวซึ่งเดินทางจากต่างประเทศเพื่อมาทำงานประจำเป็นปกติ ณ ที่พักอาศัยของบุคคลตาม (1) หรือบุคคลซึ่งได้รับเอกสิทธิเท่าเทียมกันกับบุคคลซึ่งมีตำแหน่งทางทูตตามความตกลงที่รัฐบาลไทยได้ทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศหรือกับองค์การหรือทบวงการระหว่างประเทศ

ในกรณีตาม (1) (2) (6) หรือ (7) ให้เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศและหลักกฏข้อที่ถือปฏิบัติต่อกัน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสอบถามและขอคู่มือหลักฐานเพื่อสอบสวนว่าบุคคลซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรนั้นเป็นผู้ได้รับยกเว้นตามมาตรานี้

มาตรา 16 ในกรณีที่มีพฤติการณ์ซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่า เพื่อประโยชน์แก่ประเทศหรือเพื่อความสงบเรียบร้อย วัฒนธรรมหรือศีลธรรมอันดี หรือความผาสุกของประชาชน ไม่สมควรอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใดหรือจำพวกใด เข้ามาในราชอาณาจักร รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวผู้นั้นหรือจำพวกนั้นเข้ามาในราชอาณาจักร ได้

มาตรา 17 ในกรณีพิเศษเฉพาะเรื่อง รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีจะอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใด หรือจำพวกใดเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรภายใต้เงื่อนไขใด ๆ หรือจะยกเว้นไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ นี้ ในกรณีใด ๆ ก็ได้

มาตรา 18 พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจบุคคลซึ่งเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร เพื่อการนี้ บุคคลซึ่งเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรต้องยื่นรายการตามแบบที่กำหนดใน กฎกระทรวง และผ่านการตรวจอนุญาตของพนักงานเจ้าหน้าที่ของด่านตรวจคนเข้าเมืองประจำเส้นทางนั้น

มาตรา 19 ในการตรวจและพิจารณาว่าคนต่างด้าวผู้ใดต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักรหรือไม่ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้นั้นไปพักอาศัยอยู่ ณ ที่ที่เห็นสมควร โดยให้คำ รับรองว่าจะมาพบพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อรับทราบคำสั่งตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดก็ได้หรือถ้าพนักงาน เจ้าหน้าที่เห็นสมควรจะเรียกประกันหรือเรียกทั้งประกันและหลักประกันก็ได้ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่จะกักตัวผู้นั้นไว้ ณ สถานที่ใดตามที่เห็นเหมาะสมเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

เพื่อประโยชน์แห่งบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกบุคคลซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อว่า

ถ้อยคำของบุคคลนั้นอาจเป็นประโยชน์แก่กรณีที่สงสัยให้มาสอบถามหรือพิสูจน์ตนและให้ถ้อยคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้

ถ้ามีเหตุอันควรสงสัยว่าคนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการอันระบุในมาตรา 12 (8) หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับกรณีนั้น หรือหญิงหรือเด็กคนใดเข้ามาเพื่อการเช่นนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่อาจอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรได้ชั่วคราวโดยสั่งให้บุคคลดังกล่าวมารายงานตน และตอบคำถามของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือจะสั่งให้ไปรายงานตนและตอบคำถามของเจ้าพนักงานตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่ที่ผู้นั้นอาศัยอยู่ ตามระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดก็ได้ แต่ระยะเวลาที่กำหนดให้รายงานตนและตอบคำถามต้องห่างกันไม่น้อยกว่าเจ็ดวันต่อครั้ง

มาตรา 20 ในการที่พนักงานเจ้าหน้าที่กักตัวคนต่างด้าวผู้ใดไว้ตามมาตรา 19 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกักตัวคนต่างด้าวผู้นั้นได้เท่าที่จำเป็นตามพฤติการณ์แห่งกรณี แต่ห้ามมิให้กักตัวไว้เกินสี่สิบแปดชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกกักตัวมาถึงที่ทำการของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นจะยืดเวลาเกินสี่สิบแปดชั่วโมงก็ได้ แต่มิให้เกินเจ็ดวันและให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกเหตุจำเป็นที่ต้องยืดเวลาไว้ให้ปรากฏด้วย

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องกักตัวคนต่างด้าวผู้ใดไว้เกินกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีการกักตัวคนต่างด้าวผู้นั้นไว้ต่อไปอีกได้ และศาลอาจสั่งให้มีการกักตัวไว้เท่าที่จำเป็นครั้งละไม่เกินสิบสองวัน แต่ถ้าศาลเห็นสมควรจะสั่งให้ปล่อยตัวไปชั่วคราวโดยเรียกประกัน หรือเรียกทั้งประกันและหลักประกันก็ได้

มาตรา 21 ค่าใช้จ่ายในการกักตัวคนต่างด้าวตามมาตรา 19 และมาตรา 20 ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นผู้เสีย ในกรณีที่ปรากฏตัวเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะหรือเข้ามาโดยไม่มีพาหนะ ให้คนต่างด้าวผู้นั้นเป็นผู้เสีย

มาตรา 22 ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าคนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักรตามมาตรา 12 เข้ามาในราชอาณาจักร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้คนต่างด้าวผู้นั้นกลับออกไปนอกราชอาณาจักรได้ โดยมีคำสั่งเป็นหนังสือ ถ้าคนต่างด้าวผู้นั้นไม่พอใจในคำสั่ง อาจอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ เว้นแต่กรณีตามมาตรา 12 (1) หรือ (10) ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด แต่ถ้ารัฐมนตรีมิได้มีคำสั่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันยื่นอุทธรณ์ ให้ถือว่ารัฐมนตรีมิได้มีคำสั่งว่าคนต่างด้าวผู้นั้นไม่เป็นผู้ต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักรตามมาตรา 12

การอุทธรณ์ ให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้ทราบคำสั่งของพนักงาน

เจ้าหน้าที่ และให้ทำตามแบบและเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อคนต่างด้าวยื่นอุทธรณ์แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รอการส่งตัวคนต่างด้าวผู้นั้นออกไปนอกราชอาณาจักรไว้จนกว่าจะได้มีคำสั่งของรัฐมนตรีในกรณีนั้น

ในระหว่างดำเนินการตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือระหว่างรอฟังคำสั่งของรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ให้นำมาตรา 19 บรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่มิให้นำมาตรา 20 มาใช้บังคับด้วย

หมวด 3

พาหนะ

มาตรา 23 เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ จะต้องนำพาหนะเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรตามช่องทาง ด่านตรวจคนเข้าเมือง เขตท่า สถานี หรือท้องที่และตามกำหนดเวลา ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีจะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 24 พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจพาหนะที่เข้ามาในหรือที่จะออกไปนอกราชอาณาจักร หรือพาหนะที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ารับคนโดยสารเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร เว้นแต่ในกรณีที่พาหนะนั้นได้ใช้ในราชการโดยเฉพาะของรัฐบาลไทยหรือของรัฐบาลต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยแล้ว

มาตรา 25 พาหนะใดที่เข้ามาในหรือที่จะออกไปนอกราชอาณาจักรเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะต้องแจ้งกำหนดวันและเวลาที่พาหนะจะเข้ามาถึงหรือจะออกจากเขตท่า สถานี หรือท้องที่ตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองซึ่งควบคุมเขตท่า สถานี หรือท้องที่นั้น ภายในกำหนดเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศไว้

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามวรรคหนึ่งได้ ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะไปแจ้งด้วยตนเองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองที่ใกล้ที่สุดโดยมิชักช้า

การแจ้งตามความในมาตรานี้ ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรจะให้ยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติหรือให้ปฏิบัติภายใต้เงื่อนไขอย่างใดแก่พาหนะใดก็ได้

มาตรา 26 พาหนะใดที่เข้ามาในหรือที่จะออกไปนอกราชอาณาจักรเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะต้องยื่นรายการตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงและผ่านการตรวจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่และภายใต้

เงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องทำการตรวจ ณ ที่อื่นนอกจากที่อธิบดีประกาศกำหนดตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีมอบหมาย

มาตรา 27 เพื่อประโยชน์ในการตรวจ ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะที่เข้ามาในหรือที่จะออกไปนอกราชอาณาจักรมีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) มิให้คนโดยสารหรือคนประจำพาหนะไปเสียจากพาหนะหรือสถานที่ที่จัดไว้ ด้วยความเห็นชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ จนกว่าจะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่กรณีที่ผู้ควบคุมพาหนะและคนประจำพาหนะเป็นคนคนเดียวกัน ให้บุคคลนั้นออกไปจากพาหนะเพื่อไปแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 25 ในฐานะเป็นผู้ควบคุมพาหนะได้

ถ้าคนโดยสารหรือคนประจำพาหนะดังกล่าวขัดขึ้นหรือก่อความวุ่นวายให้นำมาตรา 29 วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามวรรคนี้ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะเป็นผู้เสีย

(2) ยื่นบัญชีคนโดยสารและบัญชีคนประจำพาหนะรวมทั้งผู้ควบคุมพาหนะต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงและภายในเวลาที่อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศกำหนด

(3) ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ความในมาตรานี้ให้ใช้บังคับแก่เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะซึ่งนำพาหนะมาจากหรือไปยังชายแดนที่เป็นทางต่อเนื่องกับประเทศอื่นและรับคนโดยสารซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร หรือรับคนโดยสารไปส่งที่ชายแดนเพื่อออกไปนอกราชอาณาจักร ทั้งนี้ เฉพาะที่เกี่ยวกับคนโดยสารซึ่งเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรเท่านั้น

มาตรา 28 ในระหว่างที่ยังอยู่ในราชอาณาจักร ถ้ามีการเพิ่มหรือลดหรือเปลี่ยนคนประจำพาหนะที่เข้ามาในหรือที่จะออกไปนอกราชอาณาจักร หรือคนประจำพาหนะดังกล่าวผู้ใดจะไม่กลับออกไปนอกราชอาณาจักร ให้เจ้าของพาหนะหรือในกรณีที่ไม่มีเจ้าของพาหนะอยู่ในราชอาณาจักร ให้ผู้ควบคุมพาหนะแจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่คนประจำพาหนะจะไม่กลับออกไปดังกล่าวในวรรคหนึ่งและคนประจำพาหนะนั้นเป็นคนต่างด้าว ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะแล้วแต่กรณี นำบุคคลผู้นั้นไปมอบแก่พนักงานเจ้าหน้าที่โดยมิชักช้า

ถ้าคนประจำพาหนะตามวรรคสองขัดขึ้นไม่ยอมให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ แล้วแต่กรณี ปฏิบัติตามวรรคสองให้นำมาตรา 29 วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติการตาม

วรรคนี้ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะเป็นผู้เสีย

มาตรา 29 เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบคนต่างด้าวผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักร หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักร พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะจัดการควบคุมคนต่างด้าวผู้นั้นไว้ในพาหนะ หรือให้ส่งตัวไปยังสถานที่ใด เพื่อพนักงานเจ้าหน้าที่จะได้ควบคุมไว้ตรวจสอบ หรือให้ส่งตัวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

ในกรณีที่คนต่างด้าวตามวรรคหนึ่งขัดขืนหรือก่อความวุ่นวาย เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะหรือผู้แทนอาจขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจควบคุมหรือจับกุมคนต่างด้าวผู้นั้นไว้ ถ้าไม่สามารถจะขอความช่วยเหลือจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ทันทั่วถึง ให้มีอำนาจจับคนต่างด้าวผู้นั้นได้เอง แล้วส่งตัวไปยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ และให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจนั้นรับจัดส่งตัวไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรานี้ ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะเป็นผู้เสีย

มาตรา 30 ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ หยุดพาหนะหรือนำพาหนะไปยังที่ใดที่หนึ่งตามที่จำเป็นเพื่อการตรวจ การสั่งตามวรรคหนึ่งจะกระทำโดยใช้สัญญาณหรือวิธีอื่นใดอันเป็นที่เข้าใจกันได้

มาตรา 31 พาหนะใดที่เข้ามาในราชอาณาจักร นับแต่เวลาที่พาหนะนั้นผ่านเข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะทำการตรวจเสร็จห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิใช่เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับพาหนะนั้น ขึ้นไปบนพาหนะหรือนำพาหนะอื่นเข้าเทียบหรือเข้าไปในบริเวณหรือสถานที่ที่จัดไว้เพื่อการตรวจ ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

ห้ามมิให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะยินยอมหรือละเลยให้ผู้ใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 32 พาหนะใดที่จะออกไปนอกราชอาณาจักร ในระหว่างที่พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจหรือหลังจากที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการตรวจแล้ว แต่พาหนะนั้นยังอยู่ในราชอาณาจักร ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิใช่เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับพาหนะนั้น ขึ้นไปบนพาหนะหรือนำพาหนะอื่นเข้าเทียบ ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

ความในวรรคหนึ่งให้นำมาใช้บังคับเกี่ยวกับบริเวณหรือสถานที่ที่จัดไว้เพื่อการตรวจในระหว่างผู้ซึ่งจะออกไปนอกราชอาณาจักรยังมิได้ขึ้นไปบนพาหนะด้วย

ห้ามมิให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะยินยอมหรือละเลยให้ผู้ใดกระทำการตามมาตรานี้

มาตรา 33 ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องกระทำการตรวจพาหนะนอกเวลาราชการหรือต้องไปทำการตรวจพาหนะ ณ ที่อื่น นอกจากที่อธิบดีประกาศกำหนดตามมาตรา 26 วรรคหนึ่ง หรือต้องไปนอกสถานที่ทำการเพื่อควบคุมพาหนะไว้หรือต้องรอเพื่อตรวจพาหนะอันมิใช่ความผิดของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะนั้นเสียเงินค่าทำการและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด 4

การเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว

มาตรา 34 คนต่างด้าวซึ่งจะเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวได้จะต้องเข้ามาเพื่อการดังต่อไปนี้

- (1) การปฏิบัติหน้าที่ทางทูตหรือกงสุล
- (2) การปฏิบัติหน้าที่ทางราชการ
- (3) การท่องเที่ยว
- (4) การเล่นกีฬา
- (5) ธุรกิจ
- (6) การลงทุนที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงทบวงกรมที่เกี่ยวข้อง
- (7) การลงทุนหรือการอื่นที่เกี่ยวกับการลงทุนภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน
- (8) การเดินทางผ่านราชอาณาจักร
- (9) การเป็นผู้ควบคุมพาหนะหรือคนประจำพาหนะที่เข้ามายังท่า สถานีหรือท้องที่ใน

ราชอาณาจักร

- (10) การศึกษาหรือดูงาน
- (11) การปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชน
- (12) การเผยแพร่ศาสนาที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงทบวงกรมที่เกี่ยวข้อง
- (13) การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์หรือฝึกสอนในสถาบันการค้นคว้าหรือสถาบันการศึกษาในราชอาณาจักร
- (14) การปฏิบัติงานด้านช่างฝีมือหรือผู้เชี่ยวชาญ
- (15) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 35 คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามมาตรา 34 อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรภายใต้เงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

ระยะเวลาที่จะอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรให้กำหนดดังนี้

(1) ไม่เกินสามสิบวัน สำหรับกรณีตามมาตรา 34 (4) (8) และ (9)

(2) ไม่เกินเก้าสิบวัน สำหรับกรณีตามมาตรา 34 (3)

(3) ไม่เกินหนึ่งปี สำหรับกรณีตามมาตรา 34 (5) (10) (11) (12) (13) (14) และ (15)

(4) ไม่เกินสองปี สำหรับกรณีตามมาตรา 34 (6)

(5) ตามกำหนดระยะเวลาตามความจำเป็น สำหรับกรณีตามมาตรา 34 (1) และ (2)

(6) ตามกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาเห็นสมควรสำหรับกรณีตามมาตรา 34 (7)

ในกรณีที่คนต่างด้าวมีเหตุจำเป็นจะต้องอยู่ในราชอาณาจักรเกินระยะเวลาที่กำหนดใน (1) (2) (3) และ (4) ให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้อยู่ต่อไปได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปี และเมื่อได้อนุญาตแล้วให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายในเจ็ดวันนับแต่วันอนุญาต

การขออนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต่อไปแต่ละครั้งให้คนต่างด้าวยื่นคำขอตามแบบและเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงในระหว่างรอฟังคำสั่งให้คนต่างด้าวผู้นั้นอยู่ในราชอาณาจักรไปพลางก่อนได้

มาตรา 36 คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว หากมีพฤติการณ์ที่สมควรเพิกถอนการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรให้อธิบดีหรือคณะกรรมการมีอำนาจเพิกถอนการอนุญาตที่ได้อนุญาตไว้แล้วไม่ว่าอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นผู้อนุญาต

ในกรณีที่อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนการอนุญาต คนต่างด้าวซึ่งถูกเพิกถอนการอนุญาตอาจยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ คำสั่งของคณะกรรมการให้เป็นที่สุดแต่ในกรณีที่คณะกรรมการมีคำสั่งเพิกถอนการอนุญาต คำสั่งของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์คำสั่งของอธิบดีตามวรรคสอง ให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้ทราบคำสั่งของอธิบดี และให้ทำตามแบบและเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อมีการเพิกถอนการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งแก่คนต่างด้าว ในกรณีที่ไม้อาจส่งหนังสือเช่นว่านี้แก่คนต่างด้าวได้ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ปิดไว้ ณ ที่พักของคนต่างด้าวที่ได้แจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ไว้ครบกำหนดสี่สิบแปดชั่วโมง ให้ถือว่าคนต่างด้าวผู้นั้นได้รับทราบคำสั่งแล้ว

มาตรา 37 คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ไม่ประกอบอาชีพหรือรับจ้างทำงาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ถ้ากรณีใดมีกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายนั้น

(2) พักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลสมควรไม่สามารถพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้แจ้งการเปลี่ยนที่พักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เข้าพักอาศัย

(3) แจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่ที่คนต่างด้าวผู้นั้นพักอาศัยภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ย้ายไป ในกรณีเปลี่ยนที่พักอาศัย และถ้าที่พักอาศัยใหม่อยู่ต่างท้องที่กับสถานีตำรวจท้องที่เดิมคนต่างด้าวผู้นั้นต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่ที่ไปพักอาศัยใหม่ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ไปถึงด้วย

(4) ถ้าเดินทางไปจังหวัดใดและอยู่ในจังหวัดนั้นเกินยี่สิบสี่ชั่วโมงให้คนต่างด้าวผู้นั้นแจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่ภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ไปถึง

(5) ถ้าอยู่ในราชอาณาจักรเกินเก้าสิบวัน คนต่างด้าวผู้นั้นต้องมีหนังสือแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กองตรวจคนเข้าเมืองทราบถึงที่พักอาศัยของตนโดยมิชักช้าเมื่อครบระยะเก้าสิบวัน และต่อไปให้กระทำเช่นเดียวกันทุกระยะเก้าสิบวัน ถ้าท้องที่ใดมีที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองตั้งอยู่ จะแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองแห่งนั้นก็ใช้ได้

ความใน (3) และ (4) จะมีให้ใช้บังคับแก่กรณีใดตามมาตรา 34 โดยเงื่อนไขอย่างไรให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด

การแจ้งตามมาตรา 37 นี้ คนต่างด้าวอาจไปแจ้งด้วยตนเองหรือมีหนังสือแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้ ทั้งนี้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 38 เจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรมซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย จะต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่ที่บ้าน เคหสถาน หรือโรงแรมนั้นตั้งอยู่ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัย ถ้าท้องที่ใดไม่มีที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองตั้งอยู่ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่นั้น

ในกรณีที่บ้าน เคหสถาน หรือโรงแรมที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยตามวรรคหนึ่งตั้งอยู่ในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กองตรวจคนเข้าเมือง

การแจ้งตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 39 คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว หากเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ถือว่าได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวดังกล่าวเป็นอันสิ้นสุด แต่ถ้าก่อนเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักร ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ให้กลับเข้ามาในราชอาณาจักรได้อีก และคนต่างด้าวนั้นได้กลับเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่เป็นผู้ต้องห้ามตามมาตรา 12 ถ้าระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรยังมีเหลืออยู่ ให้อยู่ในราชอาณาจักรต่อไปได้เท่าระยะเวลาที่ยังเหลืออยู่นั้น

การขออนุญาตเพื่อกลับเข้ามาในราชอาณาจักรอีก ให้คนต่างด้าวยื่นคำขอตามแบบและเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด 5

การเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

มาตรา 40 ภายใต้บังคับมาตรา 42 มาตรา 43 และมาตรา 51 ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดจำนวนคนต่างด้าว ซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเป็นรายปี แต่มิให้เกินประเทศละหนึ่งร้อยคนต่อปี และสำหรับคนไร้สัญชาติมิให้เกินห้าสิบคนต่อปี

เพื่อประโยชน์แห่งการกำหนดจำนวนคนต่างด้าว บรรดาอาณานิคมของประเทศหนึ่งรวมกันหรือแต่ละอาณาจักรซึ่งมีการปกครองของตนเองให้ถือเป็นประเทศหนึ่ง

มาตรา 41 คนต่างด้าวจะเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรมิได้เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการและด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี ทั้งนี้ ภายในจำนวนที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 40 และได้รับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามมาตรา 47 แล้ว

เพื่อให้การเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรของคนต่างด้าวเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประเทศให้มากที่สุด ให้คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของคนต่างด้าวซึ่งขอเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร โดยคำนึงถึงรายได้ สินทรัพย์ ความรู้ ความสามารถในด้านวิชาชีพ และฐานะในครอบครัวของคนต่างด้าวดังกล่าวกับบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทย เงื่อนไขเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ หรือเงื่อนไขอื่นตามความเหมาะสม เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

การขออนุญาต คนต่างด้าวจะขอก่อนเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรหรือขอภายหลังได้รับอนุญาตให้อยู่

ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวแล้วก็ได้

เพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ให้คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวกรณีใดกรณีหนึ่งตามมาตรา 34 อาจยื่นคำขอเพื่อมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรได้ คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรก่อนเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร จะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร ต่อเมื่อเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรและได้ยื่นรายการและผ่านการตรวจ อนุญาตของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 18 วรรคสอง และไม่เป็นผู้ต้องห้ามตามมาตรา 12 และมาตรา 44 และได้รับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามมาตรา 47 แล้ว ในระหว่างขอรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ให้คนต่างด้าวผู้นั้นอยู่ในราชอาณาจักรไปพลางก่อนได้

มาตรา 42 บุคคลดังต่อไปนี้ไม่อยู่ภายใต้บังคับของประกาศกำหนดจำนวนคนต่างด้าว ซึ่งรัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 40

(1) คนต่างด้าวซึ่งเคยเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรแล้ว และได้กลับเข้ามาในราชอาณาจักรตามมาตรา 48 หรือมาตรา 51

(2) หญิงซึ่งมีสัญชาติไทยโดยการเกิดและได้สละสัญชาติไทยในกรณีที่ได้สมรสกับคนต่างด้าว

(3) บุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของหญิงซึ่งมีสัญชาติไทยโดยการเกิดไม่ว่าหญิงนั้นจะสละสัญชาติไทยในกรณีที่ได้สมรสกับคนต่างด้าวหรือไม่ก็ตาม

(4) บุตรของบิดามารดาซึ่งเป็นคนต่างด้าวที่เกิดในระหว่างเวลาที่มารดาออกไปนอกราชอาณาจักร โดยมีหลักฐานการแจ้งออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อกลับเข้ามาอีกตามมาตรา 48 เมื่อเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรพร้อมกับบิดาหรือมารดา ซึ่งกลับเข้ามาอีกภายในเวลาที่กำหนดตามหลักฐานการแจ้งออกไปนอกราชอาณาจักร และบุตรนั้นอายุยังไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา 43 คนต่างด้าวที่นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาลงทุนในราชอาณาจักรเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีจะอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้นั้นมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรนอกเหนือจากจำนวนคนต่างด้าวที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 40 ก็ได้ แต่ในปีหนึ่ง ๆ จะเกินร้อยละห้าของจำนวนดังกล่าวมิได้

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศที่นำเข้ามาลงทุน คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามวรรคหนึ่งต้องแสดงฐานะการเงินตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีแต่ไม่เกินห้าปี ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

มาตรา 44 ห้ามมิให้คนต่างด้าวผู้ใดเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรถ้าปรากฏว่า

(1) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาของศาลไทยหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดที่ยกเว้นไว้ในกฎกระทรวง

(2) เป็นผู้ไม่สามารถประกอบการหาเลี้ยงชีพได้ เพราะกายพิการหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือมีโรคอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความใน (2) มิให้ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวผู้เป็นบิดา มารดา สามี ภริยา หรือบุตรของบุคคลซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักร และมีฐานะที่จะเลี้ยงดูซึ่งกันและกันได้

มาตรา 45 คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว หากประสงค์จะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองในท้องที่ที่ตนอยู่ในกรณีท้องที่นั้นไม่มีที่ทำการตรวจคนเข้าเมือง ให้ยื่นคำขอ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองที่ใกล้เคียง เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่ายังไม่เกินจำนวนที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 40 หรือจำนวนตามมาตรา 43 แล้วแต่กรณีหรือเป็นบุคคลตามมาตรา 42 และไม่เป็นผู้ต้องห้ามตามมาตรา 44 แล้วจะอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้นั้นมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีก็ได้

คนต่างด้าวซึ่งได้ยื่นคำขอเพื่อมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หากกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวจะสิ้นสุดลงในระหว่างการพิจารณา คนต่างด้าวผู้นั้นอาจยื่นคำขอ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองแห่งเดียวกันนั้น เพื่ออยู่ในราชอาณาจักรต่อไปจนถึงวันได้รับทราบผลการพิจารณา ให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจอนุญาตได้ การอนุญาตนี้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายจะกำหนดเงื่อนไขประการใดก็ได้

การยื่นคำขออนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 46 คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร ถ้าในระหว่างรอรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามมาตรา 41 หรืออยู่ในระหว่างรอรับทราบผลของการพิจารณาของคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายตามมาตรา 45 วรรคสอง คนต่างด้าวผู้นั้นเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักรให้ถือว่า การผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรตามมาตรา 41 วรรคห้า หรือมาตรา 45 วรรคสอง เป็นอันสิ้นสุด เว้นแต่ก่อนเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักรได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ให้กลับเข้ามาในราชอาณาจักรอีก และคนต่างด้าวผู้นั้นได้กลับเข้ามาภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้คนต่างด้าวผู้นั้นอยู่ในราชอาณาจักรต่อไปได้ตามที่ได้รับการผ่อนผัน

มาตรา 47 คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรจะต้องขอรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่จากอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมายไว้เป็นหลักฐาน ภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษร

ในกรณีที่คนต่างด้าวอายุต่ำกว่าสิบสองปีได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร ผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองต้องขอรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ในนามของคนต่างด้าวผู้นั้น ในการนี้อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะออกใบสำคัญถิ่นที่อยู่ให้ต่างหาก หรือรวมกันกับผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองก็ได้

ถ้าไม่ขอรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจสั่งระงับการอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเสียได้ ในกรณีเช่นนี้การผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรตามมาตรา 41 วรรคห้า หรือมาตรา 45 วรรคสอง เป็นอันสิ้นสุด

ผู้ขอรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ให้ใช้ได้ตลอดไป แต่ถ้าผู้ถือใบสำคัญถิ่นที่อยู่ได้เดินทางออกไปนอกราชอาณาจักรแล้ว ใบสำคัญถิ่นที่อยู่นั้นเป็นอันใช้ไม่ได้ต่อไป เว้นแต่ก่อนที่จะเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักรผู้ถือใบสำคัญถิ่นที่อยู่ได้นำใบสำคัญถิ่นที่อยู่ไปให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำหลักฐานการแจ้งออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อกลับเข้ามาอีกตามมาตรา 50 ในกรณีเช่นนี้หากคนต่างด้าวผู้นั้นกลับเข้ามาในราชอาณาจักรภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ทำหลักฐานให้และไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 12 หรือมาตรา 44 ให้ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ยังคงใช้ได้ต่อไป

บทบัญญัติในมาตรา 12 เฉพาะความใน (1) ในส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจลงตราหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง และความใน (2) (3) และ (4) มิให้นำมาใช้บังคับแก่กรณีตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 49 ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ที่ใช้ไม่ได้ตามมาตรา 48 ให้ผู้ถือหรือผู้ครอบครองส่งคืนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ของคนต่างด้าวที่ตาย ให้ผู้ครอบครองส่งคืนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา 50 คนต่างด้าวซึ่งเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรโดยชอบและประสงค์จะเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักรและจะกลับเข้ามาอีก ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) นำใบสำคัญถิ่นที่อยู่มาให้พนักงานเจ้าหน้าที่สักระยะหลังทำหลักฐานการแจ้งออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อกลับเข้ามาอีก ตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) ในกรณีที่ไม่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่เพราะเป็นคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรก่อนมี บทบัญญัติที่ให้คนต่างด้าวนั้นต้องขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ให้มาขอรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่จากพนักงานเจ้าหน้าที่ เสียก่อนแล้วปฏิบัติตาม (1)

(3) ในกรณีที่ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ไม่มีที่วางที่จะสลักหลังตาม (1) ผู้ถือใบสำคัญถิ่นที่อยู่จะต้องขอเปลี่ยน ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามมาตรา 52 เสียก่อน

หลักฐานการแจ้งออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อกลับเข้ามาอีกให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ ทำหลักฐานให้และภายในกำหนดหนึ่งปีนั้นผู้ถือใบสำคัญถิ่นที่อยู่จะออกไปนอกราชอาณาจักรและกลับเข้ามาที่ ครั้งก็ได้

การขอหลักฐานการแจ้งออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อกลับเข้ามาอีกและการออกใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตาม (2) ให้เสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 51 คนต่างด้าวซึ่งเคยเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรแต่ไม่มีหลักฐานการแจ้งออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อกลับเข้ามาอีก หรือมีหลักฐานการแจ้งออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อกลับเข้ามาอีก แต่มิได้ กลับเข้ามาภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา 48 หากประสงค์จะกลับเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามเดิม ให้ ยื่นคำขอตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อพิจารณาอนุญาต เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า คนต่าง ด้าวผู้นั้นมีเหตุผลและข้อแก้ตัวอันสมควร ทั้งไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 12 และมาตรา 44 จะ อนุญาตให้คนต่างด้าวผู้นั้นมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรต่อไปโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีก็ได้แต่ต้องขอรับ ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ใหม่ ในระหว่างการขออนุญาตให้นำมาตรา 45 วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทบัญญัติในมาตรา 12 เฉพาะความใน (1) ในส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจลงตราหนังสือเดินทางหรือเอกสาร ใช้แทนหนังสือเดินทาง และความใน (2) (3) และ (9) มิให้นำมาใช้บังคับแก่กรณีตามวรรคหนึ่ง

ผู้ขอรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ใหม่ตามวรรคหนึ่ง ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราและหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน กฎกระทรวง

มาตรา 52 เอกสารที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ของผู้ใดสูญหายหรือชำรุดและผู้นั้นประสงค์จะได้ใบ แทน หรือกรณีขอเปลี่ยนใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามมาตรา 50 (3) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนเป็นที่พอใจแล้ว ให้ ออกใบแทนหรือเปลี่ยนใบสำคัญถิ่นที่อยู่ให้ โดยผู้ขอต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด 6

การส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

มาตรา 53 คนต่างด้าวซึ่งเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรแล้วภายหลังปรากฏว่าเป็นบุคคลซึ่งมีพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา 12 (7) หรือ (8) หรือเป็นบุคคลตามมาตรา 12 (10) หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา 43 วรรคสอง หรือเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 44 หรือเป็นผู้ได้รับโทษตามมาตรา 63 หรือมาตรา 64 ให้อธิบดีเสนอเรื่องไปยังคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าควรเพิกถอนการอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร ก็ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อสั่งเพิกถอนการอนุญาตต่อไป

มาตรา 54 คนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาหรืออยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการอนุญาตนั้นสิ้นสุดหรือถูกเพิกถอนแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะส่งตัวคนต่างด้าวผู้นั้นกลับออกไปนอกราชอาณาจักรก็ได้

ถ้ามีกรณีต้องสอบสวนเพื่อส่งตัวกลับตามวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา 19 และมาตรา 20 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีคำสั่งให้ส่งตัวคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักรแล้วในระหว่างรอการส่งกลับ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจอนุญาตให้ไปพักอาศัยอยู่ ณ ที่ใด โดยคนต่างด้าวผู้นั้นต้องมาพบพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด โดยต้องมีประกัน หรือมีทั้งประกันและหลักประกันก็ได้ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่จะกักตัวคนต่างด้าวผู้นั้นไว้ ณ สถานที่ใดเป็นเวลานานเท่าใดตามความจำเป็นก็ได้ ค่าใช้จ่ายในการกักตัวนี้ให้คนต่างด้าวผู้นั้นเป็นผู้เสีย

บทบัญญัติในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรก่อนวันที่พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช 2480 ใช้บังคับ

มาตรา 55 การส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัตินี้พนักงานเจ้าหน้าที่จะส่งตัวกลับโดยพาหนะใดหรือช่องทางใดก็ได้ตามแต่พนักงานเจ้าหน้าที่จะพิจารณาเห็นสมควร

ค่าใช้จ่ายในการส่งคนต่างด้าวกลับดังกล่าวนี้ ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะที่นำเข้านั้นเป็นผู้เสีย ในกรณีที่ปรากฏตัวเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ ให้ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 63 หรือมาตรา 64 เป็นผู้เสีย โดยพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกค่าใช้จ่ายในการส่งคนต่างด้าวกลับจากผู้กระทำความผิดคนใดคนหนึ่งโดยสิ้นเชิงหรือร่วมกันตามแต่จะเลือกแต่ถ้าคนต่างด้าวนั้นจะขอกลับโดยพาหนะอื่นหรือทางอื่น โดยยอมเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตก็ได้

มาตรา 56 ในกรณีที่มีการยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับคนต่างด้าวตามมาตรา 12 (1) และคนต่างด้าวได้

แสดงตัวหรือเอกสารที่ใช้เดินทางอย่างใดอย่างหนึ่งของเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะใด หรือแสดงหลักฐานของบุคคลอื่นใด ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อเป็นประกันในการกลับออกไปนอกราชอาณาจักรของคนต่างด้าวดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งเจ้าของพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะหรือผู้ที่ออกตัว เอกสารหรือหลักฐานดังกล่าว แล้วแต่กรณี มิให้ยกเลิกคืนหรือเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในตัว เอกสารหรือหลักฐานดังกล่าว ทั้งนี้โดยจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ หรือไม่ก็ได้

การสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยการติดคำสั่งไว้กับหรือประทับข้อความคำสั่งลงไว้บนตัว เอกสารหรือหลักฐานดังกล่าว และเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้สั่งการแล้ว ถ้ามีการยกเลิก คืนหรือเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในตัว เอกสารหรือหลักฐานดังกล่าวให้แตกต่างไปจากที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้สั่งการไว้ โดยมีได้รับความเห็นชอบจากพนักงานเจ้าหน้าที่ การนั้นย่อมไม่สามารถใช้อ้างกับพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ และพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งเจ้าของพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะหรือผู้ที่ออกตัว เอกสารหรือหลักฐาน แล้วแต่กรณี ให้กระทำการตามข้อผูกพันเดิมในตัว เอกสารหรือหลักฐาน เพื่อประโยชน์ในการส่งคนต่างด้าวนั้นกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

หมวด 7

เบ็ดเตล็ด

มาตรา 57 เพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้ใดอ้างว่าเป็นคนมีสัญชาติไทย ถ้าไม่ปรากฏหลักฐานอันเพียงพอที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะเชื่อถือได้ว่าเป็นคนมีสัญชาติไทย ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเป็นคนต่างด้าว จนกว่าผู้นั้นจะพิสูจน์ได้ว่าตนมีสัญชาติไทย

การพิสูจน์ตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและเสียดำธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หากผู้นั้นไม่พอใจคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่จะร้องขอต่อศาลให้พิจารณาก็ได้

ในกรณีที่มีการร้องขอต่อศาล เมื่อได้รับคำร้องขอแล้ว ให้ศาลแจ้งต่อพนักงานอัยการ พนักงานอัยการมีสิทธิที่จะโต้แย้งคัดค้านได้

มาตรา 58 คนต่างด้าวผู้ใดไม่มีหลักฐานการเข้ามาในราชอาณาจักร โดยถูกต้องตามมาตรา 12 (1) หรือไม่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามพระราชบัญญัตินี้และทั้งไม่มีใบสำคัญประจำตัวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าคนต่างด้าวผู้นั้นเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 59 ให้อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจหน้าที่ทำการจับกุมและ

ปราบปรามผู้กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ โดยให้มีอำนาจออกหมายเรียก หมายจับ หรือหมายค้น หรือจับ ค้น หรือควบคุม และให้มีอำนาจสอบสวนคดีความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 60 ในเขตท้องที่ใด รัฐมนตรีเห็นเป็นการสมควรที่จะยกเว้นค่าธรรมเนียมอย่างใดอย่างหนึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกระทำได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด 8

บทกำหนดโทษ

มาตรา 61 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกตามมาตรา 10 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 62 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 11 หรือมาตรา 18 วรรคสองต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งมีสัญชาติไทย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 63 ผู้ใดนำหรือพาคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรหรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการอุปการะหรือช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกแก่คนต่างด้าวให้เข้ามาในราชอาณาจักร โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 23 และภายในพาหนะนั้นมีคนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะนั้นได้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่สามารถรู้ได้ว่าภายในพาหนะนั้นมีคนต่างด้าวดังกล่าวอยู่ แม้ว่าได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้ว

มาตรา 64 ผู้ใดรู้ว่าคนต่างด้าวคนใดเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ให้เข้าพักอาศัย ซ่อนเร้น หรือช่วยด้วยประการใด ๆ เพื่อให้คนต่างด้าวนั้นพ้นจากการจับกุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

ผู้ใดให้คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้เข้าพักอาศัย ให้สันนิษฐานไว้ก่อน

ว่าผู้นั้นรู้ว่าคนต่างด้าวดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า ตนไม่รู้จัก โดยได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้ว

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำเพื่อช่วยบิดา มารดา บุตร สามี หรือภริยาของผู้กระทำความผิดจะไม่ลงโทษก็ได้

มาตรา 65 เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 23 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 66 เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 25 มาตรา 26 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 27 (2) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 67 เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 27 (1) วรรคหนึ่ง หรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 27 (3) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 68 เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 28 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 69 เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 28 วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับเรียงรายตัวคนประจำพาหนะที่มีได้นำไปมอบนั้นคนละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 70 พาหนะใดมีคนโดยสารซึ่งเป็นคนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 12 (1) เข้ามาในราชอาณาจักร เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะนั้น ต้องระวางโทษปรับเรียงรายตัวคนต่างด้าวคนละไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 71 เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา 29 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

ถ้าการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวในวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้คนต่างด้าวหลบหนี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา 72 คนต่างด้าวผู้ใดหลบหนีไปจากพาหนะหรือหลบหนีไปในระหว่างส่งตัวไปยังสถานที่ใด ๆ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้สั่งให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะควบคุมตัวไว้หรือให้ส่งตัวไปตามมาตรา 29 หรือหลบหนีไปในระหว่างที่ถูกกักตัวหรือควบคุมตามอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 73 เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา 30 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 74 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 31 หรือมาตรา 32 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 75 คนต่างด้าวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 37 (1) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 76 คนต่างด้าวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 37 (2) (3) (4) หรือ (5) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาทและปรับอีกไม่เกินวันละสองร้อยบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 77 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 38 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท แต่ถ้าผู้นั้นเป็นผู้จัดการโรงแรม ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 78 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 49 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 79 เจ้าของพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะหรือผู้ที่ออกตั๋ว เอกสารหรือหลักฐานผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 56 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินวันละห้าร้อยบาทจนกว่าคนต่างด้าวดังกล่าวจะกลับออกไปนอกราชอาณาจักรแต่มิให้ปรับเกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 80 ผู้ใดทำลายคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สั่งการตามมาตรา 56 วรรคสอง หรือทำให้คำสั่งดังกล่าวลบล้าง โดยมิเจตนามิให้เจ้าของพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะหรือผู้ที่ออกตั๋ว เอกสารหรือหลักฐานทราบถึงคำสั่งดังกล่าวของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 81 คนต่างด้าวผู้ใดอยู่ในราชอาณาจักร โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการอนุญาตสิ้นสุดหรือถูกเพิกถอน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 82 คนต่างด้าวผู้ใดหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตาม ขัดขืน หรือไม่ยอมรับทราบคำสั่งของรัฐมนตรี คณะกรรมการ อธิบดี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายซึ่งสั่งการแก่คนต่างด้าวผู้นั้นตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

ถ้าคำสั่งตามวรรคหนึ่งเป็นคำสั่งให้กลับออกไปนอกราชอาณาจักรคนต่างด้าวผู้นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 83 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการ ผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วยเว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

มาตรา 84 บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความผิดตามมาตรา 62 วรรคหนึ่ง มาตรา 63 มาตรา 64 มาตรา 71 และมาตรา 82 วรรคสอง ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบ ซึ่งประกอบด้วยอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้แทน อธิบดีกรมอัยการหรือผู้แทน และผู้บังคับการกองตรวจคนเข้าเมืองหรือผู้แทนเป็นกรรมการ มีอำนาจเปรียบเทียบได้ และในการนี้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจมอบหมายให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเปรียบเทียบแทนได้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการเปรียบเทียบหรือเงื่อนไขประการใด ๆ ก็ได้ตามที่เห็นสมควร

เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา 85 ให้ถือว่าคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ แต่คงได้รับสิทธิและประโยชน์เพียงเท่าที่ปรากฏในหลักฐานการอนุญาตไว้แล้วเท่านั้น

มาตรา 86 ให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวและได้อยู่เกินเก้าสิบวัน

แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แฉ่งครั้งแรกต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 37 (5) ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 87 ให้เจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรมซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัยอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 38 ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 88 ให้ถือว่าใบสำคัญถิ่นที่อยู่ที่ได้ออกตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและที่ยังสมบูรณ์อยู่เป็นใบสำคัญถิ่นที่อยู่ที่ได้ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 89 ให้ถือว่าหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักรเพื่อกลับเข้ามาอีกซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำไว้ในใบสำคัญถิ่นที่อยู่ของคนต่างด้าวก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักร เพื่อกลับเข้ามาอีกตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 90 ให้ถือว่าคนต่างด้าวซึ่งถูกสั่งให้กักตัวไว้เพื่อรอการส่งกลับอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้ซึ่งถูกสั่งให้กักตัวไว้เพื่อรอการส่งกลับตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 91 ให้ถือว่าคำร้องต่าง ๆ ของคนต่างด้าวที่ค้างพิจารณาอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นคำร้องที่ได้ยื่นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 92 ให้บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2493 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2497 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแทน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โหตระกิตย์

อัตราค่าธรรมเนียมและค่าทำการและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ค่าธรรมเนียม⁽¹⁾

- (1) การตรวจลงตราตามมาตรา 12 (1)
ครั้งละไม่เกิน 500 บาท
- (2) อุทธรณ์ตามมาตรา 22
คนละไม่เกิน 500 บาท
- (3) คำขออนุญาตเพื่ออยู่ในราชอาณาจักรเป็นการ
ชั่วคราวต่อไปตามมาตรา 35 คนหนึ่งครั้งละไม่เกิน 500 บาท
- (4) อุทธรณ์ตามมาตรา 36
คนละไม่เกิน 500 บาท
- (5) คำขออนุญาตเพื่อกลับเข้ามาในราชอาณาจักรอีก
สำหรับการกลับครั้งหนึ่งตามมาตรา 39 คนหนึ่ง
ครั้งละไม่เกิน 500 บาท
- (6) คำขออนุญาตเพื่อมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
ตามมาตรา 45
คนละไม่เกิน 2,000 บาท
- (7) ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามมาตรา 47
หรือ มาตรา 51
ฉบับละไม่เกิน 50,000 บาท
ในกรณีที่ผู้ขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่ เป็นคู่สมรส
หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของคนต่างด้าว
ที่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือของบุคคล
ซึ่งมีสัญชาติไทย
ฉบับละไม่เกิน 25,000 บาท

- (8) หลักฐานการแจ้งออกไปนอกราชอาณาจักร
เพื่อกลับเข้ามาอีกตามมาตรา 50 (1)
คนละไม่เกิน 500 บาท
- (9) ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามมาตรา 50 (2)
ฉบับละไม่เกิน 5,000 บาท
- (10) เอกสารที่ออกให้ตามมาตรา 52
ฉบับละไม่เกิน 500 บาท
- (11) ค่าขอเพื่อขอพิสูจน์สัญชาติต่อพนักงาน
เจ้าหน้าที่ตามมาตรา 57
คนละไม่เกิน 200 บาท

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบัน คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรได้ทวีจำนวนมากขึ้นตามลำดับพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2493 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2497 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว และมีบทบัญญัติต่าง ๆ ที่ไม่ทันสมัยและไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเสียใหม่ ทั้งนี้เพื่อความมั่นคงของประเทศและเพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2523

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 กำหนดให้มีการตรวจลงตราหนังสือเดินทางหรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง แต่ยังไม่ได้กำหนดการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการตรวจลงตราในหนังสือเดินทาง ฯลฯ ให้สอดคล้องกับทางปฏิบัติอันเป็นหลักสากลที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเสียใหม่ให้มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติประกันสังคม

พ.ศ. ๒๕๓๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๓

เป็นปีที่ ๔๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓”

* พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๐๗ ตอนที่ ๑๖๑ ลงวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๓ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๓๓ ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๑ ตอนที่ ๖๓ ก ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๗ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๘ เป็นต้นไป และพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๒ ก ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๒ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
เว้นแต่บทบัญญัติหมวด ๒ ของลักษณะ ๒ ให้ใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และบทบัญญัติมาตรา ๔๐ ให้ใช้บังคับภายในสี่ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๕๗

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช่บังคับแก่

(๑) ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน และลูกจ้างชั่วคราวรายชั่วโมงของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน^(๑)

(๒) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(๓) ลูกจ้างของนายจ้างที่มีสำนักงานในประเทศ และไปประจำทำงานในต่างประเทศ

(๔) ครูหรือครูใหญ่ของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน

(๕) นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษาหรือแพทย์ฝึกหัดซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียนมหาวิทยาลัย หรือโรงพยาบาล

(๖) กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้าง โดยรับค่าจ้างไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร แต่ไม่รวมถึงลูกจ้าง ซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้านอันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้าง และให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล ให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลให้ทำการแทนด้วย

“ค่าจ้าง” หมายความว่า เงินทุกประเภทที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเป็นค่าตอบแทนการทำงานในวันและเวลาทำงานปกติ ไม่ว่าจะคำนวณตามระยะเวลาหรือคำนวณตามผลงานที่ลูกจ้างทำได้ และให้หมายความรวมถึงเงินที่นายจ้างจ่ายให้ในวันหยุดและวันลาซึ่งลูกจ้างไม่ได้ทำงานด้วย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะกำหนด คำนวณ หรือจ่ายในลักษณะใดหรือ โดยวิธีการใด และไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร

“วันทำงาน” หมายความว่า วันที่กำหนดให้ลูกจ้างทำงานตามปกติ

“ผู้ประกันตน” หมายความว่า ผู้ซึ่งจ่ายเงินสมทบอันก่อให้เกิดสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้

^(๑)มาตรา ๔(๑) ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

“การคลอดบุตร” หมายความว่า การที่ทารกออกจากครรภ์มารดา ซึ่งมีระยะเวลาตั้งครรภ์ไม่น้อยกว่า ยี่สิบแปดสัปดาห์ไม่ว่าทารกจะมีชีวิตรอดอยู่หรือไม่

“ทุพพลภาพ” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรือของร่างกาย หรือสูญเสียภาวะปกติของจิตใจ จนไม่สามารถทำงานได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ การแพทย์กำหนด

“ว่างงาน” หมายความว่า การที่ผู้ประกันตนต้องหยุดงานเนื่องจากนิตสัมพันธระหว่างนายจ้างและ ลูกจ้างตามสัญญาจ้างแรงงานสิ้นสุดลง

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนประกันสังคม

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานประกันสังคม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการประกันสังคม

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการประกันสังคม

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“เลขานุการ” หมายความว่า เลขานุการสำนักงานประกันสังคม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ในการคำนวณค่าจ้างเพื่อการออกเงินสมทบให้ถือเอาค่าจ้างที่คิดเป็นรายเดือนเป็นเกณฑ์ คำนวณ

ในการคำนวณค่าจ้างที่มีใช้ค่าจ้างรายเดือนให้เป็นค่าจ้างรายเดือนให้ถือเอาค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับจริงใน เดือนใดเป็นค่าจ้างรายเดือนของเดือนนั้น

เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาการส่งเงินสมทบของผู้ประกันตนให้ถือว่าเงินสมทบที่หักจากค่าจ้าง ที่จ่ายให้ลูกจ้างในเดือนใดเป็นการจ่ายเงินสมทบของเดือนนั้นและ ไม่ว่าเงินสมทบนั้นจะได้หักไว้หรือนำส่ง เดือนละกี่ครั้ง ให้ถือว่ามิมีระยะเวลาในการจ่ายเงินสมทบเท่ากับหนึ่งเดือน ^(๒)

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้น ค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

---

^(๒)มาตรา ๖ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

ลักษณะ ๑

บททั่วไป

หมวด ๑

คณะกรรมการประกันสังคม

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประกันสังคม” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้แทนสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการกับผู้แทนฝ่ายนายจ้าง และผู้แทนฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละห้าคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการและเลขานุการเป็นกรรมการและเลขานุการ^(๓)

คณะกรรมการจะแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการก็ได้

รัฐมนตรีจะแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินห้าคนให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการก็ได้ ซึ่งในจำนวนนี้อย่างน้อยต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางระบบงานประกันสังคม ผู้ทรงคุณวุฒิทางการแรงงาน ผู้ทรงคุณวุฒิทางการแพทย์ ผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมาย และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการในการประกันสังคมตามพระราชบัญญัติ

(๒) พิจารณาให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกา การออกกฎกระทรวง และระเบียบต่างๆ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) วางระเบียบโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินของกองทุน

(๔) วางระเบียบโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน

(๕) พิจารณาขบคุลและรายงานการรับจ่ายเงินของกองทุน และรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานในส่วนที่เกี่ยวกับการประกันสังคมตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่คณะกรรมการอื่นหรือสำนักงาน

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

^(๓)มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สำนักงานเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อเสนอต่อ คณะกรรมการพิจารณาคำเนินการต่อไปก็ได้

มาตรา ๑๐ กรรมการหรือที่ปรึกษาซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการหรือที่ปรึกษาซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้แต่จะแต่งตั้งติดต่อกันเกินสอง วาระไม่ได้

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๐ กรรมการหรือที่ปรึกษา ซึ่งรัฐมนตรี แต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดย ประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลในประเภท เดียวกันตามมาตรา ๘ เป็นกรรมการแทน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของ กรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นในระหว่างที่ที่ปรึกษาซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ใน ตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของที่ปรึกษาที่ได้รับ แต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งดำรงตำแหน่งครบตามวาระแล้ว แต่ยังมีได้มีการ แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่า กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๓ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติในที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียง ชี้ขาด

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการการแพทย์คณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่น มีจำนวนรวมกันไม่เกินสิบหกคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง และผู้แทนสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการ ประธานกรรมการและกรรมการอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพเวชกรรม สาขาต่างๆ และให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ให้นำมาตรา ๑๐ วรรคสอง มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม^(๔)

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการการแพทย์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการดำเนินงานในการให้บริการทางการแพทย์
- (๒) กำหนดหลักเกณฑ์และอัตราสำหรับประโยชน์ทดแทนในการรับบริการทางการแพทย์ของผู้ประกันตนตามมาตรา ๕๕ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๒
- (๓) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๖๔
- (๔) ให้คำปรึกษาและแนะนำในทางการแพทย์แก่คณะกรรมการ คณะกรรมการอุทธรณ์และสำนักงาน
- (๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแพทย์ หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการหรือคณะกรรมการการแพทย์จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการการแพทย์มอบหมายก็ได้

การประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการ คณะกรรมการการแพทย์ และคณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลใด บุคคลหนึ่งส่งเอกสาร หรือข้อมูลที่ทำเป็นมาพิจารณาได้ ในการนี้จะสั่งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วยก็ได้

มาตรา ๑๘ กรรมการ ที่ปรึกษา กรรมการการแพทย์ กรรมการอุทธรณ์ และอนุกรรมการ อาจได้รับ เบี้ยประชุม ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอย่างอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

---

^(๔)มาตรา ๑๔ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

หมวด ๒
สำนักงานประกันสังคม

มาตรา ๑๕ ให้จัดตั้งสำนักงานประกันสังคมขึ้นในกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ คณะกรรมการอื่น และคณะอนุกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) เก็บ รวบรวม และวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับการประกันสังคม
- (๓) จัดทำทะเบียนนายจ้างและผู้ประกันตนซึ่งต้องส่งเงินสมทบเข้ากองทุน
- (๔) ปฏิบัติการตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน
- (๕) กระทํากิจการมอย่างอื่นตามที่รัฐมนตรี คณะกรรมการ คณะกรรมการอื่นหรือคณะอนุกรรมการ

มอบหมาย

มาตรา ๒๐ ให้เลขาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงาน เพื่อการนี้ให้มีรองเลขาธิการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ ให้เลขาธิการและรองเลขาธิการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

หมวด ๓
กองทุนประกันสังคม

มาตรา ๒๑ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานประกันสังคม เรียกว่า กองทุนประกันสังคม เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายให้ผู้ประกันตนได้รับประโยชน์ทดแทน ตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๓ และเป็นค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง

มาตรา ๒๒ กองทุนประกอบด้วย

- (๑) เงินสมทบจากรัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๖
- (๒) เงินเพิ่มตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๓
- (๓) ผลประโยชน์ของกองทุนตามมาตรา ๒๖
- (๔) เงินค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๔๕
- (๕) เงินที่ได้รับจากการบริจาคหรือเงินอุดหนุน
- (๖) เงินที่ตกเป็นของกองทุนตามมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๗ ทวิ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๖
- (๗) เงินอุดหนุนหรือเงินตรองราชการที่รัฐบาลจ่ายตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม

(๘) เงินค่าปรับตามที่ได้จากการเปรียบเทียบตามมาตรา ๑๐๒

(๙) รายได้อื่น ^(๕)

มาตรา ๒๓ เงินกองทุนตามมาตรา ๒๒ ให้เป็นของสำนักงานและไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๔ เงินกองทุนให้จ่ายเป็นประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการอาจจัดสรรเงินกองทุนไม่เกินร้อยละสิบของเงินสมทบของแต่ละปี เพื่อจ่ายตามมาตรา ๑๘ และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของสำนักงาน

ในกรณีที่เงินกองทุนไม่พอจ่ายตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้รัฐบาลจ่ายเงินอุดหนุนหรือเงินตรงพระราชการให้ตามความจำเป็น

มาตรา ๒๕ การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๖ การจัดหาผลประโยชน์ของกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๗ ภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน ให้คณะกรรมการเสนองบดุล และรายงานการรับจ่ายเงินของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้วต่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อตรวจสอบรับรองก่อนเสนอต่อรัฐมนตรี

งบดุลและรายงานการรับจ่ายเงินดังกล่าว ให้รัฐมนตรีเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอรัฐสภาเพื่อทราบ และจัดให้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา ^(๖)

หมวด ๔

การสำรวจการประกันสังคม

---

^(๕) มาตรา ๒๒ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

^(๖) มาตรา ๒๗ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์แก่การประกันสังคมตามพระราชบัญญัตินี้ จะตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อสำรวจปัญหาและข้อมูลด้านแรงงานก็ได้

ในพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยให้ระบุ

- (๑) วัตถุประสงค์ในการสำรวจ
- (๒) เจ้าหน้าที่หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะทำการสำรวจ
- (๓) กำหนดเวลาการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกา ซึ่งจะต้องไม่เกินสองปี

มาตรา ๒๙ เมื่อได้ตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๒๘ แล้ว ให้เลขาธิการประกาศกำหนด

- (๑) แบบสำรวจ
- (๒) ระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่หรือพนักงานเจ้าหน้าที่จะส่งแบบสำรวจให้แก่นายจ้าง
- (๓) กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันให้นายจ้างต้องส่งคืนแบบสำรวจที่ได้กรอรายการแล้วแก่เจ้าหน้าที่หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งต้องระบุไว้ในแบบสำรวจด้วย

การประกาศตามมาตรานี้ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๐ แบบสำรวจตามมาตรา ๒๙(๑) ที่จะต้องส่งไปยังนายจ้างให้ส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือให้เจ้าหน้าที่หรือพนักงานเจ้าหน้าที่นำไปส่ง ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่หรือสำนักงานของนายจ้าง ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของนายจ้าง ถ้าไม่พบนายจ้าง ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของนายจ้างจะส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วและอยู่หรือทำงานในบ้าน หรือสำนักงานที่ปรากฏว่าเป็นของนายจ้างนั้นก็ได้

ถ้าไม่สามารถส่งตามวิธีในวรรคหนึ่งได้ ให้ใช้วิธีปิดแบบสำรวจไว้ในที่ซึ่งเห็นได้ง่ายที่สำนักงานของนายจ้าง เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวและเวลาได้ล่วงพ้นไปเกินสิบห้าวันแล้ว ให้ถือว่านายจ้างได้รับแบบสำรวจนั้นแล้ว

มาตรา ๓๑ เมื่อนายจ้างได้รับแบบสำรวจแล้ว ให้นายจ้างกรอรายการในแบบสำรวจทุกข้อตามความเป็นจริง แล้วส่งแบบสำรวจที่ได้กรอรายการนั้นคืนให้เจ้าหน้าที่หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๙(๓)

มาตรา ๓๒ บรรดาข้อความหรือตัวเลขที่ได้กรอกไว้ในแบบสำรวจให้ถือเป็นความลับ ห้ามมิให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เปิดเผยข้อความหรือตัวเลขนั้นแก่บุคคลซึ่งไม่มีหน้าที่ปฏิบัติการตาม

พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การประกันสังคม หรือการคุ้มครองแรงงาน หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวน หรือการพิจารณาคดี

ลักษณะ ๒
การประกันสังคม

หมวด ๑
การเป็นผู้ประกันตน

มาตรา ๓๓ ให้ลูกจ้างซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์เป็นผู้ประกันตน ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนอยู่แล้วตามวรรคหนึ่งเมื่อมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และยังเป็นลูกจ้างของนายจ้างซึ่งอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าลูกจ้างนั้นเป็นผู้ประกันตนต่อไป^(๑)

มาตรา ๓๔ ให้นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ยื่นแบบรายการแสดงรายชื่อผู้ประกันตน อัตราค่าจ้าง และข้อความอื่นตามแบบที่เลขาธิการกำหนดต่อสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ลูกจ้างนั้นเป็นผู้ประกันตน

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการได้ว่าจ้างโดยวิธีเหมาค่าแรงมอบให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดรับช่วงไปควบคุมดูแลการทำงานและรับผิดชอบจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างอีกทอดหนึ่งก็ดี มอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใด เป็นผู้จัดหาลูกจ้างมาทำงานอันมิใช่การประกอบธุรกิจจัดหางานก็ดี โดยการทำงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดในกระบวนการผลิตหรือธุรกิจ ซึ่งกระทำในสถานประกอบกิจการหรือสถานที่ทำงานของผู้ประกอบกิจการและเครื่องมือที่สำคัญสำหรับใช้ทำงานนั้น ผู้ประกอบกิจการเป็นผู้จัดหา กรณีเช่นนี้ผู้ประกอบกิจการย่อมอยู่ในฐานะนายจ้างซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ผู้รับเหมาค่าแรงตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ยื่นแบบรายการต่อสำนักงานตามมาตรา ๓๔ ในฐานะนายจ้าง ให้ผู้รับเหมาค่าแรงมีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เช่นเดียวกับนายจ้าง ในกรณีเช่นนี้

^(๑)มาตรา ๓๓ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

ให้ผู้ประกอบกิจการหลุดพ้นจากความรับผิดชอบและเงินเพิ่มเพียงเท่าที่ผู้รับเหมาค่าแรงได้นำส่งสำนักงาน^(๔)

มาตรา ๓๖ เมื่อนายจ้างยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ แล้วให้สำนักงานออกหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมให้แก่ นายจ้าง และออกบัตรประกันสังคมให้แก่ลูกจ้าง ทั้งนี้ ตามแบบหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่ความปรากฏแก่สำนักงานหรือจากคำร้องของลูกจ้างว่านายจ้างไม่ยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ หรือยื่นแบบรายการแล้ว แต่ไม่มีชื่อลูกจ้างบางคนซึ่งเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ในแบบรายการนั้น ให้สำนักงานมีอำนาจบันทึกรายละเอียดในแบบรายการตามมาตรา ๓๔ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง แล้วออกหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมให้แก่ นายจ้าง และหรือออกบัตรประกันสังคมให้แก่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๖ แล้วแต่กรณี

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เลขธิการหรือผู้ซึ่งเลขธิการมอบหมาย จะดำเนินการสอบสวนก่อนก็ได้

มาตรา ๓๘ ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ สิ้นสุดลง เมื่อผู้ประกันตนนั้น

(๑) ตาย

(๒) สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง

ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างตาม (๒) ได้ส่งเงินสมทบครบตามเงื่อนไขที่จะก่อให้เกิดสิทธิตามบทบัญญัติในลักษณะ ๓ แล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิตามบทบัญญัติในหมวด ๒ หมวด ๓ หมวด ๔ และหมวด ๕ ต่อไปอีกหกเดือนนับแต่วันที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง หรือตามระยะเวลาที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา ซึ่งต้องไม่เกินสิบสองเดือนนับแต่วันที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง^(๕)

มาตรา ๓๙ ผู้ใดเคยเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ โดยจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบสองเดือน และต่อมาความเป็นผู้ประกันตนได้สิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘(๒) ถ้าผู้นั้นประสงค์จะเป็นผู้ประกันตนต่อไป ให้แสดงความจำนงต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขธิการกำหนด ภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน

^(๔) มาตรา ๓๕ วรรคสอง เพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ ดังที่พิมพ์ไว้

^(๕) มาตรา ๓๘ วรรคสอง ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

จำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งต้องส่งเข้ากองทุนตาม มาตรา ๔๖ วรรคสอง ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับ สภาพทางเศรษฐกิจในขณะนั้นด้วย

ให้ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งนำส่งเงินสมทบเข้ากองทุนเดือนละครั้งภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดไป ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งซึ่งไม่ส่งเงินสมทบ หรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดตามวรรค สาม ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่ยังมิได้นำส่ง หรือของจำนวนเงิน สมทบที่ยังขาดอยู่นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ สำหรับเศษของเดือนถ้าถึงสิบห้าวันหรือกว่านั้น ให้นับเป็นหนึ่งเดือนถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้ง^(๑๐)

มาตรา ๔๐ บุคคลอื่นใดซึ่งมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ จะสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติ นี้ก็ได้ โดยให้แสดงความจำนงต่อสำนักงาน

หลักเกณฑ์ และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับตามมาตรา ๕๔ ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔๑ ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๕ สิ้นสุดลงเมื่อผู้ประกันตนนั้น

(๑) ตาย

(๒) ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ อีก

(๓) ลาออกจากความเป็นผู้ประกันตนโดยการแสดงความจำนงต่อสำนักงาน

(๔) ไม่ส่งเงินสมทบสามเดือนติดต่อกัน

(๕) ภายในระยะเวลาสิบสองเดือนส่งเงินสมทบมาแล้วไม่ครบเก้าเดือน

การสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนตาม (๔) สิ้นสุดลงตั้งแต่เดือนแรกที่ไม่ส่งเงินสมทบ และการสิ้นสุด ความเป็นผู้ประกันตนตาม (๕) สิ้นสุดลงในเดือนที่ส่งเงินสมทบไม่ครบเก้าเดือน^(๑๑)

ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่สิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนตาม (๓) (๔) และ (๕) ได้ส่งเงินสมทบครบตาม เงื่อนไขที่จะก่อให้เกิดสิทธิตามบทบัญญัติในลักษณะ ๓ แล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิตามบทบัญญัติในหมวด ๒ หมวด ๓ หมวด ๔ และหมวด ๕ ต่อไปอีกหกเดือนนับแต่วันที่สิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน^(๑๒)

^(๑๐) มาตรา ๓๕ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

^(๑๑) มาตรา ๔๑ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

^(๑๒) มาตรา ๔๑ วรรคสาม ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๔๒ เพื่อก่อสิทธิแก่ผู้ประกันตนในการขอรับประโยชน์ทดแทนตามบัญชีลักษณะ ๓ ให้นับระยะเวลาประกันตนตามมาตรา ๓๓ และหรือมาตรา ๓๕ ทุกช่วงเข้าด้วยกัน

มาตรา ๔๓ กิจการใดที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ แม้ว่าภายหลังกิจการนั้นจะมีจำนวนลูกจ้างลดลงเหลือน้อยกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ก็ตาม ให้กิจการดังกล่าวอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าจะเลิกกิจการ และให้ลูกจ้างที่เหลืออยู่เป็นผู้ประกันตนต่อไป ในกรณีที่กิจการนั้นได้รับลูกจ้างใหม่เข้าทำงานให้ลูกจ้างใหม่นั้นเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย แม้ว่าจำนวนลูกจ้างรวมทั้งสิ้นจะไม่ถึงจำนวนที่กำหนดไว้ก็ตาม

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อความในแบบรายการที่ได้ยื่นไว้ต่อสำนักงานเปลี่ยนแปลงไป ให้นายจ้างแจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด เพื่อขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

ให้นำความในมาตรา ๓๗ มาใช้บังคับแก่กรณีที่นายจ้างไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้ โดยอนุโลม^(๑๓)

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่หนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมหรือบัตรประกันสังคมสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้นายจ้าง หรือผู้ประกันตนยื่นคำขอรับใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคม หรือใบแทนบัตรประกันสังคมแล้วแต่กรณีต่อสำนักงานภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดดังกล่าว ทั้งนี้ ตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด

หมวด ๒

เงินสมทบ

มาตรา ๔๖ ให้รัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ออกเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย และกรณีคลอดบุตร ฝ่ายละเท่ากันตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินอัตราเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ออกเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงานตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินอัตราเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

^(๑๓) มาตรา ๔๔ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

สำหรับการประกันตนตามมาตรา ๓๕ ให้รัฐบาลและผู้ประกันตนออกเงินสมทบเข้ากองทุนโดยรัฐบาลออกหนึ่งเท่า และผู้ประกันตนออกสองเท่าของอัตราเงินสมทบที่แต่ละฝ่ายต้องออกตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง และวรรคสอง

การกำหนดอัตราเงินสมทบตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้กำหนดโดยคำนึงถึงประโยชน์ทดแทนและค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของสำนักงานตามมาตรา ๒๔

ค่าจ้างขั้นต่ำและขั้นสูงที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๑ แต่ละคน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในการคำนวณเงินสมทบของผู้ประกันตนแต่ละคนสำหรับเศษของเงินสมทบที่มีจำนวนตั้งแต่ห้าสิบสตางค์ขึ้นไปให้นับเป็นหนึ่งบาทถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้ง ในกรณีที่ผู้ประกันตนทำงานกับนายจ้างหลายรายให้คำนวณเงินสมทบจากค่าจ้างที่ได้รับจากนายจ้างแต่ละราย^(๑๔)

มาตรา ๔๖ ทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้างให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนตามจำนวนที่จะต้องนำส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๖ และเมื่อนายจ้างได้ดำเนินการดังกล่าวแล้วให้ถือว่าผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบแล้วตั้งแต่วันที่นายจ้างหักค่าจ้าง

ให้นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนที่ได้หักไว้ตามวรรคหนึ่ง และเงินสมทบในส่วนของนายจ้างส่งให้แก่สำนักงานภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการหักเงินสมทบไว้พร้อมทั้งยื่นรายการแสดงการส่งเงินสมทบตามแบบที่เลขาธิการกำหนด

ถ้านายจ้างไม่จ่ายค่าจ้างตามกำหนดเวลาที่ต้องจ่าย ให้นายจ้างมีหน้าที่นำส่งเงินสมทบตามที่บัญญัติไว้ในวรรคสอง โดยถือเสมือนว่ามีการจ่ายค่าจ้างแล้ว

ในกรณีที่นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตน หรือเงินสมทบในส่วนของนายจ้างส่งให้สำนักงานเกินจำนวนที่ต้องชำระ ให้นายจ้างหรือผู้ประกันตนยื่น คำร้องขอรับเงินในส่วนที่เกินคืนได้ตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ถ้านายจ้างหรือผู้ประกันตนมิได้เรียกเอาเงินดังกล่าวคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นำส่งเงินสมทบ หรือไม่มารับเงินคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้มารับเงิน ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน^(๑๕)

มาตรา ๔๗ ทวิ ในกรณีที่นายจ้างไม่นำส่งเงินสมทบหรือนำส่งไม่ครบตามกำหนดเวลาในมาตรา ๔๖ วรรคสอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำเตือนเป็นหนังสือให้นายจ้างนำเงินสมทบที่ค้างชำระและเงินเพิ่มมาชำระภายในกำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น ถ้านายจ้างได้รับคำเตือนดังกล่าวแล้วแต่ยังไม่

^(๑๔) มาตรา ๔๖ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

^(๑๕) มาตรา ๔๗ ทวิ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

นำเงินสมทบที่ค้างชำระและเงินเพิ่มมาชำระภายในกำหนด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมินเงินสมทบ และแจ้งเป็นหนังสือให้นายจ้างนำส่งได้ ดังนี้

(๑) ถ้านายจ้างเคยนำส่งเงินสมทบมาแล้วให้ถือว่าจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างมีหน้าที่นำส่งในเดือน ต่อมาแต่ละเดือนมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินสมทบในเดือนที่นายจ้างได้นำส่งแล้วเดือนสุดท้ายเต็มเดือน

(๒) ถ้านายจ้างซึ่งมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้แต่ไม่ยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ หรือยื่นแบบ รายการตามมาตรา ๓๔ แล้ว แต่ไม่เคยนำส่งเงินสมทบหรือยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ โดยแจ้งจำนวนและ รายชื่อลูกจ้างน้อยกว่าจำนวนลูกจ้างที่มีอยู่จริง ให้ประเมินเงินสมทบจากแบบรายการที่นายจ้างเคยยื่นไว้ หรือ จากจำนวนลูกจ้างที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบแล้วแต่กรณี โดยถือว่าลูกจ้างแต่ละคนได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือน ในอัตราที่ได้เคยมีการยื่นแบบรายการไว้ แต่ถ้าไม่เคยมีการยื่นแบบรายการหรือยื่นแบบรายการไม่ครบถ้วน ให้ ถือว่าลูกจ้างแต่ละคนได้รับค่าจ้างรายเดือนไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง แรงงานที่ใช้บังคับอยู่ในท้องถิ่นนั้น คูณด้วยสามสิบ

ในกรณีที่มีการพิสูจน์ได้ภายในสองปีนับแต่วันที่มีการแจ้งการประเมินเงินสมทบตามวรรคหนึ่งว่า จำนวนเงินสมทบที่แท้จริงที่นายจ้างมีหน้าที่ต้องนำส่งมีจำนวนมากกว่าหรือน้อยกว่าจำนวนเงินสมทบที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินไว้ตาม (๑) หรือ (๒) ให้สำนักงานมีหนังสือแจ้งผลการพิสูจน์ให้นายจ้างทราบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบผลการพิสูจน์เพื่อให้นายจ้างนำส่งเงินสมทบเพิ่มเติมภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ได้รับแจ้ง หรือยื่นคำขอต่อสำนักงานเพื่อขอให้คืนเงินสมทบ ถ้านายจ้างไม่มารับเงินดังกล่าวคืนภายใน หนึ่งปีนับแต่วันที่ทราบผลการพิสูจน์ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน

การนำส่งค่าเดือน การแจ้งจำนวนเงินสมทบที่ประเมินได้และการแจ้งผลการพิสูจน์ให้นำความใน มาตรา ๓๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม^(๖)

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่ผู้ประกันตนทำงานกับนายจ้างหลายรายให้นายจ้างทุกรายมีหน้าที่ปฏิบัติตาม มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗

มาตรา ๔๘ นายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบในส่วนของตนหรือในส่วนของผู้ประกันตนหรือส่งไม่ครบ จำนวนภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๔๗ ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบ ที่นายจ้างยังมีได้นำส่ง หรือของจำนวนเงินสมทบที่ยังขาดอยู่ นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ สำหรับเศษของเดือนถ้าถึงสิบห้าวันหรือกว่านั้นให้นับเป็นหนึ่งเดือน ถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้ง

ในกรณีที่นายจ้างมิได้หักค่าจ้างของผู้ประกันตนเพื่อส่งเป็นเงินสมทบ หรือหักไว้แล้ว แต่ยังไม่ครบ จำนวนตามมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง ให้นายจ้างรับผิดชอบใช้เงินที่ต้องส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนเต็ม

^(๖) มาตรา ๔๗ ทวิ เพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ ดังที่พิมพ์ไว้

จำนวน และต้องจ่ายเงินเพิ่มในเงินจำนวนนี้ตามวรรคหนึ่งนับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ และในกรณีเช่นนี้สิทธิที่ผู้ประกันตนพึงได้รับคงมีเสมือนหนึ่งว่าผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบแล้ว

มาตรา ๕๐ เลขานุการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด आयัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของนายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวนตามมาตรา ๔๕ ทั้งนี้ เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อให้ได้รับเงินที่ค้างชำระ

การมีคำสั่งให้ยึด आयัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินตามมาวรรคหนึ่งจะกระทำได้อีกเมื่อได้ส่งคำเตือนเป็นหนังสือให้นายจ้างนำเงินสมทบและหรือเงินเพิ่มที่ค้างมาชำระภายในกำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น และนายจ้างไม่ชำระภายในกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามมาวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดดังกล่าว ให้หักไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการยึด आयัด และขายทอดตลาด และชำระเงินสมทบและเงินเพิ่มที่ค้างชำระ ถ้ามีเงินเหลือให้คืนแก่นายจ้างโดยเร็วถ้านายจ้างมิได้เรียกเอาเงินที่เหลือคืนภายในห้าปีให้ตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๕๑ หนี้ที่เกิดจากการไม่ชำระเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม ให้สำนักงานมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของนายจ้างซึ่งเป็นลูกหนี้ในลำดับเดียวกับบุริมสิทธิในมูลค่าภายในอากรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่นายจ้างเป็นผู้รับเหมาช่วงให้ผู้รับเหมาช่วงถัดขึ้นไปหากมีตลอดสายจนถึงผู้รับเหมาชั้นต้นร่วมรับผิดชอบกับผู้รับเหมาช่วงซึ่งเป็นนายจ้างในเงินสมทบ ซึ่งนายจ้างมีหน้าที่ต้องจ่ายตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๓ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๕ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ผู้รับเหมาช่วงตามมาตรา ๕๒ ซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบหรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนด^(๑๓)

ลักษณะ ๓

ประโยชน์ทดแทน

^(๑๓) มาตรา ๕๓ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕๔ ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา ๓๑ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน
ดังต่อไปนี้

- (๑) ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย
- (๒) ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร
- (๓) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ
- (๔) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย
- (๕) ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร
- (๖) ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ
- (๗) ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ยกเว้นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๕

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่นายจ้างได้จัดสวัสดิการเกี่ยวกับกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือกรณี
ทุพพลภาพ หรือกรณีตายอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน หรือกรณีคลอดบุตรหรือกรณีสงเคราะห์บุตร หรือกรณี
ชราภาพ หรือกรณีว่างงาน ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้แก่ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๑
ที่เข้าทำงานก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าสวัสดิการนั้น มีกรณีใดที่จ่ายในอัตราสูงกว่าประโยชน์
ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายจ้างนั้นนำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน สัญญาจ้างแรงงาน หรือ
ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ซึ่งกำหนดสวัสดิการที่ว่านั้นมาแสดงต่อคณะกรรมการ เพื่อขอลดส่วนอัตราเงิน
สมทบในประเภทประโยชน์ทดแทนที่นายจ้างได้จัดสวัสดิการให้แล้วจากอัตราเงินสมทบที่ผู้ประกันตนและ
นายจ้างนั้นต้องจ่ายเข้ากองทุนตามมาตรา ๔๖ และให้นายจ้างใช้อัตราเงินสมทบในส่วนที่เหลือภายหลังคิด
ส่วนลดดังกล่าวแล้วมาคำนวณเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตน และเงินสมทบในส่วนของนายจ้างที่ยังมี
หน้าที่ต้องส่งเข้ากองทุน เพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในส่วนอื่นต่อไป

การขอลดส่วนอัตราเงินสมทบและการพิจารณาหักส่วนลดอัตราเงินสมทบตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๖ ผู้ประกันตนหรือบุคคลอื่นใดเห็นว่าตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีใดตามที่
บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๔ และประสงค์จะขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น ให้อื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนต่อ

สำนักงานตามระเบียบที่เลขานุการกำหนดภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มิสิทธิขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น และให้
เลขานุการหรือผู้ซึ่งเลขานุการมอบหมายพิจารณาสั่งการโดยเร็ว

ประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งที่เป็นตัวเงิน ถ้าผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิไม่มารับภายในสองปี
นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงานให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน^(๑๘)

มาตรา ๕๗ การคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ผู้ประกันตนตาม
มาตรา ๓๓ ให้คำนวณโดยนำค่าจ้างสามเดือนแรกของค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่นายจ้าง
นำส่งสำนักงานแล้วย้อนหลังเก้าเดือนหารด้วยเก้าสิบ แต่ถ้าผู้ประกันตนมีหลักฐานพิสูจน์ได้ว่า ถ้านำค่าจ้าง
ของสามเดือนอื่นในระยะเวลา เก้าเดือนนั้นมาคำนวณแล้วจะมีจำนวนสูงกว่า ก็ให้นำค่าจ้างสาม
เดือนนั้นหารด้วยเก้าสิบ หรือในกรณีที่ผู้ประกันตนยังส่งเงินสมทบไม่ครบเก้าเดือนให้นำค่าจ้างสามเดือน
สุดท้าย ที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่นายจ้างได้นำส่งสำนักงานแล้วหารด้วยเก้าสิบ เป็นเกณฑ์
คำนวณ

สำหรับการคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๕
นั้น ให้คำนวณโดยเฉลี่ยจากจำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง^(๑๙)

มาตรา ๕๘ การรับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่เป็นการบริการทางการแพทย์
ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนจะต้องรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลตามมาตรา ๕๕

รายละเอียด และเงื่อนไขเกี่ยวกับบริการทางการแพทย์ที่ผู้ประกันตน หรือคู่สมรสของผู้ประกันตนจะ
ได้รับ ให้เป็นไปตามระเบียบที่เลขานุการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๙ ให้เลขานุการประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตท้องที่และชื่อสถานพยาบาลที่
ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนมีสิทธิไปรับบริการทางการแพทย์ได้

ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับบริการทางการแพทย์ ถ้าทำงานหรือมี
ภูมิลำเนาอยู่ในเขตท้องที่ใดให้ไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในเขตท้องที่นั้น
เว้นแต่ในกรณีที่ในเขตท้องที่นั้นไม่มีสถานพยาบาลตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของ
ผู้ประกันตนมีเหตุผลสมควรที่ไม่สามารถไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลดังกล่าวได้ ก็ให้ไปรับ
บริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในเขตท้องที่อื่นได้

---

^(๑๘) มาตรา ๕๖ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้
ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

^(๑๙) มาตรา ๕๗ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้
ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

ในกรณีที่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลอื่น นอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคสอง ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนค่าบริการทางการแพทย์ที่ต้องจ่ายให้แก่สถานพยาบาลอื่นนั้น ตามจำนวนที่สำนักงานกำหนด โดยคำนึงถึงสภาพของการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย การคลอดบุตร สภาพทางเศรษฐกิจของแต่ละเขตท้องที่ และลักษณะของการบริการทางการแพทย์ที่ได้รับ ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลแล้วละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำสั่งของแพทย์โดยไม่มีเหตุอันสมควร เลขานุการหรือผู้ซึ่งเลขานุการมอบหมายจะสั่งลดประโยชน์ทดแทนก็ได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการแพทย์

มาตรา ๖๑ ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง มาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๑ ทวิ ไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนเมื่อปรากฏว่าการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย หรือทุพพลภาพ หรือการตายนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุที่บุคคลดังกล่าวจงใจก่อให้เกิดขึ้นหรือยินยอมให้ผู้อื่นก่อให้เกิดขึ้น^(๒๐)

มาตรา ๖๑ ทวิ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๓๑ หรือเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรตามมาตรา ๖๓ ในเวลาเดียวกัน ให้มีสิทธิขอรับเงินทดแทนการขาดรายได้หรือเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรในประเภทใดประเภทหนึ่งได้เพียงประเภทเดียว โดยให้แสดงความจำนงตามแบบที่เลขานุการกำหนด^(๒๑)

หมวด ๒

ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย

---

^(๒๐) มาตรา ๖๑ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

^(๒๑) มาตรา ๖๑ ทวิ เพิ่มเติมโดยมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ ดังที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๖๒ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือน ^(๒๒)

มาตรา ๖๓ ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานได้แก่

- (๑) ค่าตรวจวินิจฉัยโรค
- (๒) ค่าบำบัดทางการแพทย์
- (๓) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล
- (๔) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์
- (๕) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย

(๖) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการผู้ประกันตนที่ต้องหยุดงานเพื่อการรักษาพยาบาลตามคำสั่งของแพทย์ให้ได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๔ ด้วย

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่ผู้ประกันตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ สำหรับการที่ผู้ประกันตนต้องหยุดงานเพื่อการรักษาพยาบาลตามคำสั่งของแพทย์ครั้งหนึ่งไม่เกินเก้าสิบวัน และในระยะเวลาหนึ่งปีปฏิทินต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน เว้นแต่การเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังตามที่กำหนดในกฎกระทรวงก็ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน แต่ไม่เกินสามร้อยหกสิบห้าวัน

ระยะเวลาได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ ให้เริ่มนับแต่วันแรกที่ต้องหยุดงานตามคำสั่งของแพทย์ จนถึงวันสุดท้ายที่แพทย์กำหนดให้หยุดงาน หรือจนถึงวันสุดท้ายที่หยุดงานในกรณีผู้ประกันตนกลับเข้าทำงานก่อนครบกำหนดเวลาตามคำสั่งของแพทย์แต่ไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับค่าจ้างจากนายจ้างในระหว่างหยุดงาน เพื่อการรักษาพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานหรือมีสิทธิตามระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน สัญญาจ้างแรงงาน หรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างแล้วแต่กรณี ผู้ประกันตนไม่มีสิทธิได้รับเงินทดแทนตามวรรคหนึ่งจนกว่าสิทธิได้รับเงินค่าจ้างนั้นได้สิ้นสุดลง จึงจะมีสิทธิได้รับเงินทดแทนดังกล่าวเท่าระยะเวลาที่คงเหลือ และถ้าเงินค่าจ้างที่ได้รับจากนายจ้างในกรณีใดน้อยกว่าเงินทดแทนการขาดรายได้จากกองทุน ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนจากกองทุนในส่วนที่ขาดด้วย

---

^(๒๒) มาตรา ๖๒ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

หมวด ๓

ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร

มาตรา ๖๕ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับตนเองหรือภรรยา หรือสำหรับหญิงซึ่งอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยากับผู้ประกันตนโดยเปิดเผย ตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ถ้าผู้ประกันตนไม่มีภริยา ทั้งนี้ ต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดเดือน

ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร ให้ผู้ประกันตนแต่ละคนมีสิทธิได้รับสำหรับการคลอดบุตรไม่เกินสองครั้ง^(๒๓)

มาตรา ๖๖ ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร ได้แก่

- (๑) ค่าตรวจและรับฝากครรภ์
- (๒) ค่าบำบัดทางการแพทย์
- (๓) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์
- (๔) ค่าทำคลอด
- (๕) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล
- (๖) ค่าบริบาลและค่ารักษาพยาบาลทารกแรกเกิด
- (๗) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย
- (๘) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ผู้ประกันตนซึ่งต้องหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรให้ได้รับเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตร ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๗ ด้วย^(๒๔)

^(๒๓) มาตรา ๖๕ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

^(๒๔) มาตรา ๖๖ วรรคสาม ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๖๗ ในกรณีที่ผู้ประกันตนหยุดงานเพื่อการคลอดบุตร ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรไม่เกินสองครั้งเป็นการเหมาจ่ายในอัตราครั้งละร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ เป็นเวลาเก้าสิบวัน^(๒๕)

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนไม่สามารถรับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๖๖ ได้ เนื่องจากผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนไม่ได้คลอดบุตรในสถานพยาบาลตามมาตรา ๕๕ ให้ผู้ประกันตนได้รับประโยชน์ทดแทนการคลอดบุตร ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

หมวด ๔

ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ

มาตรา ๖๙ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนทุพพลภาพผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือน^(๒๖)

มาตรา ๗๐ ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ ได้แก่

- (๑) ค่าตรวจวินิจฉัยโรค
- (๒) ค่าบำบัดทางการแพทย์
- (๓) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์
- (๔) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล
- (๕) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ทุพพลภาพ
- (๖) ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกาย จิตใจและอาชีพ
- (๗) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

^(๒๕) มาตรา ๖๗ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

^(๒๖) มาตรา ๖๙ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงานให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ ตลอดชีวิต^(๒๗)

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่คณะกรรมการการแพทย์วินิจฉัยว่าการทุพพลภาพของผู้ประกันตนได้รับการฟื้นฟูตามมาตรา ๗๐(๖) จนมีสภาพดีขึ้นแล้ว ให้เลขธิการหรือผู้ซึ่งเลขธิการมอบหมายพิจารณาสั่งลดเงินทดแทนการขาดรายได้เนื่องจากการทุพพลภาพได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ในกรณีที่ได้มีการลดเงินทดแทนการขาดรายได้ตามวรรคหนึ่งไปแล้ว ต่อมาในภายหลังปรากฏว่าเหตุทุพพลภาพนั้นมีสภาพเสื่อมลง ถ้าคณะกรรมการการแพทย์วินิจฉัยว่าการทุพพลภาพนั้นเสื่อมลงไปจากที่เคยวินิจฉัยไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้เลขธิการพิจารณาเพิ่มเงินทดแทนการขาดรายได้^(๒๘)

หมวด ๕

ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

มาตรา ๗๓ ในกรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตายโดยมิใช่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ถ้าภายในระยะเวลาหกเดือนก่อนถึงแก่ความตายผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย ดังนี้

(๑) เงินค่าทำศพตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยเท่าของอัตราสูงสุดของค่าจ้างขั้นต่ำรายวัน ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ให้จ่ายให้แก่บุคคลตามลำดับ ดังนี้

(ก) บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้จัดการศพ และได้เป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน

(ข) สามีภริยา บิดามารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนซึ่งมีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน

(ค) บุคคลอื่นซึ่งมีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน

(๒) เงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์นั้น แต่ถ้าผู้ประกันตนมิได้มีหนังสือระบุไว้ก็ให้นำมาเฉลี่ยจ่ายให้แก่สามีภริยา บิดามารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนในจำนวนที่เท่ากัน ดังนี้

---

^(๒๗) มาตรา ๗๑ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

^(๒๘) มาตรา ๗๒ วรรคสอง เพิ่มเติมโดยมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ ดังที่พิมพ์ไว้

(ก) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่สามสิบหกเดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึงสิบปี ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตาม มาตรา ๕๗ คูณด้วยสาม

(ข) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คูณด้วยสิบ^(๒๕)

มาตรา ๗๓ ทวิ ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ ถึงแก่ความตายให้นำความใน มาตรา ๗๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้นำเงินทดแทนการขาดรายได้ที่ผู้ประกันตนได้รับในเดือนสุดท้าย ก่อนถึงแก่ความตายมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ

ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพนั้นอยู่ในข่ายที่จะได้รับเงินค่าทำศพ และเงินสงเคราะห์กรณี ผู้ประกันตนถึงแก่ความตายในฐานะที่เป็นผู้ประกันตนและในฐานะที่เป็นผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพตามวรรค หนึ่งในเวลาเดียวกัน ให้มีสิทธิได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตายตาม มาตรา ๗๓ เพียงทางเดียว^(๓๐)

หมวด ๖

ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร

มาตรา ๗๔ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรต่อเมื่อภายใน ระยะเวลาสามสิบหกเดือนก่อนเดือนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสิบสองเดือน^(๓๑)

มาตรา ๗๕ ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร ได้แก่

- (๑) ค่าสงเคราะห์ความเป็นอยู่ของบุตร
- (๒) ค่าเล่าเรียนบุตร
- (๓) ค่ารักษาพยาบาลบุตร
- (๔) ค่าสงเคราะห์อื่นที่จำเป็น

---

^(๒๕) มาตรา ๗๓ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

^(๓๐) มาตรา ๗๓ ทวิ เพิ่มเติมโดยมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ ดังที่พิมพ์ไว้

^(๓๑) มาตรา ๗๔ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ ทวิ ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร ตามมาตรา ๑๔ หากผู้ประกันตนนั้นเป็นผู้ทุพพลภาพซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย ให้ผู้ประกันตนซึ่งเป็นผู้ทุพพลภาพนั้น หรือบุคคลตามมาตรา ๑๕ จัตวา มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรด้วย^(๑๒)

มาตรา ๑๕ ตริ ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรสำหรับ บุตร ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีอายุตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์ จำนวนคราวละไม่เกิน สองคน บุตรชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของ บุคคลอื่น

ในกรณีที่บิดาและมารดาเป็นผู้ประกันตน ให้บิดาหรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับ ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรเพียงฝ่ายเดียว เว้นแต่เมื่อมีการจดทะเบียนหย่าหรือแยกกันอยู่และ บุตรอยู่ในความอุปการะของผู้ประกันตนฝ่ายใดให้ผู้ประกันตนฝ่ายนั้นเป็นผู้มีสิทธิได้รับ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ่ายเงินสงเคราะห์บุตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง^(๑๓)

มาตรา ๑๕ จัตวา ในกรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณี สงเคราะห์บุตรแก่บุคคลตามลำดับ ดังนี้

(๑) สามีหรือภริยาของผู้ประกันตน หรือบุคคลซึ่งอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยากับผู้ประกันตนโดยเปิดเผย ตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด และเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตร

(๒) ผู้อุปการะบุตรของผู้ประกันตน ในกรณีบุคคลตาม (๑) มิได้เป็นผู้อุปการะบุตร หรือถูกถอน อำนาจปกครอง หรือถึงแก่ความตาย^(๑๔)

หมวด ๓

ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

^(๑๒) มาตรา ๑๕ ทวิ เพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังที่พิมพ์ไว้

^(๑๓) มาตรา ๑๕ ตริ เพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังที่พิมพ์ไว้

^(๑๔) มาตรา ๑๕ จัตวา เพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๗๖ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพต่อเมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบเดือน ไม่ว่าระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนจะติดต่อกันหรือไม่ก็ตาม^(๓๕)

มาตรา ๗๗ ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ ได้แก่

(๑) เงินเลี้ยงชีพรายเดือน เรียกว่า เงินบำนาญชราภาพ หรือ

(๒) เงินบำเหน็จที่จ่ายให้ครั้งเดียว เรียกว่า เงินบำเหน็จชราภาพ

หลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และอัตราการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง^(๓๖)

มาตรา ๗๘ ทวิ ในกรณีที่ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบเดือน ให้มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพตั้งแต่เดือนถัดจากเดือนที่อายุครบห้าสิบห้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่เมื่อมีอายุครบห้าสิบห้าปีบริบูรณ์และความเป็นผู้ประกันตนยังไม่สิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๔๑ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับตั้งแต่เดือนถัดจากเดือนที่ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง

ในกรณีที่ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบไม่ครบหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนและความเป็นผู้ประกันตนได้สิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๔๑ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ^(๓๗)

มาตรา ๗๘ ตริ ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับเงินบำนาญชราภาพได้กลับเข้าเป็นผู้ประกันตนในห้วงการจ่ายเงินบำนาญชราภาพของบุคคลดังกล่าวจนกว่าความเป็นผู้ประกันตนได้สิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๔๑ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงด้วยเหตุอื่นนอกจากถึงแก่ความตายให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ

ในกรณีที่ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงเนื่องจากผู้ประกันตนถึงแก่ความตายให้ทายาทผู้มีสิทธิของผู้นั้นตามมาตรา ๗๗ จัตวา มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ^(๓๘)

---

^(๓๕)มาตรา ๗๖ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

^(๓๖)มาตรา ๗๗ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

^(๓๗)มาตรา ๗๘ ทวิ เพิ่มเติมโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังที่พิมพ์ไว้

^(๓๘)มาตรา ๗๘ ตริ เพิ่มเติมโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๗๗ จัตวา ในกรณีผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพตามมาตรา ๗๗ ทวิ ถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้รับประโยชน์ทดแทน หรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายภายในหกสิบเดือนนับแต่เดือนที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ ให้ทายาทของผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ

ทายาทผู้มีสิทธิตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

(๑) บุตรชอบด้วยกฎหมาย ยกเว้นบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ประกันตนที่ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน และ

(๓) บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อนให้แบ่งเงินตามมาตรา ๗๗(๒) ในระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ^(๓๕)

มาตรา ๗๗ เบญจ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๗๑ และเงินบำนาญชราภาพในเวลาเดียวกัน ให้ผู้ประกันตนได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๗๑ และเงินบำเหน็จชราภาพแทน

ในกรณีที่ผู้ประกันตนได้รับเงินบำนาญชราภาพไปแล้ว และต่อมาเป็นผู้ทุพพลภาพภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๗๘ วรรคสอง ให้จัดการจ่ายเงินบำนาญชราภาพและให้จ่ายเงินบำเหน็จชราภาพแทน ทั้งนี้ ให้หักเงินบำนาญชราภาพที่ได้รับไปแล้วก่อนการเป็นผู้ทุพพลภาพออกจากเงินบำเหน็จชราภาพที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับ แล้วนำเงินที่หักนั้นส่งเข้ากองทุน^(๔๐)

หมวด ๘

ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน

มาตรา ๗๘ ถูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานต่อเมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน และต้องอยู่ภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนการว่างงาน และจะต้องเป็นผู้ที่อยู่ในเงื่อนไขดังต่อไปนี้

^(๓๕)มาตรา ๗๗ จัตวา เพิ่มเติมโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังที่พิมพ์ไว้

^(๔๐)มาตรา ๗๗ เบญจ เพิ่มเติมโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังที่พิมพ์ไว้

(๑) เป็นผู้มีความสามารถในการทำงาน พร้อมที่จะทำงานที่เหมาะสมตามที่จัดหาให้ หรือต้องไม่ปฏิเสธการฝึกงาน และได้ขึ้นทะเบียนไว้ที่สำนักงานจัดหางานของรัฐ โดยต้องไปรายงานตัวไม่น้อยกว่าเดือนละหนึ่งครั้ง

(๒) การที่ผู้ประกันตนว่างงานต้องมีใช้ถูกเลิกจ้างเนื่องจากเหตุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้าง หรือจงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย หรือฝ่าฝืนข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการทำงาน หรือคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายในกรณีร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่เป็นเวลาเจ็ดวันทำงานติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้นายจ้างได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) ต้องมีใช้ผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพตามหมวด ๘ ในลักษณะนี้

มาตรา ๘๕ ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนการว่างงานตั้งแต่วันที่ปลดนับแต่วันว่างงานจากการทำงานกับนายจ้างรายสุดท้าย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ลักษณะ ๔

พนักงานเจ้าหน้าที่และการตรวจตราและควบคุม

มาตรา ๘๖ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานประกอบการ หรือสำนักงานของนายจ้าง สถานที่ทำงานของลูกจ้างในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบหรือสอบถามข้อเท็จจริง ตรวจสอบทรัพย์สินหรือเอกสารหลักฐานอื่น ภาพถ่าย ถ่ายสำเนาเอกสารที่เกี่ยวกับการจ้าง การจ่ายค่าจ้าง ทะเบียนลูกจ้าง การจ่ายเงินสมทบ และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือนำเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปตรวจสอบ หรือกระทำการอย่างอื่นตามสมควรเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงในอันที่จะปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ค้นสถานที่หรือยานพาหนะใดๆ ที่มีข้อสงสัยโดยมีเหตุอันควรเชื่อว่ามีทรัพย์สินของนายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวน โดยให้กระทำในระหว่างเวลาทำการ หรือในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เว้นแต่การค้นในระหว่างเวลาดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อไปก็ได้

(๓) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาเพื่อประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๔) ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของนายจ้างตามคำสั่งของเลขาธิการ ตามมาตรา ๕๐ ในกรณีที่นายจ้างไม่นำส่งเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวน

ในการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่จะนำข้าราชการ หรือลูกจ้างในสำนักงานไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้

มาตรา ๘๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๘๐ ใ้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๘๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๘๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๘๔ เพื่อประโยชน์ในการตรวจตรา และควบคุมงานอันเกี่ยวกับการประกันสังคม ให้ นายจ้างจัดให้มีทะเบียนผู้ประกันตนและให้เก็บรักษาไว้ ณ สถานที่ทำงานของนายจ้างพร้อมที่จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจได้

ทะเบียนผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการกำหนด

มาตรา ๘๕ ทวิ กำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ ทวิ และมาตรา ๕๖ ถ้าผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกำหนดเวลานั้นมิได้อยู่ในประเทศ หรือมีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลานั้นได้ และได้ยื่นคำร้องก่อนสิ้นกำหนดเวลานั้นเพื่อขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลา โดยแสดงเหตุแห่งความจำเป็น เมื่อเลขาธิการเห็นเป็นการสมควรจะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาออกไปได้ตามความจำเป็นแก่กรณี แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินไปกว่าหนึ่งเท่าของระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรานั้นๆ

การขยายเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๔๖ ไม่เป็นเหตุให้ลดหรืองดเงินเพิ่ม^(๔๑)

ลักษณะ ๕

การอุทธรณ์

^(๔๑)มาตรา ๘๕ ทวิ เพิ่มเติมโดยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ ดังที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๘๕ นายจ้าง ผู้ประกันตน หรือบุคคลอื่นใด ซึ่งไม่พอใจในคำสั่งของเลขาธิการ หรือของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่เป็นคำสั่งตามมาตรา ๕๐ ให้มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว^(๔๒)

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘๖ ให้มีคณะกรรมการอุทธรณ์คณะหนึ่งซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการอื่นซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิทางการแพทย์ ผู้ทรงคุณวุฒิทางระบบงานประกันสังคม ผู้ทรงคุณวุฒิทางการแรงงาน ผู้แทนฝ่ายนายจ้างสามคน และผู้แทนฝ่ายลูกจ้างสามคน และให้ผู้แทนสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งทั้งคณะมีจำนวนรวมกันไม่เกินสิบสามคน

มาตรา ๘๗ ให้คณะกรรมการอุทธรณ์มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ยื่นตามมาตรา ๘๕ เมื่อคณะกรรมการอุทธรณ์พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้วให้แจ้งคำวินิจฉัยนั้นเป็นหนังสือให้ผู้อุทธรณ์ทราบ

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์นั้น ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่พอใจให้มีสิทธินำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย แต่ถ้าไม่นำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์เป็นที่สุด

มาตรา ๘๘ การอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งของเลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กรณีที่ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นคำร้องต่อเลขาธิการขอให้ทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นไว้ก่อน ถ้าเลขาธิการเห็นสมควรจะสั่งให้ทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวไว้ เพื่อรอคำวินิจฉัยอุทธรณ์ก็ได้

มาตรา ๘๙ คณะกรรมการอุทธรณ์มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่มอบหมายได้ เมื่อคณะอนุกรรมการปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายแล้ว ให้เสนอความเห็นหรือรายงานต่อคณะกรรมการอุทธรณ์

การประชุมของคณะอนุกรรมการ ให้นำความในมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐ ให้กรรมการอุทธรณ์อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะแต่งตั้งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๙๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการอุทธรณ์โดยอนุโลม

^(๔๒)มาตรา ๘๕ วรคหนึ่ง ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

ลักษณะ ๖
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดไม่ให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูลที่เป็นไปตามคำสั่งของ คณะกรรมการ คณะกรรมการแพทย์ คณะกรรมการอุทธรณ์ คณะอนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ ผู้ใดโดยเจตนาไม่กรอกรายการในแบบสำรวจ กรอกรายการในแบบสำรวจไม่ครบถ้วน หรือไม่ส่งแบบสำรวจคืนภายในเวลาที่กำหนด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๕๔ ผู้ใดกรอกข้อความหรือตัวเลขในแบบสำรวจโดยรู้ว่าเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๖ นายจ้างผู้ใดโดยเจตนาไม่ยื่นแบบรายการต่อสำนักงานภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๓๔ หรือไม่แจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานขอเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ^(๔๓)

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดต่อเนื่อง ผู้กระทำต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม

มาตรา ๕๗ นายจ้างผู้ใดยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ หรือแจ้งเป็นหนังสือขอเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการตามมาตรา ๔๔ โดยเจตนากรอกข้อความเท็จในแบบรายการ หรือแจ้งการ

---

^(๔๓)มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

เปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงเป็นเท็จในหนังสือแจ้งขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ^(๔๔)

มาตรา ๘๘ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามมาตรา ๘๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๙ นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๐ ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงใดเกี่ยวกับกิจการของนายจ้างอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของนายจ้างจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองแรงงาน หรือการสอบสวน หรือการพิจารณาคดี

มาตรา ๑๐๑ ในกรณีที่ดินบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดและถูกลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้แทนของนิติบุคคล กรรมการทุกคน และผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับนิติบุคคลนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดนั้น หรือได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้นแล้ว

มาตรา ๑๐๒ ถ้าเจ้าพนักงานดังต่อไปนี้เห็นว่าผู้กระทำความผิดไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุก หรือไม่ควรถูกฟ้อง สำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือความผิดที่มีโทษปรับหรือโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน เว้นแต่โทษตามมาตรา ๘๕ ให้มีอำนาจเปรียบเทียบดังนี้

(๑) เลขานุการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในจังหวัดอื่น

ในกรณีที่มีการสอบสวน ถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ที่มีโทษอยู่ในเกณฑ์ที่จะทำการเปรียบเทียบได้และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบให้พนักงานสอบสวนส่ง

---

^(๔๔)มาตรา ๘๗ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

เรื่องให้เลขาธิการหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่บุคคลนั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ดำเนินคดีต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๐๓ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับแก่กิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ยี่สิบคนขึ้นไปนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับแก่กิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่สิบคนขึ้นไป

พระราชบัญญัตินี้จะใช้บังคับแก่นายจ้างที่มีลูกจ้างน้อยกว่าสิบคนในท้องที่ใดและเมื่อใดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา^(๔๕)

มาตรา ๑๐๔ ให้ดำเนินการจัดเก็บเงินสมทบเพื่อการให้ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ในกรณีทุพพลภาพ และในกรณีตายอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน และในกรณีคลอดบุตร นับแต่วันที่บทบัญญัติหมวด ๒ ของลักษณะ ๒ ใช้บังคับ

การจัดเก็บเงินสมทบเพื่อการให้ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรและในกรณีชราภาพจะเริ่มดำเนินการเมื่อใดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่ทั้งนี้ต้องไม่ช้ากว่าวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑^(๔๖)

สำหรับการจัดเก็บเงินสมทบเพื่อการให้ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานจะเริ่มดำเนินการเมื่อใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

^(๔๕)มาตรา ๑๐๓ วรรคสาม เพิ่มเติมโดยมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ ดังที่พิมพ์ไว้

^(๔๖)มาตรา ๑๐๔ วรรคสอง ความเดิมถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

- (๑) ใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคม ฉบับละ ๕๐ บาท
- (๒) ใบแทนบัตรประกันสังคม ฉบับละ ๑๐ บาท

อัตราเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัติ

อัตราเงินสมทบ

ผู้ออกเงินสมทบ	อัตราเงินสมทบเป็นร้อยละ ของค่าจ้างของผู้ประกันตน
๑. เงินสมทบเพื่อการจ่าย ประโยชน์ทดแทนกรณี ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ ดาย และคลอดบุตร	๑.๕ ๑.๕
(๑) รัฐบาล	๑.๕
(๒) นายจ้าง	
(๓) ผู้ประกันตน	
	๓

๒. เงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณี	๓
สงเคราะห์บุตรและชราภาพ	๓
(๑) รัฐบาล	
(๒) นายจ้าง	๕
(๓) ผู้ประกันตน	๕
๓. เงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณี	๕
ว่างงาน	
(๑) รัฐบาล	
(๒) นายจ้าง	
(๓) ผู้ประกันตน	

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๕๑ มาเป็นเวลานานแล้ว แต่ในขณะนั้นสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมไม่อำนวยให้นำกฎหมายนั้นมาใช้บังคับ ปัจจุบันนี้ การพัฒนาในด้านเศรษฐกิจและสังคมได้ก้าวหน้าไปมาก สมควรสร้างหลักประกันให้แก่ลูกจ้างและบุคคลอื่น โดยจัดตั้งกองทุนประกันสังคมขึ้นเพื่อให้การสงเคราะห์แก่ลูกจ้างและบุคคลอื่นซึ่งประสบอันตราย เจ็บป่วย ทูพพลภาพ หรือตาย อันมิใช่ เนื่องจากการทำงาน รวมทั้งกรณีคลอดบุตร กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และสำหรับกรณีว่างงานซึ่งให้หลักประกัน เฉพาะลูกจ้าง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

คุ้มครองแรงงาน

พ.ศ. ๒๕๔๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๑

เป็นปีที่ ๕๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

(๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๓

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับแก่

(๑) ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง จะออกกฎกระทรวงมิให้ใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนแก่นายจ้างประเภทหนึ่งประเภทใดก็ได้

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึง

(๑) ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง

(๒) ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคลให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลและผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลให้ทำการแทนด้วย

(๓) ในกรณีที่ผู้ประกอบการได้ว่าจ้างด้วยวิธีเหมาค่าแรง โดยมอบให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดรับช่วงไปควบคุมดูแลการทำงานและรับผิดชอบจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างอีกทอดหนึ่งก็ดี มอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้จัดหาลูกจ้างมาทำงานอันมิใช่การประกอบธุรกิจจัดหางานก็ดี โดยการทำงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในกระบวนการผลิตหรือธุรกิจในความรับผิดชอบของผู้ประกอบการให้ถือว่าผู้ประกอบการเป็นนายจ้างของลูกจ้างดังกล่าวด้วย

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้างไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร

“ผู้ว่าจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงว่าจ้างบุคคลอีกบุคคลหนึ่งให้ดำเนินงานทั้งหมดหรือแต่บางส่วนของงานใดเพื่อประโยชน์แก่ตน โดยจะจ่ายสินจ้างตอบแทนผลสำเร็จแห่งการงานที่ทำนั้น

“ผู้รับเหมาขั้นต้น” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับจะดำเนินงานทั้งหมดหรือแต่บางส่วนของงานใดจนสำเร็จประโยชน์ของผู้ว่าจ้าง

“ผู้รับเหมาช่วง” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำสัญญากับผู้รับเหมาขั้นต้นโดยรับจะดำเนินงานทั้งหมดหรือแต่บางส่วนของงานใดในความรับผิดชอบของผู้รับเหมาขั้นต้นเพื่อประโยชน์แก่ผู้ว่าจ้าง และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งทำสัญญากับผู้รับเหมาช่วงเพื่อรับช่วงงานในความรับผิดชอบของผู้รับเหมาช่วง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะรับเหมาช่วงกันกี่ช่วงก็ตาม

“สัญญาจ้าง” หมายความว่า สัญญาไม่ว่าเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาระบุชัดเจน หรือเป็นที่เข้าใจโดยปริยายซึ่งบุคคลหนึ่งเรียกว่าลูกจ้างตกลงจะทำงานให้แก่บุคคลอีกบุคคลหนึ่งเรียกว่านายจ้างและนายจ้างตกลงจะให้ค่าจ้างตลอดเวลาที่ทำงานให้

“วันทำงาน” หมายความว่า วันที่กำหนดให้ลูกจ้างทำงานตามปกติ

“วันหยุด” หมายความว่า วันที่กำหนดให้ลูกจ้างหยุดประจำสัปดาห์ หยุดตามประเพณี หรือหยุดพักผ่อนประจำปี

“วันลา” หมายความว่า วันที่ลูกจ้างลาป่วย ลาเพื่อทำหมั้น ลาเพื่อกิจธุระอันจำเป็น ลาเพื่อรับราชการทหาร ลาเพื่อการฝึกอบรมหรือพัฒนาความรู้ความสามารถ หรือลาเพื่อคลอดบุตร

“ค่าจ้าง” หมายความว่า เงินที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกันจ่ายเป็นค่าตอบแทนในการทำงาน ตามสัญญาจ้างสำหรับระยะเวลาการทำงานปกติเป็นรายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือระยะเวลาอื่น หรือจ่ายให้โดยคำนวณตามผลงานที่ลูกจ้างทำได้ในเวลาทำงานปกติของวันทำงาน และให้หมายความรวมถึงเงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างในวันหยุดและวันลาที่ลูกจ้างมิได้ทำงาน แต่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับตามพระราชบัญญัตินี้

“ค่าจ้างในวันทำงาน” หมายความว่า ค่าจ้างที่จ่ายสำหรับการทำงานเต็มเวลาการทำงานปกติ

“อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ” หมายความว่า อัตราค่าจ้างที่คณะกรรมการค่าจ้างกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

“อัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐาน” หมายความว่า อัตราค่าจ้างที่คณะกรรมการค่าจ้างกำหนดเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

“การทำงานล่วงเวลา” หมายความว่า การทำงานนอกหรือเกินเวลาทำงานปกติหรือเกินชั่วโมงทำงานในแต่ละวันที่นายจ้างลูกจ้างตกลงกันตามมาตรา ๒๓ ในวันทำงานหรือวันหยุด แล้วแต่กรณี

“ค่าล่วงเวลา” หมายความว่า เงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเป็นการตอบแทนการทำงานล่วงเวลาในวันทำงาน

“ค่าทำงานในวันหยุด” หมายความว่า เงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเป็นการตอบแทนการทำงานในวันหยุด

“ค่าล่วงเวลาในวันหยุด” หมายความว่า เงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเป็นการตอบแทนการทำงานล่วงเวลาในวันหยุด

“ค่าชดเชย” หมายความว่า เงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเมื่อเลิกจ้าง นอกเหนือจากเงินประเภทอื่นซึ่งนายจ้างตกลงจ่ายให้แก่ลูกจ้าง

“ค่าชดเชยพิเศษ” หมายความว่า เงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเมื่อสัญญาจ้างสิ้นสุดลงเพราะมีเหตุกรณีพิเศษที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

“เงินสะสม” หมายความว่า เงินที่ลูกจ้างจ่ายเข้ากองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง

หน้า ๔

เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๘ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

“เงินสมทบ” หมายความว่า เงินที่นายจ้างจ่ายสมทบให้แก่ลูกจ้างเพื่อส่งเข้าสมทบกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง

“พนักงานตรวจแรงงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานตรวจแรงงาน กับออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

การแต่งตั้งพนักงานตรวจแรงงาน จะกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และเงื่อนไขในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยก็ได้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่ลูกจ้างพึงได้ตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ เพื่อมีอำนาจฟ้องคดีหรือแก้ต่างคดีแรงงานให้แก่ลูกจ้างหรือทนายทนายโดยธรรมชาติซึ่งถึงแก่ความตาย และเมื่อกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมแจ้งให้ศาลทราบแล้ว ก็ให้มีอำนาจกระทำการได้จนคดีถึงที่สุด

มาตรา ๙ ในกรณีที่นายจ้างไม่คืนเงินประกันตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง หรือไม่จ่ายค่าจ้างค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด ภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๙๐ หรือค่าชดเชยตามมาตรา ๑๑๘ ค่าชดเชยพิเศษตามมาตรา ๑๒๐ มาตรา ๑๒๑ และมาตรา ๑๒๒ ให้นายจ้างเสียดอกเบี้ยให้แก่ลูกจ้างในระหว่างเวลาผิดนัดร้อยละสิบห้าต่อปี

ในกรณีที่นายจ้างจงใจไม่คืนหรือไม่จ่ายเงินตามวรรคหนึ่งโดยปราศจากเหตุผลอันสมควร เมื่อพ้นกำหนดเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ถึงกำหนดคืนหรือจ่ายให้นายจ้างเสียเงินเพิ่มให้แก่ลูกจ้างร้อยละสิบห้าของเงินที่ค้างจ่ายทุกระยะเวลาเจ็ดวัน

ในกรณีที่นายจ้างพร้อมที่จะคืนหรือจ่ายเงินตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง และได้นำเงินไปมอบไว้ แก่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเพื่อจ่ายให้แก่ลูกจ้าง นายจ้างไม่ต้องเสียดอกเบี้ยหรือเงินเพิ่มตั้งแต่วันที่นายจ้างนำเงินนั้นไปมอบไว้

มาตรา ๑๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๑ วรรคสอง ห้ามมิให้นายจ้างเรียกหรือรับเงินประกันการทำงานหรือเงินประกันความเสียหายในการทำงานจากลูกจ้าง เว้นแต่ลักษณะหรือสภาพของงานที่ทำนั้นลูกจ้างต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการเงินหรือทรัพย์สินของนายจ้าง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่นายจ้างได้ ทั้งนี้ ลักษณะหรือสภาพของงานที่ให้เรียกหรือรับเงินประกันจากลูกจ้างได้ ตลอดจนจำนวนเงินและวิธีการเก็บรักษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่นายจ้างเรียกหรือรับเงินประกัน หรือทำสัญญาประกันกับลูกจ้างเพื่อชดเชยความเสียหายที่ลูกจ้างเป็นผู้กระทำ เมื่อนายจ้างเลิกจ้าง หรือลูกจ้างลาออก หรือสัญญาประกันสิ้นอายุให้นายจ้างคืนเงินประกันพร้อมดอกเบี้ย ถ้ามี ให้แก่ลูกจ้างภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่นายจ้างเลิกจ้างหรือวันที่ลูกจ้างลาออก หรือวันที่สัญญาประกันสิ้นอายุ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๑ หนี้ที่เกิดจากการไม่ชำระค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด ค่าชดเชย ค่าชดเชยพิเศษ เงินสะสม เงินสมทบ หรือเงินเพิ่มให้ลูกจ้างหรือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน แล้วแต่กรณี มีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของนายจ้างซึ่งเป็นลูกหนี้ในลำดับเดียวกับบุริมสิทธิในค่าภาษีอากรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่นายจ้างเป็นผู้รับเหมาช่วง ให้ผู้รับเหมาช่วงถัดขึ้นไป หากมีตลอดสาย จนถึงผู้รับเหมาชั้นต้นร่วมรับผิดชอบกับผู้รับเหมาช่วงซึ่งเป็นนายจ้างในค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด ค่าชดเชย ค่าชดเชยพิเศษ เงินสะสม เงินสมทบ หรือเงินเพิ่ม

ให้ผู้รับเหมาชั้นต้น หรือผู้รับเหมาช่วงตามวรรคหนึ่งมีสิทธิไต่เบี่ยเงินที่ได้จ่ายไปแล้วตามวรรคหนึ่งคืนจากผู้รับเหมาช่วงซึ่งเป็นนายจ้าง

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่กิจการใดมีการเปลี่ยนแปลงตัวนายจ้างเนื่องจากการโอน รั้งมรดกหรือด้วยประการอื่นใด หรือในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล และมีการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลง โอน หรือควบกับนิติบุคคลใด สิทธิต่างๆ ที่ลูกจ้างมีอยู่ต่อนายจ้างเดิมเช่นใดให้ลูกจ้างมีสิทธิเช่นว่านั้นต่อไป และให้นายจ้างใหม่รับไปทั้งสิทธิและหน้าที่อันเกี่ยวกับลูกจ้างนั้นทุกประการ

มาตรา ๑๔ ให้นายจ้างปฏิบัติต่อลูกจ้างให้ถูกต้องตามสิทธิและหน้าที่ที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๕ ให้นายจ้างปฏิบัติต่อลูกจ้างชายและหญิงโดยเท่าเทียมกันในการจ้างงาน เว้นแต่ลักษณะหรือสภาพของงานไม่อาจปฏิบัติเช่นนั้นได้

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้นายจ้างหรือผู้ซึ่งเป็นหัวหน้างาน ผู้ควบคุมงาน หรือผู้ตรวจงาน กระทำการล่วงเกินทางเพศต่อลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงหรือเด็ก

มาตรา ๑๗ สัญญาจ้างข้อมลสิ้นสุดลงเมื่อครบกำหนดระยะเวลาในสัญญาจ้างโดยมิต้องบอกกล่าวล่วงหน้า

ในกรณีที่สัญญาจ้างไม่มีกำหนดระยะเวลา นายจ้างหรือลูกจ้างอาจบอกเลิกสัญญาจ้างโดยบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นหนังสือให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ ในเมื่อถึงหรือก่อนจะถึงกำหนดจ่ายค่าจ้างคราวหนึ่ง คราวใด เพื่อให้เป็นผลเลิกสัญญากันเมื่อถึงกำหนดจ่ายค่าจ้างคราวถัดไปข้างหน้าก็ได้ แต่ไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวล่วงหน้าเกินสามเดือน

ในกรณีที่นายจ้างเป็นฝ่ายบอกเลิกสัญญาจ้าง ถ้านายจ้างไม่ได้ระบุเหตุผลไว้ในหนังสือบอกเลิกสัญญาจ้าง นายจ้างจะยกเหตุตามมาตรา ๑๑๕ ขึ้นอ้างในภายหลังไม่ได้

การบอกเลิกสัญญาจ้างตามวรรคสอง นายจ้างอาจจ่ายค่าจ้างให้ตามจำนวนที่จะต้องจ่ายจนถึงเวลาเลิกสัญญาตามกำหนดที่บอกกล่าวและให้ลูกจ้างออกจากงานทันทีได้ และให้ถือว่าการจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างตามวรรคนี้ เป็นการจ่ายสินจ้างให้แก่ลูกจ้างตามมาตรา ๕๘๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

การบอกกล่าวล่วงหน้าตามมาตรา ๑๗ ไม่ใช้บังคับแก่การเลิกจ้างตามมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๕๘๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้นายจ้างต้องแจ้งการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดต่อพนักงานตรวจแรงงาน ให้นายจ้างแจ้งด้วยตนเอง แจ้งโดยทางไปรษณีย์ หรือแจ้งโดยทางโทรสาร แล้วแต่กรณี ณ สถานที่ที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณระยะเวลาการทำงานของลูกจ้างตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นับวันหยุด วันลา วันที่นายจ้างอนุญาตให้หยุดงานเพื่อประโยชน์ของลูกจ้าง และวันที่นายจ้างสั่งให้ลูกจ้างหยุดงานเพื่อประโยชน์ของนายจ้าง รวมเป็นระยะเวลาการทำงานของลูกจ้างด้วย

มาตรา ๒๐ การที่ลูกจ้างไม่ได้ทำงานติดต่อกันโดยนายจ้างมีเจตนาที่จะไม่ให้ลูกจ้างนั้นมีสิทธิใดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่านายจ้างจะให้ลูกจ้างทำงานในหน้าที่ใด และการจ้างแต่ละช่วงมีระยะเวลาห่างกันเท่าใดก็ตาม ให้นับระยะเวลาการทำงานทุกช่วงเข้าด้วยกัน เพื่อประโยชน์ในการได้สิทธิของลูกจ้างนั้น

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้นายจ้างต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายให้นายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้น

มาตรา ๒๒ งานเกษตรกรรม งานประมงทะเล งานบรรทุกหรือขนถ่ายสินค้าเรือเดินทะเล งานที่รับไปทำที่บ้าน งานขนส่ง และงานอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาจะกำหนดในกฎกระทรวงให้มีการคุ้มครองแรงงานกรณีต่างๆ แตกต่างไปจากพระราชบัญญัตินี้ได้

หมวด ๒

การใช้แรงงานทั่วไป

มาตรา ๒๓ ให้นายจ้างประกาศเวลาทำงานปกติให้ลูกจ้างทราบ โดยกำหนดเวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดของการทำงานแต่ละวันของลูกจ้างได้ไม่เกินเวลาทำงานของแต่ละประเภทงาน ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่วันหนึ่งต้องไม่เกินแปดชั่วโมงและเมื่อรวมเวลาทำงานทั้งสัปดาห์หนึ่งต้องไม่เกินสี่สิบแปดชั่วโมง เว้นแต่งานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของลูกจ้างตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จะมีเวลาทำงานปกติวันหนึ่งต้องไม่เกินเจ็ดชั่วโมง แต่เมื่อรวมเวลาทำงานทั้งสัปดาห์หนึ่งไม่เกินสี่สิบสองชั่วโมง

ในกรณีที่นายจ้างไม่อาจประกาศกำหนดเวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดของการทำงานแต่ละวันได้เนื่องจากลักษณะหรือสภาพของงาน ให้นายจ้างและลูกจ้างตกลงกันกำหนดชั่วโมงทำงานแต่ละวันไม่เกินแปดชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาทำงานทั้งสัปดาห์หนึ่งต้องไม่เกินสี่สิบแปดชั่วโมง

มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลาในวันทำงาน เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากลูกจ้างก่อนเป็นคราวๆ ไป

ในกรณีที่ลักษณะหรือสภาพของงานต้องทำติดต่อกันไปถ้าหยุดจะเสียหายแก่งาน หรือเป็นงานฉุกเฉิน หรือเป็นงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง นายจ้างอาจให้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลาได้เท่าที่จำเป็น

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในวันหยุด เว้นแต่ในกรณีที่ลักษณะหรือสภาพของงานต้องทำติดต่อกันไป ถ้าหยุดจะเสียหายแก่งาน หรือเป็นงานฉุกเฉิน นายจ้างอาจให้ลูกจ้างทำงานในวันหยุดได้เท่าที่จำเป็น

นายจ้างอาจให้ลูกจ้างทำงานในวันหยุดได้สำหรับกิจการโรงแรม สถานมหรสพ งานขนส่ง ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่ม สโมสร สมาคม สถานพยาบาล หรือกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เพื่อประโยชน์แก่การผลิต การจำหน่าย และการบริการ นายจ้างอาจให้ลูกจ้างทำงาน นอกจากที่กำหนดตามวรรคหนึ่งและวรรคสองในวันหยุดเท่าที่จำเป็น โดยได้รับความยินยอมจากลูกจ้างก่อน เป็นคราวๆ ไป

มาตรา ๒๖ ชั่วโมงทำงานล่วงเวลาตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งและชั่วโมงทำงานในวันหยุด ตามมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรรคสาม เมื่อรวมแล้วจะต้องไม่เกินอัตราตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๒๗ ในวันที่มีการทำงาน ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างมีเวลาพักระหว่างการทำงานวันหนึ่ง ไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมงหลังจากที่ลูกจ้างทำงานมาแล้วไม่เกินห้าชั่วโมงติดต่อกัน นายจ้างและลูกจ้าง อาจตกลงกันล่วงหน้าให้มีเวลาพักรื้อหนึ่งน้อยกว่าหนึ่งชั่วโมงได้ แต่เมื่อรวมกันแล้ววันหนึ่งต้อง ไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมง

ในกรณีที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกันกำหนดเวลาพักระหว่างการทำงานตามวรรคหนึ่งเป็นอย่างอื่น ถ้าข้อตกลงนั้นเป็นประโยชน์แก่ลูกจ้าง ให้ข้อตกลงนั้นใช้บังคับได้

เวลาพักระหว่างการทำงานไม่ให้นับรวมเป็นเวลาทำงาน เว้นแต่เวลาพักที่รวมกันแล้วในวันหนึ่ง เกินสองชั่วโมง ให้นับเวลาที่เกินสองชั่วโมงนั้นเป็นเวลาทำงานปกติ

ในกรณีที่มีการทำงานล่วงเวลาต่อจากเวลาทำงานปกติไม่น้อยกว่าสองชั่วโมง นายจ้างต้องจัดให้ ลูกจ้างมีเวลาพักไม่น้อยกว่าสี่สิบนาทีก่อนที่ลูกจ้างเริ่มทำงานล่วงเวลา

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสี่มิให้ใช้บังคับแก่กรณีที่ลูกจ้างทำงานที่มีลักษณะ หรือสภาพของงาน ต้องทำติดต่อกันไปโดยได้รับความยินยอมจากลูกจ้างหรือเป็นงานฉุกเฉิน

มาตรา ๒๗ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างมีวันหยุดประจำสัปดาห์ สัปดาห์หนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งวัน โดยวันหยุดประจำสัปดาห์ต้องมีระยะห่างกันไม่เกินหกวัน นายจ้างและลูกจ้างอาจตกลงกันล่วงหน้า กำหนดให้มีวันหยุดประจำสัปดาห์วันใดก็ได้

ในกรณีที่ลูกจ้างทำงานโรงแรม งานขนส่ง งานในป่า งานในที่ทุรกันดาร หรืองานอื่นตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง นายจ้างและลูกจ้างอาจตกลงกันล่วงหน้าสะสมวันหยุดประจำสัปดาห์และ เลื่อนไปหยุดเมื่อใดก็ได้ แต่ต้องอยู่ในระยะเวลาสี่สัปดาห์ติดต่อกัน

มาตรา ๒๘ ให้นายจ้างประกาศกำหนดวันหยุดตามประเพณีให้ลูกจ้างทราบเป็นการล่วงหน้า ปีหนึ่งไม่น้อยกว่าสิบสามวันโดยรวมวันแรงงานแห่งชาติตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้นายจ้างพิจารณากำหนดวันหยุดตามประเพณีจากวันหยุดราชการประจำปี วันหยุดทางศาสนา หรือขนบธรรมเนียมประเพณีแห่งท้องถิ่น

ในกรณีที่วันหยุดตามประเพณีวันใดตรงกับวันหยุดประจำสัปดาห์ของลูกจ้าง ให้ลูกจ้างได้หยุดชดเชยวันหยุดตามประเพณีในวันทำงานถัดไป

ในกรณีที่นายจ้างไม่อาจให้ลูกจ้างหยุดตามประเพณีได้ เนื่องจากลูกจ้างทำงานที่มีลักษณะหรือสภาพของงานตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้นายจ้างตกลงกับลูกจ้างว่า จะหยุดในวันอื่นชดเชยวันหยุดตามประเพณีหรือนายจ้างจะจ่ายค่าทำงานในวันหยุดให้ก็ได้

มาตรา ๓๐ ลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันมาแล้วครบหนึ่งปีมีสิทธิหยุดพักผ่อนประจำปีได้ปีหนึ่งไม่น้อยกว่าหกวันทำงานโดยให้นายจ้างเป็นผู้กำหนดวันหยุดดังกล่าวให้แก่ลูกจ้างล่วงหน้าหรือกำหนดให้ตามที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกัน

ในปีต่อมานายจ้างอาจกำหนดวันหยุดพักผ่อนประจำปีให้แก่ลูกจ้างมากกว่าหกวันทำงานก็ได้ นายจ้างและลูกจ้างอาจตกลงกันล่วงหน้าให้สะสมและเลื่อนวันหยุดพักผ่อนประจำปีที่ยังมิได้หยุดในปีนั้นรวมเข้ากับปีต่อ ๆ ไปได้

สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานยังไม่ครบหนึ่งปี นายจ้างอาจกำหนดวันหยุดพักผ่อนประจำปีให้แก่ลูกจ้างโดยคำนวณให้ตามส่วนก็ได้

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลาหรือทำงานในวันหยุดในงานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของลูกจ้างตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๒ ให้ลูกจ้างมีสิทธิลาป่วยได้เท่าที่ป่วยจริง การลาป่วยตั้งแต่สามวันทำงานขึ้นไป นายจ้างอาจให้ลูกจ้างแสดงใบรับรองของแพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่งหรือของสถานพยาบาลของทางราชการ ในกรณีที่ลูกจ้างไม่อาจแสดงใบรับรองของแพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่งหรือของสถานพยาบาลของทางราชการได้ ให้ลูกจ้างชี้แจงให้นายจ้างทราบ

ในกรณีที่นายจ้างจัดแพทย์ไว้ ให้แพทย์นั้นเป็นผู้ออกใบรับรอง เว้นแต่ลูกจ้างไม่สามารถให้แพทย์นั้นตรวจได้

วันที่ลูกจ้างไม่สามารถทำงานได้เนื่องจากประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นเนื่องจากการทำงาน และวันลาเพื่อคลอดบุตรตามมาตรา ๕๑ มิให้ถือเป็นวันลาป่วยตามมาตรา นี้

มาตรา ๓๓ ให้ลูกจ้างมีสิทธิลาเพื่อทำหมันได้และมีสิทธิลาเนื่องจากการทำหมันตามระยะเวลาที่แพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่งกำหนดและออกใบรับรอง

มาตรา ๓๔ ให้ลูกจ้างมีสิทธิลาเพื่อกิจธุระอันจำเป็นได้ตามข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน

มาตรา ๓๕ ให้ลูกจ้างมีสิทธิลาเพื่อรับราชการทหารในการเรียกพลเพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อมตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

หน้า ๑๐

เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๘ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

มาตรา ๓๖ ให้ลูกจ้างมีสิทธิลาเพื่อการฝึกอบรมหรือพัฒนาความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๗ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานยก แบก หาม หาบ ทูน ลาก หรือเข็นของหนักเกินอัตราน้ำหนักตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๓

การใช้แรงงานหญิง

มาตรา ๓๘ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) งานเหมืองแร่หรืองานก่อสร้างที่ต้องทำได้ดิน ใต้น้ำ ในถ้ำ ในอุโมงค์ หรือปล่องในภูเขา เว้นแต่ลักษณะของงานไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือร่างกายของลูกจ้างนั้น
- (๒) งานที่ต้องทำบนนั่งร้านที่สูงกว่าพื้นดินตั้งแต่สิบเมตรขึ้นไป
- (๓) งานผลิตหรือขนส่งวัตถุระเบิดหรือวัตถุไวไฟ
- (๔) งานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ทำงานในระหว่างเวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกา ทำงานล่วงเวลา ทำงานในวันหยุด หรือทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) งานเกี่ยวกับเครื่องจักรหรือเครื่องยนต์ที่มีความสั่นสะเทือน
- (๒) งานขับเคลื่อนหรือติดไปกับยานพาหนะ
- (๓) งานยก แบก หาม หาบ ทูน ลาก หรือเข็นของหนักเกินสิบห้ากิโลกรัม
- (๔) งานที่ทำในเรือ
- (๕) งานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงทำงานระหว่างเวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกา และพนักงานตรวจแรงงานเห็นว่างานนั้นอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของหญิงนั้น ให้พนักงานตรวจแรงงานรายงานต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเพื่อพิจารณาและมีคำสั่งให้นายจ้างเปลี่ยนเวลาทำงาน หรือลดชั่วโมงทำงานได้ตามที่เห็นสมควร และให้นายจ้างปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว

มาตรา ๔๑ ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์มีสิทธิลาเพื่อคลอดบุตรครรภ์หนึ่งไม่เกินเก้าสิบวัน
วันลาตามวรรคหนึ่ง ให้นับรวมวันหยุดที่มีในระหว่างวันลาด้วย

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์มิไบบรรองของแพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง
มาแสดงว่าไม่อาจทำงานในหน้าที่เดิมต่อไปได้ ให้ลูกจ้างนั้นมีสิทธิขอให้นายจ้างเปลี่ยนงานในหน้าที่เดิม
เป็นการชั่วคราวก่อนหรือหลังคลอดได้ และให้นายจ้างพิจารณาเปลี่ยนงานที่เหมาะสมให้แก่ลูกจ้างนั้น

มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้นายจ้างเลิกจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงเพราะเหตุมีครรภ์

หมวด ๔

การใช้แรงงานเด็ก

มาตรา ๔๔ ห้ามมิให้นายจ้างจ้างเด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปีเป็นลูกจ้าง

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่มีการจ้างเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีเป็นลูกจ้างให้นายจ้างปฏิบัติดังนี้

(๑) แจ้งการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กนั้นต่อพนักงานตรวจแรงงานภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่
เด็กเข้าทำงาน

(๒) จัดทำบันทึกสภาพการจ้างกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเก็บไว้ ณ สถานประกอบ
กิจการหรือสำนักงานของนายจ้าง พร้อมทั้งจะให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจได้ในเวลาทำการ

(๓) แจ้งการสิ้นสุดการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กนั้นต่อพนักงานตรวจแรงงานภายในเจ็ดวัน
นับแต่วันที่เด็กออกจากงาน

การแจ้งหรือการจัดทำบันทึกตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๔๖ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กมีเวลาพักวันหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมง
ติดต่อกันหลังจากที่ลูกจ้างทำงานมาแล้วไม่เกินสี่ชั่วโมง แต่ในสี่ชั่วโมงนั้นให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กได้มีเวลาพัก
ตามที่นายจ้างกำหนด

มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานในระหว่างเวลา
๒๒.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีหรือผู้ซึ่ง
อธิบดีมอบหมาย

นายจ้างอาจให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีและเป็นผู้แสดงภาพยนตร์ ละครหรือการแสดง
อย่างอื่นที่คล้ายคลึงกันทำงานในระหว่างเวลาดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กนั้น
ได้พักผ่อนตามสมควร

มาตรา ๔๘ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานล่วงเวลาหรือทำงานในวันหยุด

มาตรา ๔๙ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) งานหลอม เป่า หล่อ หรือรีดโลหะ
- (๒) งานบีมโลหะ
- (๓) งานเกี่ยวกับความร้อน ความเย็น ความสั่นสะเทือน เสียง และแสงที่มีระดับแตกต่างจากปกติ อันอาจเป็นอันตรายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๔) งานเกี่ยวกับสารเคมีที่เป็นอันตรายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๕) งานเกี่ยวกับจุลชีวันเป็นพิษซึ่งอาจเป็นเชื้อไวรัส แบคทีเรีย รา หรือเชื้ออื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๖) งานเกี่ยวกับวัตถุมีพิษ วัตถุระเบิด หรือวัตถุไวไฟ เว้นแต่ในงานในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๗) งานขยับหรือบังคับรถยกหรือบันจันตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๘) งานใช้เลื่อยเดินด้วยพลังไฟฟ้าหรือเครื่องยนต์
- (๙) งานที่ต้องทำได้ดิน ใต้น้ำ ในถ้ำ อุโมงค์ หรือปล่องในภูเขา
- (๑๐) งานเกี่ยวกับกัมมันตภาพรังสีตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๑๑) งานทำความสะอาดเครื่องจักรหรือเครื่องยนต์ขณะที่เครื่องจักรหรือเครื่องนดกำลังทำงาน
- (๑๒) งานที่ต้องทำบนนั่งร้านที่สูงกว่าพื้นดินตั้งแต่สิบเมตรขึ้นไป
- (๑๓) งานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๐ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานในสถานที่ดังต่อไปนี้

- (๑) โรงฆ่าสัตว์
- (๒) สถานที่เล่นการพนัน
- (๓) สถานเดินรำ รำวง หรือร้องเงิง
- (๔) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการ โดยมีผู้บ่าเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า หรือโดยมีที่สำหรับพักผ่อนหลับนอนหรือมีบริการนวดให้แก่ลูกค้า
- (๕) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๑ ห้ามมิให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างของลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กให้แก่บุคคลอื่น
ห้ามมิให้นายจ้างเรียกหรือรับเงินประกันเพื่อการใดๆ จากฝ่ายลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก

ในกรณีที่นายจ้าง ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก บิดามารดาหรือผู้ปกครองของลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กจ่ายหรือรับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนใดๆ เป็นการล่วงหน้าก่อนมีการจ้าง ขณะแรกจ้างหรือก่อนถึงงวดการจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กในแต่ละคราว มิให้ถือว่าเป็นการจ่ายหรือรับค่าจ้างสำหรับลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กนั้น และห้ามมิให้นายจ้างนำเงินหรือประโยชน์ตอบแทนดังกล่าวมาหักจากค่าจ้างซึ่งต้องจ่ายให้แก่ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กตามกำหนดเวลา

มาตรา ๕๒ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการทำงานของเด็กให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปี มีสิทธิลาเพื่อเข้าประชุม สัมมนา รับการอบรม รับการฝึกหรือลาเพื่อการอื่น ซึ่งจัดโดยสถานศึกษาหรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่อธิบดีเห็นชอบ โดยให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กแจ้งให้นายจ้างทราบล่วงหน้าถึงเหตุที่ลาโดยชัดแจ้ง พร้อมทั้งแสดงหลักฐานที่เกี่ยวข้องถ้ามี และให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กเท่ากับค่าจ้างในวันทำงานตลอดระยะเวลาที่ลาแต่ปีหนึ่งต้องไม่เกินสามสิบวัน

หมวด ๕

ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่งานมีลักษณะและคุณภาพอย่างเดียวกันและปริมาณเท่ากันให้นายจ้างกำหนดค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุดให้แก่ลูกจ้างเท่าเทียมกันไม่ว่าลูกจ้างนั้นจะเป็นชายหรือหญิง

มาตรา ๕๔ ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด และเงินผลประโยชน์อื่นเนื่องในการจ้าง บรรดาที่จ่ายเป็นเงินต้องจ่ายเงินตราไทย เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากลูกจ้างให้จ่ายเป็นตั๋วเงินหรือเงินตราต่างประเทศ

มาตรา ๕๕ ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุดและเงินผลประโยชน์อื่นเนื่องในการจ้างให้แก่ลูกจ้าง ณ สถานที่ทำงานของลูกจ้าง ถ้าจะจ่าย ณ สถานที่อื่นหรือด้วยวิธีอื่นต้องได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง

มาตรา ๕๖ ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างเท่ากับค่าจ้างในวันทำงานสำหรับวันหยุดดังต่อไปนี้

(๑) วันหยุดประจำสัปดาห์ เว้นแต่ลูกจ้างซึ่งได้รับค่าจ้างรายวัน รายชั่วโมง หรือตามผลงาน โดยคำนวณเป็นหน่วย

(๒) วันหยุดตามประเพณี

(๓) วันหยุดพักผ่อนประจำปี

มาตรา ๕๗ ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างในวันลาป่วยตามมาตรา ๓๒ เท่ากับอัตราค่าจ้างในวันทำงานตลอดระยะเวลาที่ลา แต่ปีหนึ่งต้องไม่เกินสามสิบวันทำงาน

ในกรณีที่ลูกจ้างใช้สิทธิลาเพื่อทำหมั้นตามมาตรา ๓๓ ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างในวันลาด้วย

มาตรา ๕๘ ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างในวันลาเพื่อรับราชการทหารตามมาตรา ๓๕ เท่ากับค่าจ้างในวันทำงานตลอดระยะเวลาที่ลา แต่ปีหนึ่งต้องไม่เกินหกสิบวัน

มาตรา ๕๙ ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงในวันลาเพื่อคลอดบุตรเท่ากับค่าจ้างในวันทำงานตลอดระยะเวลาที่ลา แต่ไม่เกินสี่สิบห้าวัน

มาตรา ๖๐ เพื่อประโยชน์แก่การจ่ายค่าจ้างตามมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๒ ในกรณีที่ลูกจ้างได้รับค่าจ้างตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วย ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างในวันหยุดหรือวันลาเท่ากับค่าจ้างโดยเฉลี่ยในวันทำงานที่ลูกจ้างได้รับในงวดการจ่ายค่าจ้างก่อนวันหยุดหรือวันลานั้น

มาตรา ๖๑ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลาในวันทำงานให้นายจ้างจ่ายค่าล่วงเวลาให้แก่ลูกจ้างในอัตราไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่าครึ่งของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงานตามจำนวนชั่วโมงที่ทำ หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่าครึ่งของอัตราค่าจ้างต่อหน่วยในวันทำงานตามจำนวนผลงานที่ทำได้สำหรับลูกจ้างซึ่งได้รับค่าจ้างตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วย

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในวันหยุดตามมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๐ ให้นายจ้างจ่ายค่าทำงานในวันหยุดให้แก่ลูกจ้างในอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับลูกจ้างซึ่งมีสิทธิได้รับค่าจ้างในวันหยุด ให้จ่ายเพิ่มขึ้นจากค่าจ้างอีกไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงานตามจำนวนชั่วโมงที่ทำหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่าของอัตราค่าจ้างต่อหน่วยในวันทำงานตามจำนวนผลงานที่ทำได้สำหรับลูกจ้างซึ่งได้รับค่าจ้างตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วย

(๒) สำหรับลูกจ้างซึ่งไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างในวันหยุด ให้จ่ายไม่น้อยกว่าสองเท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงานตามจำนวนชั่วโมงที่ทำ หรือไม่น้อยกว่าสองเท่าของอัตราค่าจ้างต่อหน่วยในวันทำงานตามจำนวนผลงานที่ทำได้สำหรับลูกจ้างซึ่งได้รับค่าจ้างตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วย

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลาในวันหยุด ให้นายจ้างจ่ายค่าล่วงเวลาในวันหยุดให้แก่ลูกจ้างในอัตราไม่น้อยกว่าสามเท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงานตามจำนวนชั่วโมงที่ทำ หรือไม่น้อยกว่าสามเท่าของอัตราค่าจ้างต่อหน่วยในวันทำงานตามจำนวนผลงานที่ทำได้ สำหรับลูกจ้างซึ่งได้รับค่าจ้างตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วย

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่นายจ้างมิได้จัดให้ลูกจ้างหยุดงาน หรือจัดให้ลูกจ้างหยุดงานน้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ ให้นายจ้างจ่ายค่าทำงานในวันหยุดและค่าล่วงเวลาในวันหยุดให้แก่ลูกจ้างตามอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ เสมือนว่านายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในวันหยุด

มาตรา ๖๕ ลูกจ้างซึ่งมีอำนาจหน้าที่หรือซึ่งนายจ้างให้ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ไม่มีสิทธิได้รับค่าล่วงเวลาตามมาตรา ๖๑ และค่าล่วงเวลาในวันหยุดตามมาตรา ๖๓ แต่ลูกจ้างซึ่งนายจ้างให้ทำงานตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเท่ากับอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงานตามจำนวนชั่วโมงที่ทำ

(๑) ลูกจ้างซึ่งมีอำนาจหน้าที่ทำการแทนนายจ้างสำหรับกรณีการจ้าง การให้บำเหน็จ การลดค่าจ้าง หรือการเลิกจ้าง

(๒) งานขบวนการจัดงานรถไฟ ซึ่งได้แก่งานที่ทำบนขบวนรถและงานอำนวยความสะดวกแก่การเดินรถ

(๓) งานเปิดปิดประตูน้ำหรือประตูระบายน้ำ

(๔) งานอ่านระดับน้ำและวัดปริมาณน้ำ

(๕) งานดับเพลิงหรืองานป้องกันอันตรายสาธารณะ

(๖) งานที่มีลักษณะหรือสภาพที่ต้องออกไปทำงานนอกสถานที่ และโดยลักษณะหรือสภาพของงานไม่อาจกำหนดเวลาทำงานที่แน่นอนได้

(๗) งานอยู่เวรเฝ้าดูแลสถานที่หรือทรัพย์สินอันมิใช่หน้าที่การทำงานตามปกติของลูกจ้าง

(๘) งานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ทั้งนี้ เว้นแต่นายจ้างตกลงจ่ายค่าล่วงเวลาหรือค่าล่วงเวลาในวันหยุดให้แก่ลูกจ้าง

มาตรา ๖๖ ลูกจ้างตามมาตรา ๖๕ (๑) ไม่มีสิทธิได้รับค่าทำงานในวันหยุดตามมาตรา ๖๒ เว้นแต่นายจ้างตกลงจ่ายค่าทำงานในวันหยุดให้แก่ลูกจ้าง

มาตรา ๖๗ ในกรณีที่นายจ้างเลิกจ้างโดยลูกจ้างมิได้มีความผิดตามมาตรา ๑๑๕ ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างสำหรับวันหยุดพักผ่อนประจำปีในปีที่เลิกจ้างตามส่วนของวันหยุดพักผ่อนประจำปีที่ถูกจ้างพึงมีสิทธิ และรวมทั้งวันหยุดพักผ่อนประจำปีสะสมตามมาตรา ๓๐

มาตรา ๖๘ เพื่อประโยชน์แก่การคำนวณค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด ในกรณีที่ลูกจ้างได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือน อัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงานหมายถึงค่าจ้างรายเดือนหารด้วยผลคูณของสามสิบและจำนวนชั่วโมงทำงานในวันทำงานต่อวันโดยเฉลี่ย

มาตรา ๖๙ เพื่อประโยชน์แก่การคำนวณชั่วโมงทำงานล่วงเวลา ในกรณีที่นายจ้างกำหนดเวลาทำงานปกติเป็นสัปดาห์ ให้นับวันหยุดตามประเพณี วันหยุดพักผ่อนประจำปี และวันลา เป็นวันทำงาน

มาตรา ๗๐ ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุดให้ถูกต้องและตามกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่มีการคำนวณค่าจ้างเป็นรายเดือน รายวัน รายชั่วโมงหรือเป็นระยะเวลาอย่างอื่นที่ไม่เกินหนึ่งเดือน หรือตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วย ให้จ่ายเดือนหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้ง เว้นแต่จะมีการตกลงกันเป็นอย่างอื่นที่เป็นประโยชน์แก่ลูกจ้าง

(๒) ในกรณีที่มีการคำนวณค่าจ้าง นอกจาก (๑) ให้จ่ายตามกำหนดเวลาที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกัน

(๓) ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุดให้จ่ายเดือนหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้ง

ในกรณีที่นายจ้างเลิกจ้างลูกจ้าง ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด ตามที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับ ให้แก่ลูกจ้างภายในสามวันนับแต่วันที่เลิกจ้าง

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างเดินทางไปทำงานในท้องที่อื่น นอกจากท้องที่สำหรับการทำงานปกติในวันหยุด ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างเท่ากับค่าจ้างในวันทำงานให้แก่ลูกจ้างซึ่งไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างในวันหยุดตามมาตรา ๕๖ (๑) สำหรับการเดินทางนั้น

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างเดินทางไปทำงานในท้องที่อื่น นอกจากท้องที่สำหรับการทำงานปกติ ลูกจ้างไม่มีสิทธิได้รับค่าล่วงเวลาตามมาตรา ๖๑ และค่าล่วงเวลาในวันหยุดตามมาตรา ๖๓ ในระหว่างเดินทาง แต่สำหรับการเดินทางในวันหยุดให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างเท่ากับค่าจ้างในวันทำงานให้แก่ลูกจ้างซึ่งไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างในวันหยุดตามมาตรา ๕๖ (๑) ด้วย เว้นแต่นายจ้างตกลงจ่ายค่าล่วงเวลาหรือค่าล่วงเวลาในวันหยุดให้แก่ลูกจ้าง

มาตรา ๗๓ ให้นายจ้างออกค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางตามมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒

มาตรา ๗๔ ในกรณีที่นายจ้างตกลงจ่ายค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด ในอัตราสูงกว่าที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ ก็ให้เป็นไปตามข้อตกลงดังกล่าว

มาตรา ๗๕ ในกรณีที่นายจ้างมีความจำเป็นต้องหยุดกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว โดยเหตุหนึ่งเหตุใดที่มีสาเหตุสุดวิสัย ให้นายจ้างจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของค่าจ้างในวันทำงานที่ลูกจ้างได้รับก่อนนายจ้างหยุดกิจการตลอดระยะเวลาที่นายจ้างไม่ได้ให้ลูกจ้างทำงาน

ให้นายจ้างแจ้งให้ลูกจ้างและพนักงานตรวจแรงงานทราบล่วงหน้าก่อนวันเริ่มหยุดกิจการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๗๖ ห้ามมิให้นายจ้างหักค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด เว้นแต่เป็นการหักเพื่อ

- (๑) ชำระภาษีเงินได้ตามจำนวนที่ลูกจ้างต้องจ่ายหรือชำระเงินอื่นตามที่มิกฎหมายบัญญัติไว้
- (๒) ชำระค่าบำรุงสหภาพแรงงานตามข้อบังคับของสหภาพแรงงาน
- (๓) ชำระหนี้สินสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือสหกรณ์อื่นที่มีลักษณะเดียวกันกับสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือหนี้ที่เป็นไปเพื่อสวัสดิการที่เป็นประโยชน์แก่ลูกจ้างฝ่ายเดียว โดยได้รับความยินยอมล่วงหน้าจากลูกจ้าง

(๔) เป็นเงินประกันตามมาตรา ๑๐ หรือชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ นายจ้าง ซึ่งลูกจ้างได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง

(๕) เป็นเงินสะสมตามข้อตกลงเกี่ยวกับกองทุนเงินสะสม

การหักตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) ในแต่ละกรณีห้ามมิให้หักเกินร้อยละสิบ และจะหักรวมกันได้ไม่เกินหนึ่งในห้าของเงินที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับตามกำหนดเวลาการจ่ายตามมาตรา ๗๐ เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง

มาตรา ๗๗ ในกรณีที่นายจ้างต้องได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง หรือมีข้อตกลงกับลูกจ้างเกี่ยวกับการจ่ายเงินตามมาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ หรือการหักเงินตามมาตรา ๗๖ นายจ้างต้องจัดทำเป็นหนังสือและให้ลูกจ้างลงลายมือชื่อในการให้ความยินยอมหรือมีข้อตกลงกันไว้ให้ชัดเจนเป็นการเฉพาะ

หมวด ๖

คณะกรรมการค่าจ้าง

มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการค่าจ้างประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนฝ่ายรัฐบาลสี่คน ผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และข้าราชการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการค่าจ้างมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายค่าจ้าง

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ข้อเสนอแนะภาคเอกชนเกี่ยวกับการกำหนดค่าจ้าง และการปรับค่าจ้างประจำปี

(๓) กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐาน

(๔) กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่ลูกจ้างควรได้รับตามความเหมาะสมแก่สภาพเศรษฐกิจและสังคม

(๕) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพัฒนาระบบค่าจ้าง

(๖) ให้คำแนะนำด้านวิชาการและแนวทางการประสานประโยชน์แก่หน่วยงานต่างๆ ในภาคเอกชน

(๗) รายงานเสนอรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละครั้งเกี่ยวกับภาวะค่าจ้างและแนวโน้มของค่าจ้าง ตลอดจนมาตรการที่ควรจะได้ดำเนินการ

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการค่าจ้างหรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

ในการเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการค่าจ้างจะมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการพัฒนาระบบรายได้ของประเทศด้วยก็ได้

มาตรา ๒๐ ให้กรรมการค่าจ้างซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการค่าจ้างซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการในประเภทเดียวกันเป็นกรรมการแทน และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้

ในกรณีที่กรรมการค่าจ้างซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่เข้ารับหน้าที่ ซึ่งต้องแต่งตั้งให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการเดิมพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๘๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๘๐ กรรมการค่าจ้างซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะขาดประชุมตามที่กำหนดสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๘๒ การประชุมคณะกรรมการค่าจ้างต้องมีกรรมการเข้าประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด โดยมีกรรมการฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้างอย่างน้อยฝ่ายละหนึ่งคน จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมเพื่อพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐานหรืออัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามมาตรา ๗๕ จะต้องมีการประชุมไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด โดยมีกรรมการฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้างอย่างน้อยฝ่ายละสองคนจึงจะเป็นองค์ประชุม และต้องได้มติอย่างน้อยสองในสามของกรรมการที่เข้าประชุม

ในการประชุมเพื่อพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำคราวใด ถ้าไม่ได้องค์ประชุมตามที่กำหนดไว้ในวรรคสอง ให้จัดให้มีการประชุมอีกครั้งหนึ่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่นัดประชุมครั้งแรก การประชุมครั้งหลังนี้แม้จะไม่มีกรรมการซึ่งมาจากฝ่ายนายจ้างหรือฝ่ายลูกจ้างเข้าร่วมประชุม ถ้ามีกรรมการ

มาประชุมไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด ก็ให้ถือเป็นองค์ประชุม และต้องได้มติอย่างน้อยสองในสามของกรรมการที่เข้าประชุม

มาตรา ๘๓ ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๘๔ ให้คณะกรรมการค่าจ้างมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการดังต่อไปนี้เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการได้

- (๑) คณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ
- (๒) คณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด
- (๓) คณะอนุกรรมการอื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควรกำหนด

ให้คณะกรรมการค่าจ้างกำหนดองค์ประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะอนุกรรมการได้ตามความเหมาะสม

มาตรา ๘๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้คณะกรรมการค่าจ้าง หรือคณะอนุกรรมการ หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการค่าจ้างหรือคณะอนุกรรมการมอบหมายมีอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น
- (๒) ให้หน่วยงานหรือบุคคลใดให้ความร่วมมือในการสำรวจกิจการใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจได้
- (๓) เข้าไปในสถานประกอบกิจการหรือสำนักงานของนายจ้างในเวลาทำการเพื่อศึกษา สัมภาษณ์ สืบค้น ตรวจสอบ หรือสอบถามข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่จะใช้ในการพิจารณาตามมาตรา ๗๕ ในการนี้ ให้นายจ้างหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก ส่งหรือแสดงเอกสาร หรือให้ข้อเท็จจริง และไม่ขัดขวางการปฏิบัติการตามหน้าที่ของบุคคลดังกล่าว

มาตรา ๘๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘๕ ให้กรรมการค่าจ้าง อนุกรรมการ หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการค่าจ้างหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย แสดงบัตรประจำตัวหรือหนังสือมอบหมายแล้วแต่กรณี ต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวกรรมการค่าจ้างและอนุกรรมการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๘๗ ในการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและอัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐานให้คณะกรรมการค่าจ้างศึกษาและพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับอยู่ประกอบกับข้อเท็จจริงอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งดัชนีค่าครองชีพ อัตราเงินเฟ้อ มาตรฐานการครองชีพ ต้นทุนการผลิต ราคาของสินค้า ความสามารถของธุรกิจ ผลผลิตภาพแรงงาน ผลผลิตทั้งหมดมวลรวมของประเทศ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

การพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จะกำหนดให้ใช้เฉพาะกิจการประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือทุกประเภทหรือในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งก็ได้

การพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำต้องไม่ต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐานที่คณะกรรมการค่าจ้างกำหนด

ถ้าไม่มีการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในท้องถิ่นใดให้ถือว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐานเป็นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๘๘ เมื่อได้ศึกษาข้อมูลและข้อเท็จจริงต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๗ แล้ว ให้คณะกรรมการค่าจ้างกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำพร้อมทั้งรายละเอียดต่างๆ ตามที่เห็นสมควรเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๙ ประกาศกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามมาตรา ๘๘ ให้ใช้บังคับแก่นายจ้างและลูกจ้าง ไม่ว่านายจ้างและลูกจ้างนั้นจะมีสัญชาติ ศาสนา หรือเพศใด

มาตรา ๙๐ เมื่อประกาศกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมีผลใช้บังคับแล้ว ห้ามมิให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างแก่ลูกจ้างน้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

ให้นายจ้างที่อยู่ในข่ายบังคับของประกาศกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำปิดประกาศดังกล่าวไว้ในที่เปิดเผย เพื่อให้ลูกจ้างได้ทราบ ณ สถานที่ทำงานของลูกจ้าง ตลอดระยะเวลาที่ประกาศดังกล่าวมีผลใช้บังคับ

มาตรา ๙๑ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการค่าจ้างขึ้นในกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนงาน โครงการเสนอต่อคณะกรรมการค่าจ้างและคณะอนุกรรมการ

(๒) ประสานแผนและการดำเนินการของคณะกรรมการค่าจ้างและคณะอนุกรรมการ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) รวบรวม ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์เศรษฐกิจ แรงงาน ภาวะการครองชีพ การขยายตัวของตลาดแรงงาน ผลผลิตภาพแรงงาน การลงทุน การย้ายถิ่นฐาน และ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการค่าจ้างและคณะกรรมการ

(๔) เสนอแนะผลการศึกษา และผลการพิจารณาข้อมูลทางวิชาการ และมาตรการเสริมอื่นๆ ต่อกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบ ค่าจ้างและรายได้

(๕) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมติของคณะกรรมการค่าจ้าง

(๖) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการค่าจ้างหรือคณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๗

สวัสดิการ

มาตรา ๕๒ ให้มีคณะกรรมการสวัสดิการแรงงานประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานและ สวัสดิการสังคมเป็นประธานกรรมการ กรรมการผู้แทนฝ่ายรัฐบาลสี่คน กรรมการผู้แทนฝ่ายนายจ้างและ กรรมการผู้แทนฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละห้าคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และข้าราชการกรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นเลขานุการ

มาตรา ๕๓ คณะกรรมการสวัสดิการแรงงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย แนวทางและมาตรการด้านสวัสดิการ แรงงาน

(๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบเกี่ยวกับการ จัดสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ

(๓) ให้คำแนะนำในการจัดสวัสดิการแรงงานสำหรับสถานประกอบกิจการแต่ละประเภท

(๔) ติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการต่อรัฐมนตรี

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการสวัสดิการแรงงานหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๕๔ ให้นำมาตรา ๗๘ วรรคสอง มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการสวัสดิการแรงงานโดยอนุโลม

มาตรา ๕๕ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้นายจ้างต้องจัดสวัสดิการในเรื่องใดหรือกำหนดให้การจัดสวัสดิการในเรื่องใดต้องเป็นไปตามมาตรฐานได้

มาตรา ๕๖ ในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปให้นายจ้างจัดให้มีคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ ประกอบด้วยผู้แทนฝ่ายลูกจ้างอย่างน้อยห้าคน

กรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการให้มาจากการเลือกตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่สถานประกอบกิจการใดของนายจ้างมีคณะกรรมการลูกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์แล้ว ให้คณะกรรมการลูกจ้างทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๗ คณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ร่วมหรือกับนายจ้างเพื่อจัดสวัสดิการแก่ลูกจ้าง
- (๒) ให้คำปรึกษาหารือและเสนอแนะความเห็นแก่นายจ้างในการจัดสวัสดิการสำหรับลูกจ้าง
- (๓) ตรวจสอบ ควบคุม ดูแล การจัดสวัสดิการที่นายจ้างจัดให้แก่ลูกจ้าง
- (๔) เสนอข้อคิดเห็น และแนวทางในการจัดสวัสดิการที่เป็นประโยชน์สำหรับลูกจ้างต่อ

คณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน

มาตรา ๕๘ นายจ้างต้องจัดให้มีการประชุมหารือกับคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการอย่างน้อยสามเดือนต่อหนึ่งครั้ง หรือเมื่อกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดหรือสภาพแรงงานร้องขอโดยมีเหตุผลสมควร

มาตรา ๕๙ ให้นายจ้างปิดประกาศการจัดสวัสดิการตามกฎหมายที่ออกตามมาตรา ๕๕ หรือตามที่มีข้อตกลงกับลูกจ้างให้จัดขึ้นไว้ในที่เปิดเผยเพื่อให้ลูกจ้างได้ทราบ ณ สถานที่ทำงานของลูกจ้าง

หมวด ๘

ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

มาตรา ๑๐๐ ให้มีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ผู้แทนกรมอนามัย ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมโยธาธิการ และ

ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ เป็นกรรมการ กับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละเจ็ดคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และข้าราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๐๑ คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน หรือมาตรการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และการพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงานของลูกจ้าง
- (๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) ให้ความเห็นแก่หน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของลูกจ้าง
- (๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๐๒ ให้นำมาตรา ๑๘ วรรคสอง มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๓ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานให้นายจ้างดำเนินการในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ในกรณีที่กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งกำหนดให้การจัดทำเอกสารหลักฐาน หรือรายงานใดต้องมีการรับรองหรือตรวจสอบโดยบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด กฎกระทรวงนั้นจะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการขึ้นทะเบียนและการเพิกถอนทะเบียน อัตราค่าธรรมเนียมการขึ้นทะเบียนไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และอัตราขั้นสูงของค่าบริการที่บุคคลดังกล่าวจะเรียกเก็บไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๑๐๔ ในกรณีที่พนักงานตรวจแรงงานพบว่า นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๐๓ ให้พนักงานตรวจแรงงานมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้นายจ้างปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน อาคาร สถานที่ หรือจัดทำหรือแก้ไขเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่ลูกจ้างต้องใช้ในการปฏิบัติงานหรือที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด

มาตรา ๑๐๕ ในกรณีที่พนักงานตรวจแรงงานพบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงาน อาคาร สถานที่ เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่ลูกจ้างใช้จะก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ลูกจ้างหรือนายจ้างไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานตามมาตรา ๑๐๔ เมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายให้พนักงานตรวจแรงงานมีอำนาจสั่งให้นายจ้างหยุดการใช้เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวได้

ให้นายจ้างจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างซึ่งพนักงานตรวจแรงงานสั่งให้นายจ้างหยุดการใช้เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ตามวรรคหนึ่งเท่ากับค่าจ้างในวันทำงานตลอดระยะเวลาที่ลูกจ้างหยุดทำงาน ทั้งนี้ จนกว่า นายจ้างจะได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานนั้นแล้ว

มาตรา ๑๐๖ คำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานตามมาตรา ๑๐๔ หรือมาตรา ๑๐๕ ให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานได้ภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของคณะกรรมการนั้นให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งย่อมไม่เป็นการทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงาน เว้นแต่คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๐๗ ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจสุขภาพของลูกจ้าง และส่งผลการตรวจดังกล่าว แก่พนักงานตรวจแรงงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๕

การควบคุม

มาตรา ๑๐๘ ให้นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างรวมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป จัดให้มีข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานเป็นภาษาไทย และข้อบังคับนั้นอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับรายการดังต่อไปนี้

- (๑) วันทำงาน เวลาทำงานปกติ และเวลาพัก
- (๒) วันหยุดและหลักเกณฑ์การหยุด
- (๓) หลักเกณฑ์การทำงานล่วงเวลาและการทำงานในวันหยุด
- (๔) วันและสถานที่จ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด
- (๕) วันลาและหลักเกณฑ์การลา
- (๖) วินัยและโทษทางวินัย

(๗) การร้องทุกข์

(๘) การเลิกจ้าง ค่าชดเชย และค่าชดเชยพิเศษ

ให้นายจ้างประกาศใช้ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่นายจ้างมีลูกจ้างรวมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป และให้นายจ้างจัดเก็บสำเนาข้อบังคับนั้นไว้ ณ สถานประกอบกิจการ หรือสำนักงานของนายจ้างตลอดเวลา และให้ส่งสำเนาข้อบังคับให้แก่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในเจ็ดวันนับแต่วันประกาศใช้ข้อบังคับดังกล่าว

ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งให้นายจ้างแก้ไขข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานที่ขัดต่อกฎหมายให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

ให้นายจ้างเผยแพร่และเปิดเผยข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานโดยเปิดเผย ณ สถานที่ทำงานของลูกจ้าง เพื่อให้ลูกจ้างได้ทราบและดูได้โดยสะดวก

มาตรา ๑๐๕ การร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๐๘ (๗) อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) ขอบเขตและความหมายของข้อร้องทุกข์

(๒) วิธีการและขั้นตอนการร้องทุกข์

(๓) การสอบสวนและพิจารณาข้อร้องทุกข์

(๔) กระบวนการยุติข้อร้องทุกข์

(๕) ความคุ้มครองผู้ร้องทุกข์และผู้เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๑๐ ในกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน ให้นายจ้างประกาศข้อบังคับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประกาศใช้ข้อบังคับที่แก้ไขเพิ่มเติม และให้นำมาตรา ๑๐๘ วรรคสอง วรรคสามและวรรคสี่มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๑ เมื่อนายจ้างได้ประกาศใช้ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานตามมาตรา ๑๐๘ แล้ว แม้ว่าต่อมานายจ้างจะมีลูกจ้างลดต่ำกว่าสิบคนก็ตาม ให้นายจ้างยังคงมีหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๘ และมาตรา ๑๑๐ ต่อไป

มาตรา ๑๑๒ ให้นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างตั้งแต่สิบคนขึ้นไปจัดทำทะเบียนลูกจ้างเป็นภาษาไทย และเก็บไว้ ณ สถานประกอบกิจการหรือสำนักงานของนายจ้าง พร้อมทั้งจะให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจได้ในเวลาทำการ

การจัดทำทะเบียนลูกจ้างตามวรรคหนึ่ง ให้นายจ้างจัดทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ลูกจ้างเข้าทำงาน

มาตรา ๑๑๓ ทะเบียนลูกจ้างนั้นอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อตัวและชื่อสกุล
- (๒) เพศ
- (๓) สัญชาติ
- (๔) วันเดือนปีเกิด หรืออายุ
- (๕) ที่อยู่ปัจจุบัน
- (๖) วันที่เริ่มจ้าง
- (๗) ตำแหน่งหรืองานในหน้าที่
- (๘) อัตราค่าจ้างและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่นายจ้างตกลงจ่ายให้แก่ลูกจ้าง
- (๙) วันสิ้นสุดของการจ้าง

เมื่อมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนลูกจ้าง ให้นายจ้างแก้ไขเพิ่มเติมทะเบียนลูกจ้างให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้น หรือภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ลูกจ้างได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงให้นายจ้างทราบ

มาตรา ๑๑๔ ให้นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างรวมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไปจัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) วันและเวลาทำงาน
- (๒) ผลงานที่ทำได้สำหรับลูกจ้างซึ่งได้รับค่าจ้างตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วย
- (๓) อัตราและจำนวนค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุดที่ลูกจ้างแต่ละคนได้รับ

เมื่อมีการจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุดให้แก่ลูกจ้าง ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างลงลายมือชื่อในเอกสารตามวรรคหนึ่งไว้เป็นหลักฐาน

รายการในเอกสารตามวรรคหนึ่งจะอยู่ในฉบับเดียวกันหรือจะแยกเป็นหลายฉบับก็ได้

ในกรณีที่นายจ้างจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุดให้แก่ลูกจ้าง โดยการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากในธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินอื่น ให้ถือว่าหลักฐานการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของลูกจ้างเป็นเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายเงินดังกล่าว

มาตรา ๑๑๕ ให้นายจ้างเก็บรักษาทะเบียนลูกจ้างไว้ไม่น้อยกว่าสองปีนับแต่วันสิ้นสุดของการจ้างลูกจ้างแต่ละราย และให้นายจ้างเก็บเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุดให้แก่ลูกจ้างไว้ไม่น้อยกว่าสองปีนับแต่วันจ่ายเงินดังกล่าว

หน้า ๒๘

เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๘ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ในกรณีที่มีการยื่นคำร้องตามหมวด ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือมีข้อพิพาทแรงงาน ตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ หรือมีการฟ้องร้องคดีแรงงาน ให้นายจ้างเก็บรักษาทะเบียนลูกจ้าง และเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุดไว้ จนกว่าจะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาถึงที่สุดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

หมวด ๑๐

การพักผ่อน

มาตรา ๑๑๖ ในกรณีที่นายจ้างทำการสอบสวนลูกจ้างซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด ห้ามมิให้นายจ้างสั่งพักงานลูกจ้างในระหว่างการสอบสวนดังกล่าว เว้นแต่จะมีข้อบ่งชี้เกี่ยวกับการทำงานหรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างให้อำนาจนายจ้างสั่งพักงานลูกจ้างได้ ทั้งนี้ นายจ้างจะต้องมีคำสั่งพักงานเป็นหนังสือระบุความผิดและกำหนดระยะเวลาพักงานได้ไม่เกินเจ็ดวันโดยต้องแจ้งให้ลูกจ้างทราบก่อนการพักงาน

ในระหว่างการพักงานตามวรรคหนึ่ง ให้นายจ้างจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างตามอัตราที่กำหนดไว้ในข้อบ่งชี้เกี่ยวกับการทำงานหรือตามที่นายจ้างและลูกจ้างได้ตกลงกันไว้ในข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ทั้งนี้ อัตราดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของค่าจ้างในวันทำงานที่ลูกจ้างได้รับก่อนถูกสั่งพักงาน

มาตรา ๑๑๗ เมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ปรากฏว่าลูกจ้างไม่มีความผิด ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างเท่ากับค่าจ้างในวันทำงานนับแต่วันที่ลูกจ้างถูกสั่งพักงานเป็นต้นไป โดยให้คำนวณเงินที่นายจ้างจ่ายตามมาตรา ๑๑๖ เป็นส่วนหนึ่งของค่าจ้างตามมาตรา นี้พร้อมด้วยดอกเบี้ยร้อยละสิบห้าต่อปี

หมวด ๑๑

ค่าชดเชย

มาตรา ๑๑๘ ให้นายจ้างจ่ายค่าชดเชยให้แก่ลูกจ้างซึ่งเลิกจ้างดังต่อไปนี้

(๑) ลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบหนึ่งร้อยสี่สิบวัน แต่ไม่ครบหนึ่งปี ให้จ่ายไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้ายสามสิบวัน หรือไม่น้อยกว่าค่าจ้างของการทำงานสามสิบวันสุดท้ายสำหรับลูกจ้างซึ่งได้รับค่าจ้างตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วย

(๒) ลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบหนึ่งปี แต่ไม่ครบสามปี ให้จ่ายไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้ายเก้าสิบวัน หรือไม่น้อยกว่าค่าจ้างของการทำงานเก้าสิบวันสุดท้ายสำหรับลูกจ้างซึ่งได้รับค่าจ้างตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วย

(๓) ลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบสามปี แต่ไม่ครบหกปี ให้จ่ายไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้ายหนึ่งร้อยแปดสิบวัน หรือไม่น้อยกว่าค่าจ้างของการทำงานหนึ่งร้อยแปดสิบวันสุดท้ายสำหรับลูกจ้างซึ่งได้รับค่าจ้างตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วย

(๔) ลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบหกปี แต่ไม่ครบสิบปี ให้จ่ายไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้ายสองร้อยสี่สิบวัน หรือไม่น้อยกว่าค่าจ้างของการทำงานสองร้อยสี่สิบวันสุดท้ายสำหรับลูกจ้างซึ่งได้รับค่าจ้างตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วย

(๕) ลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบสิบปีขึ้นไป ให้จ่ายไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้ายสามร้อยวัน หรือไม่น้อยกว่าค่าจ้างของการทำงานสามร้อยวันสุดท้ายสำหรับลูกจ้างซึ่งได้รับค่าจ้างตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วย

การเลิกจ้างตามมาตรานี้ หมายความว่า การกระทำใดที่นายจ้างไม่ให้ลูกจ้างทำงานต่อไปและไม่จ่ายค่าจ้างให้ ไม่ว่าจะเป็เพราะเหตุสิ้นสุดสัญญาจ้างหรือเหตุอื่นใด และหมายความรวมถึงกรณีที่ลูกจ้างไม่ได้ทำงานและไม่ได้รับค่าจ้างเพราะเหตุที่นายจ้างไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไป

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ลูกจ้างที่มีกำหนดระยะเวลาการจ้างไว้แน่นอนและเลิกจ้างตามกำหนดระยะเวลานั้น

การจ้างที่มีกำหนดระยะเวลาตามวรรคสามจะกระทำได้สำหรับการจ้างงานในโครงการเฉพาะที่มีชัองานปกติของธุรกิจหรือการค้าของนายจ้างซึ่งต้องมีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของงานที่แน่นอนหรือในงานอันมีลักษณะเป็นครั้งคราวที่มีกำหนดการสิ้นสุด หรือความสำเร็จของงาน หรือในงานที่เป็นไปตามฤดูกาลและได้จ้างในช่วงเวลาของฤดูกาลนั้น ซึ่งงานนั้นจะต้องแล้วเสร็จภายในเวลาไม่เกินสองปี โดยนายจ้างและลูกจ้างได้ทำสัญญาเป็นหนังสือไว้ตั้งแต่เมื่อเริ่มจ้าง

มาตรา ๑๑๕ นายจ้างไม่ต้องจ่ายค่าชดเชยให้แก่ลูกจ้างซึ่งเลิกจ้างในกรณีหนึ่งกรณีใดดังต่อไปนี้

(๑) ทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้าง

(๒) จงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย

(๓) ประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้นายจ้างได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง

(๔) ผ่าฝืนข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานหรือระเบียบหรือคำสั่งของนายจ้างอันชอบด้วยกฎหมายและเป็นธรรม และนายจ้างได้คัดเตือนเป็นหนังสือแล้ว เว้นแต่กรณีที่ร้ายแรงนายจ้างไม่จำเป็นต้องคัดเตือน

หนังสือเดือนให้มีผลบังคับได้ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ลูกจ้างได้กระทำผิด

(๕) ละทิ้งหน้าที่เป็นเวลาสามวันทำงานติดต่อกันไม่ว่าจะมีวันหยุดคั่นหรือไม่ก็ตามโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๖) ได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๒๐ ในกรณีที่นายจ้างย้ายสถานประกอบการไปตั้ง ณ สถานที่อื่น อันมีผลกระทบสำคัญต่อการดำรงชีวิตตามปกติของลูกจ้างหรือครอบครัว นายจ้างต้องแจ้งให้ลูกจ้างทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันย้ายสถานประกอบการ ในกรณี ถ้าลูกจ้างไม่ประสงค์จะไปทำงานด้วย ให้ลูกจ้างมีสิทธิบอกเลิกสัญญาจ้างได้โดยลูกจ้างมีสิทธิได้รับค่าชดเชยพิเศษไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของอัตราค่าชดเชยที่ลูกจ้างพึงมีสิทธิได้รับตามมาตรา ๑๑๘

ในกรณีที่นายจ้างไม่แจ้งให้ลูกจ้างทราบการย้ายสถานประกอบการล่วงหน้าตามวรรคหนึ่ง ให้นายจ้างจ่ายค่าชดเชยพิเศษแทนการบอกกล่าวล่วงหน้าเท่ากับค่าจ้างอัตราสุดท้ายสามสิบวัน หรือเท่ากับค่าจ้างของการทำงานสามสิบวันสุดท้ายสำหรับลูกจ้างซึ่งได้รับค่าจ้างตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วยด้วย

ลูกจ้างมีสิทธิยื่นคำขอให้คณะกรรมการสวัสดิการแรงงานพิจารณาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายจ้างย้ายสถานประกอบการว่า เป็นกรณีที่นายจ้างต้องบอกกล่าวล่วงหน้าหรือลูกจ้างมีสิทธิบอกเลิกสัญญาจ้างโดยมีสิทธิได้รับค่าชดเชยพิเศษตามวรรคหนึ่งหรือไม่

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสวัสดิการแรงงานให้เป็นที่สุด เว้นแต่นายจ้างหรือลูกจ้างจะอุทธรณ์คำวินิจฉัยต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย ในกรณีที่นายจ้างเป็นฝ่ายนำคดีไปสู่ศาล นายจ้างต้องวางเงินต่อศาลตามจำนวนที่ต้องจ่ายแก่ลูกจ้างที่ยื่นคำขอตามวรรคสาม จึงจะฟ้องคดีได้

การบอกเลิกสัญญาจ้างตามมาตรา ๑๒๐ นี้ ลูกจ้างต้องใช้สิทธิภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายจ้างย้ายสถานประกอบการ หรือนับแต่วันที่คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสวัสดิการแรงงานหรือคำพิพากษาของศาลเป็นที่สุด

มาตรา ๑๒๑ ในกรณีที่นายจ้างจะเลิกจ้างลูกจ้างเพราะเหตุที่นายจ้างปรับปรุงหน่วยงาน กระบวนการผลิต การจำหน่าย หรือการบริการ อันเนื่องมาจากการนำเครื่องจักรมาใช้หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรือเทคโนโลยี ซึ่งเป็นเหตุให้ต้องลดจำนวนลูกจ้าง ห้ามมิให้นำมาตรา ๑๑๗ วรรคสอง มาใช้บังคับ และให้นายจ้างแจ้งวันที่จะเลิกจ้าง เหตุผลของการเลิกจ้างและรายชื่อลูกจ้างต่อพนักงานตรวจแรงงาน และลูกจ้างที่จะเลิกจ้างทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อนวันที่จะเลิกจ้าง

ในกรณีที่นายจ้างไม่แจ้งให้ลูกจ้างที่จะเลิกจ้างทราบล่วงหน้า หรือแจ้งล่วงหน้าน้อยกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง นอกจากจะได้รับค่าชดเชยตามมาตรา ๑๑๘ แล้ว ให้นายจ้างจ่ายค่าชดเชยพิเศษแทนการบอกกล่าวล่วงหน้าเท่ากับค่าจ้างอัตราสุดท้ายหกสิบวัน หรือเท่ากับค่าจ้างของการทำงานหกสิบวันสุดท้ายสำหรับลูกจ้างซึ่งได้รับค่าจ้างตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วยด้วย

ในกรณีที่มีการจ่ายค่าชดเชยพิเศษแทนการบอกกล่าวล่วงหน้าตามวรรคสองแล้ว ให้ถือว่านายจ้างได้จ่ายสินจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ด้วย

มาตรา ๑๒๒ ในกรณีที่นายจ้างเลิกจ้างลูกจ้างตามมาตรา ๑๒๑ และลูกจ้างนั้นทำงานติดต่อกันเกินหกปีขึ้นไป ให้นายจ้างจ่ายค่าชดเชยพิเศษเพิ่มขึ้นจากค่าชดเชยตามมาตรา ๑๑๘ ไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้ายสิบห้าวันต่อการทำงานครบหนึ่งปี หรือไม่น้อยกว่าค่าจ้างของการทำงานสิบห้าวันสุดท้ายต่อการทำงานครบหนึ่งปีสำหรับลูกจ้างซึ่งได้รับค่าจ้างตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วย แต่ค่าชดเชยตามมาตรา ๑๒๒ นี้รวมแล้วต้องไม่เกินค่าจ้างอัตราสุดท้ายสามร้อยหกสิบวัน หรือไม่เกินค่าจ้างของการทำงานสามร้อยหกสิบวันสุดท้ายสำหรับลูกจ้างซึ่งได้รับค่าจ้างตามผลงานโดยคำนวณเป็นหน่วย

เพื่อประโยชน์ในการคำนวณค่าชดเชยพิเศษ กรณีระยะเวลาทำงานไม่ครบหนึ่งปี ถ้าเศษของระยะเวลาทำงานมากกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ให้นับเป็นการทำงานครบหนึ่งปี

หมวด ๑๒

การยื่นคำร้องและการพิจารณาคำร้อง

มาตรา ๑๒๓ ในกรณีที่นายจ้างฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเกี่ยวกับสิทธิได้รับเงินอย่างหนึ่งอย่างใดตามพระราชบัญญัตินี้และลูกจ้างมีความประสงค์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ลูกจ้างมีสิทธิยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานแห่งท้องที่ที่ลูกจ้างทำงานอยู่หรือนายจ้างมีภูมิลำเนาอยู่ตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่เกี่ยวกับสิทธิได้รับเงินอย่างหนึ่งอย่างใดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าลูกจ้างถึงแก่ความตายให้ทายาทโดยธรรมมีสิทธิยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานได้

มาตรา ๑๒๔ เมื่อมีการยื่นคำร้องตามมาตรา ๑๒๓ ให้พนักงานตรวจแรงงานสอบสวนข้อเท็จจริงและมีคำสั่งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้อง

ในกรณีที่มีความจำเป็นไม่อาจมีคำสั่งภายในเวลาดามวรรคหนึ่งได้ ให้พนักงานตรวจแรงงาน ขอยยเวลาต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายพร้อมด้วยเหตุผล และอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย อาจพิจารณาอนุญาตได้ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องมีระยะเวลาไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนด ดามวรรคหนึ่ง

เมื่อพนักงานตรวจแรงงานสอบสวนแล้วปรากฏว่าลูกจ้างมีสิทธิได้รับเงินอย่างหนึ่งอย่างใด ที่นายจ้างมีหน้าที่ต้องจ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานตรวจแรงงานมีคำสั่งให้นายจ้างจ่ายเงิน ดังกล่าวให้แก่ลูกจ้างหรือทายาทโดยธรรมของลูกจ้างซึ่งถึงแก่ความตาย ตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าได้ทราบคำสั่ง

ให้นายจ้างจ่ายเงินตามวรรคสามให้แก่ลูกจ้างหรือทายาทโดยธรรมของลูกจ้างซึ่งถึงแก่ความตาย ณ สถานที่ทำงานของลูกจ้าง ในกรณีที่ลูกจ้างหรือทายาทโดยธรรมของลูกจ้างซึ่งถึงแก่ความตายร้องขอ ให้พนักงานตรวจแรงงานมีอำนาจสั่งให้นายจ้างจ่ายเงินดังกล่าว ณ สำนักงานของพนักงานตรวจแรงงาน หรือสถานที่อื่นตามที่นายจ้าง และลูกจ้างหรือทายาทโดยธรรมของลูกจ้างซึ่งถึงแก่ความตายตกลงกัน

ในกรณีที่ลูกจ้างหรือทายาทโดยธรรมของลูกจ้างซึ่งถึงแก่ความตายไม่มารับเงินดังกล่าวภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่พนักงานตรวจแรงงานมีคำสั่ง ให้พนักงานตรวจแรงงานนำส่งเงินนั้นเพื่อเก็บรักษา ในกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างโดยฝากไว้กับธนาคาร ในกรณี ถ้ามีดอกเบียหรือดอกผลใดเกิดขึ้นเนื่องจาก การฝากเงิน ให้ตกเป็นสิทธิแก่ลูกจ้าง หรือทายาทโดยธรรมของลูกจ้างซึ่งถึงแก่ความตายซึ่งมีสิทธิได้รับ เงินนั้น

ในกรณีที่พนักงานตรวจแรงงานเห็นว่าลูกจ้างหรือทายาทโดยธรรมของลูกจ้างซึ่งถึงแก่ความตาย ไม่มีสิทธิได้รับเงินตามมาตรา ๑๒๓ ให้พนักงานตรวจแรงงานมีคำสั่งและแจ้งเป็นหนังสือให้นายจ้าง และลูกจ้างหรือทายาทโดยธรรมของลูกจ้างซึ่งถึงแก่ความตายทราบ

มาตรา ๑๒๕ เมื่อพนักงานตรวจแรงงานได้มีคำสั่งตามมาตรา ๑๒๔ แล้ว ถ้านายจ้าง ลูกจ้าง หรือทายาทโดยธรรมของลูกจ้างซึ่งถึงแก่ความตายไม่พอใจคำสั่งนั้น ให้นำคดีไปสู่ศาลได้ภายใน สามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

ในกรณีที่นายจ้าง ลูกจ้าง หรือทายาทโดยธรรมของลูกจ้างซึ่งถึงแก่ความตายไม่นำคดีไปสู่ศาล ภายในกำหนด ให้คำสั่งนั้นเป็นที่สุด

ในกรณีที่นายจ้างเป็นฝ่ายนำคดีไปสู่ศาล นายจ้างต้องวางเงินต่อศาลตามจำนวนที่ถึงกำหนด จ่ายตามคำสั่งนั้น จึงจะฟ้องคดีได้

เมื่อคดีถึงที่สุดและนายจ้างมีหน้าที่ต้องจ่ายเงินจำนวนใดให้แก่ลูกจ้างหรือทายาทโดยธรรมของลูกจ้างซึ่งถึงแก่ความตาย ให้ศาลมีอำนาจจ่ายเงินที่นายจ้างวางไว้ต่อศาลให้แก่ลูกจ้างหรือทายาทโดยธรรมของลูกจ้างซึ่งถึงแก่ความตายได้

หมวด ๑๓

กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง

มาตรา ๑๒๖ ให้มีกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างในกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนสงเคราะห์ลูกจ้างในกรณีที่ลูกจ้างออกจากงาน หรือตาย หรือในกรณีอื่นตามที่กำหนดโดยคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง

มาตรา ๑๒๗ กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างประกอบด้วย

- (๑) เงินสะสมและเงินสมทบ
- (๒) เงินที่ตกเป็นของกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างตามมาตรา ๑๓๓ และมาตรา ๑๓๖
- (๓) เงินเพิ่มตามมาตรา ๑๓๑
- (๔) เงินค่าปรับที่ได้รับจากการลงโทษผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
- (๖) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (๗) เงินรายได้อื่น
- (๘) เงินดอกผลของกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง

ให้กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างจัดให้มีบัญชีประกอบด้วย

(๑) บัญชีเงินของสมาชิกซึ่งแสดงรายการเงินสะสม เงินสมทบ และดอกผลของเงินดังกล่าวของบรรดาสมาชิกแต่ละคน

(๒) บัญชีเงินกองกลางซึ่งแสดงรายการเงินอื่นนอกจาก (๑)

มาตรา ๑๒๘ การส่งเงินค่าปรับตามมาตรา ๑๒๗ (๔) เข้ากองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างและกำหนดเวลาส่งเงินดังกล่าว ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒๙ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเงินและทรัพย์สินของกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างตามมาตรา ๑๒๗ เป็นกรรมสิทธิ์ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ให้มีคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ กับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละห้าคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการบริหารและการจ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี
- (๒) พิจารณาให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกาการออกกฎกระทรวงประกาศหรือระเบียบ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี
- (๔) วางระเบียบเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี
- (๕) จัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างไม่เกินร้อยละสิบของดอกผลของกองทุนต่อปี เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารของกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง
- (๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ให้นำมาตรา ๗๘ วรรคสอง มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๐ ให้ลูกจ้างสำหรับกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่สิบคนขึ้นไปเป็นสมาชิกกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กิจการที่นายจ้างได้จัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือจัดให้มีการสงเคราะห์แก่ลูกจ้างในกรณีที่ลูกจ้างออกจากงานหรือตายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคหนึ่งจะใช้บังคับแก่ลูกจ้างสำหรับกิจการที่มีลูกจ้างน้อยกว่าสิบคนเมื่อใดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างอาจออกระเบียบเพื่อกำหนดให้ลูกจ้างสำหรับกิจการที่มีได้อยู่ภายใต้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้สมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างได้ เมื่อลูกจ้างประสงค์จะเป็นสมาชิกกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างโดยความยินยอมของนายจ้าง และให้นายจ้างมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เสมือนเป็นกิจการที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้

ให้นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างเป็นสมาชิกกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างตามวรรคหนึ่งยื่นแบบรายการแสดงรายชื่อลูกจ้างและรายละเอียดอื่นๆ เมื่อนายจ้างยื่นแบบรายการดังกล่าวแล้ว ให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานออกหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนให้แก่นายจ้าง

ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อความในแบบรายการแสดงรายชื่อลูกจ้างที่ได้ยื่นไว้เปลี่ยนแปลงไปให้นายจ้างแจ้งเป็นหนังสือต่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเพื่อขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมแบบรายการดังกล่าว

การยื่นขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมแบบรายการแสดงรายชื่อลูกจ้าง และการออกหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนให้แก่นายจ้าง ให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างกำหนด

ให้ถือว่าผู้ซึ่งยื่นแบบรายการ หรือแจ้งขอเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขเพิ่มเติมแบบรายการตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม ได้ปฏิบัติตามความในวรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ดของมาตรานี้แล้ว

มาตรา ๑๓๑ นับแต่วันที่ลูกจ้างเป็นสมาชิกกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้างให้ลูกจ้างจ่ายเงินสะสม โดยให้นายจ้างหักจากค่าจ้างและนายจ้างจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ทั้งนี้ ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของค่าจ้าง

ถ้านายจ้างไม่จ่ายค่าจ้างตามกำหนดเวลาที่ต้องจ่าย ให้นายจ้างมีหน้าที่นำส่งเงินสะสมและเงินสมทบโดยถือเสมือนว่ามีการจ่ายค่าจ้างแล้ว

ในกรณีที่นายจ้างไม่ส่งเงินสะสมหรือเงินสมทบหรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคสี่ ให้นายจ้างจ่ายเงินเพิ่มให้แก่กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างในอัตราร้อยละห้าต่อเดือนของจำนวนเงินสะสมหรือเงินสมทบที่ยังมิได้นำส่งหรือที่ยังขาดอยู่นับแต่วันที่ต้องนำส่งเงินดังกล่าว สำหรับเศษของเดือนถ้าถึงสิบห้าวันหรือกว่านั้นให้นับเป็นหนึ่งเดือน ถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้ง ทั้งนี้ ห้ามมิให้นายจ้างอ้างเหตุที่ไม่ได้หักค่าจ้าง หรือหักไปแล้วแต่ไม่ครบจำนวนเพื่อให้พ้นความรับผิดชอบที่ต้องนำส่งเงินดังกล่าว

การนำส่งเงินสะสม เงินสมทบ และเงินเพิ่มเข้ากองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างกำหนด

มาตรา ๑๓๒ ในกรณีที่นายจ้างไม่นำส่งเงินสะสมหรือเงินสมทบหรือนำส่งไม่ครบตามกำหนดเวลา ให้พนักงานตรวจแรงงานมีคำเตือนเป็นหนังสือให้นายจ้างนำเงินที่ค้างจ่ายมาชำระภายในกำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น

ในการมีคำเตือนตามวรรคหนึ่ง ถ้าไม่อาจทราบจำนวนค่าจ้างได้แน่ชัด ให้พนักงานตรวจแรงงานมีอำนาจประเมินเงินสะสมและเงินสมทบที่นายจ้างจะต้องนำส่งได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างกำหนด

มาตรา ๑๓๓ ในกรณีที่ลูกจ้างออกจากงาน ให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจ่ายเงินจากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างในส่วนที่เป็นเงินสะสม เงินสมทบ และดอกผลจากเงินดังกล่าวให้แก่ลูกจ้าง

ในกรณีที่ลูกจ้างตาย ถ้าลูกจ้างมิได้กำหนดบุคคลผู้จะพึงได้รับเงินจากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างไว้ โดยทำเป็นหนังสือตามแบบที่อธิบดีกำหนดมอบไว้แก่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน หรือได้กำหนดไว้แต่บุคคลผู้นั้นตายก่อน ให้จ่ายเงินจากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างตามวรรคหนึ่งให้แก่บุตร สามี ภรรยา บิดา มารดา ที่มีชีวิตอยู่คนละส่วนเท่า ๆ กัน

ถ้าผู้ตายไม่มีบุคคลผู้มีสิทธิได้รับเงินจากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างตามวรรคสอง ให้เงินดังกล่าวตกเป็นของกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง

มาตรา ๑๓๔ การจ่ายเงินจากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างในกรณีอื่นนอกจากกรณีตามมาตรา ๑๓๓ ให้คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างกำหนดระเบียบการจ่ายเงินสงเคราะห์ อัตราเงินที่จะจ่ายและระยะเวลาการจ่าย โดยพิจารณาจากจำนวนเงินกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างส่วนที่มีเงินที่จะต้องนำไปจ่ายตามมาตรา ๑๓๓

มาตรา ๑๓๕ ในกรณีที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้จ่ายเงินจากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้แก่ลูกจ้างตามมาตรา ๑๓๔ แล้ว ให้กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างมีสิทธิเรียกให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายต้องจ่ายเงินดังกล่าวให้แก่ลูกจ้างชดเชยเงินที่กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างได้จ่ายไปพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละสิบห้าต่อปี

สิทธิเรียกร้องของกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างให้มีอายุความสิบปีนับแต่วันที่กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างจ่ายเงินไปตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๓๖ ให้พนักงานตรวจแรงงานมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด आयัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายที่ไม่นำส่งเงินสะสม เงินสมทบ หรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวน หรือเงินที่ต้องจ่ายตามมาตรา ๑๓๕

การมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้อีกเมื่อได้ส่งคำเตือนเป็นหนังสือให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายนำเงินสะสม เงินสมทบ หรือเงินเพิ่มที่ค้างจ่าย หรือเงินที่ต้องจ่ายตามมาตรา ๑๓๕ มาจ่ายภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นได้รับคำเตือนนั้น และไม่จ่ายภายในเวลาที่กำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ให้หักไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการยึด อายัด และขายทอดตลาด และจ่ายเงินสะสม เงินสมทบ หรือเงินเพิ่มที่ค้างจ่าย หรือเงินที่ผู้ซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายต้องจ่ายตามมาตรา ๑๓๕ ถ้ามีเงินเหลือให้คืนแก่ผู้นั้นโดยเร็ว โดยให้พนักงานตรวจแรงงานมีหนังสือแจ้งให้ทราบเพื่อขอรับเงินที่เหลือคืน โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ถ้าไม่มาขอรับคืนภายในห้าปีให้ตกเป็นของกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง

มาตรา ๑๓๗ สิทธิเรียกร้องเงินจากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างไม่อาจโอนกันได้และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๑๓๘ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน ให้คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างเสนอขอรับข้อมูลและรายงานการรับจ่ายเงินของกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างในปีที่ล่วงมาแล้วต่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อตรวจสอบรับรองก่อนเสนอต่อรัฐมนตรี

งบดุลและรายงานการรับจ่ายเงินดังกล่าว ให้รัฐมนตรีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและจัดให้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๑๔

พนักงานตรวจแรงงาน

มาตรา ๑๓๙ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้พนักงานตรวจแรงงานมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานประกอบกิจการหรือสำนักงานของนายจ้าง และสถานที่ทำงานของลูกจ้างในเวลาทำการ เพื่อตรวจสภาพการทำงานของลูกจ้างและสภาพการจ้าง สอบถามข้อเท็จจริง ถ่ายภาพ ถ่ายสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจ้าง การจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด และทะเบียนลูกจ้าง เก็บตัวอย่างวัสดุหรือผลิตภัณฑ์เพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และกระทำการอย่างอื่นเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงในอันที่จะปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกนายจ้าง ลูกจ้าง หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือให้ส่งสิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) มีคำสั่งเป็นหนังสือให้นายจ้างหรือลูกจ้างปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔๐ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ของพนักงานตรวจแรงงานตามมาตรา ๑๓๕ (๑) ให้พนักงานตรวจแรงงานแสดงบัตรประจำตัวต่อนายจ้างหรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง และให้นายจ้างหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกและไม่ขัดขวางการปฏิบัติการตามหน้าที่ของพนักงานตรวจแรงงาน

บัตรประจำตัวพนักงานตรวจแรงงานให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๔๑ ในกรณีที่นายจ้างหรือลูกจ้างได้ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานตามมาตรา ๑๓๕ (๓) ภายในระยะเวลาที่กำหนด การดำเนินคดีอาญาต่อนายจ้างหรือลูกจ้างให้เป็นอันระงับไป

มาตรา ๑๔๒ ในการตรวจสอบสถานประกอบกิจการหรือสำนักงานของนายจ้าง หรือสถานที่ทำงานของลูกจ้าง อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายอาจจัดให้แพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ หรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเข้าไปในสถานดังกล่าวเพื่อให้ความคิดเห็น หรือช่วยเหลือแก่พนักงานตรวจแรงงานในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้นายจ้างหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกและไม่ขัดขวางการปฏิบัติการตามหน้าที่ของแพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ หรือผู้เชี่ยวชาญตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๑๕

การส่งหนังสือ

มาตรา ๑๔๓ ในการส่งคำสั่งหรือหนังสือของอธิบดีหรือพนักงานตรวจแรงงานซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือพนักงานตรวจแรงงานจะนำไปส่งเองหรือให้เจ้าหน้าที่นำไปส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของนายจ้างในเวลาทำการของนายจ้าง ถ้าไม่พบนายจ้าง ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของนายจ้าง หรือพบนายจ้างแต่นายจ้างปฏิเสธไม่ยอมรับ จะส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วและอยู่หรือทำงานในบ้านหรือสำนักงานที่ปรากฏว่า เป็นของนายจ้างนั้นก็ได้อีก เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่านายจ้างได้รับคำสั่งหรือหนังสือของอธิบดีหรือพนักงานตรวจแรงงานนั้นแล้ว

หน้า ๓๕

เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๘ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

ถ้าการส่งตามวรรคหนึ่งไม่สามารถกระทำได้ ให้ส่งโดยปิดคำสั่งหรือหนังสือของอธิบดีหรือพนักงานตรวจแรงงานในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สำนักงานของนายจ้าง สถานที่ทำงานของลูกจ้าง ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ของนายจ้าง เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าว และเวลาได้ล่วงพ้นไปไม่น้อยกว่าสิบห้าวันแล้ว ให้ถือว่านายจ้างได้รับคำสั่งหรือหนังสือของอธิบดีหรือพนักงานตรวจแรงงานนั้นแล้ว

หมวด ๑๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๔๔ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๗ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๖ มาตรา ๘๐ วรรคหนึ่ง กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕๕ มาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง ไม่จ่ายค่าชดเชยพิเศษตามมาตรา ๑๒๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๑๒๑ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่นายจ้างฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๐ เป็นเหตุให้ลูกจ้างได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ หรือถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๕ นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๔๖ นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๕ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๗ มาตรา ๘๕ มาตรา ๑๐๕ วรรคสอง มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๗ หรือไม่บอกกล่าวล่วงหน้าตามมาตรา ๑๒๐ มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๓๕ (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๔๘ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๔๔ หรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๙ นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ มาตรา ๕๕ มาตรา ๖๕ วรรคสอง มาตรา ๕๐ วรรคสอง มาตรา ๑๑๐ หรือมาตรา ๑๑๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๕๐ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวก ไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใดๆ ตามหนังสือเรียกของคณะกรรมการค่าจ้างหรือคณะกรรมการ หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการค่าจ้าง หรือคณะกรรมการมอบหมาย หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานตรวจแรงงาน แพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ หรือผู้เชี่ยวชาญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๑ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการค่าจ้างหรือคณะกรรมการ หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการค่าจ้างหรือคณะกรรมการมอบหมาย พนักงานตรวจแรงงาน แพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ หรือผู้เชี่ยวชาญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานที่สั่งตามมาตรา ๑๒๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๒ นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๕๓ นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๔ นายจ้างผู้ใดไม่จัดทำเอกสารหลักฐานหรือรายงานตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๐๓ หรือจัดทำเอกสารหลักฐานหรือรายงานโดยกรอกข้อความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๕ ผู้ใดมีหน้าที่ในการรับรองหรือตรวจสอบเอกสารหลักฐาน หรือรายงานตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๐๓ กรอกข้อความอันเป็นเท็จในการรับรองหรือตรวจสอบเอกสารหลักฐาน หรือรายงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๖ นายจ้างผู้ใดไม่ยื่นแบบรายการหรือไม่แจ้งเป็นหนังสือขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๓๐ หรือยื่นแบบรายการ หรือแจ้งเป็นหนังสือขอเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการตามมาตรา ๑๓๐ โดยกรอกข้อความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงใดเกี่ยวกับกิจการของนายจ้างอันเป็นข้อเท็จจริงตามที่ปกปิดวิสัยของนายจ้างจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผยซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองแรงงาน การแรงงานสัมพันธ์ หรือการสอบสวน หรือการพิจารณาคดี

มาตรา ๑๕๘ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย

มาตรา ๑๕๙ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา ๑๕๗ ถ้าเจ้าพนักงานดังต่อไปนี้เห็นว่าผู้กระทำความผิดไม่ควรได้รับโทษจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ให้มีอำนาจเปรียบเทียบดังนี้

- (๑) อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร
- (๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในจังหวัดอื่น

ในกรณีที่มีการสอบสวน ถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้อธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่บุคคลนั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ดำเนินคดีต่อไป

หน้า ๔๒

เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๘ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๖๐ มิให้นำมาตรา ๔๔ มาใช้บังคับกับลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุตั้งแต่สิบสามปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบห้าปีบริบูรณ์ ที่นายจ้างรับเข้าทำงานตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๖๑ ให้นายจ้างแจ้งการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีที่นายจ้างรับเข้าทำงานตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๖๒ ให้คณะกรรมการค่าจ้าง คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปได้จนกว่าจะครบวาระการดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๑๖๓ การจัดเก็บเงินสะสมและเงินสมทบเพื่อเป็นทุนสงเคราะห์ลูกจ้างตามบทบัญญัติว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างในหมวด ๑๓ จะเริ่มดำเนินการเมื่อใดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๖๔ คำร้องที่ยังไม่ถึงที่สุดหรือคดีที่ยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บังคับตามประกาศกระทรวงมหาดไทยหรือประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ซึ่งออกตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ จนกว่าคำร้องหรือคดีนั้นๆ จะถึงที่สุด

มาตรา ๑๖๕ ผู้ใดมีสิทธิได้รับค่าจ้างหรือเงินอื่นจากนายจ้างตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงได้รับต่อไป

มาตรา ๑๖๖ บรรดาประกาศหรือคำสั่งที่ออกตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๘ ก

หน้า ๔๓
ราชกิจจานุเบกษา

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

อัตราค่าธรรมเนียม

ค่าขึ้นทะเบียนการเป็นผู้รับรอง
หรือตรวจสอบเอกสารหลักฐานรายงาน

ปีละ ๕,๐๐๐ บาท

หน้า ๔๔

เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๘ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติบางประการจึงไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ ในปัจจุบันประกอบกับข้อกำหนดเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานที่ออกตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวอยู่ในรูปของ ประกาศกระทรวง อันมีฐานะเป็นกฎหมายลำดับรอง จึงมีปัญหาในเรื่องการยอมรับ ดังนั้น เพื่อให้การใช้แรงงานเป็นไป อย่างเป็นธรรม และเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปสมควรปรับปรุงบทบัญญัติต่างๆ เกี่ยวกับการใช้แรงงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เช่น การให้อำนาจแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงเพื่อความคุ้มครองแก่การใช้ แรงงานบางประเภทเป็นพิเศษกว่าการใช้แรงงานทั่วไป การห้ามมิให้นายจ้างเลิกจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงเพราะเหตุมีครรภ์ การให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กมีสิทธิลาเพื่อศึกษาอบรม การให้นายจ้างจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ของลูกจ้างในกรณีที่ นายจ้างหยุดประกอบกิจการ การกำหนดเงื่อนไขในการนำหนี้บางประเภทมาหักจากค่าตอบแทน การทำงานของลูกจ้าง การจัดตั้งกองทุนเพื่อสงเคราะห์ลูกจ้างหรือบุคคลซึ่งลูกจ้างระบุให้ได้รับประโยชน์หรือในกรณีที่มีได้ระบุ ให้ทายาทได้รับ ประโยชน์จากกองทุนเพื่อสงเคราะห์ลูกจ้างของลูกจ้างที่ถึงแก่ความตาย ตลอดจนปรับปรุงอัตราโทษให้เหมาะสมกับสภาพ เศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

การทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การทะเบียนราษฎรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกเป็นธรรม การอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน การรักษาความสงบเรียบร้อย และการคุ้มครองสิทธิพื้นฐานของประชาชน ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้อำนวยการทะเบียนกลางตาม (๑) จะมอบอำนาจให้รองผู้อำนวยการทะเบียนกลาง หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการทะเบียนกลาง ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการทะเบียนกลาง หรือจะมอบอำนาจให้ข้าราชการสังกัดกรมการปกครองปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดด้วยก็ได้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินในเรื่องการให้บริการแก่ประชาชน หรือ การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือความมั่นคงในราชอาณาจักร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะอนุมัติให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเชื่อมโยงข้อมูลที่ปรากฏในทะเบียนอื่นนอกจากทะเบียนตามวรรคสอง เฉพาะข้อมูลที่จำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ก็ได้ ทั้งนี้ การพิจารณาอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ ให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดเลขประจำตัวแก่ผู้มีสัญชาติไทยหรือ คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักร และบุคคลที่ได้จดทะเบียนคนเกิด ณ สถานทูตไทย หรือสถานกงสุลไทยตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง คนละหนึ่งเลขโดยไม่ซ้ำกัน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และ วิธีการกำหนดเลขประจำตัวให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวต้องแยกระหว่างผู้มีสัญชาติไทยและคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยด้วย”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙/๒ และมาตรา ๑๙/๓ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙/๒ เมื่อได้รับแจ้งการเกิดตามมาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๑๙/๑ แล้ว ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งดำเนินการพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แล้วดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๒๐ ทั้งนี้ ให้ผู้พบเด็ก ผู้รับเด็กไว้ และผู้แจ้งการเกิดให้ความร่วมมือกับนายทะเบียนผู้รับแจ้งในการดำเนินการพิสูจน์ตามที่นายทะเบียนผู้รับแจ้งร้องขอในกรณีที่ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นจัดทำทะเบียนประวัติและออกเอกสารแสดงตนให้เด็กไว้เป็นหลักฐาน เว้นแต่เด็กนั้นมีอายุครบห้าปีแล้วให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นออกบัตรประจำตัวให้แทน ตามระเบียบและภายในระยะเวลาที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด

ผู้ซึ่งได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีหลักฐานแสดงว่าได้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี และมีคุณสมบัติอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยได้ และเมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นมีสถานะถูกต้องตามเงื่อนไขและมีคุณสมบัติครบถ้วนดังกล่าว ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศให้ผู้นั้นมีสัญชาติไทย ทั้งนี้ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่รับคำร้อง และให้ถือว่าผู้นั้นมีสัญชาติไทยตั้งแต่วันที่รัฐมนตรีมีประกาศ

ระยะเวลาสิบปีตามวรรคสองให้นับแต่วันที่จัดทำทะเบียนประวัติหรือออกเอกสารแสดงตน เว้นแต่จะมีหลักฐานอันชัดแจ้งแสดงว่าได้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรมาก่อนหน้านั้นตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด ก็ให้นับแต่วันที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรตามที่ปรากฏจากหลักฐาน

ผู้ซึ่งได้รับสัญชาติไทยตามวรรคสอง ถ้าภายหลังปรากฏหลักฐานว่ามีกรณีไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขหรือขาดคุณสมบัติ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศเพิกถอนการให้สัญชาตินั้นโดยพลัน

ให้นำความในมาตรานี้มาใช้บังคับกับบุคคลที่เคยอยู่ในการอุปการะของหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชนตามมาตรา ๑๙/๑ แต่หน่วยงานดังกล่าวได้อนุญาตให้บุคคลอื่นรับไปอุปการะ และบุคคลที่มีได้แจ้งการเกิดตามมาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๑๙/๑ ซึ่งได้ยื่นคำร้องตามมาตรา ๑๙/๓ หรือขอเพิ่มชื่อตามมาตรา ๓๗ แต่ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘/๓ ผู้ซึ่งเจ้าบ้านหรือบิดามารดาไม่ได้แจ้งการเกิดให้ตามมาตรา ๑๘ เมื่อมีอายุครบสิบห้าปีแล้วอาจร้องขอต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งเพื่อแจ้งการเกิดได้ตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด และให้นำความในมาตรา ๑๘/๒ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

บุคคลตามวรรคหนึ่งที่อายุยังไม่ครบสิบห้าปี ให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองแจ้งแทน แต่สำหรับกรณีของบิดามารดา ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งดำเนินการให้ต่อเมื่อได้เสียค่าธรรมเนียมการแจ้งเมื่อพ้นกำหนดเวลาแล้ว”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

“แบบพิมพ์แจ้งการตายตามวรรคสาม อย่างน้อยต้องระบุวิธีการและสถานที่จัดการศพไว้ด้วย และในกรณีที่ผู้แจ้งได้แจ้งถึงวิธีการและสถานที่จัดการศพ ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งระบุไว้ในหลักฐานการรับแจ้งด้วย”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ผู้ใดประสงค์จะเก็บ ผัง เผา ทำลาย หรือย้ายศพไปจากสถานที่หรือบ้านที่มีการตายแตกต่างจากที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา ๒๑ หรือยังมีได้แจ้งตามมาตรา ๒๑ ให้แจ้งให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เก็บ ผัง เผา ทำลาย หรือย้ายศพไปจากสถานที่หรือบ้านที่มีการตาย และในกรณีที่ประสงค์จะเก็บศพไว้เป็นการถาวร ให้แจ้งให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการตาย”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ ให้กงสุลไทยหรือข้าราชการสถานทูตไทยที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียน มีหน้าที่รับจดทะเบียนคนเกิด คนตาย และการทะเบียนราษฎรอื่นที่มีขึ้นนอกราชอาณาจักรสำหรับผู้มีสัญชาติไทย คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และคนต่างด้าวหรือคนไร้สัญชาติที่ถือเอกสารการเดินทางที่รัฐบาลไทยเป็นผู้ออกให้ หลักฐานการจดทะเบียนคนเกิดและคนตายดังกล่าวให้ใช้เป็นสุติบัตรและมรณบัตรได้

ถ้าในที่สุดซึ่งมีการเกิดหรือการตายตามวรรคหนึ่ง ไม่มีสถานทูตไทยหรือสถานกงสุลไทยประจำอยู่ ให้ใช้หลักฐานการเกิดหรือการตายที่ออกโดยรัฐบาลของประเทศนั้น ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้รับรอง คำแปลว่าถูกต้องเป็นหลักฐานสูติบัตรและมรณบัตรได้

การจดทะเบียนคนเกิดและคนตายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ในกฎกระทรวง

การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศตกลงกัน”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐ เมื่อผู้อยู่ในบ้านย้ายที่อยู่ออกจากบ้านเพื่อเปลี่ยนภูมิลำเนา ให้เจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่บุคคลในทะเบียนบ้านย้ายที่อยู่ออกจากบ้าน แต่ไม่ตัดสิทธิผู้อยู่ที่จะแจ้งย้ายออกต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งด้วยตนเอง โดยจะต้องแจ้งว่าจะย้ายเข้าไปอยู่บ้านใด หรือจะแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่ตนจะไปอยู่ใหม่ก็ได้ ในกรณีที่ยังไม่ทราบว่าจะย้ายไปอยู่บ้านใด หรือยังมีได้ย้ายเข้าไปอยู่ในบ้านใดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่แจ้งการย้ายที่อยู่ ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งเพิ่มชื่อและรายการของผู้นั้นไว้ในทะเบียนบ้านกลาง และเมื่อผู้อยู่ได้แจ้งการย้ายออกต่อนายทะเบียนแล้ว ให้นำที่ในการแจ้งย้ายบุคคลออกของเจ้าบ้านเป็นอันพับไป ผู้อยู่ที่จะแจ้งย้ายด้วยตนเองดังกล่าวต้องเป็นผู้มีอายุครบสิบห้าปีแล้ว

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับผู้อยู่เพื่อไปศึกษาหรือไปรับราชการในต่างประเทศ หรือไปทำธุรกิจหรือปฏิบัติงานชั่วคราวในต่างประเทศ แต่ไม่ห้ามบุคคลดังกล่าวที่จะแจ้งย้ายออกจากทะเบียนบ้านเดิมเพื่อไปอยู่ที่ใหม่หรือไปอยู่ในทะเบียนบ้านกลางเป็นการชั่วคราว

เมื่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งการย้ายเข้าได้ดำเนินการย้ายบุคคลนั้นเข้าอยู่ในทะเบียนบ้านใด โดยมีหนังสือยินยอมของเจ้าบ้านนั้นแล้ว เจ้าบ้านดังกล่าวไม่มีหน้าที่ต้องแจ้งตามมาตรา ๓๐/๑ อีก”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๐/๑ และมาตรา ๓๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

“มาตรา ๓๐/๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๐ วรรคสาม เจ้าบ้านใดมีผู้ย้ายเข้ามาอยู่ในบ้านโดยมีเจตนาจะถือเป็นภูมิลำเนา ให้แจ้งให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งทราบเพื่อเพิ่มชื่อบุคคลนั้นเข้าในทะเบียนบ้านภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้ย้ายได้เข้าอยู่ในบ้าน เมื่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งได้รับแจ้งแล้ว ถ้าผู้ย้ายเข้ายังมีได้ย้ายออกจากทะเบียนบ้านเดิมให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งดำเนินการแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งที่บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน เพื่อย้ายบุคคลนั้นออกจากทะเบียนบ้านเดิม และให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งแจ้งให้เจ้าบ้านที่บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดิมทราบ เพื่อนำทะเบียนบ้านของตนมาให้ นายทะเบียนผู้รับแจ้งปรับปรุงทะเบียนบ้านให้ถูกต้องต่อไป

มาตรา ๓๐/๒ การแจ้งตามมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๐/๑ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีที่เป็นการแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่ไปอยู่ใหม่โดยไม่ต้องแจ้งย้ายออก จะกำหนดให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมด้วยก็ได้”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

“ในกรณีที่ศาลออกหมายจับผู้ใดตามคำร้องขอของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือในกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้รับแจ้งจากศาลให้จับกุมผู้ใดตามหมายจับที่ศาลออกเอง ถ้ายังมีได้ตัวผู้นั้นมาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ศาลออกหมายจับ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจแจ้งให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางทราบ และให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางดำเนินการให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งย้ายผู้นั้นออกจากทะเบียนบ้าน และเพิ่มชื่อและรายการของผู้นั้นไว้ในทะเบียนบ้านกลาง และให้หมายเหตุไว้ในรายการของบุคคลนั้นว่าอยู่ในระหว่างการติดตามตัวตามหมายจับด้วย การหมายเหตุดังกล่าวมิให้ถือว่าเป็นการจัดเก็บข้อมูลตามมาตรา ๑๓ (๒)

ผู้ใดมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลางตามวรรคสอง ถ้าผู้นั้นประสงค์จะย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง ผู้นั้นต้องมาแสดงต่อนายทะเบียนที่จัดทำทะเบียนบ้านกลางนั้นพร้อมทั้งหลักฐานอันแสดงว่าหมายจับนั้นได้ถูกเพิกถอนหรือได้มีการปฏิบัติตามหมายจับนั้นเสร็จสิ้นแล้ว

การแจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้ผู้ถูกออกหมายจับ หรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง ตามวรรคสอง ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น หรือปิดหมายไว้ ณ ภูมิลำเนา หรือที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรที่ปรากฏครั้งสุดท้าย ก่อนย้ายมาในทะเบียนบ้านกลาง ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น ส่ง หรือปิดโดยชอบด้วยกฎหมายและผู้นั้น ได้รับทราบแล้ว”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ ให้ทุกบ้านมีเลขประจำบ้าน บ้านใดยังไม่มีเลขประจำบ้าน ให้เจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งเพื่อขอเลขประจำบ้านภายในสิบห้าวันนับแต่วันสร้างบ้านเสร็จ เว้นแต่มีเหตุจำเป็น เจ้าบ้านอาจขอให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งกำหนดเลขประจำบ้านและออกทะเบียนบ้านชั่วคราวให้ก่อนที่ บ้านจะสร้างเสร็จก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งระบุไว้ในทะเบียนบ้านชั่วคราวว่าอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง

ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งกำหนดเลขประจำบ้านให้แก่ผู้แจ้งซึ่งมีบ้านอยู่ในเขตสำนักทะเบียนท้องถิ่น ภายในเจ็ดวัน ถ้ามีบ้านอยู่นอกเขตสำนักทะเบียนท้องถิ่นให้กำหนดเลขประจำบ้านภายในสามสิบวัน ทั้งนี้ นับแต่วันที่ได้รับคำขอ

เมื่อได้รับเลขประจำบ้านแล้วให้ติดไว้ในที่ซึ่งเห็นได้ชัดเจน

การกำหนดเลขประจำบ้านตามวรรคหนึ่งและการจัดทำทะเบียนบ้านตามมาตรา ๓๖ มีวัตถุประสงค์เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและคุ้มครองสิทธิพื้นฐานของประชาชน ผู้ใดจะอ้าง การกำหนดเลขประจำบ้านหรือการจัดทำทะเบียนบ้านเพื่อแสดงว่าตนมีสิทธิในที่ดินหรือเป็นเจ้าของ กรรมสิทธิ์ในที่ดินมิได้

ให้นำความในมาตรานี้มาใช้บังคับกับเจ้าของอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นโรงงาน คลังสินค้า หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นอันมิใช่เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยตามที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๖ ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งจัดทำทะเบียนบ้านไว้ทุกบ้านที่มีเลขประจำบ้านสำหรับผู้มีสัญชาติไทยและคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร และจัดทำทะเบียนอาคารสำหรับอาคารที่ได้รับเลขประจำอาคารตามมาตรา ๓๔ วรรคห้า

ทะเบียนบ้านตามวรรคหนึ่งนี้ออกให้แก่แพหรือเรือซึ่งจอดเป็นประจำและใช้เป็นที่อยู่อาศัยหรือสถานที่หรือยานพาหนะอื่นซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยประจำ ให้ระบุสภาพของบ้านนั้นไว้ในทะเบียนบ้านด้วย

ทะเบียนอาคารตามวรรคหนึ่งให้ระบุสภาพของอาคารและวัตถุประสงค์ของอาคารนั้นไว้ในทะเบียนตามรายการที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด

ในการจัดทำทะเบียนบ้านหรือทะเบียนอาคารตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้ขอมิได้แสดงหลักฐานการได้รับอนุญาตก่อสร้าง หรือหลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือหลักฐานการมีสิทธิครอบครองในที่ดิน ให้นายทะเบียนระบุไว้ในทะเบียนว่าเป็นทะเบียนชั่วคราว

การจัดทำทะเบียนบ้านและทะเบียนอาคารให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๒ และมาตรา ๓๘/๓ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

“มาตรา ๓๘/๑ ให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยและมีหน้าที่ต้องเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านหรือจัดทำทะเบียนประวัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวงไปแจ้งต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นภายในเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อให้เพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านหรือจัดทำทะเบียนประวัติ และเมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้เพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านหรือจัดทำทะเบียนประวัติให้บุคคลนั้นแล้ว ให้ออกบัตรประจำตัวให้ เว้นแต่ผู้นั้นอายุยังไม่ครบห้าปีให้ออกเอกสารแสดงตนให้ไปพลางก่อน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด

มาตรา ๓๘/๒ ให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่รับอุปการะดูแลเด็กที่มีเอกสารแสดงตนตามมาตรา ๑๙/๒ และมาตรา ๓๘/๑ ยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวแทนเด็กภายในหกสิบวันนับแต่วันที่เด็กมีอายุครบห้าปี

มาตรา ๓๘/๓ บัตรประจำตัวตามมาตรา ๑๙/๒ มาตรา ๓๘/๑ และมาตรา ๓๘/๒ มีอายุสิบปี และให้ผู้ถือบัตรมีหน้าที่ยื่นคำขอต่ออายุบัตรประจำตัวภายในหกสิบวันนับแต่วันที่บัตรหมดอายุ เว้นแต่

ผู้นั้นจะมีอายุครบเจ็ดสิบปี ในกรณีเช่นนั้นให้บัตรประจำตัวที่มีอายุตลอดชีวิต แต่ไม่เป็นการห้ามที่บุคคลนั้นจะขอมีบัตรใหม่ตามวรรคสอง

ในกรณีที่บัตรประจำตัวสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ หรือมีการแก้ไขชื่อตัว ชื่อสกุล หรือวันเดือนปีเกิดในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ ให้ผู้ถือบัตรประจำตัวขอมีบัตรประจำตัวใหม่ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่บัตรประจำตัวสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ หรือนับแต่มีการแก้ไขชื่อตัว ชื่อสกุล หรือวันเดือนปีเกิดในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ แล้วแต่กรณี

การขอมีบัตรประจำตัวของเด็กที่มีอายุไม่ถึงสิบห้าปี ให้เป็นหน้าที่ของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่รับอุปการะดูแลเด็กคนนั้นเป็นผู้ยื่นคำขอมีบัตร

หลักเกณฑ์และวิธีการในการขอมีบัตรประจำตัว แบบและลักษณะของบัตรประจำตัว และรายการในบัตรประจำตัว ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๙ ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นมอบสำเนาทะเบียนบ้านให้เจ้าบ้าน เก็บรักษา เมื่อมีการเพิ่ม เปลี่ยนแปลง หรือจำหน่ายรายการในทะเบียนบ้านให้เจ้าบ้านนำสำเนาทะเบียนบ้าน ไปให้นายทะเบียนบันทึกรายการให้ถูกต้องตรงกับต้นฉบับทุกครั้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเพิ่ม เปลี่ยนแปลง หรือจำหน่ายรายการ แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๖ ผู้ใดมีหน้าที่ต้องแจ้งหรือปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้นั้นได้มอบหมาย ให้บุคคลอื่นไปแจ้งหรือปฏิบัติแทนและผู้ได้รับมอบหมายได้แจ้งหรือปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายแล้ว ให้ถือว่า ผู้มีหน้าที่นั้นได้แจ้งหรือปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ ผู้ใด

(๑) ไม่มาตามที่นายทะเบียนเรียก ไม่ยอมชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแสดงหลักฐานหรือไม่ยอม ให้นายทะเบียนเข้าไปสอบถามในบ้านตามมาตรา ๑๐

(๒) ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๑๙/๑ หรือมาตรา ๒๓

(๓) ไม่ยอมให้นำทะเบียนเข้าไปในบ้านเพื่อสำรวจตรวจสอบทะเบียนราษฎร ไม่ยอมชี้แจงหรือตอบคำถาม หรือไม่ยอมลงลายมือชื่อตามมาตรา ๔๔

ให้นำทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นมีอำนาจปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งพันบาท โดยให้คำนึงถึงความร้ายแรงของพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดด้วย

ค่าปรับทางปกครองที่นายทะเบียนท้องถิ่นสั่งปรับตามวรรคสอง ให้ตกเป็นรายได้ของท้องถิ่นที่นายทะเบียนท้องถิ่นนั้นสังกัดอยู่”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๑ การแจ้งหรือขอเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๔ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๐/๑ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคห้า มาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๒ มาตรา ๓๘/๓ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ ให้กระทำได้เมื่อผู้แจ้งหรือผู้ขอได้เสียค่าธรรมเนียมการแจ้งหรือขอเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว กฎกระทรวงดังกล่าวจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่แตกต่างกันในแต่ละกรณีและตามระยะเวลาที่ล่วงเลยไปก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความใน ๔. ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๔. การแจ้งการเกิดตามมาตรา ๑๘ วรรคสาม

การแจ้งการตายตามมาตรา ๒๑ วรรคสี่

หรือการแจ้งการย้ายที่อยู่ตามมาตรา ๓๐/๒ ฉบับละ ๑๐๐ บาท”

มาตรา ๒๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น ๖. ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

“๖. การแจ้งหรือขอเมื่อพ้นกำหนดเวลา

ตามมาตรา ๑๙/๓ วรคสอง หรือมาตรา ๕๑ ครั้งละ ๑,๐๐๐ บาท”

มาตรา ๒๔ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของตน

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้นายทะเบียนสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความสะดวกและเป็นธรรมและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนยิ่งขึ้น และเพื่อรองรับการจัดการประชากรของประเทศไทย ซึ่งเป็นสมาชิกในประชาคมอาเซียนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และกำหนดสิทธิในการยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยของเด็กและบุคคลตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๑๙/๑ มาตรา ๑๙/๓ และมาตรา ๓๗ ซึ่งเป็นมาตรการในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเด็กที่ไร้รากเหง้าที่ไร้รัฐและไร้สัญชาติในประเทศไทยให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและหลักสิทธิมนุษยชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

ตามที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว และ

กฎหมายว่าด้วยการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชกำหนดนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชกำหนดนี้มีสาระสำคัญเป็นการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศและการทำงานของคนต่างด้าว และให้มีคณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวซึ่งมีอำนาจกำหนดนโยบายและกำกับบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งพระราชกำหนดนี้มีบทบัญญัติบางประการที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคล เสรีภาพในเคหสถานของบุคคล เสรีภาพของบุคคลในการเขียน การพิมพ์ และการโฆษณา สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพของบุคคลในการประกอบอาชีพ โดยมีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวให้เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒^๑ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) พระราชกำหนดการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๔ พระราชกำหนดนี้ไม่ใช้บังคับแก่การปฏิบัติหน้าที่ในราชอาณาจักรของคนต่างด้าวเฉพาะในฐานะ ดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลในคณะผู้แทนทางทูต

(๒) บุคคลในคณะผู้แทนทางกงสุล

(๓) ผู้แทนของประเทศสมาชิกและพนักงานขององค์การสหประชาชาติและทบวงการชำนัญพิเศษ

(๔) คนรับใช้ส่วนตัวซึ่งเดินทางจากต่างประเทศเพื่อมาทำงานประจำอยู่กับบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓)

(๕) บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจตามความตกลงที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(๖)^๒ บุคคลซึ่งเข้ามาเป็นครั้งคราวเพื่อจัดหรือร่วมประชุม แสดงความคิดเห็น บรรยาย หรือสาธิตในการประชุม การอบรม ดุงาน หรือสัมมนา หรือการแสดงศิลปะ วัฒนธรรม หรือการแข่งขันกีฬา หรือกิจกรรมอื่นใด ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ในการกำหนดดังกล่าว คณะรัฐมนตรีจะกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรก็ได้

(๗)^๓ บุคคลซึ่งเข้ามาเพื่อประกอบการหรือลงทุนหรือเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ หรือทักษะสูง อันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

(๘)^๔ ผู้แทนของนิติบุคคลต่างด้าวที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

มาตรา ๕ ในพระราชกำหนดนี้ “การนำคนต่างด้าวมาทำงาน”^๕ หมายความว่า การดำเนินการใด ๆ เพื่อนำคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อทำงาน

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔/ตอนที่ ๖๕ ก/หน้า ๑/๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

^๒ มาตรา ๔ (๖) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^๓ มาตรา ๔ (๗) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^๔ มาตรา ๔ (๘) เพิ่มโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^๕ มาตรา ๕ นิยามคำว่า “การนำคนต่างด้าวมาทำงาน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

“ทำงาน”^๖ หมายความว่า การประกอบอาชีพใด ๆ ไม่ว่าจะมิใช่จ้างหรือไม่ แต่ไม่รวมถึงการประกอบธุรกิจของผู้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

“นายจ้าง” หมายความว่า นายจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และให้หมายความรวมถึงบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ประสงค์จะนำคนต่างด้าวมาทำงานในประเทศกับตนด้วย

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง

“ใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน”^๗ หมายความว่า ใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ

“ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงาน”^๘ หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศซึ่งได้รับใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน

“ใบอนุญาตทำงาน” หมายความว่า ใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว

“ผู้รับอนุญาตให้ทำงาน” หมายความว่า คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้ทำงาน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานของผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงาน

“ค่าบริการ” หมายความว่า เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ทำให้เป็นการตอบแทนการนำคนต่างด้าวมาทำงาน

“ค่าใช้จ่าย” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายในการนำคนต่างด้าวมาทำงาน

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว

“คณะกรรมการกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชกำหนดนี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า อธิบดีและพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอแนะของอธิบดี เพื่อออกใบอนุญาตทำงานและปฏิบัติการอื่นตามพระราชกำหนดนี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการจัดหางาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๕/๑^๙ การใดที่พระราชกำหนดนี้บัญญัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือตามที่รัฐมนตรีหรืออธิบดีกำหนด การออกกฎกระทรวง

^๖ มาตรา ๕ นิยามคำว่า “ทำงาน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^๗ มาตรา ๕ นิยามคำว่า “ใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^๘ มาตรา ๕ นิยามคำว่า “ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงาน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^๙ มาตรา ๕/๑ เพิ่มโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

หรือการกำหนดนั้นต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระแก่ประชาชนเกินสมควร และต้องกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทุกขั้นตอน

ในกรณีที่พระราชกำหนดนี้บัญญัติให้ผู้ใดมีหน้าที่ต้องแจ้งให้อธิบดี นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ ให้อธิบดีกำหนดวิธีการแจ้งให้ผู้แจ้งสามารถดำเนินการได้โดยสะดวกและรวดเร็ว โดยอาจทำเป็นหนังสือ หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใด ที่ประชาชนสามารถดำเนินการได้โดยไม่เกิดภาระเกินสมควร และต้องกำหนดระยะเวลาที่อธิบดี นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องตอบรับการแจ้งนั้นไว้ด้วย

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชกำหนดนี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชกำหนดนี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น หรือออกประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗^{๑๐} รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาจประกาศกำหนดให้สำนักงานใดเป็นงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำก็ได้ โดยจะห้ามเด็ดขาดหรือห้ามโดยมีเงื่อนไขอย่างใดก็ได้

การกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความมั่นคงของชาติ โอกาสในการประกอบอาชีพและวิชาชีพของคนไทย การส่งเสริมภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ไทย และความต้องการแรงงานต่างด้าวที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ รวมถึงลดทั้งความผูกพันหรือพันธกรณีที่ประเทศไทยมีอยู่ในลักษณะถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติประกอบด้วย

มาตรา ๘^{๑๑} ห้ามคนต่างด้าวทำงานโดยไม่มีใบอนุญาตทำงานหรือทำงานนอกเหนือจากที่มีสิทธิจะทำได้อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๙^{๑๒} ห้ามผู้ได้รับคนต่างด้าวทำงานโดยที่คนต่างด้าวไม่มีใบอนุญาตทำงานหรือให้คนต่างด้าวทำงานนอกเหนือจากที่มีสิทธิจะทำได้อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๑๐^{๑๓} (ยกเลิก)

^{๑๐} มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๑} มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๒} มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๑^{๑๔} เพื่อประโยชน์ในการรักษาโอกาสในการประกอบอาชีพและวิชาชีพของคนไทย ให้กรมการจัดหางานประกาศรับคนหางานที่มีสัญชาติไทยและขึ้นทะเบียนผู้สมัครไว้ และให้เผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันให้สามารถเข้าถึงได้ง่ายและเป็นประจำทุกวัน

ผู้ใดประสงค์จะจ้างคนต่างด้าวเพื่อทำงานประเภทที่มีคนหางานที่มีสัญชาติไทยขึ้นทะเบียนเพื่อทำงานในประเภทและห้องที่เดียวกันไว้กับกรมการจัดหางาน ถ้าจำนวนคนทำงานดังกล่าวมีตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ให้จ้างคนต่างด้าวได้ไม่เกินร้อยละยี่สิบ ทั้งนี้ เว้นแต่จะชำระค่าธรรมเนียมพิเศษ

อัตราค่าธรรมเนียมตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยจะกำหนดเป็นค่าธรรมเนียมต่อจำนวนคนต่างด้าวที่ได้เป็นไปตามที่กำหนดตามวรรคสองก็ได้ การนับจำนวนคนต่างด้าวตามวรรคสอง ไม่รวมถึงคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานตามมาตรา ๖๓/๑

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในวรรคสอง ต้องเสียเงินเพิ่มอีกหนึ่งเท่าของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ต้องชำระ

ความในมาตรานี้จะใช้บังคับแก่งานใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๒^{๑๕} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๓^{๑๖} ผู้ใดจ้างคนต่างด้าวทำงาน ต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบชื่อและสัญชาติของคนต่างด้าวและลักษณะงานที่ทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่จ้างและเมื่อคนต่างด้าวนั้นออกจากงานให้แจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คนต่างด้าวออกจากงาน พร้อมทั้งระบุเหตุแห่งการออกจากงานของคนต่างด้าวนั้นด้วย

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวประเภทที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๔^{๑๗} ในกรณีพิเศษเฉพาะเรื่องที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคง หรือเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจะอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาทำงานในราชอาณาจักรภายใต้เงื่อนไขใด ๆ หรือจะยกเว้นไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาในกรณีใด ๆ ก็ได้

^{๑๓} มาตรา ๑๐ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๔} มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๕} มาตรา ๑๒ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๖} มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๗} มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๕^{๑๘} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๖ บรรดาคดีที่เกิดจากข้อพิพาทระหว่างผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานกับคนต่างด้าว ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาร่วมทำงานกับนายจ้าง หรือนายจ้างกับคนต่างด้าว อันเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ หรือเกี่ยวกับความสัมพันธ์ด้านแรงงาน ให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลแรงงาน

หมวด ๒

คณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว

มาตรา ๑๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ประธานสภาหอการค้าไทย และประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ผู้แทนองค์กรลูกจ้างซึ่งอธิบดีเสนอชื่อให้รัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสองคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้หรือประสบการณ์ด้านแรงงาน ด้านอุตสาหกรรม ด้านกฎหมาย และด้านสิทธิมนุษยชน ด้านละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรรมการจัดหางาน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๘ กรรมการผู้แทนองค์กรลูกจ้างและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

^{๑๘} มาตรา ๑๕ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

(๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือ เจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๖) ไม่เคยเป็นผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะ ร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

มาตรา ๑๙ กรรมการผู้แทนองค์กรลูกจ้างและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการ ดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ในระหว่างที่กรรมการผู้แทนองค์กรลูกจ้างและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจาก ตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้แทนองค์กรลูกจ้างและกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่

กรรมการผู้แทนองค์กรลูกจ้างและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตาม วาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่าสองวาระไม่ได้

มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้แทนองค์กรลูกจ้าง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๘

มาตรา ๒๑ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและกำกับการบริหาร จัดการการทำงานของคนต่างด้าว ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว โดยมีการกำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาการทำงานของคนต่างด้าว รวมทั้ง กำหนดแนวทางและเป้าหมายในการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว
- (๒) พิจารณาและเสนอให้มีการทบทวน ปรับปรุง และพัฒนาหลักเกณฑ์ในการ บริหารจัดการและการแก้ไขปัญหาการทำงานของคนต่างด้าวให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์
- (๓) รายงานผลการดำเนินงานประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ให้ประชาชน

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

นโยบายที่ได้จัดทำตาม (๑) ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยดำเนินการและกำกับการ ให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว

มาตรา ๒๒ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

หมวด ๓

การนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๒๓ บทบัญญัติในหมวดนี้ไม่ใช่บังคับแก่

- (๑) การจัดหางานตามกฎหมายว่าด้วยการจัดหาและคุ้มครองคนหางาน
- (๒) การจัดหางานตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานทางทะเล

มาตรา ๒๔^{๑๙} (ยกเลิก)

มาตรา ๒๕ ห้ามผู้ใดโฆษณาการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ เว้นแต่เป็นผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงาน

ส่วนที่ ๒

การประกอบธุรกิจการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ

มาตรา ๒๖ ห้ามผู้ใดประกอบธุรกิจการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๗ ผู้ขออนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ ต้องเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีทุนจดทะเบียนและชำระแล้วตามที่อธิบดีประกาศกำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท
- (๒) มีทุนเป็นของผู้ถือหุ้นที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนทุนทั้งหมด และจะต้องมีจำนวนผู้ถือหุ้นที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด เว้นแต่

^{๑๙} มาตรา ๒๔ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ในกรณีที่มีสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีความผูกพันตามพันธกรณีระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติและเงื่อนไขของสนธิสัญญาหรือความผูกพันตามพันธกรณีนั้น

(๓) มีสำนักงานอยู่ในที่ตั้งที่เป็นสัดส่วน เปิดเผย มีหลักแหล่งที่แน่นอน และไม่เป็นสถานที่ต้องห้ามตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๔) ไม่เป็นผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงาน ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน หรือไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานตามพระราชกำหนดนี้

(๕) ไม่เป็นผู้รับอนุญาต ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน

(๖) ไม่เป็นผู้รับใบอนุญาตจัดหางาน ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตจัดหางาน หรือไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตจัดหางานตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานทางทะเล

(๗) มีผู้จัดการซึ่งเป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) มีสัญชาติไทย

(ข) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(ค) ไม่เป็นกรรมการ หุ่นส่วน หรือผู้จัดการของนิติบุคคล ซึ่งเป็นผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงาน หรือในขณะที่นิติบุคคลนั้นถูกเพิกถอนใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานตามพระราชกำหนดนี้

(ง) ไม่เป็นกรรมการ หุ่นส่วน หรือผู้จัดการของนิติบุคคล ซึ่งเป็นผู้รับอนุญาตหรือในขณะที่นิติบุคคลนั้นถูกเพิกถอนใบอนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน

(จ) ไม่เป็นกรรมการ หุ่นส่วน หรือผู้จัดการของนิติบุคคล ซึ่งเป็นผู้รับใบอนุญาตจัดหางาน หรือในขณะที่นิติบุคคลนั้นถูกเพิกถอนใบอนุญาตจัดหางาน ตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานทางทะเล

(ฉ) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(ช) ไม่เป็นผู้มีหรือเคยมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(ซ) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่กฎหมายบัญญัติให้ถือเอาการกระทำโดยทุจริตเป็นองค์ประกอบ หรือในความผิดตามพระราชกำหนดนี้ กฎหมายว่าด้วยการจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานทางทะเล หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

มาตรา ๒๘ ผู้ขออนุญาตต้องวางหลักประกันตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าล้านบาทไว้กับอธิบดี เพื่อประกันความเสียหายที่อาจเกิดจากการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศตามพระราชกำหนดนี้ ก่อนที่อธิบดีจะอนุญาตแก่ผู้ขออนุญาต

ในกรณีที่หลักประกันที่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานวางไว้ตามวรรคหนึ่งลดลงเพราะได้จ่ายไปตามพระราชกำหนดนี้ ให้อธิบดีสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานวางหลักประกันเพิ่มจนครบจำนวนเงินที่กำหนดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง

การวางหลักประกัน การเก็บรักษาหลักประกัน การหักหลักประกัน การเปลี่ยนแปลงหลักประกัน การเรียกหลักประกันเพิ่ม การวางหลักประกันเพิ่ม และการรับหลักประกันคืน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๒๐}

มาตรา ๒๙^{๒๑} (ยกเลิก)

มาตรา ๓๐^{๒๒} ใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานตามมาตรา ๒๖ ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน แต่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานต้องเสียค่าธรรมเนียมเป็นรายปีตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้อย่างน้อยปีละครั้ง

ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานซึ่งประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน ให้ยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และเมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งการไม่อนุญาตจากอธิบดี

การขอต่ออายุใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ อธิบดีต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปี ภายในหกสิบวันนับแต่วันเริ่มต้นระยะเวลาของปีที่สองของอายุใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานนั้นและของปีต่อไป โดยจะชำระค่าธรรมเนียมผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และเมื่อชำระค่าธรรมเนียมรายปีแล้วให้แก่นายทะเบียนทราบพร้อมสำเนาหลักฐานการชำระค่าธรรมเนียมรายปีนั้น

ถ้าผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานไม่ชำระค่าธรรมเนียมรายปีภายในกำหนดเวลาดามวรรคห้า อธิบดีจะสั่งให้พักใช้ใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานตามมาตรา ๘๖ ก็ได้

มาตรา ๓๑ ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานต้องยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานในกรณีที่ใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดดังกล่าว

การขอใบแทนใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน และการออกใบแทนใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

^{๒๐} มาตรา ๒๘ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๒๑} มาตรา ๒๙ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๒๒} มาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๓๒ ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานต้องแสดงใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สำนักงานตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน

มาตรา ๓๓^{๒๓} ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานที่ประสงค์จะย้ายสำนักงานหรือตั้งสำนักงานชั่วคราวที่มีใช้สถานที่ตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน ให้แจ้งต่อนายทะเบียนล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

มาตรา ๓๔^{๒๔} ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานที่ประสงค์จะเปลี่ยนผู้จัดการผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล ให้แจ้งต่อนายทะเบียนล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

มาตรา ๓๕^{๒๕} ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานต้องแจ้งจำนวนและรายชื่อลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการนำคนต่างด้าวมาทำงานต่อนายทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

ผู้จัดการผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลและลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการนำคนต่างด้าวมาทำงานของผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานต้องมีบัตรประจำตัว พร้อมสำเนาใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน และสามารถแสดงความมีอยู่ของบัตรประจำตัวและใบอนุญาตดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้เสมอ

บัตรประจำตัวต้องทำตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๖^{๒๖} (ยกเลิก)

มาตรา ๓๗^{๒๗} (ยกเลิก)

มาตรา ๓๘ หลักประกันที่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานวางไว้ตามมาตรา ๒๘ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีตราบเท่าที่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานยังมีได้เลิกประกอบธุรกิจการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ หรือผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานเลิกประกอบธุรกิจดังกล่าวแล้ว แต่ยังมีความรับผิดชอบที่ต้องชดใช้ตามพระราชกำหนดนี้

^{๒๓} มาตรา ๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๒๔} มาตรา ๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๒๕} มาตรา ๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๒๖} มาตรา ๓๖ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๒๗} มาตรา ๓๗ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ภายใต้บังคับมาตรา ๕๕ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานเล็ก ประกอบธุรกิจการนำคนต่างด้าวมาทำงาน และไม่มีควมรับผิดชอบที่ต้องชดใช้ตามพระราชกำหนดนี้ ให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานยื่นคำขอรับหลักประกันคืนต่ออธิบดี เมื่ออธิบดีตรวจสอบ แล้วพบว่าผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานไม่มีความรับผิดชอบที่ต้องชดใช้ตามพระราชกำหนดนี้ ให้แจ้งแก่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานเป็นหนังสือเพื่อมารับหลักประกันคืน^{๒๘}

ให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานรับหลักประกันคืนภายในห้าปีนับแต่วันที่ ได้รับหนังสือแจ้งจากอธิบดี ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานไม่รับหลักประกันคืน ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ให้หลักประกันดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา ๓๙^{๒๙} (ยกเลิก)

มาตรา ๔๐^{๓๐} (ยกเลิก)

มาตรา ๔๑^{๓๑} ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานจะนำคนต่างด้าวมาทำงานได้ เฉพาะเมื่อมีสัญญานำคนต่างด้าวมาทำงานกับผู้ที่จะเป็นนายจ้างของคนต่างด้าว พร้อมทั้งรายชื่อ สัญชาติ และเลขที่หนังสือเดินทางของคนต่างด้าว และนายจ้างดังกล่าวต้องไม่เป็นผู้ประกอบกิจการ รับเหมาแรงงานหรือรับเหมาค่าแรง และจะนำคนต่างด้าวเข้ามาทำงานได้เฉพาะตามจำนวนและตาม รายชื่อดังกล่าว

สัญญานำคนต่างด้าวมาทำงานตามวรรคหนึ่งต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยตามที่

อธิบดีกำหนด

เมื่อจะนำคนต่างด้าวเข้ามาทำงาน ให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานส่ง สำเนาสัญญากับผู้ที่จะเป็นนายจ้างของคนต่างด้าวตามวรรคหนึ่งให้นายทะเบียน และในกรณีจำเป็น จะขอให้นายทะเบียนรับรองสัญญาและความมีอยู่จริงของนายจ้างและงานของนายจ้างให้ก็ได้ ในกรณี เช่นนั้นเมื่อนายทะเบียนได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าถูกต้องให้ออกหนังสือรับรองให้ และเมื่อได้รับรายชื่อ และเลขที่หนังสือเดินทางของคนต่างด้าวที่จะมาทำงานแล้ว ให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงาน แจ้งข้อมูลตามวรรคหนึ่งให้นายทะเบียนทราบและให้นายทะเบียนแจ้งให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

เมื่อได้แจ้งข้อมูลให้นายทะเบียนตามวรรคสามแล้ว ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าว มาทำงานจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำงานแทนคนต่างด้าวที่จะเข้ามาตามที่แจ้งไว้ตามวรรคสามก็ได้

^{๒๘} มาตรา ๓๘ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๒๙} มาตรา ๓๙ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๓๐} มาตรา ๔๐ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๓๑} มาตรา ๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๔๒^{๓๒} ในการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ ห้ามผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานหรือลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการนำคนต่างด้าวมาทำงาน เรียกหรือรับเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดจากนายจ้างหรือคนต่างด้าว เว้นแต่ค่าบริการและค่าใช้จ่ายที่เรียกเก็บจากนายจ้างตามรายการและอัตราที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๔๓^{๓๓} เมื่อผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานได้นำคนต่างด้าวส่งมอบให้นายจ้างแล้ว ให้แจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ส่งมอบคนต่างด้าวให้นายจ้าง ทั้งนี้ ตามรายการที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๔๔ ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงาน ต้องใช้ชื่อ คำแสดงชื่อ หรือคำอื่นใดในการประกอบธุรกิจว่า “บริษัทนำคนต่างด้าวมาทำงานในประเทศ” และจะใช้ถ้อยคำหรืออักษรต่างประเทศอื่นที่มีความหมายเช่นเดียวกันประกอบด้วยก็ได้

มาตรา ๔๕ ห้ามผู้ใดนอกจากผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงาน ใช้ชื่อ คำแสดงชื่อ หรือคำอื่นใดในทางธุรกิจว่า “บริษัทนำคนต่างด้าวมาทำงานในประเทศ” หรือใช้คำหรืออักษรต่างประเทศที่มีความหมายในทำนองเดียวกัน

ส่วนที่ ๓

นายจ้างนำคนต่างด้าวมาทำงานกับตนในประเทศ

มาตรา ๔๖^{๓๔} นายจ้างซึ่งมิใช่ผู้ประกอบการรับเหมาแรงงานหรือรับเหมาค่าแรง ผู้ใดประสงค์จะนำคนต่างด้าวจากต่างประเทศมาทำงานในประเทศตามบันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ ให้แจ้งให้นายทะเบียนทราบจำนวนประเทศที่คนต่างด้าวมิถินที่อยู่ งานที่ประสงค์จะให้คนต่างด้าวมาทำ และรายการอื่นตามที่อธิบดีกำหนด ในกรณีที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๑๑ ให้นายจ้างดำเนินการต่อไปเมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมแล้ว

ในกรณีที่ไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมหรือได้ชำระค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายจ้างดำเนินการเพื่อให้ทราบชื่อและเลขที่หนังสือเดินทางของคนต่างด้าวที่จะเดินทางเข้ามาทำงาน และแจ้งข้อมูลดังกล่าวให้นายทะเบียนทราบ และให้นายทะเบียนแจ้งให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ในการนี้ อธิบดีจะกำหนดให้นายจ้างที่นำคนต่างด้าวเข้ามาทำงานประเภทที่กำหนดวางหลักประกันเพื่อประกันการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชกำหนดนี้ด้วยก็ได้

^{๓๒} มาตรา ๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๓๓} มาตรา ๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๓๔} มาตรา ๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ทั้งนี้ การวางหลักประกัน อัตราของหลักประกัน การเก็บรักษาหลักประกัน การหักหลักประกัน การเปลี่ยนแปลงหลักประกัน การเรียกหลักประกันเพิ่ม การวางหลักประกันเพิ่ม และการรับหลักประกันคืน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ก่อนคนต่างด้าวเข้าทำงานกับนายจ้าง ให้นายจ้างจัดทำสัญญาจ้างเป็นหนังสือ โดยมีรายการอย่างน้อยตามที่อธิบดีกำหนด และเก็บสัญญาจ้างงานไว้ ณ ที่ทำการของนายจ้าง เพื่อให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบได้ และสำเนาสัญญาจ้างดังกล่าว เพื่อให้ลูกจ้างเก็บรักษาไว้ ทั้งนี้ เมื่อคนต่างด้าวออกจากงานไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้นายจ้างแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ออกจากงาน พร้อมทั้งระบุเหตุแห่งการออกจากงานของคนต่างด้าวนั้นด้วย

ความในมาตรานี้ไม่ใช่บังคับแก่นายจ้างซึ่งมิใช่ผู้ประกอบการรับเหมาแรงงาน หรือรับเหมาค่าแรงที่ประสงค์จะนำคนต่างด้าวจากประเทศอื่นที่ประเทศไทยมิได้มีความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่ทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๗ ในกรณีหลักประกันที่นายจ้างวางไว้ตามมาตรา ๔๖ ลดลงเพราะได้จ่ายไปตามพระราชกำหนดนี้ และนายจ้างยังมีภาระต้องรับผิดชอบตามพระราชกำหนดนี้ ให้อธิบดีสั่งเป็นหนังสือให้นายจ้างวางหลักประกันเพิ่มจนครบจำนวนเงินที่กำหนดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับค่าส่ง

นายจ้างผู้ใดไม่วางหลักประกันเพิ่มภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ต้องชำระเงินเพิ่มอีกร้อยละสองต่อเดือนจนกว่าจะวางหลักประกันเพิ่มจนครบถ้วน

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่นายจ้างขอรับหลักประกันคืน นายจ้างต้องไม่มีความรับผิดชอบที่ต้องชดใช้ตามพระราชกำหนดนี้ ทั้งนี้ เมื่อนายจ้างได้ขอรับหลักประกันคืน ให้อธิบดีตรวจสอบว่า นายจ้างไม่มีความรับผิดชอบที่ต้องชดใช้ตามพระราชกำหนดนี้ แล้วจึงแจ้งเป็นหนังสือให้นายจ้างมารับหลักประกันคืน

ในกรณีที่นายจ้างไม่รับหลักประกันคืนภายในห้าปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากอธิบดี ให้หลักประกันดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา ๔๙ นายจ้างซึ่งเป็นผู้นำคนต่างด้าวมาทำงานกับตนในประเทศจะเรียกหรือรับเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่เกี่ยวกับการนำคนต่างด้าวมาทำงานจากคนต่างด้าวไม่ได้ เว้นแต่เป็นค่าใช้จ่ายที่อยู่ในความรับผิดชอบของคนต่างด้าวที่นายจ้างได้ออกให้ไปก่อน ได้แก่ ค่าหนังสือเดินทาง ค่าตรวจสุขภาพ ค่าใบอนุญาตทำงาน หรือค่าใช้จ่ายอื่นทำนองเดียวกันตามที่อธิบดีประกาศกำหนด ให้นายจ้างหักได้จากค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด หรือค่าล่วงเวลาในวันหยุด โดยให้นายจ้างหักจากเงินที่คนต่างด้าวมีสหิทธิได้รับตามอัตราที่จ่ายจริงได้ แต่จะหักได้ไม่เกินร้อยละสิบของเงินที่คนต่างด้าวมีสหิทธิได้รับในแต่ละเดือน

ในกรณีที่มิได้มีข้อตกลงว่านายจ้างจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้ลูกจ้าง และนายจ้างได้ออกค่าเดินทางให้ก่อน ให้นายจ้างหักจากเงินที่คนต่างด้าวมีสหิทธิได้รับตามวรรคหนึ่งได้

^{๓๕} มาตรา ๔๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ส่วนที่ ๕

หน้าที่และความรับผิดชอบ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๕๐^{๓๖} เมื่อผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานได้นำคนต่างด้าวมาส่งมอบให้นายจ้างตามมาตรา ๔๓ แล้ว ในกรณีที่มีเหตุดังต่อไปนี้ให้นายจ้างแจ้งให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานและนายทะเบียนทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีเหตุดังกล่าว แล้วแต่กรณี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) นายจ้างไม่รับคนต่างด้าวนั้นเข้าทำงาน

(๒) คนต่างด้าวไม่ยินยอมทำงานกับนายจ้าง

(๓) คนต่างด้าวออกจากงานไม่ว่าด้วยเหตุใด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่มีเหตุตาม (๑) หรือ (๓) เฉพาะที่มีใช้ความผิดของลูกจ้าง และคนต่างด้าวนั้นประสงค์จะทำงานกับนายจ้างรายอื่น ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานอาจจัดให้คนต่างด้าวทำงานกับนายจ้างรายอื่นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายจ้างไม่รับเข้าทำงาน แต่ระยะเวลาการทำงานกับนายจ้างรายใหม่ต้องไม่เกินกำหนดระยะเวลาตามสัญญานำคนต่างด้าวมาทำงาน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีตาม (๒) เฉพาะที่เป็นความผิดของนายจ้าง ให้นำมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานดำเนินการตามวรรคสองหรือวรรคสามเป็นประการใด ให้แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามแบบที่อธิบดีกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่มีเหตุตาม (๑) หรือ (๒) และคนต่างด้าวนั้นไม่ได้ทำงานกับนายจ้างรายใหม่ภายในกำหนดเวลา ให้ถือว่า การได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรของคนต่างด้าวนั้นเป็นอันสิ้นสุดลงตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานจัดส่งคนต่างด้าวนั้นกลับไปยังประเทศต้นทางภายในเจ็ดวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาการทำงานกับนายจ้างรายใหม่ และส่งหลักฐานการออกนอกราชอาณาจักรของคนต่างด้าวดังกล่าวให้นายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันส่งคนต่างด้าวนั้นกลับ ในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการดังกล่าวได้ให้แจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสามวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาการทำงานกับนายจ้างรายใหม่ และให้นายทะเบียนแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการเพื่อให้มีการส่งคนต่างด้าวนั้นออกนอกราชอาณาจักรโดยเร็ว ในกรณีเช่นนั้นผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ไม่เกินอัตราที่อธิบดีกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานไม่ส่งหลักฐานการออกนอกราชอาณาจักรภายในกำหนดเวลาตามวรรคห้า ให้ชำระค่าปรับทางปกครองต่อนายทะเบียนวันละหนึ่งพันบาทต่อคนต่างด้าวหนึ่งคน จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง แต่ไม่เกินสองหมื่นบาทต่อคนต่างด้าวหนึ่งคน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๓๖} มาตรา ๕๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๕๑^{๓๗} คนต่างด้าวที่ทำงานกับนายจ้างตามมาตรา ๔๓ หรือมาตรา ๔๖ ถ้าวอกจากงานก่อนครบสัญญาจ้าง จะทำงานกับนายจ้างอื่นไม่ได้ เว้นแต่จะพิสูจน์ให้นายทะเบียน เห็นว่าการที่ตนออกจากงานเป็นเพราะความผิดของนายจ้าง หรือได้ชำระค่าเสียหายให้นายจ้าง เต็มแล้ว ในกรณีเช่นนั้นให้นายทะเบียนออกใบอนุญาตทำงานให้ใหม่หรือสลักหลังใบอนุญาต ทำงานเพื่อแสดงถึงสิทธิในการเปลี่ยนนายจ้าง

ค่าเสียหายตามวรรคหนึ่ง ได้แก่ ค่าใช้จ่ายทั้งปวงในการนำคนต่างด้าวนั้นมาทำงาน คำนวณตามสัดส่วนของระยะเวลาที่คนต่างด้าวนั้นทำงานไปแล้ว

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวที่ได้รับการต่ออายุสัญญาจ้าง และ ออกจากงานในระหว่างอายุสัญญาจ้างที่ต่อใหม่

มาตรา ๕๒^{๓๘} คนต่างด้าวซึ่งมีสิทธิเปลี่ยนนายจ้างตามมาตรา ๕๑ ต้องทำงานกับ นายจ้างรายใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกทำงานกับนายจ้างรายเดิม และในกรณีที่คนต่างด้าว นั้นทำงานประเภทที่นายจ้างต้องวางหลักประกันตามมาตรา ๔๖ นายจ้างรายใหม่ต้องวางหลักประกัน ต่ออธิบดีตามมาตรา ๔๖ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่จ้างคนต่างด้าวนั้น

มาตรา ๕๓^{๓๙} คนต่างด้าวซึ่งไม่มีสิทธิเปลี่ยนนายจ้างตามมาตรา ๕๑ หรือคนต่างด้าว ซึ่งมีสิทธิเปลี่ยนนายจ้างแต่ไม่ได้ทำงานกับนายจ้างรายอื่นภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๒ ให้ ใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวผู้นั้นสิ้นสุดลงนับแต่วันที่คนต่างด้าวนั้นออกจากงาน หรือพ้น กำหนดเวลาตามมาตรา ๕๒ แล้วแต่กรณี และให้ถือว่าการได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรของ คนต่างด้าวผู้นั้นเป็นอันสิ้นสุดลงตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

ให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานหรือนายจ้างรายสุดท้ายที่วางหลักประกัน ตามมาตรา ๔๖ หรือมาตรา ๕๒ รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดส่งคนต่างด้าวตามวรรคหนึ่ง กลับไปยังประเทศต้นทาง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๔^{๔๐} (ยกเลิก)

มาตรา ๕๕^{๔๑} เมื่อคนต่างด้าวที่ทำงานกับนายจ้างตามมาตรา ๔๓ หรือมาตรา ๔๖ ทำงานจนครบกำหนดตามสัญญาการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศหรือสัญญาจ้างแล้ว ให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานหรือนายจ้างรายสุดท้ายที่วางหลักประกันตามมาตรา

^{๓๗} มาตรา ๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๓๘} มาตรา ๕๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๓๙} มาตรา ๕๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๔๐} มาตรา ๕๔ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๔๑} มาตรา ๕๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

๔๖ หรือมาตรา ๕๒ จัดส่งคนต่างด้าวที่กลับไปยังประเทศต้นทาง เว้นแต่จะมีการต่ออายุสัญญาจ้าง หรือคนต่างด้าวที่นั้นจะทำงานกับนายจ้างรายใหม่ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๒

ให้นำความในมาตรา ๕๐ วรรคห้าและวรรคหก มาใช้บังคับแก่การจัดส่งคนต่างด้าว กลับไปยังประเทศต้นทางตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานเลิกประกอบธุรกิจการนำคนต่างด้าว มาทำงาน ให้นายทะเบียนคืนหลักประกันให้แก่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงาน เมื่อผู้รับ อนุญาตดังกล่าวแสดงหลักฐานว่าได้ส่งคนต่างด้าวกลับไปยังประเทศต้นทางแล้วซึ่งต้องไม่ช้ากว่าสองปี นับแต่วันที่เลิกประกอบธุรกิจ เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมา ทำงานยังไม่สามารถแสดงหลักฐานการส่งคนต่างด้าวกลับต่อนายทะเบียนได้ ให้หลักประกันนั้น ตกเป็นของกองทุนเพื่อใช้จ่ายในการส่งคนต่างด้าวออกนอกราชอาณาจักรต่อไป ในกรณีที่ผู้รับอนุญาต ให้นำคนต่างด้าวมาทำงานแสดงหลักฐานการส่งคนต่างด้าวกลับได้เพียงบางส่วนภายในกำหนดเวลา ดังกล่าว ให้อธิบดีคืนหลักประกันให้ตามอัตราส่วนและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๖^๒ คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาทำงานตามความในหมวดนี้ และต้องถูกส่งตัว กลับไปยังประเทศต้นทางตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือกฎหมายอื่น ให้นายจ้างที่ดำเนินการ ส่งคนต่างด้าวกลับไปยังประเทศต้นทางเรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการจัดการให้คนต่างด้าว เดินทางกลับจากผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานหรือนายจ้างที่วางหลักประกันได้

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานหรือนายจ้างมิได้خذใช้เงินคืนภายใน เวลาที่หน่วยงานตามวรรคหนึ่งกำหนด ให้อธิบดีหักเงินจำนวนดังกล่าวจากหลักประกันที่วางไว้เพื่อคืน ให้แก่หน่วยงานที่ดำเนินการส่งคนต่างด้าวดังกล่าวกลับไปยังประเทศต้นทาง

มาตรา ๕๗^๓ คนต่างด้าวซึ่งได้รับความเสียหายจากการที่ผู้รับอนุญาตให้นำคน ต่างด้าวมาทำงานหรือนายจ้างไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ อาจเข้ามอบตัวต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดี มอบหมายเพื่อขอให้จัดส่งคนต่างด้าวกลับประเทศ และให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ดำเนินการจัดส่งคนต่างด้าวที่กลับประเทศโดยเร็ว และให้นำความในมาตรา ๕๘ วรรคสอง มาใช้ บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๘^๔ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานหรือนายจ้างราย สุดท้ายที่วางหลักประกันตามมาตรา ๔๖ หรือมาตรา ๕๒ ไม่ดำเนินการจัดส่งคนต่างด้าวกลับประเทศ ต้นทางตามบทบัญญัติในส่วนนี้ เมื่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่พบเห็นคนต่างด้าวดังกล่าว ให้ดำเนินการจัดส่งคนต่างด้าวที่กลับไปยังประเทศต้นทาง

^๒ มาตรา ๕๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^๓ มาตรา ๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^๔ มาตรา ๕๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ในการจัดส่งคนต่างด้าวกลับไปยังประเทศต้นทางตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้จ่ายจากเงินกองทุนไปก่อน และมีหนังสือแจ้งให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานหรือนายจ้างตามวรรคหนึ่งมาชำระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการจัดการให้คนต่างด้าวเดินทางกลับและค่าใช้จ่ายอื่นตามความจำเป็นภายในเวลาที่กำหนด ถ้าบุคคลดังกล่าวมิได้นำเงินมาชำระคืนภายในกำหนดเวลาให้อธิบดีหักเงินจำนวนดังกล่าวจากหลักประกันที่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานหรือนายจ้างดังกล่าวไว้แล้วแต่กรณี

เมื่อได้ดำเนินการหักหลักประกันตามวรรคสองแล้ว ให้อธิบดีแจ้งให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานหรือนายจ้างทราบโดยไม่ชักช้า

หมวด ๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา การทำงานของคนต่างด้าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๕๙^{๕๕} คนต่างด้าวซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรหรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองซึ่งมิใช่เพื่อการท่องเที่ยวหรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร จะทำงานได้ก็แต่เฉพาะงานที่ได้มีประกาศห้ามคนต่างด้าวทำตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง และต้องได้รับใบอนุญาตทำงาน

ภายใต้บังคับมาตรา ๖๐ คนต่างด้าวซึ่งประสงค์จะขอรับใบอนุญาตทำงานตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อนายทะเบียน และในกรณีที่มิใช่นายจ้างแล้วให้ระบุชื่อนายจ้างด้วย การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยจะกำหนดให้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และใบอนุญาตทำงานให้มีอายุเท่าที่ผู้ขออนุญาตร้องขอ แต่ไม่เกินสองปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาตทำงาน

ในกฎกระทรวงตามวรรคสามต้องกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จตั้งแต่วันที่รับคำขออนุญาตจนถึงวันที่ออกใบอนุญาตทำงานไว้ด้วยซึ่งต้องไม่เกินสิบห้าวันทำการ ในกรณีที่นายทะเบียนไม่สามารถออกใบอนุญาตทำงานให้ได้ภายในกำหนดเวลา ให้รัฐมนตรีหรืออธิบดีดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณี ในกรณีที่การไม่ออกใบอนุญาตทำงานนั้นเป็นไปโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย และให้มีการดำเนินการทางวินัยต่อไป

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย ผู้รับอนุญาตให้ทำงานตามวรรคหนึ่งมีสิทธิทำงานที่ได้มีประกาศห้ามคนต่างด้าวทำตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่งได้ทุกชนิด

มาตรา ๖๐^{๖๐} คนต่างด้าวซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักรผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตทำงานในราชอาณาจักร อาจยื่นคำขออนุญาตและชำระค่าธรรมเนียมผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้

^{๕๕} มาตรา ๕๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๖๐} มาตรา ๖๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

นายจ้างผู้ใดประสงค์จะจ้างคนต่างด้าวเข้ามาทำงานในกิจการของตนในราชอาณาจักร จะยื่นคำขออนุญาตทำงานแทนคนต่างด้าวต่อนายทะเบียน พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมแทนคนต่างด้าว ก็ได้

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตทำงานและค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๑^{๕๗} คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เพื่อทำงานอันมีลักษณะจำเป็นหรือเร่งด่วน หรือเป็นงานเฉพาะกิจ ที่มีระยะเวลาทำงานให้เสร็จสิ้นภายในสิบห้าวัน จะทำงานนั้นได้เมื่อได้มีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนทราบ งานอันมีลักษณะจำเป็นหรือเร่งด่วนหรืองานเฉพาะกิจตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

คนต่างด้าวที่ทำงานตามวรรคหนึ่ง หากไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดดังกล่าว อาจขอขยายเวลาได้ไม่เกินสิบห้าวันโดยแจ้งให้นายทะเบียนทราบก่อนครบกำหนดดังกล่าว

การแจ้งตามวรรคหนึ่งและวรรคสาม และการออกหนังสือรับแจ้ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๒^{๕๘} เมื่อคนต่างด้าวได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน กฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม หรือกฎหมายอื่น ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบตามกฎหมายดังกล่าวแจ้งต่อนายทะเบียนโดยไม่ชักช้า
ให้นายทะเบียนออกใบอนุญาตทำงานให้แก่คนต่างด้าวตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และในระหว่างที่ดำเนินการ ให้คนต่างด้าวตามวรรคหนึ่งทำงานไปพลางก่อนได้ โดยได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๖๕

การออกใบอนุญาตทำงานตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยไม่อยู่ภายใต้บังคับประกาศตามมาตรา ๗ และใบอนุญาตทำงาน ให้มีอายุเท่าระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานตามกฎหมายนั้น

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตให้ทำงานได้รับการขยายระยะเวลาทำงานตามกฎหมายนั้น ให้นำหน่วยงานที่รับผิดชอบตามกฎหมายดังกล่าวแจ้งการขยายระยะเวลาทำงานนั้นต่อนายทะเบียน โดยเร็วตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด และให้นายทะเบียนจัดแจ้งการขยายระยะเวลานั้นลงในใบอนุญาตทำงาน

มาตรา ๖๓^{๕๙} คนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ อาจขออนุญาตต่อนายทะเบียน เพื่อทำงานตามประเภทที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ โดยคำนึงถึงความมั่นคงของชาติ ผลกระทบต่อสังคม และมนุษยธรรม

^{๕๗} มาตรา ๖๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๕๘} มาตรา ๖๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

(๑) ถูกเนรเทศตามกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศและได้รับการผ่อนผันให้ไปประกอบอาชีพ ณ ที่แห่งใดแทนการเนรเทศหรืออยู่ในระหว่างรอการเนรเทศ

(๒) เข้ามาหรืออยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง แต่ได้รับอนุญาตให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเพื่อรอการส่งกลับออกไปนอกราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง อันมิใช่เป็นกรณีตามมาตรา ๖๓/๒

การขออนุญาตทำงานและการออกใบอนุญาตทำงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และใบอนุญาตทำงานให้มีอายุเท่ากับระยะเวลาที่ได้รับการผ่อนผัน แต่ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ยื่นขออนุญาตทำงาน และให้ต่ออายุใบอนุญาตทำงานได้เท่าที่จำเป็นแต่ไม่เกินครั้งละหนึ่งปี

เมื่อนายทะเบียนออกใบอนุญาตทำงานให้คนต่างด้าวผู้ใดแล้ว ให้แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองทราบ

ภายในสิ้นเดือนมกราคมของทุกปี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองแจ้งให้นายทะเบียนทราบถึงผลการเนรเทศหรือการส่งกลับ ในกรณีที่นายทะเบียนได้รับแจ้งว่า ยังมีได้เนรเทศหรือส่งตัวกลับ หรือไม่ได้รับแจ้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้นายทะเบียนมีอำนาจต่ออายุใบอนุญาตทำงานตามวรรคหนึ่งตามที่ได้รับร้องขอจากคนต่างด้าวได้และเมื่อได้ต่ออายุใบอนุญาตทำงานแล้ว ให้แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองทราบ

มาตรา ๖๓/๑^{๕๐} คนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ อาจขออนุญาตต่อนายทะเบียน

เพื่อทำงานได้

(๑) ถูกถอนสัญชาติตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ หรือตามกฎหมายอื่น

(๒) เกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ หรือตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

(๓) คนต่างด้าวซึ่งได้รับสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายตามประกาศกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

(๔) คนต่างด้าวซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนและได้รับบัตรประจำตัวตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

คนต่างด้าวตามวรรคหนึ่ง ไม่อยู่ภายใต้บังคับประกาศตามมาตรา ๗ และมาตรา ๑๑ แต่คณะรัฐมนตรีจะกำหนดมิให้ทำงานบางประเภทหรือทำโดยมีเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ โดยให้คำนึงถึงความมั่นคงของชาติ ผลกระทบต่อสังคม และมนุษยธรรม

การขออนุญาตทำงานและการออกใบอนุญาตทำงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และใบอนุญาตทำงานให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ยื่นขออนุญาตทำงาน และให้ต่ออายุใบอนุญาตทำงานได้คราวละห้าปี ทั้งนี้ บุคคลตาม (๑) (๓) และ

^{๕๙} มาตรา ๖๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๕๐} มาตรา ๖๓/๑ เพิ่มโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

(๔) ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำงานหรือค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตทำงาน สำหรับบุคคลตาม (๒) จะได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมหรือไม่เพียงใด ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖

มาตรา ๖๓/๒^{๕๑} ในกรณีที่รัฐมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใดหรือจำพวกใดเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรได้ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือยกเว้นให้คนต่างด้าวผู้ใดหรือจำพวกใดไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง คณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้คนต่างด้าวผู้นั้นหรือจำพวกนั้นบรรดาที่มีชื่อคนต่างด้าวตามมาตรา ๖๓/๑ ขออนุญาตทำงานได้ โดยคณะรัฐมนตรีจะกำหนดประเภทของงานที่คนต่างด้าวอาจทำได้ไว้ด้วยก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

การขออนุญาตทำงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และกฎกระทรวงนั้นจะกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขในใบอนุญาตทำงานด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ใบอนุญาตทำงานให้มีอายุเท่าที่ผู้ขออนุญาตร้องขอ แต่ไม่เกินสองปี นับแต่วันที่ออกใบอนุญาตทำงาน

มาตรา ๖๔ คนต่างด้าวซึ่งเป็นคนสัญชาติของประเทศที่มีชายแดนติดกับประเทศไทย ถ้าได้เข้ามาในราชอาณาจักรโดยมีบัตรผ่านแดนหรือบัตรอื่นใดทำนองเดียวกันที่อธิบดีกำหนด อาจได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนให้ทำงานในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวในช่วงระยะเวลาหรือตามฤดูกาลและในท้องที่ที่กำหนดได้^{๕๒}

ความในวรรคหนึ่งจะใช้บังคับกับท้องที่ใด สำหรับคนต่างด้าวสัญชาติใด เพื่อทำงานประเภทหรือลักษณะใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การขออนุญาตทำงานและการออกใบอนุญาตทำงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

วรรคสี่^{๕๓} (ยกเลิก)

มาตรา ๖๔/๑^{๕๔} คนต่างด้าวที่จะขอรับใบอนุญาตทำงานต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และไม่เคยได้รับโทษตามมาตรา ๑๐๑ เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันขอรับใบอนุญาตทำงาน หรือเป็นคนต่างด้าวตามมาตรา ๖๓ ที่นายทะเบียนอนุญาตให้ทำงานได้เป็นกรณีพิเศษ

^{๕๑} มาตรา ๖๓/๒ เพิ่มโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๕๒} มาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๕๓} มาตรา ๖๔ วรรคสี่ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๕๔} มาตรา ๖๔/๑ เพิ่มโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ในกรณีที่การออกใบอนุญาตทำงานจำเป็นต้องมีการตรวจสอบสุขภาพของคนต่างด้าว
ก่อน ให้คนต่างด้าวหรือนายจ้างของคนต่างด้าวนำคนต่างด้าวไปตรวจสุขภาพ ณ สถานพยาบาล
ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาล

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวตามมาตรา ๖๓/๑

มาตรา ๖๔/๒^{๕๕} ผู้รับอนุญาตให้ทำงานมีหน้าที่ต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบถึง
ผู้เป็นนายจ้าง สถานที่ทำงานของนายจ้าง และลักษณะงานหลักที่ทำ ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่
วันที่เข้าทำงาน และต้องแจ้งทุกครั้งที่เปลี่ยนนายจ้าง

มาตรา ๖๕^{๕๖} (ยกเลิก)

มาตรา ๖๖^{๕๗} (ยกเลิก)

มาตรา ๖๗ ผู้รับอนุญาตให้ทำงานซึ่งประสงค์จะทำงานต่อไปให้ยื่นคำขอต่ออายุ
ใบอนุญาตทำงานต่อนายทะเบียนก่อนที่ใบอนุญาตทำงานจะสิ้นอายุ

เมื่อได้ยื่นคำขอตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตทำงานนั้นทำงานไป
พลางก่อนจนกว่านายทะเบียนจะมีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตทำงาน

ภายใต้บังคับมาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๓/๑ การต่ออายุใบอนุญาตทำงานให้ต่อให้
ตามระยะเวลาที่ผู้ขออนุญาตร้องขอแต่ไม่เกินครั้งละสองปี โดยให้กระทำเพียงเท่าที่จำเป็น^{๕๘}

การขอต่ออายุใบอนุญาตทำงานและการต่ออายุใบอนุญาตทำงาน ให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๘^{๕๙} ผู้รับอนุญาตให้ทำงานต้องสามารถแสดงใบอนุญาตทำงานต่อพนักงาน
เจ้าหน้าที่หรือนายทะเบียนภายในระยะเวลาอันสมควรได้เสมอ

มาตรา ๖๙ ถ้าใบอนุญาตทำงานสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ
ให้ผู้รับอนุญาตให้ทำงานยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตทำงานต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่
วันที่ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดดังกล่าว

^{๕๕} มาตรา ๖๔/๒ เพิ่มโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๕๖} มาตรา ๖๕ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๕๗} มาตรา ๖๖ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๕๘} มาตรา ๖๗ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๕๙} มาตรา ๖๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

การขอรับใบแทนใบอนุญาตทำงานและการออกใบแทนใบอนุญาตทำงานให้เป็นไป
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด^{๖๐}

มาตรา ๗๐^{๖๑} (ยกเลิก)

มาตรา ๗๑^{๖๒} (ยกเลิก)

มาตรา ๗๒^{๖๓} (ยกเลิก)

มาตรา ๗๓^{๖๔} (ยกเลิก)

มาตรา ๗๔^{๖๕} (ยกเลิก)

หมวด ๕

กองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว

มาตรา ๗๕ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นในกรมการจัดหางาน เรียกว่า “กองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว” เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริหาร
จัดการการทำงานของคนต่างด้าว

มาตรา ๗๖ ให้กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินหรือทรัพย์สินที่โอนมาจากกองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอก
ราชอาณาจักรตามมาตรา ๑๔๐
- (๒) เงินเพิ่มตามมาตรา ๑๑ วรรคห้า และมาตรา ๔๗ วรรคสอง และค่าปรับทาง
ปกครองที่ปรับตามพระราชกำหนดนี้

^{๖๐} มาตรา ๖๙ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของ
คนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๖๑} มาตรา ๗๐ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๖๒} มาตรา ๗๑ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๖๓} มาตรา ๗๒ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๖๔} มาตรา ๗๓ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๖๕} มาตรา ๗๔ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๑

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๔) เงินค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บได้ตามพระราชกำหนดนี้ตามที่กระทรวงการคลังอนุญาต ให้นำไปใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

(๕) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(๖) เงินอุดหนุนจากรัฐบาลที่จัดสรรให้ตามความจำเป็น

(๗) เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่กองทุนได้รับไม่ว่ากรณีใด

เงินและทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้นำส่งเข้ากองทุนโดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๗๗ เงินของกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ช่วยเหลือคนต่างด้าวซึ่งเข้ามาทำงานตามพระราชกำหนดนี้ที่ถูกละเมิดสิทธิตามกฎหมายด้านแรงงาน

(๒) ส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

(๓) ช่วยเหลือและอุดหนุนหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชน ที่เสนอโครงการหรือแผนงานในการดำเนินการบริหารจัดการเกี่ยวกับการทำงาน การจัดสวัสดิการ การศึกษา การสาธารณสุข และการให้ความคุ้มครองด้านแรงงาน แก่คนต่างด้าว

(๔) คืนให้แก่คนต่างด้าวที่ส่งเงินเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ และเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าว

(๕) บริหารกองทุน

(๖) บริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวตามพระราชกำหนดนี้

การดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

มาตรา ๗๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการจัดหางาน เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงบประมาณ และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้าคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านแรงงาน ด้านการคลัง ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านการบริหาร หรือด้านกฎหมาย ด้านละหนึ่งคน เป็น

ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการกองทุนอาจแต่งตั้งข้าราชการกรมการจัดหางานจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

^{๒๖} มาตรา ๗๖ (๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๗๙ กรรมการกองทุนผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี
 กรรมการกองทุนผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้
 แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๘๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการกองทุนผู้ทรงคุณวุฒิ
 พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่หรือทุจริต มีความประพฤติเสื่อมเสีย
 หรือหย่อนความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๘๑ ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบาย กำกับดูแลการบริหารจัดการ และติดตามการดำเนินงานให้เป็นไป
 ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
- (๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของการใช้จ่ายเงินของกองทุนตาม
 วัตถุประสงค์ของกองทุน
- (๓) พิจารณาอนุมัติแผนการดำเนินงานประจำปี
- (๔) พิจารณาจัดสรรเงินของกองทุนเพื่อใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
- (๕) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การใช้จ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหา
 ผลประโยชน์ และการตรวจสอบภายในของกองทุนโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๖) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินของกองทุน เพื่อใช้ในการ
 บริหารจัดการเกี่ยวกับการทำงานของคนต่างด้าวและการเบิกจ่ายเงินตรงในการดำเนินการดังกล่าว

มาตรา ๘๒ คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกองทุนเพื่อ
 พิจารณา หรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการกองทุนมอบหมายได้

มาตรา ๘๓ ให้กรมการจัดหางานจัดทำบัญชีของกองทุนให้เป็นไปตามระบบการ
 บัญชีอย่างถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และให้ส่งผู้สอบบัญชีภายในหกสิบวันนับแต่
 วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๘๔ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีอิสระที่สำนักงานการ
 ตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน

มาตรา ๘๕ ให้ผู้สอบบัญชีรายงานผลการสอบบัญชีต่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อ
เสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้กรมการจัดหางานเผยแพร่
งบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้วภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีรับทราบ

หมวด ๖

มาตรการทางปกครอง

ส่วนที่ ๑

การพักใช้ใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน

การเพิกถอนใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน และการเพิกถอนใบอนุญาตทำงาน

มาตรา ๘๖ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานขาดคุณสมบัติหรือมี
ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๗ หรือไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชกำหนดนี้ หรือ
กฏกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชกำหนดนี้ ให้อธิบดีสั่งพักใช้ใบอนุญาตนำคนต่างด้าว
มาทำงานไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน และสั่งให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานนั้นปฏิบัติให้ถูกต้อง
หรือจัดการแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

มาตรา ๘๗ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานกระทำความผิดตาม
พระราชกำหนดนี้และอยู่ระหว่างการดำเนินคดี ให้อธิบดีสั่งพักใช้ใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน
จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

มาตรา ๘๘ ให้อธิบดีสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน เมื่อมีกรณี
ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานไม่ปฏิบัติหรือจัดการแก้ไขให้ถูกต้องตาม
คำสั่งของอธิบดีตามมาตรา ๘๖
- (๒) ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานเคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตนำคนต่างด้าว
มาทำงานมาแล้วยังไม่เกินหนึ่งปี หรือเคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานมาแล้ว
สองครั้ง และมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานอีก
- (๓) ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตาม
กฎหมายของประเทศต้นทาง มีส่วนรู้เห็นหรือเป็นผู้สนับสนุนการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้อง
ดังกล่าวในการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ และอธิบดีได้มีหนังสือแจ้งเตือนให้
ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายของประเทศต้นทาง หรือห้ามมีส่วนเกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าวข้างต้นแล้ว
แต่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานไม่ปฏิบัติตามหนังสือแจ้งเตือนของอธิบดีภายในสิบห้าวัน
นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือนนั้น
- (๔) ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานฝ่าฝืนมาตรา ๘๙ วรรคสอง

(๕) อธิบดีเห็นว่าการที่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชกำหนดนี้ หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชกำหนดนี้เป็นกรณีที่น่าร้ายแรง

(๖) อธิบดีเห็นว่าผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานไม่สามารถปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้ หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชกำหนดนี้ได้

มาตรา ๘๙ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน ให้ทำเป็นหนังสือและแจ้งให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานทราบ ในกรณีที่ไม่พบตัวผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานหรือผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานไม่ยอมรับคำสั่ง ให้ปิดคำสั่งดังกล่าวไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สำนักงาน และให้ถือว่าผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานได้ทราบคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต่วันที่ปิดคำสั่ง

ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ เว้นแต่การดำเนินการที่ต้องกระทำต่อเนื่องจากการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ ก่อนวันที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน

ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานต้องรับผิดชอบในการจัดส่งคนต่างด้าวซึ่งยังอยู่ในความรับผิดชอบของตนกลับไปยังประเทศต้นทางจนกว่าจะพ้นจากความรับผิดชอบตามพระราชกำหนดนี้ และให้รายงานให้อธิบดีทราบเกี่ยวกับคนต่างด้าวซึ่งยังอยู่ในความรับผิดชอบของตน

มาตรา ๙๐ ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับอนุญาตให้ทำงานฝ่าฝืนพระราชกำหนดนี้ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการอนุญาต ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตทำงาน

มาตรา ๙๑ อธิบดีอาจประกาศรายชื่อ นายจ้างหรือผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงาน ซึ่งได้รับโทษเพราะฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้

ส่วนที่ ๒
การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง

มาตรา ๙๒^{๒๗} ในกรณีที่อธิบดีไม่อนุญาตตามมาตรา ๒๖ ไม่ต่ออายุใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานตามมาตรา ๓๐ หรือได้หักหลักประกันหรือเรียกหลักประกันเพิ่มตามพระราชกำหนดนี้ ผู้ขออนุญาต หรือผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงาน มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สิ้นสุด

^{๒๗} มาตรา ๙๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๙๓^{๖๘} ในกรณีที่อยู่อาศัยได้หลักประกันหรือเรียกหลักประกันเพิ่มตามพระราชกำหนดนี้ นายจ้างมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๙๔ ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน หรือถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๙๕^{๖๙} ในกรณีที่นายทะเบียนไม่อนุญาตตามมาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๓/๑ มาตรา ๖๓/๒ หรือมาตรา ๖๔ หรือไม่ต่ออายุใบอนุญาตทำงานตามมาตรา ๖๗ หรือเพิกถอนใบอนุญาตทำงานตามมาตรา ๙๐ คนต่างด้าวซึ่งขออนุญาตทำงาน ผู้ซึ่งขออนุญาตแทนคนต่างด้าว หรือผู้รับอนุญาตให้ทำงาน แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๙๖ เมื่อรัฐมนตรีได้รับคำอุทธรณ์ตามมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ หรือมาตรา ๙๕ ให้พิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้งผู้อุทธรณ์โดยมิชักช้า แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้มีหนังสือแจ้งแก่ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

กรณีที่พ้นระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่ารัฐมนตรีพิจารณาคำอุทธรณ์แล้วยืนยันทตามคำสั่งเดิม

มาตรา ๙๗ การอุทธรณ์ตามมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ หรือมาตรา ๙๕ ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่ง เว้นแต่กรณีการอุทธรณ์คำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตทำงานตามมาตรา ๖๗

หมวด ๗

สำนักงานเจ้าหน้าที่กฤษฎีกา

^{๖๘} มาตรา ๙๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๖๙} มาตรา ๙๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๙๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกหรือสั่งให้บุคคลใดที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริง รวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดเพื่อประกอบการพิจารณาได้

(๒) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจการนำคนต่างด้าวมาทำงานในประเทศในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชกำหนดนี้

(๓) เข้าไปในสถานประกอบการซึ่งรับคนต่างด้าวเข้าทำงานในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชกำหนดนี้

(๔) ค้นในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการนำคนต่างด้าวมาทำงานในประเทศหรือมีคนต่างด้าวทำงานโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือค้นเพื่อหาและช่วยเหลือคนต่างด้าวซึ่งตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำที่ฝ่าฝืนพระราชกำหนดนี้

(๕) ยึดหรืออายัด เอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน การนำคนต่างด้าวมาทำงานในประเทศ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่ามีกรกระทำผิดตามพระราชกำหนดนี้

การค้นตาม (๔) ต้องมีหมายค้น เว้นแต่มีเหตุอันควรเชื่อว่า หากเน้นชักว่าจะเอาหมายค้นมาได้ คนต่างด้าวนั้นอาจถูกประทุษร้าย โยกย้าย หรือซ่อนเร้น หรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องอาจถูกโยกย้าย ซ่อนเร้น ทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม หรือถูกทำลายไปเสียก่อน ให้ดำเนินการค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น แต่ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการค้น

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับอำนวยความสะดวกตามสมควร
การใช้อำนาจตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องไม่ทำในลักษณะที่ทำให้คนต่างด้าวต้องหยุดทำงานเกินสมควรแก่เหตุ หรือทำให้การประกอบการของนายจ้างต้องสะดุดหยุดลงหรือทำในเวลากลางคืนโดยไม่จำเป็น

มาตรา ๙๙ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๐๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

เพื่อประโยชน์ในการจับกุมและปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้ ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

^{๙๐} มาตรา ๙๘ (๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๙๑} มาตรา ๙๘ วรรคสี่ เพิ่มโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบคนต่างด้าวผู้ใดทำงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตทำงาน หรือทำงานนอกเหนือจากที่มีสิทธิจะทำได้อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชกำหนดนี้ และพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้คนต่างด้าวไปรายงานตัวยังสถานีตำรวจพร้อมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่คนต่างด้าวผู้นั้นไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือจะหลบหนี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับคนต่างด้าวผู้นั้นโดยไม่ต้องมีหมายจับ และให้นำตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนโดยทันที^{๗๒}

หมวด ๘
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๐๐/๑^{๗๓} อธิบดี นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดไม่ตอบรับการแจ้งภายในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๕/๑ วรรคสอง โดยไม่มีเหตุอันสมควรต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๐๑^{๗๔} คนต่างด้าวผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงห้าหมื่นบาท และเมื่อได้ชำระค่าปรับแล้ว ให้ส่งคนต่างด้าวผู้นั้นกลับออกไปนอกราชอาณาจักรโดยเร็ว เว้นแต่เป็นคนต่างด้าวตามมาตรา ๖๓ หรือมาตรา ๖๓/๑

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้เสียหายหรือพยานในคดีความผิดฐานค้ามนุษย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

ในกรณีที่คนต่างด้าวซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ยินยอมเดินทางกลับออกไปนอกราชอาณาจักร ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการเปรียบเทียบปรับตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการร่วมกำหนดแล้วแจ้งให้กรมการจัดหางานทราบ และเมื่อได้ดำเนินการให้คนต่างด้าวผู้นั้น เดินทางกลับออกไปนอกราชอาณาจักรแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

คณะกรรมการร่วมตามวรรคสาม ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นกรรมการ และผู้แทนกรมการจัดหางานเป็นกรรมการและเลขานุการ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเปรียบเทียบปรับที่คณะกรรมการร่วมกำหนดตามวรรคสาม ให้คำนึงถึงสภาพความร้ายแรงของการกระทำความผิด การกระทำความผิดซ้ำ และการป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดซ้ำอีก และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

^{๗๒} มาตรา ๑๐๐ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๗๓} มาตรา ๑๐๐/๑ เพิ่มโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๗๔} มาตรา ๑๐๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๐๒^{๗๕} ผู้ใดเป็นผู้รับคนต่างด้าวเข้าทำงานโดยฝ่าฝืนมาตรา ๙ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาทต่อคนต่างด้าวที่จ้างหนึ่งคน

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งกระทำความผิดซ้ำอีก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงสองแสนบาทต่อคนต่างด้าวที่จ้างหนึ่งคน หรือทั้งจำทั้งปรับ และห้ามผู้นั้นจ้างคนต่างด้าวทำงานเป็นเวลาสามปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ

มิให้ถือว่าผู้ซึ่งอยู่อาศัยในครอบครัวเดียวกันกับผู้รับคนต่างด้าวเข้าทำงานตามวรรคหนึ่งมีความผิดในฐานะตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน

มาตรา ๑๐๓^{๗๖} ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๐๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี หรือปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหกแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๖^{๗๗} พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๗^{๗๘} ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๑ วรรคสอง มาตรา ๔๓ หรือมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๐๘^{๗๙} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๐๙^{๘๐} ผู้จัดการผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลหรือลูกจ้างตามมาตรา ๓๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

^{๗๕} มาตรา ๑๐๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๗๖} มาตรา ๑๐๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๗๗} มาตรา ๑๐๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๗๘} มาตรา ๑๐๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๗๙} มาตรา ๑๐๘ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๘๐} มาตรา ๑๐๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๑๐^{๘๑} ผู้ใดมิได้เป็นลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการนำคนต่างด้าวมาทำงานตามมาตรา ๓๕ แต่ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๐/๑^{๘๒} ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานผู้ใดนำคนต่างด้าวไปเป็นลูกจ้างของนายจ้างที่รับเหมาแรงงานหรือรับเหมาค่าแรง หรือนำคนต่างด้าวไปทำงานโดยตนเป็นผู้รับเหมาแรงงาน หรือรับเหมาค่าแรง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานผู้ใดนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างโดยไม่แจ้งนายทะเบียนตามมาตรา ๔๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๑^{๘๓} ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานหรือลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการนำคนต่างด้าวมาทำงานผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีและปรับสองเท่าของเงิน หรือมูลค่าทรัพย์สินอย่างอื่นที่เรียกหรือรับไว้จากนายจ้างหรือคนต่างด้าวหรือค่าบริการหรือค่าใช้จ่ายที่เรียกเกินกว่าอัตราที่อธิบดีประกาศกำหนด และให้ศาลสั่งให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานหรือลูกจ้างดังกล่าวซึ่งกระทำความผิดคืนเงินหรือทรัพย์สินที่เรียกเก็บโดยมิชอบให้แก่นายจ้างหรือคนต่างด้าว แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานไม่คืนเงินหรือทรัพย์สินตามคำสั่งศาลภายในสามสิบวัน เมื่อนายจ้างหรือคนต่างด้าวนั้นร้องขอ ให้อธิบดีหักหลักประกันของผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานผู้นั้นเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งของศาลก็ได้

มาตรา ๑๑๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษปรับสองหมื่นบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๑๑๓^{๘๔} นายจ้างผู้ใดนำคนต่างด้าวจากต่างประเทศมาทำงานกับตนในประเทศโดยตนเป็นผู้รับเหมาแรงงานหรือรับเหมาค่าแรง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

นายจ้างตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่งผู้ใดนำคนต่างด้าวจากต่างประเทศมาทำงานกับตนในประเทศโดยไม่แจ้งตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

^{๘๑} มาตรา ๑๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๘๒} มาตรา ๑๑๐/๑ เพิ่มโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๘๓} มาตรา ๑๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๘๔} มาตรา ๑๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

นายจ้างผู้ใดไม่อาจแสดงสัญญาจ้างงานเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ขอตรวจสอบตาม มาตรา ๔๖ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๑๓/๑ นายจ้างผู้ใดไม่แจ้งต่อนายทะเบียนหรือผู้รับอนุญาตให้นำคน ต่างตัวมาทำงานเมื่อคนต่างตัวออกจากงานตามมาตรา ๔๖ วรรคสาม หรือเมื่อมีเหตุตามมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๑๔ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และปรับสองเท่าของเงินหรือมูลค่าทรัพย์สินที่เรียกหรือรับไว้จากคนต่างตัวหรือหักไว้เกินกว่าอัตราที่ กำหนด และให้ศาลสั่งให้นายจ้างนั้นคืนเงินหรือทรัพย์สินที่เรียกเก็บโดยไม่ชอบให้แก่คนต่างตัว ในกรณีที่นายจ้างไม่คืนเงินหรือทรัพย์สินตามคำสั่งศาลภายในสามสิบวัน เมื่อคน ต่างตัวนั้นร้องขอ ให้อธิบดีหักหลักประกันของนายจ้างผู้นั้นเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งของศาลก็ได้

มาตรา ๑๑๕ ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างตัวมาทำงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ วรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๑๕/๑ ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างตัวมาทำงานผู้ใดละเลยไม่ดำเนินการ จัดส่งคนต่างตัวกลับไปยังประเทศต้นทางตามมาตรา ๕๐ วรรคห้า หรือมาตรา ๕๕ ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทต่อคนต่างตัวหนึ่งคน

มาตรา ๑๑๖ นายจ้างผู้ใดละเลยไม่ดำเนินการจัดส่งคนต่างตัวกลับไปยัง ประเทศต้นทางตามมาตรา ๕๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทต่อคนต่างตัวหนึ่งคน

มาตรา ๑๑๗ (ยกเลิก)

มาตรา ๑๑๘ (ยกเลิก)

^{๘๕} มาตรา ๑๑๓/๑ เพิ่มโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับ ที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๘๖} มาตรา ๑๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๘๗} มาตรา ๑๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๘๘} มาตรา ๑๑๕/๑ เพิ่มโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับ ที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๘๙} มาตรา ๑๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๙๐} มาตรา ๑๑๗ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับ ที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๑๙^{๑๒} คนต่างด้าวผู้ใดทำงานโดยไม่แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามมาตรา ๖๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๑๙/๑^{๑๓} ผู้รับอนุญาตให้ทำงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๔/๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๒๐^{๑๔} ผู้รับอนุญาตให้ทำงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๒๑^{๑๕} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๒๒^{๑๖} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๒๓^{๑๗} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๒๔^{๑๘} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๒๕ ผู้ใดไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานตามมาตรา ๙๘ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๖ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๙๘ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

---

^{๑๑} มาตรา ๑๑๘ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๓} มาตรา ๑๑๙/๑ เพิ่มโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๔} มาตรา ๑๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๕} มาตรา ๑๒๑ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๖} มาตรา ๑๒๒ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๗} มาตรา ๑๒๓ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๘} มาตรา ๑๒๔ ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๒๗ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามมาตรา ๙๘ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๒๗/๑^{๙๙} นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๘ วรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๒๘ ผู้ใดหลอกลวงผู้อื่นว่าสามารถนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ หรือสามารถหาลูกจ้างซึ่งเป็นคนต่างด้าวให้กับนายจ้าง และโดยการหลอกลวงตั้งว่านั้นได้ไปซึ่งเงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ถูกหลอกลวง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่หกแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาทต่อคนต่างด้าวหนึ่งคน หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยร่วมกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป หรือโดยสมาชิกขององค์กรอาชญากรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ายมนุษย์ ต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้กึ่งหนึ่ง

มาตรา ๑๒๙ ผู้ใดสนับสนุนการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๒๘ ไม่ว่าจะการกระทำของตัวการจะได้กระทำนอกราชอาณาจักรหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี หรือปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหกแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๐ การเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาที่สูงสูญเสียไปเนื่องจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๒๘ หรือมาตรา ๑๒๙ แทนผู้เสียหาย พนักงานอัยการจะขอรวมไปกับฟ้องคดีอาญา หรือจะยื่นคำร้องในภายหลังขณะที่คดีอาญานั้นยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้นก็ได้ ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิของผู้เสียหายที่จะยื่นคำร้องเพื่อเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาที่สูงสูญเสียไปเพิ่มเติมได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ก่อนที่ศาลจะมีคำวินิจฉัยชี้ขาดคดี

ในกรณีที่ไม่มีคำขอให้ใช้ทรัพย์สินหรือราคาที่สูงสูญเสียไปตามวรรคหนึ่ง หากศาลมีคำพิพากษาลงโทษจำเลย ศาลจะสั่งในคำพิพากษาคดีอาญาให้จำเลยใช้ทรัพย์สินหรือราคาที่สูงสูญเสียไปแก่ผู้เสียหายตามที่เห็นสมควรก็ได้ คำสั่งดังกล่าวไม่กระทบถึงสิทธิของผู้เสียหายในอันที่จะฟ้องจำเลยเป็นคดีแพ่งเพื่อเรียกเอาทรัพย์สินหรือราคาที่สูงสูญเสียไปในส่วนที่ยังขาดอยู่

มาตรา ๑๓๑^{๑๐๐} ผู้ใดยึดใบอนุญาตทำงานหรือเอกสารสำคัญประจำตัวของคนต่างด้าวไว้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่คนต่างด้าวยินยอมให้ผู้ใดเก็บรักษาใบอนุญาตทำงานหรือเอกสารตามวรรคหนึ่งไว้ ผู้นั้นต้องยินยอมและอำนวยความสะดวกให้คนต่างด้าวสามารถเข้าถึงเอกสารดังกล่าวได้

^{๙๙} มาตรา ๑๒๗/๑ เพิ่มโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๐๐} มาตรา ๑๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ตลอดเวลาตามที่คนต่างด้าวร้องขอ หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษเช่นเดียวกับการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๓๒ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๑๓๓ บรรดาความผิดตามพระราชกำหนดนี้มีโทษปรับสถานเดียว นอกจากความผิดตามมาตรา ๑๐๑ ให้อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจเปรียบเทียบดังต่อไปนี้

- (๑) อธิบดีสำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร
- (๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในจังหวัดนั้น^{๑๐๑}

ในกรณีที่มีการสอบสวน ถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้มีโทษอยู่ในเกณฑ์ที่จะทำการเปรียบเทียบได้ และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่บุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้กระทำผิดได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในเวลาที่กำหนด แต่ไม่เกินสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๓๔ ในระหว่างที่ยังมิได้มีประกาศที่ออกตามมาตรา ๗ ให้นายทะเบียนอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานใด ๆ ได้ เว้นแต่งานที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๑

มาตรา ๑๓๕ คนต่างด้าวผู้ใดได้รับใบอนุญาตทำงานหรือได้รับการผ่อนผันให้ทำงานตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าได้รับใบอนุญาตทำงานหรือได้รับการผ่อนผันให้ทำงานตามพระราชกำหนดนี้

ใบอนุญาตทำงานที่ออกให้ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาตทำงานนั้น

มาตรา ๑๓๖ นายจ้างผู้ใดได้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานกับตนในประเทศตามพระราชกำหนดการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ดำเนินการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับตนเองในประเทศได้ต่อไป

^{๑๐๑} มาตรา ๑๓๓ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๓๗ ผู้ได้รับใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศตามพระราชกำหนดการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๙ อยู่ก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าได้รับใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานตามพระราชกำหนดนี้

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศตามวรรคหนึ่ง ประสงค์จะนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศภายหลังจากวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ต้องปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้ก่อนนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ

มาตรา ๑๓๘ บรรดาคำขอที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนดการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๙ ก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคำขอที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชกำหนดนี้ และให้อธิบดีเรียกเอกสารหรือหลักฐานประกอบคำขอที่กำหนดไว้ตามพระราชกำหนดนี้ให้ครบถ้วน

มาตรา ๑๓๙ บรรดาคำอุทธรณ์ที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนดการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๙ ก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคำอุทธรณ์ที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๑๔๐ ให้โอนบรรดากิจการ เงิน สิทธิ ความรับผิดชอบ ทรัพย์สิน และหนี้สินของกองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ไปเป็นของกองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๑๔๑ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๑๗ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้แทนองค์กรลูกจ้าง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชกำหนดนี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔๒ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๗๘ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชกำหนดนี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔๓ ลูกจ้างซึ่งถูกหักเงินค่าจ้างและนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ และเดินทางกลับออกไปนอกราชอาณาจักรโดยค่าใช้จ่ายของตนเอง ให้มีสิทธิได้รับเงินที่ถูกหักไว้คืนภายในสองปีนับจากวันที่เดินทางออกไปนอกราชอาณาจักร หากไม่ขอรับเงินคืนภายในเวลาที่กำหนดให้เงินดังกล่าวตกเป็นของกองทุน

อัตราค่าธรรมเนียม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
	(๑) ใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน	ฉบับละ	๒๐,๐๐๐	บาท
	(๑/๑) ^{๑๐๒} ค่าธรรมเนียมรายปีตามมาตรา ๓๐	ครั้งละ	๑๐,๐๐๐	บาท
	(๒) การต่ออายุใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน	ครั้งละ	๒๐,๐๐๐	บาท
	(๓) ใบแทนใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงาน	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
	(๔) ^{๑๐๓} (ยกเลิก)			
	(๕) ^{๑๐๔} (ยกเลิก)			
	(๖) ^{๑๐๕} (ยกเลิก)			
	(๗) ^{๑๐๖} (ยกเลิก)			
	(๘) ใบอนุญาตทำงาน	ฉบับละ	๒๐,๐๐๐	บาท
	(๙) การต่ออายุใบอนุญาตทำงาน หรือการขยายระยะเวลาการทำงาน	ครั้งละ	๒๐,๐๐๐	บาท
	(๑๐) ใบแทนใบอนุญาตทำงาน	ฉบับละ	๓,๐๐๐	บาท
	(๑๑) ^{๑๐๗} (ยกเลิก)			
	(๑๒) การจ้างคนต่างด้าว	คนละ	๒๐,๐๐๐	บาท
	(๑๓) ค่ายื่นคำขอ	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
	(๑๔) การรับรองสำเนาเอกสาร			
(ก) ภาษาไทย	หน้าละ	๕๐	บาท	
(ข) ภาษาต่างประเทศ	หน้าละ	๑๐๐	บาท	
(๑๕) การออกหนังสือรับรอง				
(ก) ภาษาไทย	หน้าละ	๕๐๐	บาท	
(ข) ภาษาต่างประเทศ	หน้าละ	๑,๐๐๐	บาท	
(๑๖) การแปลภาษาต่างประเทศ	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท	
(๑๗) ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ	ครั้งละ	๑,๐๐๐	บาท	

^{๑๐๒} อัตราค่าธรรมเนียม (๑/๑) เพิ่มโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๐๓} อัตราค่าธรรมเนียม (๔) ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๐๔} อัตราค่าธรรมเนียม (๕) ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๐๕} อัตราค่าธรรมเนียม (๖) ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๐๖} อัตราค่าธรรมเนียม (๗) ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๐๗} อัตราค่าธรรมเนียม (๑๑) ยกเลิกโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนดการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติที่ไม่ครอบคลุมการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวทั้งระบบ ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหากไม่มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเร่งด่วนจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงด้านแรงงาน เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ดังนั้น เพื่อให้สามารถทำการจัดระเบียบ การป้องกัน การคุ้มครอง การเยียวยา และการใช้บังคับกฎหมาย รวมทั้งการส่งเสริมความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ได้ทั้งระบบ อันจะเป็นการสร้าง ความมั่นคงทางด้านแรงงาน เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ซึ่งเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๓/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการชั่วคราวเพื่อแก้ไขข้อขัดข้องในการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว

ข้อ ๑ ให้มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๑๙ และมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้นายจ้างและคนต่างด้าวเร่งดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนตามพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้แล้วเสร็จก่อนวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานกำหนด

ในกรณีที่คนต่างด้าวผู้ใดมีความจำเป็นต้องเดินทางออกนอกราชอาณาจักรเพื่อกลับไปยังประเทศต้นทางหรือเดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้ถูกต้องตามวรรคหนึ่ง ให้คนต่างด้าวผู้นั้นได้รับยกเว้นการดำเนินการเกี่ยวกับการเดินทางเข้าหรือออกนอกราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานกำหนดเป็นการชั่วคราวโดยการหารือร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ข้อ ๓ ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามกฎหมายหรือคำสั่งนี้ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ หรือกระทำหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งโดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการกระทำการเพิกเฉยหรือละเลยไม่กระทำการหรืองดเว้นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครองกับพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นอย่างรวดเร็วและเด็ดขาด

ข้อ ๔ ให้กระทรวงแรงงานดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ตลอดจนพิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนในการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อประโยชน์ในการป้องกันการค้ามนุษย์ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินการแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนโดยให้กระทรวงแรงงานเสนอรายงานผลการดำเนินการต่อนายกรัฐมนตรีทราบเป็นประจำทุกเดือน

ในการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายตามวรรคหนึ่งและอนุบัญญัติที่ออกตามความในพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้กระทรวงแรงงานรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและนำมาประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๕ ในกรณีให้เห็นสมควรนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีอาจเสนอให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติเปลี่ยนแปลงคำสั่งนี้ได้

ข้อ ๖ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑^{๑๐๙}

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๖๗ ผู้ใดจ้างคนต่างด้าวทำงานอยู่ก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับโดยคนต่างด้าวนั้นมีใบอนุญาตทำงานโดยชอบ ให้แจ้งข้อมูลตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ให้นายทะเบียนทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ โดยให้อธิบดีกำหนดวิธีการแจ้งที่สามารถแจ้งทางอิเล็กทรอนิกส์หรือทางอื่นใดที่เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ นายจ้าง ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวประเภทที่อธิบดีประกาศกำหนด

ให้คนต่างด้าวที่นายจ้างได้ยื่นคำขอจ้างคนต่างด้าวทำงานและได้รับหนังสือรับรองการเดินทางไปตรวจสุขภาพในราชอาณาจักร หรือหนังสือรับรองการเดินทางไปนอกราชอาณาจักรแล้วตามประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตทำงานและการอนุญาตให้ทำงานตามพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ไว้แล้ว ก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ อยู่ในราชอาณาจักรและทำงานกับนายจ้างเดิมต่อไปได้จนกว่า นายทะเบียนจะมีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตทำงานให้

ในกรณีจำเป็น รัฐมนตรีจะกำหนดระยะเวลาที่นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการตรวจสุขภาพหรือการดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นในการอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานต้องทำให้แล้วเสร็จก็ได้ ในกรณีที่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ยังไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้รัฐมนตรีดำเนินการทางวินัยแก่นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่โดยพลัน

มาตรา ๖๘ บรรดาประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๗ และการกำหนดของ คณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๖๓ หรือมาตรา ๖๓/๑ แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ที่ออกภายหลังวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ มิให้มีผลกระทบต่อคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้ทำงานโดยอยู่แล้วในวันก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ และให้คนต่างด้าวดังกล่าวทำงานนั้นได้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตทำงานจะสิ้นอายุ และหากประสงค์จะขออนุญาตทำงานต่อไป ให้ดำเนินการตามพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๖๙ บรรดาคนต่างด้าวตามมาตรา ๖๓/๑ แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ที่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้ทำงาน ให้ทำงานได้จนกว่าจะมีกฎกระทรวงตามมาตรา ๖๓/๑ วรรคสาม แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ และเมื่อกฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับแล้ว ให้คนต่างด้าวนั้นยื่นคำขออนุญาตทำงานภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขออนุญาตทำงานแล้ว ให้ทำงานได้ต่อไปจนกว่านายทะเบียนจะไม่ออกใบอนุญาตทำงานให้

ระยะเวลาหกสิบวันตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีจะประกาศขยายออกไปตามที่เหมาะสมก็ได้

มาตรา ๗๐ มิให้นำมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง วรรคห้า และวรรคหก แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ มาใช้บังคับแก่ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานตามพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ อยู่ก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ และให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงานประกอบธุรกิจการนำคนต่างด้าวมาทำงานได้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตนำคนต่างด้าวมาทำงานนั้นจะสิ้นอายุ

มาตรา ๗๑ มิให้นำมาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๒ และมาตรา ๑๑๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้มาใช้บังคับ จนกว่าจะถึงวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๗๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชกำหนดนี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ผู้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวมาทำงาน นายจ้าง และคนต่างด้าว มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายหลายประการ โดยมีขั้นตอนที่ยุ่งยากและใช้ระบบอนุญาตเกินความจำเป็นไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อีกทั้งยังกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษในอัตรารุนแรงเช่นเดียวกับการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ แม้การใช้แรงงานต่างด้าวโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติตามพระราชกำหนดนี้จะมีได้กระทำโดยมี

กฎกระทรวง

คุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล

พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“งานประมงทะเล” หมายความว่า งานหรือการกระทำอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงในทะเล โดยใช้เรือประมงหรือเรืออื่นที่เกี่ยวข้องกับการประมง

“เรือประมง” หมายความว่า เรือที่ใช้สำหรับงานประมงทะเล

“นายจ้าง” หมายความว่า นายจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและให้หมายความรวมถึงเจ้าของเรือประมงซึ่งใช้หรือยอมให้บุคคลอื่นใช้เรือประมงนั้นทำงานประมงทะเลเพื่อแบ่งปันผลประโยชน์กัน แต่มิให้หมายความรวมถึงเจ้าของเรือประมงซึ่งให้ผู้อื่นเช่าเรือประมงเพื่อประกอบกิจการงานประมงทะเล โดยตนเองไม่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย

“ค่าจ้าง” หมายความว่า ค่าจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและให้หมายความรวมถึงเงินส่วนแบ่งที่นายจ้างตกลงจ่ายให้แก่ลูกจ้างตามมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้

ข้อ ๓ การคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเลให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ เว้นแต่การคุ้มครองแรงงานตามบทบัญญัติหมวด ๑ บททั่วไป มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๑/๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๔/๑ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ หมวด ๕ ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุดและค่าล่วงเวลาในวันหยุด มาตรา ๗๖

และมาตรา ๗๗ หมวด ๖ คณะกรรมการค่าจ้าง มาตรา ๘๘ และมาตรา ๘๙ หมวด ๑๒ การยื่นคำร้อง และการพิจารณาคำร้อง มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๔ มาตรา ๑๒๔/๑ และมาตรา ๑๒๕ หมวด ๑๓ กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง มาตรา ๑๓๔ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๖ และมาตรา ๑๓๗ หมวด ๑๔ พนักงานตรวจแรงงาน มาตรา ๑๓๙ มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ และมาตรา ๑๔๒ และหมวด ๑๕ การส่งหนังสือ มาตรา ๑๔๓ ให้นายจ้างและลูกจ้างปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๔ ห้ามนายจ้างจ้างลูกจ้างที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานในเรือประมง

ข้อ ๕ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างมีเวลาพักไม่น้อยกว่าสิบชั่วโมงในระยะเวลาการทำงานยี่สิบสี่ชั่วโมง และไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบเจ็ดชั่วโมง ในระยะเวลาการทำงานเจ็ดวันและจัดทำหลักฐานเวลาพักไว้ เพื่อให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบ

ในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น นายจ้างอาจให้ลูกจ้างทำงานในเวลาพักได้โดยต้องจัดให้มีเวลาพักชดเชยโดยเร็ว และให้จัดทำหลักฐานเวลาพักไว้

ข้อ ๖ ให้นายจ้างจัดทำสัญญาจ้างเป็นหนังสือที่มีข้อความถูกต้องตรงกันจำนวนสองฉบับ โดยมอบให้ลูกจ้างเก็บไว้หนึ่งฉบับ เพื่อให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบ

สัญญาจ้างตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

ให้นายจ้างนำลูกจ้างไปรายงานตัวต่อพนักงานตรวจแรงงานปีละหนึ่งครั้ง นับแต่วันทำสัญญาจ้างตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๗ ในกรณีที่นายจ้างมีลูกจ้างตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ให้นายจ้างจัดทำทะเบียนลูกจ้างเป็นภาษาไทยและเก็บไว้ ณ สถานที่ทำงานของนายจ้างและลูกจ้าง เพื่อให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบ และให้ส่งสำเนาทะเบียนลูกจ้างให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันเริ่มจ้างลูกจ้างเข้าทำงาน

ทะเบียนลูกจ้างตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

ให้นายจ้างเก็บรักษาทะเบียนลูกจ้างไว้ไม่น้อยกว่าสองปีนับแต่วันสิ้นสุดการจ้างลูกจ้างแต่ละราย เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนลูกจ้าง ให้นายจ้างแก้ไขเพิ่มเติมทะเบียนลูกจ้างให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ที่มีการเปลี่ยนแปลง และแจ้งการเปลี่ยนแปลงให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายทราบทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง

ข้อ ๘ นอกจากการดำเนินการตามข้อ ๗ แล้ว ให้นายจ้างจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้าง และค่าทำงานในวันหยุดเป็นภาษาไทยและเก็บไว้ ณ สถานที่ทำงานของนายจ้างและลูกจ้าง เพื่อให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบ และอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อตัวและชื่อสกุล

(๒) ตำแหน่งหน้าที่ในงานประมงทะเล

(๓) อัตราและจำนวนค่าจ้างและค่าทำงานในวันหยุดที่นายจ้างตกลงจ่ายให้แก่ลูกจ้าง

เมื่อมีการจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้าง ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างลงลายมือชื่อในเอกสารตามวรรคหนึ่งไว้เป็นหลักฐาน

ในกรณีที่นายจ้างจ่ายค่าจ้างหรือค่าทำงานในวันหยุดให้แก่ลูกจ้าง โดยการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากในธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่น ให้ถือว่าหลักฐานการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของลูกจ้างเป็นเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายเงินดังกล่าว

ให้นายจ้างเก็บรักษาเอกสารตามวรรคหนึ่งไว้ไม่น้อยกว่าสองปีนับแต่วันจ่ายเงิน

ข้อ ๙ ในกรณีที่มีการยื่นคำร้องว่านายจ้างไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้หรือมีข้อพิพาทตามกฎหมายเกี่ยวกับแรงงาน หรือเมื่อมีการฟ้องร้องคดี ให้นายจ้างเก็บรักษาทะเบียนลูกจ้างและเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้างและค่าทำงานในวันหยุดไว้จนกว่าจะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาถึงที่สุดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

ข้อ ๑๐ ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างและค่าทำงานในวันหยุดให้ลูกจ้างต้องและตามกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่มีการคำนวณค่าจ้างเป็นรายเดือน รายวัน รายชั่วโมงหรือเป็นระยะเวลาอย่างอื่นที่ไม่เกินหนึ่งเดือน ให้จ่ายเดือนหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้ง เว้นแต่จะมีการตกลงกันเป็นอย่างอื่นที่เป็นประโยชน์แก่ลูกจ้าง

(๒) เงินส่วนแบ่งที่นายจ้างตกลงจ่ายให้แก่ลูกจ้างตามมูลค่าของสัตว์น้ำที่จับได้ให้จ่ายตามกำหนดเวลาที่ตกลงกัน แต่ต้องไม่เกินสามเดือนต่อหนึ่งครั้ง

(๓) ค่าทำงานในวันหยุด ให้จ่ายเดือนหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้ง

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่นายจ้างไม่จ่ายค่าจ้างและค่าทำงานในวันหยุด ให้นายจ้างจ่ายดอกเบี้ยแก่ลูกจ้างในระหว่างผิदनัตร้อยละสิบห้าต่อปี

ในกรณีที่นายจ้างจงใจผิदनัตไม่จ่ายเงินตามวรรคหนึ่งโดยปราศจากเหตุผลอันสมควรเมื่อพ้นกำหนดเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ถึงกำหนดจ่าย ให้นายจ้างจ่ายเงินเพิ่มให้แก่ลูกจ้างร้อยละสิบห้าของเงินที่ค้างจ่ายทุกระยะเวลาเจ็ดวัน

ถ้านายจ้างพร้อมที่จะชำระเงินตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง และได้นำเงินนั้นไปมอบไว้แก่พนักงานตรวจแรงงานแห่งท้องที่ที่ทำสัญญาจ้างหรือนายจ้างมีภูมิลำเนาเพื่อจ่ายให้แก่ลูกจ้าง การจ่ายดอกเบี้ยหรือเงินเพิ่มสำหรับเงินจำนวนดังกล่าวให้เป็นอันระงับตั้งแต่วันที่นายจ้างนำเงินนั้นไปมอบไว้

ข้อ ๑๒ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างมีวันหยุดประจำปีในปีหนึ่งไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ทั้งนี้ ให้นายจ้างเป็นผู้กำหนดล่วงหน้าหรือกำหนดตามที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกัน โดยให้ลูกจ้างได้รับค่าจ้างไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ เว้นแต่ในกรณีที่นายจ้างตกลงจ่ายค่าจ้างในอัตราที่สูงกว่า ก็ให้เป็นไปตามข้อตกลงนั้น

ถ้านายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในวันหยุดประจำปีตามวรรคหนึ่ง ให้นายจ้างจ่ายค่าทำงานในวันหยุดแก่ลูกจ้างเพิ่มขึ้นอีกไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่าของค่าจ้างตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๓ ลูกจ้างมีสิทธิลาป่วยได้เท่าที่ป่วยจริง และให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างในวันลาป่วย เท่ากับค่าจ้างในวันทำงานตลอดระยะเวลาที่ลา แต่ปีหนึ่งต้องไม่เกินสามสิบวันทำงาน

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ลูกจ้างตกค้างอยู่ในต่างประเทศเนื่องจากการทำงานให้นายจ้าง ให้นายจ้างจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตลอดเวลาที่ลูกจ้างตกค้างอยู่ในต่างประเทศ เว้นแต่ในกรณีที่นายจ้างตกลงจ่ายค่าจ้างในอัตราที่สูงกว่า ก็ให้ใช้อัตราค่าจ้างตามข้อตกลงนั้นเป็นฐานในการคำนวณ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับ ถ้านายจ้างได้แจ้งเป็นหนังสือต่อหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกจ้างต้องไปตกค้างอยู่ในต่างประเทศ โดยนายจ้างแสดงเจตนาว่าลูกจ้างทั้งหมดกลับสถานที่ที่นายจ้างรับลูกจ้างเข้าทำงาน และออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางกลับ

ข้อ ๑๕ ให้นายจ้างดำเนินการหรือออกค่าใช้จ่ายในการส่งลูกจ้างกลับสถานที่ที่นายจ้างรับลูกจ้างเข้าทำงาน ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เรืออัปปางหรือไม่อาจใช้การได้โดยสิ้นเชิง

(๒) ลูกจ้างประสบอันตราย เจ็บป่วย หรือเสียชีวิต เนื่องจากการทำงาน

(๓) นายจ้างบอกเลิกสัญญาจ้างก่อนครบกำหนดอายุสัญญา หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในสัญญาจ้างโดยลูกจ้างไม่ยินยอม

(๔) สัญญาจ้างครบกำหนดในระหว่างเวลาที่ลูกจ้างทำงานอยู่ในที่อื่นอันมิใช่สถานที่ทำสัญญาจ้าง

ในกรณีที่นายจ้างไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง และหน่วยงานราชการได้ดำเนินการส่งลูกจ้างกลับ ให้หน่วยงานราชการนั้นมีสิทธิไล่เบี้ยสำหรับเงินที่ได้จ่ายไปแล้วนั้นคืนจากนายจ้าง

ข้อ ๑๖ ให้นายจ้างจัดให้มีอาหารและน้ำดื่มที่สะอาดถูกสุขลักษณะ ห้องส้วม เวชภัณฑ์ และยาเพื่อใช้ปฐมพยาบาลเบื้องต้น ในจำนวนที่เพียงพอ เพื่อให้เหมาะสมกับการทำงานและระยะเวลาการใช้ชีวิตบนเรือ

ข้อ ๑๗ ให้นายจ้างให้ความรู้แก่ลูกจ้างเกี่ยวกับสภาพการทำงาน การใช้เครื่องมือ สุขภาพอนามัย สภาพความเป็นอยู่บนเรือ และอุปกรณ์ความปลอดภัยบนเรือ ก่อนการทำงาน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้กำหนดยกเว้นมิให้ใช้บังคับกับงานประมงทะเล ที่มีลูกจ้างน้อยกว่ายี่สิบคน และมีให้ใช้บังคับกับเรือประมงที่ดำเนินการประจำอยู่นอกราชอาณาจักรติดต่อกัน ตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป เป็นเหตุให้ลูกจ้างบางส่วนในงานประมงทะเลไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน จึงสมควรปรับปรุงกฎกระทรวงดังกล่าว เพื่อเป็นการคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเลและแก้ไขปัญหา การค้ามนุษย์ด้านแรงงานซึ่งเป็นนโยบายสำคัญและเร่งด่วนของรัฐบาลได้อย่างทั่วถึง จึงจำเป็นต้องออก กฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

คุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่ข้อ ๖ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสี่สิบห้าวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓ การคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเลให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ เว้นแต่การคุ้มครองแรงงานตามบทบัญญัติหมวด ๑ บททั่วไป มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๑/๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๔/๑ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ หมวด ๕ ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุดและค่าล่วงเวลาในวันหยุด มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ หมวด ๖ คณะกรรมการค่าจ้าง มาตรา ๘๙ หมวด ๑๒ การยื่นคำร้อง และการพิจารณาคำร้อง มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๔ มาตรา ๑๒๔/๑ และมาตรา ๑๒๕ หมวด ๑๓ กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง มาตรา ๑๓๔ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๖ และมาตรา ๑๓๗ หมวด ๑๔ พนักงานตรวจแรงงาน มาตรา ๑๓๙ มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ และมาตรา ๑๔๒ และหมวด ๑๕ การส่งหนังสือ มาตรา ๑๔๓ ให้นายจ้างและลูกจ้างปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๘ แห่งกฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๘ ให้นายจ้างจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้างและค่าทำงานในวันหยุดเป็นภาษาไทย และเก็บไว้ ณ สถานที่ทำงานของนายจ้างและลูกจ้าง เพื่อให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบ และอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อตัวและชื่อสกุล

(๒) ตำแหน่งหน้าที่ในงานประมงทะเล

(๓) อัตราค่าจ้างและค่าทำงานในวันหยุดที่นายจ้างตกลงจ่ายให้แก่ลูกจ้าง และจำนวนค่าจ้าง และค่าทำงานในวันหยุดที่ลูกจ้างแต่ละคนได้รับ

เมื่อมีการจ่ายค่าจ้างและค่าทำงานในวันหยุดให้แก่ลูกจ้าง ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างลงลายมือชื่อ ในเอกสารตามวรรคหนึ่ง ไว้เป็นหลักฐาน

ให้นายจ้างเก็บรักษาเอกสารตามวรรคหนึ่งไว้ไม่น้อยกว่าสองปีนับแต่วันจ่ายเงิน”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๐ แห่งกฎกระทรวงควบคุมครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐ ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างและค่าทำงานในวันหยุดให้ถูกต้องและตามกำหนดเวลาที่ตกลงกัน แต่ให้จ่ายเดือนหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้ง

ในกรณีที่เงินส่วนแบ่งที่นายจ้างตกลงจ่ายให้แก่ลูกจ้างตามมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ ให้จ่ายตาม กำหนดเวลาที่ตกลงกัน แต่ต้องไม่เกินสามเดือนต่อหนึ่งครั้ง”

ข้อ ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๐/๑ แห่งกฎกระทรวงควบคุมครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗

“ข้อ ๑๐/๑ ให้นายจ้างกำหนดค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างเป็นค่าจ้างรายเดือน โดยให้ลูกจ้างได้รับค่าจ้าง ไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตามที่คณะกรรมการค่าจ้างประกาศกำหนดคูณด้วยสามสิบ”

ข้อ ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๐/๒ แห่งกฎกระทรวงควบคุมครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗

“ข้อ ๑๐/๒ ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างและค่าทำงานในวันหยุดให้แก่ลูกจ้างผ่านบัญชีธนาคาร ของลูกจ้างโดยนายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของลูกจ้าง”

ข้อ ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๖/๑ แห่งกฎกระทรวงควบคุมครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗

“ข้อ ๑๖/๑ ให้นายจ้างซึ่งทำการประมงนอกน่านน้ำไทยตามกฎหมายว่าด้วยการประมง จัดให้มีอุปกรณ์หรือระบบการสื่อสารผ่านดาวเทียมที่รองรับการรับส่งข้อความได้ไม่ต่ำกว่า ๑ เมกะไบต์ (MB) ต่อคนต่อเดือน เพื่อให้ลูกจ้างไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของลูกจ้างทั้งหมดบนเรือสามารถเข้าถึงและใช้ในการติดต่อหรือประสานงานกับเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ สามี่ ภரியา หรือญาติ ได้ตลอดเวลา โดยให้นายจ้าง เป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

กรณีที่อุปกรณ์หรือระบบการสื่อสารผ่านดาวเทียมตามวรรคหนึ่งไม่สามารถใช้งานได้
ให้นายจ้างจัดหาอุปกรณ์อื่นทดแทนจนกว่าจะซ่อมแซมหรือแก้ไขอุปกรณ์หรือระบบการสื่อสาร
ผ่านดาวเทียมให้ใช้งานได้ตามปกติ”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

พลตำรวจเอก อุดมย์ แสงสิงแก้ว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่กฎกระทรวงคุ้มครองแรงงาน
ในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗ ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
มีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับสภาพการจ้างงานในงานประมงทะเล และกฎหมายว่าด้วยการประมง
สมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าจ้างเพื่อคุ้มครองแรงงาน ให้ได้รับค่าจ้างที่เป็นธรรม
และกำหนดให้นายจ้างซึ่งทำการประมงนอกน่านน้ำไทยจัดให้มีอุปกรณ์หรือระบบการสื่อสารรับส่งข้อความ
ผ่านดาวเทียมเพื่อให้ลูกจ้างสามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ สามี ภริยา หรือญาติ
ได้ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

กำหนดลักษณะต้องห้ามของคนต่างด้าวซึ่งจะขอรับใบอนุญาตทำงาน

พ.ศ. ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

คนต่างด้าวซึ่งจะขอรับใบอนุญาตทำงานตามมาตรา ๕ ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๒) เป็นผู้เจ็บป่วยด้วยโรคดังต่อไปนี้

(ก) โรคเรื้อน

(ข) วัณโรคในระยะอันตราย

(ค) โรคเท้าช้างในระยะปรากฏอาการอันเป็นที่รังเกียจแก่สังคม

(ง) โรคติดยาเสพติดให้โทษ

(จ) โรคพิษสุราเรื้อรัง

(ฉ) โรคซิฟิลิสในระยะที่ ๓

(๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว ภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ไพฑูรย์ แก้วทอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติ
การทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้คนต่างด้าวซึ่งจะขอรับใบอนุญาตทำงานตามมาตรา ๕
ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ระเบียบสำนักทะเบียนกลาง

ว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘/๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๘/๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๒ และมาตรา ๓๘/๓ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ผู้อำนวยการทะเบียนกลางออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย” หมายถึง

(๑) คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว แล้วแต่กรณี และบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

(๒) คนต่างด้าวซึ่งได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

(๓) คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

(๔) คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

(๕) บุคคลที่นายทะเบียนไม่สามารถรับแจ้งการเกิดหรือเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเนื่องจากยังไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของผู้นั้น ซึ่งนายทะเบียนได้จัดทำทะเบียนประวัติให้ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

“บัตร” หมายความว่า บัตรประจำตัวที่นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ออกให้แก่คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยหรือบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

“ผู้ถือบัตร” หมายความว่า ผู้มีชื่อเป็นเจ้าของบัตร

ข้อ ๕ บัตรประจำตัว มี ๒ ชนิด ได้แก่

(๑) บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย เป็นบัตรที่ออกให้กับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ท.ร.๑๓ และ ท.ร.๑๔

(๒) บัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน เป็นบัตรที่ออกให้กับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ท.ร.๓๘ ก

ข้อ ๖ ในบัตรประจำตัวอย่างน้อยต้องมีรายการของผู้ถือบัตร ได้แก่ คำนำหน้านาม ชื่อตัว ชื่อสกุล (ถ้ามี) วันเดือนปีเกิด เลขประจำตัว ๑๓ หลัก รูปถ่าย ที่อยู่ตามทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ เลขหมายคำขอมีบัตร เป็นต้น และมีรายการวันออกบัตร วันบัตรหมดอายุ และชื่อและลายมือชื่อผู้ออกบัตร

เลขหมายคำขอมีบัตร ประกอบด้วยเลข ๑๒ หลัก แบ่งออกเป็น ๓ ชุด โดยเลขชุดแรกมี ๔ หลัก หมายถึงรหัสสำนักทะเบียนที่จัดทำบัตร ชุดที่สองมี ๒ หลัก หมายถึงจำนวนครั้งในการทำบัตรของผู้ยื่นและชุดที่สามมี ๖ หลัก หมายถึงลำดับที่ในการจัดทำบัตรของสำนักทะเบียนนั้น

ข้อ ๗ คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีอายุตั้งแต่ห้าปีบริบูรณ์แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ และมีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓ หรือ ท.ร.๑๔) หรือทะเบียนประวัติ ท.ร.๓๘ ก ที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นจัดทำขึ้นตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการทะเบียนราษฎร ต้องมีบัตรภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มิใช่ครบห้าปีบริบูรณ์ หรือวันที่นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน หรือจัดทำทะเบียนประวัติ แล้วแต่กรณี ยกเว้นคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามข้อ ๔ (๓) ที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรติดต่อกันเป็นเวลาไม่ถึงหกเดือน

ผู้ถือบัตรที่บัตรเต็มหมดอายุ บัตรหายหรือถูกทำลาย หรือบัตรชำรุด ต้องมีบัตรใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่บัตรหมดอายุ บัตรหายหรือถูกทำลาย หรือบัตรชำรุด แล้วแต่กรณี

ผู้ถือบัตรที่ได้แก้ไขรายการชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุล หรือวันเดือนปีเกิดในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓ หรือ ท.ร.๑๔) หรือทะเบียนประวัติ ต้องเปลี่ยนบัตรภายในหกสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนได้แก้ไขรายการดังกล่าวในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ

ข้อ ๘ การขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่ และขอเปลี่ยนบัตรตามข้อ ๖ ให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยยื่นคำขอตามแบบทำขอมีบัตรนี้ต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ณ สำนักทะเบียนแห่งที่มีระบบการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ในท้องที่อำเภอหรือท้องถิ่นที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งกรณีคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยมีอายุต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์ ให้บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่รับอุปการะดูแลเด็ก เป็นผู้ยื่นคำขอแทน แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิ์ถ้าเด็กมีความประสงค์จะยื่นคำขอด้วยตนเอง

ผู้อำนวยการทะเบียนกลางอาจกำหนดให้สำนักทะเบียนอื่นนอกเหนือจากสำนักทะเบียนตามวรรคหนึ่งจัดทำบัตรให้กับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยก็ได้

ข้อ ๙ เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับคำขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตรของคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) เรียกและตรวจสอบหลักฐานที่บ่งบอกถึงรายการบุคคลของผู้ขอ ดังนี้

กรณีขอมีบัตรเป็นครั้งแรก ได้แก่ สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓ หรือ ท.ร.๑๔) หรือสำเนาทะเบียนประวัติ ท.ร.๓๘ ข และเอกสารที่ทางราชการออกให้ซึ่งมีรูปถ่ายของผู้ขอมีบัตร เช่น ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หนังสือเดินทางที่แสดงถึงการได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักร เป็นต้น ทั้งนี้ หากผู้ขอมีบัตรไม่มีเอกสารที่ทางราชการออกให้ดังกล่าว ให้นายทะเบียนสอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือแทน จำนวน ๒ คน

กรณีขอมีบัตรใหม่เนื่องจากบัตรเดิมหมดอายุ ได้แก่ บัตรเดิมที่หมดอายุ

กรณีขอมีบัตรใหม่เนื่องจากบัตรหายหรือถูกทำลาย ได้แก่ หลักฐานการแจ้งเอกสารหาย และสำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓ หรือ ท.ร.๑๔) หรือสำเนาทะเบียนประวัติ ท.ร.๓๘ ข หรือสำเนาบัตรเดิมที่หายหรือถูกทำลาย

กรณีขอเปลี่ยนบัตรเนื่องจากบัตรเดิมชำรุดในสาระสำคัญ หรือแก้ไขรายการชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุล หรือวันเดือนปีเกิด ได้แก่ บัตรเดิม และสำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓ หรือ ท.ร.๑๔) หรือสำเนาทะเบียนประวัติ ท.ร.๓๘ ข ที่มีบันทึกการแก้ไขรายการ (เฉพาะกรณีแก้ไขรายการในทะเบียน)

(๒) ตรวจสอบรายการบุคคลจากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร รวมถึงภาพใบหน้าหรือลายพิมพ์นิ้วมือจากรายการประวัติการจัดทำบัตรเดิมในระบบคอมพิวเตอร์

(๓) กรณีมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับรายการบุคคลของผู้ขอมีบัตร ให้สอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลที่น่าเชื่อถือ

(๔) เมื่อปรากฏว่าผู้ขอมีบัตรเป็นบุคคลเดียวกับผู้มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือและถ่ายรูปผู้ขอมีบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(๕) ตรวจสอบรายการบุคคลและภาพใบหน้าในคำขอมีบัตรที่พิมพ์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์เปรียบเทียบกับหลักฐานที่มีอยู่อีกครั้ง เมื่อเห็นว่ารายการถูกต้องให้ส่งพิมพ์บัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(๖) เรียกเก็บค่าธรรมเนียมแล้วแต่กรณีตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๗) เมื่อได้ดำเนินการพิมพ์บัตรเรียบร้อยแล้วให้มอบบัตรให้แก่ผู้ขอมีบัตร โดยก่อนจะมอบบัตรให้นายทะเบียนเรียกบัตรเดิม (ยกเว้นกรณีบัตรหายและบัตรถูกทำลาย) มาทำลายด้วยการเจาะรูบริเวณ

ภาพใบหน้าและเลขประจำตัว ๑๓ หลัก และบันทึกภาพหรือสแกนบัตรที่เจาะรูไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ ให้เรียบร้อย แล้วคืนบัตรเดิมที่เจาะรูแล้วพร้อมมอบบัตรใหม่ให้แก่ผู้ขอมีบัตรโดยให้ลงชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือผู้รับมอบบัตรไว้ในคำขอมีบัตรด้วยทุกราย

ข้อ ๑๐ การพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ขอมีบัตรให้พิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาและซ้าย ในกรณีที่ผู้ขอไม่มีนิ้วหัวแม่มือข้างหนึ่งให้พิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือเฉพาะข้างที่เหลืออยู่เพียงนิ้วเดียว ถ้าไม่มีนิ้วหัวแม่มือทั้งสองข้างให้พิมพ์ลายนิ้วมือนิ้วใดนิ้วหนึ่งข้างละหนึ่งนิ้วเริ่มตั้งแต่นิ้วชี้ และหากไม่มีนิ้วมือเหลืออยู่เลยให้ยกเว้นการพิมพ์ลายนิ้วมือ ทั้งนี้ ให้บันทึกเหตุดังกล่าวไว้ในคำขอมีบัตรด้วย

ข้อ ๑๑ บัตรให้มีอายุใช้ได้สิบปีนับแต่วันออกบัตร เว้นแต่บัตรที่ยังไม่หมดอายุในวันที่ผู้ถือบัตรมีอายุเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ให้ผู้ถือบัตรใช้บัตรนั้นต่อไปได้ตลอดชีวิต

กรณีผู้ถือบัตรพ้นจากสถานะการเป็นคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามระเบียบนี้ ให้บัตรนั้นหมดอายุในวันที่ผู้ถือบัตรพ้นจากสถานะดังกล่าว

ข้อ ๑๒ ผู้ถือบัตรผู้ใดพ้นจากสถานะการเป็นคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามระเบียบนี้ ให้ผู้นั้นหมดสิทธิใช้บัตรและต้องส่งบัตรคืนนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ณ สำนักทะเบียนแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติภายในสิบวันนับแต่วันที่พ้นสถานะ

ข้อ ๑๓ แบบ ขนาด ลักษณะของบัตร สี วัสดุตัวบัตร และวัสดุป้องกันการปลอมแปลงบัตร ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด

ข้อ ๑๔ ให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางเป็นผู้ออกบัตรตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๕ ผู้ถือบัตรหรือผู้มีส่วนได้เสียที่มีความประสงค์จะขอตรวจ คัด หรือคัดและรับรองรายการเกี่ยวกับบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน ได้ที่สำนักทะเบียนกลาง สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร สำนักทะเบียนจังหวัด หรือสำนักทะเบียนที่ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การตรวจ คัด หรือคัดและรับรองรายการเกี่ยวกับบัตรตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนตรวจหรือคัดสำเนารายการจากข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีอยู่ในฐานข้อมูลทะเบียนกลาง ตามแบบรับรองท้ายระเบียบนี้ หรือจะคัดสำเนาจากคำขอมีบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่จัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนกลางก็ได้

ข้อ ๑๖ เอกสารเกี่ยวกับบัตร เช่น คำขอมีบัตร ใบรับคำขอมีบัตร บัตรที่ได้รับหรือเรียกคืนจากผู้ถือบัตร เป็นต้น ให้นายทะเบียนเก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี จึงจะขออนุมัติทำลายได้

กรณีคำขอมีบัตรที่มีการจัดทำบันทึกการสอบสวน และหลักฐานเอกสารประกอบการพิจารณาจัดทำบัตร ให้เก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี เว้นแต่จะบันทึกภาพหรือสแกนเอกสารดังกล่าวไว้ในระบบคอมพิวเตอร์แล้วให้เก็บเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี จึงจะขออนุมัติทำลายได้

วิธีการขอทำลายเอกสารข้างต้น ให้นายทะเบียนสำรวจเอกสารเกี่ยวกับบัตรที่ครบกำหนดอายุการเก็บในแต่ละปี แล้วทำบัญชีเอกสารที่จะขอทำลายและรายชื่อบุคลากรจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน

ที่จะแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการทำลายเอกสารซึ่งจะต้องมีผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอหรือผู้ช่วยนายทะเบียนท้องถิ่นร่วมเป็นกรรมการด้วย เสนอนายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานครเพื่อพิจารณาอนุมัติ และเมื่อทำลายเอกสารจนไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้ก็เรียบร้อยแล้ว ให้คณะกรรมการทำลายเอกสารทำบันทึกลงชื่อร่วมกันรายงานนายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานครเพื่อทราบ

ข้อ ๑๗ บัตรที่ได้จัดทำขึ้นตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ และระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการสำรวจและจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ. ๒๕๔๘ ก่อนวันที่ระเบียบฉบับนี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าบัตรจะหมดอายุ หรือมีบัตรใหม่หรือเปลี่ยนบัตรตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๘ บรรดาประกาศสำนักทะเบียนกลางและหนังสือสั่งการแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีอยู่ก่อนวันที่ระเบียบฉบับนี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

ร้อยตำรวจโท อาทิตย์ บุญญะโสภิต

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

คำขอมีบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยหรือบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

เลขหมายคำขอ .....

สำนักทะเบียน .....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า ..... เลขประจำตัวประชาชน ..... อายุ ..... ปี
เกิดวันที่ ..... สัญชาติ ..... สถานภาพ ..... ศาสนา .....
หมู่โลหิต ..... อาชีพ ..... มารดาชื่อ ..... สัญชาติ .....
บิดาชื่อ ..... สัญชาติ ..... ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน/ทะเบียนประวัติ เลขที่ .....

ได้ยื่นคำขอทำบัตรประจำตัว คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย กลุ่ม .....
 บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน กลุ่ม .....

ขอมีบัตรในกรณี ขอมีบัตรเป็นครั้งแรก บัตรเดิมหมดอายุ
 บัตรเดิมสูญหาย หรือถูกทำลาย บัตรชำรุดในสาระสำคัญ หรือแก้ไขรายการผู้ถือบัตร

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ ..... ผู้ยื่นคำขอ
(.....)

(สำหรับเจ้าหน้าที่)

ลงชื่อ ..... ผู้รับคำขอ
(.....) และพิมพ์ลายนิ้วมือ

ลงชื่อ ..... ผู้ถ่ายรูป
(.....)

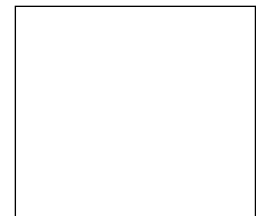
ลงชื่อ ..... ผู้พิมพ์บัตร
(.....)

นิ้วหัวแม่มือซ้าย

นิ้วหัวแม่มือขวา

<p>คำสั่งนายทะเบียน</p> <p>.....</p> <p>ลงชื่อ .....</p> <p>(.....)</p> <p>ตำแหน่ง .....</p>
--

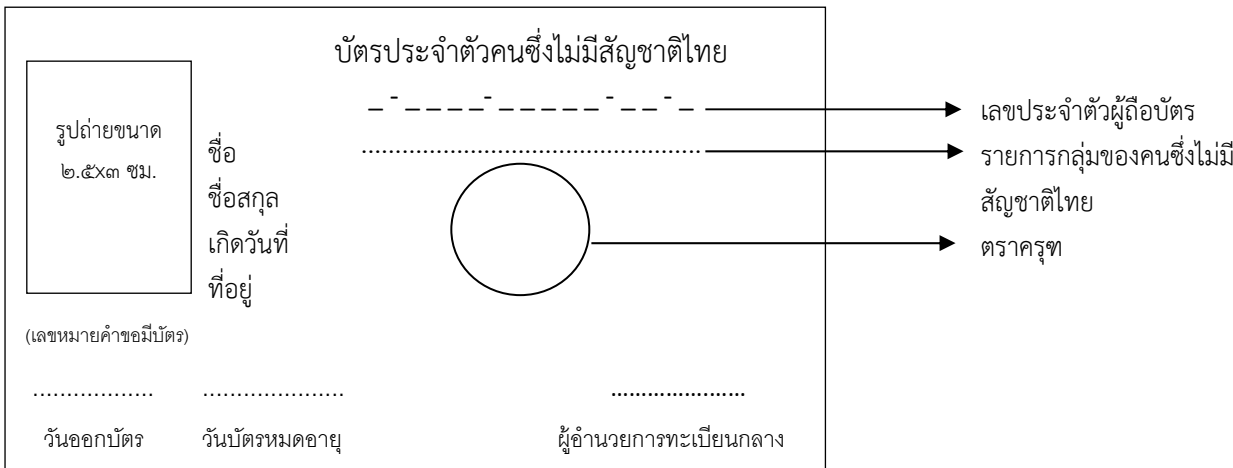
ภาพใบหน้าเดิม

ภาพใบหน้าตามคำขอนี้

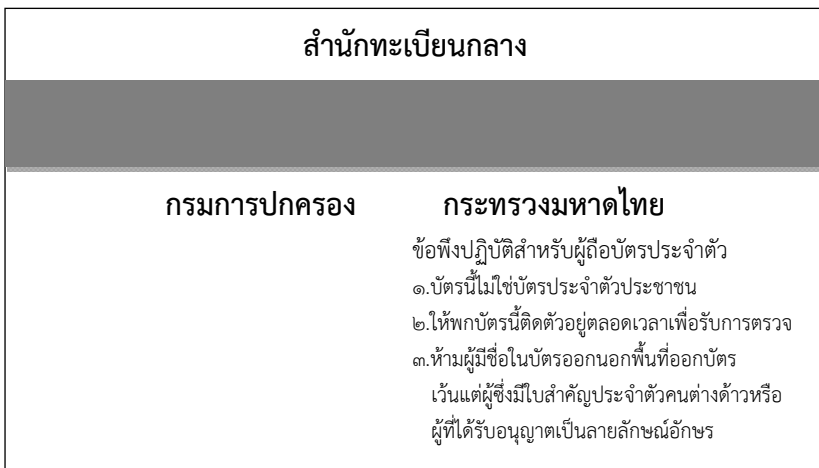

แบบบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย
ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๖๒
(บัตรที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์)

(ด้านหน้า - พื้นสีชมพู)

(ด้านหลัง - พื้นสีชมพู)

หมายเหตุ สีพื้นของบัตรทั้งสองด้านเป็นสีชมพู ขนาดกว้างประมาณ ๕.๔ เซนติเมตร ยาวประมาณ ๘.๖ เซนติเมตร

ด้วยหนังสือ
ที่ รง ๐๓๐๗/๗๓๕๑๑

กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี ดินแดง
กทม. ๑๐๔๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว กัมพูชา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สรุปผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการ
ค้ำมนุษย์ต่างด้าวแรงงาน (กนร.) ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๙
๒. สรุปผลการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการทำงานของบุคคลต่างด้าว ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙
เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙
๓. ขั้นตอนการจัดทะเบียนแรงงานต่างด้าว

ด้วยกระทรวงแรงงาน ขอเสนอเรื่อง การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว กัมพูชา
มาเพื่อคณะกรรมการรับทราบและพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการตามพระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี
(พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงแรงงานได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอ
คณะกรรมการด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กฎกระทรวงกำหนดระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการ
ส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ.๒๕๕๘ กำหนดให้นายจ้างเริ่มหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่ง
เข้ากองทุนฯ ในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป แต่เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ประกอบกับปัญหา
ในด้านต่างๆ ที่ประสบอยู่ เช่น ปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU)
หรือปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน จึงยังไม่สมควรที่จะหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนฯ ในช่วงเวลานี้

๑.๒ กระทรวงแรงงานได้เสนอแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว
และปัญหาส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องเนื่องจากปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย
ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการ

๒.๑ เพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของแรงงานต่างด้าวที่ต้องรับภาระค่าใช้จ่าย
เนื่องจากการถูกหักเงินค่าจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

๒.๒ เพื่อให้การจัดทำทะเบียนประวัติ และการอนุญาตทำงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๒.๓ เพื่อการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบ

๒.๔ เพื่อแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวและปัญหาส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องเนื่องจาก
ปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน การทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU)

สำนักงาน

๓. ความเร่งด่วน...

(นายจันทน์รงค์ ทรงเคารพ)
เลขาธิการแรงงานสัมพันธ์

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๓.๑ กฎกระทรวงกำหนดระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าว
กลับออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ.๒๕๕๘ กำหนดให้นายจ้างเริ่มหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนฯ
ในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงขยายระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างฯ ให้มีผลครอบคลุม
ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

๓.๒ ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับค้ำมนุษย์ด้านแรงงาน ปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย
ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU) เป็นปัญหาที่สำคัญซึ่งจะต้องแก้ไขโดยเร็ว

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ รับทราบเรื่องที่มีความสำคัญ ๔ เรื่อง ดังนี้

๔.๑.๑ แนวทางแก้ไขปัญหาการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยการปรับปรุงขั้นตอนการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว

๔.๑.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดเงื่อนไขการอนุญาตให้แรงงาน
ต่างด้าวเปลี่ยนไปทำงานกับนายจ้างรายใหม่

๔.๑.๓ แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาผู้ติดตามของแรงงานต่างด้าวและบุตรของ
แรงงานต่างด้าวที่เกิดในประเทศไทย

๔.๑.๔ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงาน
ระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๘ และคณะกรรมการร่างกฎหมาย

๔.๒ พิจารณาให้ความเห็นชอบ ๓ เรื่อง ดังนี้

๔.๒.๑ ขยายระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการ
ส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักรเป็นเวลา ๒ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ ถึงวันที่
๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ และให้เริ่มหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนฯ ในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑
เป็นต้นไป ทั้งนี้ การขยายระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนฯ จะต้องออกกฎกระทรวง
เพื่อกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

๔.๒.๒ จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงาน และส่งกลับแรงงานต่างด้าวตามแนวชายแดน

๔.๒.๓ จัดตั้งศูนย์ร่วมบริการช่วยเหลือแรงงานต่างด้าว

๕. ผลกระทบ

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๖.๑ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล

๖.๒ งบประมาณจากต้นสังกัดของแต่ละหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ

๖.๓ กองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

๗. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ คณะกรรมการนโยบายการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน
(กนร.) ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน อาทิ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข กองทัพบก กองทัพเรือ
กองทัพอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุม

สำเนาถูกต้อง

(นายจันทน์กร ทรงเจริญ)

ศ.นิคม...

ศ. นิคม จันทร์วิฑูร ชั้น ๕ อาคารกระทรวงแรงงาน โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธาน
 ที่ประชุมได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่
 ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เห็นชอบการจัดตั้งศูนย์แรับเข้าทำงานและส่งกลับแรงงานต่างด้าวตามแนวชายแดน และจัดตั้ง
 ศูนย์ร่วมบริการช่วยเหลือแรงงานต่างด้าว และมีมติรับทราบการขยายระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้าง
 เพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักรเป็นเวลา ๒ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน
 ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ และการแต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายการจัดการ
 ปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๗.๒ คณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้น
 ตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธาน
 ผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ
 กระทรวงสาธารณสุข รวมถึงผู้แทนองค์กรนายจ้าง ผู้แทนองค์กรลูกจ้าง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงแรงงานแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ได้ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙
 มีมติเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าว
 กลับออกไปนอกราชอาณาจักรออกไปอีก ๒ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๑
 (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๘. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๘.๑ พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑

๘.๒ กฎกระทรวงกำหนดระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าว
 กลับออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๘

๙. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงแรงงานขอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบ และพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๙.๑ รับทราบเรื่องที่มีความสำคัญ ๔ เรื่อง ดังนี้

๙.๑.๑ แนวทางแก้ไขปัญหาการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรี
 เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยให้แรงงานไปชำระค่าธรรมเนียมการตรวจสุขภาพ และประกันสุขภาพ
 ณ โรงพยาบาลที่กำหนด และนำใบเสร็จรับเงิน พร้อมใบนัดตรวจสุขภาพมาแสดงเพื่อจดทะเบียน ณ ศูนย์บริการ
 จดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) และขอความร่วมมือให้กระทรวงมหาดไทย
 โดยกรมการปกครอง และกรุงเทพมหานคร ดำเนินการจัดทำทะเบียนประวัติ และออกบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มี
 สัญชาติไทย (บัตรสีชมพู) กระทรวงแรงงานโดยกรมการจัดหางานจะพิจารณาอนุญาตทำงานไปพลางก่อน

ทั้งนี้ ให้แรงงานชำระค่าธรรมเนียมการตรวจสุขภาพ และประกันสุขภาพ ภายในวันที่
 ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของการจดทะเบียน หากพ้นกำหนดแรงงานจะไม่สามารถจดทะเบียน
 และขออนุญาตทำงานได้ จึงขอความร่วมมือกระทรวงสาธารณสุข รับชำระค่าตรวจสุขภาพ ประกันสุขภาพ ภายใน
 วันดังกล่าว และขอความร่วมมือให้กระทรวงมหาดไทยโดยกรมการปกครอง และกรุงเทพมหานคร รับเรื่องในวัน
 สุดท้ายไว้ทั้งหมด เพื่อออกบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (บัตรสีชมพู) และให้กระทรวงแรงงานโดยกรมการ
 จัดหางานอนุญาตทำงานจนครบทุกรายที่รับเรื่องไว้ ที่ผ่านมาใช้เวลาประมาณ ๑๕ วัน ต่อมาเมื่อทราบผลการตรวจ
 สุขภาพ ขอให้โรงพยาบาลที่รับตรวจสุขภาพแจ้งผลการตรวจไปยังสำนักงานจัดหางานจังหวัด หรือสำนักจัดหางาน
 กรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ - ๑๐ โดยแยกผลการตรวจสุขภาพ (ใบรับรองแพทย์) ของแรงงานต่างด้าวที่เป็นโรคต้องห้าม
 สำเนาถูกต้อง:

(นายจำนงค์ ทรงเงารพ)

นักวิชาการแรงงานชำนาญการ

ออกจาก...

ออกจากผลตรวจสุขภาพของแรงงานที่ปกติ เพื่อความสะดวกในการยกเลิกบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (บัตรสีชมพู) และใบอนุญาตทำงาน

๙.๑.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดเงื่อนไขการอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวเปลี่ยนไปทำงานกับนายจ้างรายใหม่

๙.๑.๓ แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาผู้ติดตามของแรงงานต่างด้าวและบุตรของแรงงานต่างด้าวที่เกิดในประเทศไทย

๙.๑.๔ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๘ และคณะกรรมการร่างกฎหมาย

๙.๒ พิจารณาให้ความเห็นชอบ ๓ เรื่อง ดังนี้

๙.๒.๑ ขยายระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักรเป็นเวลา ๒ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ และให้เริ่มหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนฯ ในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ทั้งนี้ ให้กระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงเพื่อรองรับการขยายระยะเวลาการหักเงินค่าจ้างจากลูกจ้างเพื่อนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

๙.๒.๒ จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงาน และส่งกลับแรงงานต่างด้าวตามแนวชายแดน

(๑) ภารกิจของศูนย์ฯ

(๑.๑) อบรม ให้ความรู้ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะในเรื่องสัญญาจ้างเพื่อเป็นข้อมูลการทำงาน และการใช้ชีวิตในประเทศไทย รวมถึงการใช้ชีวิตในประเทศของตนเมื่อทำงานครบสัญญาจ้าง

(๑.๒) ตรวจสอบ คัดกรอง แรงงานต่างด้าวว่ามีนายจ้างจริงตรงตามสัญญาจ้าง ไม่ได้ถูกชักจูง หรือถูกหลอกลวง และมีความพร้อมที่จะทำงาน ก่อนอนุญาตให้เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศ

(๑.๓) เป็นจุดพักรอแรงงานต่างด้าวเดินทางกลับประเทศกรณีแรงงานเดินทางกลับปกติ ซึ่งแยกจากกรณีที่ถูกดำเนินคดี หรือถูกส่งตัวกลับ ซึ่งเป็นภารกิจของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

(๑.๔) อื่นๆ ตามที่อธิบดีกรมการจัดหางานกำหนด

(๒) การจัดตั้งศูนย์ฯ

ให้อธิบดีกรมการจัดหางาน จัดตั้งศูนย์ฯ บริเวณชายแดนฝั่งไทยด้านเมียนมา ลาว และกัมพูชา ณ สถานที่ที่เหมาะสมเพื่อปฏิบัติภารกิจดังกล่าว โดยให้ใช้งบประมาณจากกองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร สำหรับในขั้นต้นให้จัดตั้งศูนย์ฯ ในจังหวัดตาก จังหวัดหนองคาย และจังหวัดสระแก้ว

(๓) องค์ประกอบ

ให้มีผู้ปฏิบัติงานภายในศูนย์ฯ จำนวนทั้งสิ้น ๒๕ คน ประกอบด้วย

(๓.๑) จัดหางานจังหวัดปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าศูนย์ฯ

(๓.๒) ข้าราชการซึ่งจัดหางานจังหวัดมอบหมายเป็นรองหัวหน้าศูนย์ฯ

(๓.๓) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานภายในศูนย์ฯ จำนวน ๒๓ คน แบ่งเป็น

(๓.๓.๑) ฝึกอบรม จำนวน ๗ คน

(๓.๓.๒) บันทึก/จัดทำข้อมูล จำนวน ๑๐ คน

(๓.๓.๓) ตรวจสอบเอกสาร จำนวน ๓ คน

(๓.๓.๔) จัดการงานทั่วไป ๑ คน

(๓.๓.๕) แม่บ้านทำความสะอาด ๒ คน

สำเนาถูกต้อง

(นายจ่านงค์ ทรงเคารพ)

นักวิชาการแรงงานชำนาญการ

ทั้งนี้...

ทั้งนี้ ให้กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางานสามารถปรับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม และให้จ้างเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานภายในศูนย์เพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

๙.๒.๓ จัดตั้งศูนย์ร่วมบริการช่วยเหลือแรงงานต่างด้าว

(๑) ภารกิจของศูนย์ฯ

ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ปรีกษา รับทราบปัญหา โดยเฉพาะปัญหาด้านแรงงาน สำหรับปัญหาอื่นๆ อาจประสานหน่วยงานเพื่อเข้ามาให้ความช่วยเหลือ หรือส่งต่อให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องพิจารณาให้ความช่วยเหลือต่อไป

(๒) การจัดตั้งศูนย์ฯ

ให้อธิบดีกรมการจัดหางาน จัดตั้งศูนย์ฯ ในจังหวัดต่างๆ ที่เห็นว่าเหมาะสม โดยให้ใช้งบประมาณจากกองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

(๓) องค์ประกอบ

หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน องค์การพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคประชาสังคมที่ทำงานเกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้จัดหางานจังหวัดปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าศูนย์ ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือ ควบคุม กำกับดูแลความเรียบร้อยของศูนย์ฯ และให้จ้างเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบและพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ศิริชัย ดิษฐกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

กรมการจัดหางาน
สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๑๗๓๐

สำเนาถูกต้อง

(นายจ ทรงเคารพ)
นักวิชาการแรงงานชำนาญการ

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

-ร่าง-

บันทึกความเข้าใจ

ระหว่าง

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

กับ

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

เพื่อความร่วมมือด้านแรงงาน

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกระทรวงแรงงาน และรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา โดยกระทรวงแรงงานและฝึกออาชีพ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกรวมกันว่า “คู่ภาคี” และเรียกแต่ละหน่วยงานว่า “ภาคี”)

- ยอมรับในหลักการของความเท่าเทียมและผลประโยชน์ร่วมกัน
- บรรณาที่จะเพิ่มพูนความสัมพันธ์ระหว่างคู่ภาคี และประโยชน์ของคู่ภาคีในการสร้างความเข้มแข็งของความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมถึงสนับสนุนและพัฒนาความร่วมมือระหว่างคู่ภาคีในด้านแรงงาน
- มุ่งมั่นร่วมกันในการส่งเสริมนโยบาย และการปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี เพื่อปรับปรุงศักยภาพและความสามารถของทั้งสองประเทศ เพื่อเพิ่มพูนทักษะฝีมือแรงงาน การประกันสังคม และเพิ่มความโปร่งใสและประสิทธิภาพของกระบวนการจัดส่งและรับแรงงานระหว่างสองประเทศ
- ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

มาตรา 1

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ จะใช้แทนบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาว่าด้วยความร่วมมือด้านการจ้างแรงงาน พ.ศ. 2546

มาตรา 2

เพื่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่าบันทึกความเข้าใจฯ) หน่วยงานที่มีอำนาจในการดำเนินการ ได้แก่

- ก) กระทรวงแรงงาน ในนามของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
- ข) กระทรวงแรงงานและฝึกออาชีพ ในนามของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

มาตรา 3

คู่ภาคีจะทำงานร่วมกันเพื่อสนับสนุนความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสองประเทศในด้านแรงงาน ดังนี้

ก) แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับระบบ โครงการ การศึกษา ความเชี่ยวชาญ งานวิจัย การศึกษา และข้อมูลในด้านต่างๆ รวมถึง (แต่ไม่จำกัดเฉพาะ) การเปรียบเทียบกฎหมายแรงงานและกฎหมาย เกี่ยวกับการจ้างงาน และการบริหาร (เช่น การเจรจาต่อรองร่วม การร้องทุกข์และการบังคับใช้กฎหมาย การแก้ปัญหาข้อพิพาทแรงงาน การประกันสังคมและการคุ้มครองแรงงาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ เสรีภาพในการรวมตัว ความปลอดภัยและอาชีวอนามัย การทำงานในเรือเดินทะเล การประกันการว่างงาน และการบริหารจัดการแรงงานต่างชาติ) และการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน;

ข) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และผู้เชี่ยวชาญ;

ค) แลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลเพื่อป้องกันการจ้างงานผิดกฎหมายและการค้ามนุษย์เพื่อการจ้างงาน

ง) แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเกี่ยวกับตลาดแรงงาน กฎหมาย และโอกาสในการมีงานทำในสาขาการจ้างงานและตำแหน่งงาน ตามที่คู่ภาคีได้ตกลงยอมรับร่วมกัน

จ) ความร่วมมืออื่นๆ ด้านแรงงานตามที่คู่ภาคีเห็นพ้องต้องกัน

มาตรา 4

คู่ภาคีจะร่วมมือกันเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน แลกเปลี่ยนความรู้และวิชาการ เพื่อยกระดับทักษะฝีมือของกำลังคน และเพิ่มผลิตภาพแรงงาน

มาตรา 5

กิจกรรมต่างๆ ภายใต้มาตรา 3 และมาตรา 4 อาจดำเนินการโดยผ่านวิธีการต่างๆ เช่น การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี ข้อมูล คู่มือและผู้เชี่ยวชาญ โครงการร่วม การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการเจรจาหารือ เป็นต้น โดยการจัดการจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคู่ภาคี โดยขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ของประเทศ ทรัพยากรที่ได้รับการจัดสรร และเป็นการพิจารณาเป็นรายกรณีไป

คู่ภาคีอาจเห็นพ้องต้องกันในการจัดทำความตกลงด้านอื่นๆ เป็นการเฉพาะ จากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายใต้มาตรา 3 และมาตรา 4

มาตรา 6

คู่ภาคีจะพยายามที่จะเพิ่มพูนความโปร่งใสและประสิทธิภาพในกระบวนการจัดส่งและรับคนงานจากประเทศหนึ่งที่มีความประสงค์จะไปทำงานอย่างถูกกฎหมายในอีกประเทศหนึ่ง

ในการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้ คู่ภาคีตกลงกันว่าจะจัดทำ “ข้อตกลงด้านการจ้างแรงงาน” เพื่อกำหนดรายละเอียดของกระบวนการรับและส่งคนงาน

คนงานที่ได้รับการจ้างงานภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ จะได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นทางการเป็นธรรมในสถานที่ทำงาน ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายของประเทศผู้รับ

มาตรา 7

เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจและข้อตกลงด้านการจ้างแรงงานตามมาตรา 6 หน่วยงานที่มีอำนาจของคู่ภาคีอาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ไปประจำในประเทศภาคีเพื่อเป็นผู้ประสานงานของแต่ละฝ่าย

เจ้าหน้าที่ดังกล่าว โดยผ่านการหารือของคู่ภาคี อาจศึกษาวิจัย ช่วยเหลือ ประสานงาน กำกับดูแล และให้คำปรึกษา เกี่ยวกับกระบวนการจัดส่งและรับแรงงาน ผ่านการตกลงและความร่วมมือกับกระทรวงหลักที่เกี่ยวข้อง และหุ้นส่วนทางสังคมตามที่คู่ภาคีเห็นพ้องต้องกัน โดยคู่ภาคีจะอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติภารกิจให้กับเจ้าหน้าที่นั้น

มาตรา 8

- ก) คู่ภาคีจะร่วมกันจัดทำแผนการปฏิบัติงานตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้
- ข) หน่วยงานที่มีอำนาจของคู่ภาคีจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโสทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานหลัก เพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสารระหว่างคู่ภาคีตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้
- ค) หน่วยงานที่มีอำนาจของคู่ภาคีจะจัดการประชุมเพื่อติดตามการปฏิบัติตามบันทึกความเข้าใจ โดยจัดเป็นระยะตามที่เหมาะสมสำหรับการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส และจัดการประชุมปีละหนึ่งครั้งสำหรับการประชุมระดับรัฐมนตรีโดยหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ โดยมีกระทรวงหลักที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุมด้วย
- ง) ภาคีแต่ละฝ่ายจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าที่พัก ค่าใช้จ่ายอื่น ของคณะผู้แทนและบุคคล อันเป็นผลจากการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจ รวมไปถึงการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส ภาคีที่เป็นเจ้าภาพจะอำนวยความสะดวกในเรื่องของพาหนะในประเทศสำหรับการเยือนของคณะผู้แทนตามที่ได้รับคำร้องขอ รวมไปถึงค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการและค่าใช้จ่ายในการจัดการประชุม ตามบันทึกความเข้าใจฯ

มาตรา 9

ข้อแตกต่างที่เกิดขึ้นจากการตีความหรือการปฏิบัติตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้และข้อตกลงที่เกี่ยวข้อง ให้แก้ไขโดยการหารือ และ/หรือ การเจรจาระหว่างคู่ภาคีอย่างฉันทมิตร

มาตรา 10

- ก) บันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ ณ วันที่ได้ลงนามโดยคู่ภาคี
- ข) บันทึกความเข้าใจฉบับนี้มีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลาห้า (5) ปี และสามารถจัดทำใหม่ได้โดยความยินยอมของคู่ภาคี อย่างไรก็ตาม บันทึกความเข้าใจอาจถูกระงับชั่วคราวหรือยกเลิกได้โดยภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หากมีเหตุผลอันสมควร โดยการยกเลิกจะมีผลหกสิบ (60) วันภายหลังจากมีหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง
- ค) บันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะยังคงมีผลบังคับใช้ระหว่างที่อยู่ในกระบวนการจัดทำฉบับใหม่หรือจนกระทั่งภาคีฝ่ายหนึ่งร้องขอให้มีการยกเลิก

ง) การแก้ไขปรับปรุงบันทึกความเข้าใจฉบับนี้สามารถทำได้โดยความยินยอมของคู่ภาคีผ่านช่องทางทางการทูต

จ) การยกเลิกบันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อความถูกต้องและระยะเวลาของแผนปฏิบัติการ โครงการ โปรแกรมต่างๆ จนกว่าโครงการหรือโปรแกรมเหล่านั้นจะดำเนินการเสร็จสิ้น

ฉ) การบังคับใช้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ จะไม่ส่งผลกระทบต่อความถูกต้องและระยะเวลาของสัญญาจ้างใดๆ ภายใต้บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาว่าด้วยความร่วมมือด้านการจ้างแรงงาน พ.ศ. 2546 จนกว่าสัญญานั้นจะสิ้นสุด

เพื่อเป็นสักขีพยานในการนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายซึ่งได้รับการมอบอำนาจอย่างถูกต้องจากรัฐบาลของตนได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ได้เป็นสำคัญ

ทำเป็นต้นฉบับสองฉบับ ณ ..... เมื่อวันที่ ..... เดือน.....
ในภาษาอังกฤษ

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

บันทึกความเข้าใจ

ระหว่าง

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

กับ

รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ว่าด้วยความร่วมมือด้านแรงงาน

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกระทรวงแรงงาน และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยกระทรวงแรงงาน ตรวจคนเข้าเมือง และประชากร (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกรวมกันว่า “คู่ภาคี” และเรียกแต่ละหน่วยงานว่า “ภาคี”)

- ยอมรับในหลักการของความเท่าเทียมและผลประโยชน์ร่วมกัน
- ประารถนาที่จะเพิ่มพูนความสัมพันธ์ระหว่างคู่ภาคี และประโยชน์ของคู่ภาคีในการสร้างความเข้มแข็งของความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมถึงสนับสนุนและพัฒนาความร่วมมือระหว่างคู่ภาคีในด้านแรงงาน
- มุ่งมั่นร่วมกันในการส่งเสริมนโยบาย และการปฏิบัติด้านแรงงานที่ดี เพื่อปรับปรุงศักยภาพและความสามารถของทั้งสองประเทศ เพิ่มพูนทักษะฝีมือแรงงาน การประกันสังคม และเพิ่มความโปร่งใสและประสิทธิภาพของกระบวนการจัดส่งและรับแรงงานระหว่างสองประเทศ
- ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ ๑

เพื่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่าบันทึกความเข้าใจฯ) หน่วยงานที่มีอำนาจในการดำเนินการ ได้แก่

- กระทรวงแรงงาน ในนามของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
- กระทรวงแรงงาน ตรวจคนเข้าเมือง และประชากร ในนามของรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ข้อ ๒

คู่ภาคีจะทำงานร่วมกันเพื่อสนับสนุนความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสองประเทศในด้านแรงงาน ดังนี้

- ก) แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับระบบ โครงการ การศึกษา ความเชี่ยวชาญ งานวิจัย และข้อมูลในด้านต่าง ๆ รวมถึง (แต่ไม่จำกัดเฉพาะ) การเปรียบเทียบกฎหมายด้านแรงงานและการจ้างงาน และการบริหาร (เช่น การเจรจาต่อรองร่วม การร้องทุกข์และการบังคับใช้กฎหมาย การระงับข้อพิพาทแรงงาน การประกันสังคมและการคุ้มครองแรงงาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ เสรีภาพในการรวมตัว ความปลอดภัยและอาชีวอนามัย การทำงานในเรือเดินทะเล การประกันการว่างงาน และการบริหารจัดการแรงงานต่างชาติ) และการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน;
- ข) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และผู้เชี่ยวชาญ
- ค) แลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลเพื่อป้องกันการจ้างงานผิดกฎหมายและการค้ามนุษย์เพื่อการจ้างงาน
- ง) ความร่วมมืออื่น ๆ ด้านแรงงานตามที่คุณภาคีเห็นพ้องต้องกัน

ข้อ ๓

คู่ภาคีจะร่วมมือกันเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน เพื่อยกระดับทักษะฝีมือของกำลังคน และเพิ่มผลิตภาพแรงงาน

ข้อ ๔

กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้ข้อ ๒ และข้อ ๓ อาจดำเนินการโดยผ่านวิธีการต่าง ๆ เช่น การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี ข้อมูล คู่มือและผู้เชี่ยวชาญ โครงการร่วม การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการเจรจาหารือ เป็นต้น โดยการจัดการจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคู่ภาคี โดยขึ้นอยู่กับทรัพยากรที่ได้รับการจัดสรร และเป็นการพิจารณาเป็นรายกรณีไป

ข้อ ๕

คู่ภาคีจะพยายามที่จะเพิ่มพูนความโปร่งใสและประสิทธิภาพในกระบวนการจัดส่งและรับคนงานจากประเทศหนึ่งที่มีความประสงค์จะไปทำงานอย่างถูกกฎหมายในอีกประเทศหนึ่ง

ในการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ คู่ภาคีตกลงกันว่าจะจัดทำ “บันทึกข้อตกลงว่าด้วยการจ้างแรงงาน” เพื่อกำหนดรายละเอียดของกระบวนการรับและส่งคนงาน

คนงานที่ได้รับการจ้างงานภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ จะได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมในสถานที่ทำงาน ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายของประเทศผู้รับ

ข้อ ๖

เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฯ และบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการจ้างแรงงานตามข้อ ๕ หน่วยงานที่มีอำนาจของคู่ภาคีอาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ไปประจำในประเทศภาคีเพื่อเป็นผู้ประสานงานของแต่ละฝ่าย

เจ้าหน้าที่ดังกล่าว โดยผ่านการหารือของคู่ภาคี อาจศึกษาวิจัย ช่วยเหลือ ประสานงาน กำกับดูแล และให้คำปรึกษา เกี่ยวกับกระบวนการจัดส่งและรับแรงงาน โดยคู่ภาคีจะอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติภารกิจให้กับเจ้าหน้าที่นั้น

ข้อ ๗

- ก) คู่ภาคีจะร่วมกันจัดทำแผนการปฏิบัติงานตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้
- ข) หน่วยงานที่มีอำนาจของคู่ภาคีจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโสทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานหลักเพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสารระหว่างคู่ภาคีตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้
- ค) หน่วยงานที่มีอำนาจของคู่ภาคีจะจัดการประชุมเพื่อติดตามการปฏิบัติตามบันทึกความเข้าใจ โดยจัดเป็นระยะตามที่เหมาะสมสำหรับการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส และจัดการประชุมหนึ่งครั้งในระยะเวลาสองปีสำหรับการประชุมระดับรัฐมนตรี โดยหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ
- ง) ภาคีแต่ละฝ่ายจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าที่พัก ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของคณะผู้แทนและบุคคล อันเป็นผลจากการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฯ รวมไปถึงการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส ภาคีที่เป็นเจ้าภาพจะอำนวยความสะดวกในเรื่องของพาหนะในประเทศสำหรับการเยือนของคณะผู้แทน รวมไปถึง ค่าใช้จ่ายในการเดินทางในประเทศและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการประชุมตามบันทึกความเข้าใจฯ

ข้อ ๘

ข้อแตกต่างหรือข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากการตีความหรือการปฏิบัติตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้และบันทึกข้อตกลงที่เกี่ยวข้อง ให้แก้ไขโดยการหารือ และ/หรือ การเจรจาระหว่างคู่ภาคีอย่างฉันทมิตร

ข้อ ๙

- ก) บันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ ณ วันที่ได้ลงนามโดยคู่ภาคี
- ข) บันทึกความเข้าใจฉบับนี้มีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลา ๕ (ห้า) ปี และสามารถจัดทำใหม่ได้โดยความยินยอมของคู่ภาคี อย่างไรก็ตาม บันทึกความเข้าใจอาจถูกระงับชั่วคราวหรือยกเลิกได้โดยภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หากมีเหตุผลอันสมควร โดยการยกเลิกจะมีผลหกสิบวันภายหลังจากมีหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง

ค) บันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะยังคงมีผลบังคับใช้ระหว่างที่อยู่ในกระบวนการจัดทำฉบับใหม่ หรือจนกระทั่งภาคีฝ่ายหนึ่งร้องขอให้มีการยกเลิก

ง) การแก้ไขปรับปรุงบันทึกความเข้าใจฉบับนี้สามารถทำได้โดยความยินยอมของคู่ภาคีผ่านช่องทางการทูต

จ) การยกเลิกบันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการและระยะเวลาของแผนปฏิบัติการ โครงการ โปรแกรมต่างๆ จนกว่าโครงการหรือโปรแกรมเหล่านั้นจะดำเนินการเสร็จสิ้น

ข้อ ๑๐

เมื่อบันทึกความเข้าใจฉบับนี้มีผลบังคับใช้ ให้บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาว่าด้วยความร่วมมือด้านการจ้างแรงงาน ค.ศ. ๒๐๐๓ เป็นอันสิ้นสุดลง โดยการมีผลบังคับใช้ของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ จะไม่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการและระยะเวลาของสัญญาจ้างงานภายใต้บันทึกความเข้าใจฯ ค.ศ. ๒๐๐๓ จนกว่าสัญญานั้นสิ้นสุดสมบูรณ์

เพื่อเป็นสักขีพยานในการนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายซึ่งได้รับการมอบอำนาจอย่างถูกต้องจากรัฐบาลของตนได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้เป็นสำคัญ

ทำเป็นต้นฉบับสองฉบับ ณ ..... เมื่อวันที่ ..... เดือน .....
ในภาษาอังกฤษ

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพ

เมียนมา

บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านแรงงาน
ระหว่าง
รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
และ
รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกระทรวงแรงงาน และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกรวมกันว่า "คู่ภาคี" และเรียกแต่ละฝ่ายว่า "ภาคี")

ด้วยมิตรภาพและความร่วมมือระหว่างราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อผลประโยชน์ของแต่ละประเทศ บนพื้นฐานแห่งหลักการเสมอภาค ต่างฝ่ายต่างมีผลประโยชน์และเคารพเอกราชอธิปไตยของกันและกัน

ปรารถนาที่จะเพิ่มพูนความสัมพันธ์อันโดดเด่นระหว่างคู่ภาคีและประโยชน์ของคู่ภาคีในการสร้างความเข้มแข็งในความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมถึงการสนับสนุนและการพัฒนาความร่วมมือระหว่างคู่ภาคีในด้านแรงงาน

บนพื้นฐานแห่งการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวว่าด้วยความร่วมมือด้านการจ้างแรงงาน ที่ได้ลงนามร่วมกัน เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2545

เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านแรงงานระหว่างคู่ภาคีให้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการแรงงานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มพูนการปกป้องสิทธิ และผลประโยชน์ของแรงงานให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบของแต่ละประเทศ

คู่ภาคีได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1
วัตถุประสงค์

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับความร่วมมือด้านแรงงาน ได้แก่ การพัฒนาฝีมือแรงงาน การจ้างงาน การคุ้มครองแรงงาน การประกันสังคม การป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ความร่วมมือด้านวิชาการ และความร่วมมือด้านอื่นๆ

ข้อ 2
หน่วยงานผู้มีอำนาจ

เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ หน่วยงานที่มีอำนาจในการดำเนินการ
ได้แก่

- 1) กระทรวงแรงงาน ในนามของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
- 2) กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ในนามของรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ข้อ 3
ความร่วมมือทางวิชาการ

คู่ภาคีต้องทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดเพื่อสนับสนุนความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสองประเทศ
ในด้านแรงงาน ดังนี้

1) แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับระบบ โครงการ การศึกษา งานวิจัย ความเชี่ยวชาญ และข้อมูล
ในด้านต่างๆ รวมถึง (แต่ไม่จำกัดเฉพาะ) กฎหมายการจ้างงานและแรงงานและการบริหาร (เช่น
การร่วมเจรจาต่อรอง การร้องทุกข์และการบังคับใช้กฎหมาย การแก้ปัญหาข้อพิพาทแรงงาน การประกันสังคม
และการคุ้มครองแรงงาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ เสรีภาพในการรวมตัวตามกฎหมาย ความปลอดภัยและ
อาชีวอนามัย การทำงานในเรือเดินทะเล การประกันการว่างงาน และการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว) และ
การเพิ่มผลิตภาพแรงงาน

- 2) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และผู้เชี่ยวชาญ
- 3) แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อป้องกันการจ้างงานผิดกฎหมายและการค้ามนุษย์เพื่อการจ้างงาน
- 4) ความร่วมมืออื่นๆ ด้านแรงงาน ตามที่เห็นพ้องต้องกันโดยคู่ภาคี

ข้อ 4
ความร่วมมือด้านการพัฒนาฝีมือแรงงาน

คู่ภาคีร่วมมือกันเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนา
ฝีมือแรงงาน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้บริหารด้านการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน ครูฝึก และเจ้าหน้าที่
ด้านการพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อยกระดับทักษะฝีมือแรงงานและเพิ่มผลิตภาพแรงงาน

ข้อ 5
ความร่วมมือด้านการจ้างงาน

คู่ภาคีส่งเสริมให้มีการจ้างงานซึ่งกันและกันบนพื้นฐานความต้องการแรงงานในการพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมของประเทศคู่ภาคี ให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศคู่ภาคี สำหรับ
รายละเอียดของความร่วมมือด้านการจ้างงานภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ ต้องกำหนดไว้ใน "ข้อตกลง
ด้านการจ้างแรงงาน" ระหว่างคู่ภาคีต่อไป

ข้อ 6

ความร่วมมือด้านการคุ้มครองแรงงาน

คู่ภาคีส่งเสริมให้มีการคุ้มครองแรงงานของประเทศคู่ภาคี ภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ แรงงาน จะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งนี้ เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของประเทศ ผู้รับ

ข้อ 7

ความร่วมมือด้านการประกันสังคม

คู่ภาคีร่วมมือกันในการพัฒนางานด้านการประกันสังคม การแลกเปลี่ยนด้านวิชาการ ข้อมูลข่าวสาร และสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้บริหารของประเทศคู่ภาคีด้านการประกันสังคม รวมถึงการผลักดันให้แรงงาน ที่เข้าไปทำงานในประเทศคู่ภาคีเข้าสู่ระบบประกันสังคมและได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายของประเทศ ผู้รับ

ข้อ 8

การประสานงาน

เพื่อให้การดำเนินงานตามบันทึกความเข้าใจ มีประสิทธิภาพและถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย คู่ภาคีต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นผู้ประสานงานแต่ละฝ่าย เพื่อหารือ ศึกษาวิจัย ช่วยเหลือ ประสานงาน กำกับดูแล และให้คำปรึกษา เกี่ยวกับกระบวนการจัดส่งและรับแรงงาน โดยคู่ภาคีจะอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติภารกิจให้กับเจ้าหน้าที่ดังกล่าว

ข้อ 9

การดำเนินงาน

- 1) คู่ภาคีร่วมกันจัดทำแผนการปฏิบัติงานตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้
- 2) แต่ละหน่วยงานที่มีอำนาจของคู่ภาคีจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโสทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานหลัก ในการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสารระหว่างคู่ภาคี ตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้
- 3) คู่ภาคีดำเนินการจัดประชุมเพื่อติดตามการปฏิบัติตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ เป็นระยะ ตามความเหมาะสมสำหรับการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสจัดปีละหนึ่งครั้ง และการประชุมระดับรัฐมนตรี จัดการประชุมสองปีต่อครั้ง โดยหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ

ข้อ 10

การระงับข้อขัดแย้ง

ข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการตีความหรือการปฏิบัติตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ และข้อตกลง ที่เกี่ยวข้อง ให้ระงับอย่างฉันทมิตร โดยผ่านการหารือ และ/หรือ การเจรจาระหว่างคู่ภาคีบนพื้นฐานหลักการ เสมอภาค และผลประโยชน์ร่วมกัน

ข้อ 11
การแก้ไข

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ อาจจะถูกแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโดยความเห็นชอบร่วมกันของคู่ภาคี เป็นลายลักษณ์อักษร โดยผ่านช่องทางการทูต และจะมีผลบังคับใช้ในวันที่คู่ภาคีเห็นชอบร่วมกัน

ข้อ 12
การมีผลบังคับใช้และการสิ้นสุด

- 1) บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ มีผลบังคับใช้ ณ วันที่ได้ลงนามโดยคู่ภาคี
- 2) บันทึกความเข้าใจฉบับนี้มีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลาห้า (5) ปี ในกรณีที่ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่แจ้งการแก้ไขเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ต่ออายุของบันทึกความเข้าใจไปอีกทุกสอง (2) ปี
- 3) ในกรณีที่คู่ภาคีประสงค์จะยกเลิกบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ก่อนกำหนด จะต้องแจ้งให้ภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง ทราบก่อนล่วงหน้าหกสิบ (60) วัน เป็นลายลักษณ์อักษร โดยผ่านช่องทางการทูต
- 4) บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ ใช้แทนบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและ รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวว่าด้วยความร่วมมือด้านการจ้างแรงงาน ฉบับวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2545 สัญญาเกี่ยวกับการจ้างงานที่ได้มีการลงนามร่วมกันภายใต้บันทึกความเข้าใจ ฉบับปี พ.ศ. 2545 ยังสามารถใช้ได้จนครบกำหนด ยกเว้นในกรณีที่คู่ภาคีตกลงกันเป็นอย่างอื่น
- 5) กรณีที่บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ถูกยกเลิก สัญญาเกี่ยวกับการจ้างงานที่ได้ลงนามภายใต้บันทึก ความเข้าใจฉบับนี้ยังสามารถใช้ได้จนครบกำหนด ยกเว้นในกรณีที่คู่ภาคีตกลงกันเป็นอย่างอื่น
- 6) การยกเลิกบันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อการค้าแรงงานและระยะเวลาของ แผนปฏิบัติการ โครงการ แผนงานต่างๆ ที่ดำเนินการภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ จนกว่าแผนปฏิบัติการ โครงการและแผนงานเหล่านั้นจะดำเนินการเสร็จสิ้น

เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันของคู่ภาคี ได้มีเอกสารแนบท้ายบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ เพื่อเทียบถ้อยคำ ที่ใช้ในบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้

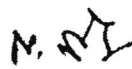
เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายซึ่งได้รับการมอบอำนาจอย่างถูกต้องจากรัฐบาลของตน ได้ลงนาม ในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้

ทำ ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 เป็นคู่ฉบับ เป็นภาษาไทยและภาษาลาว ทั้งสองภาษามีคุณค่าเท่าเทียมกัน

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

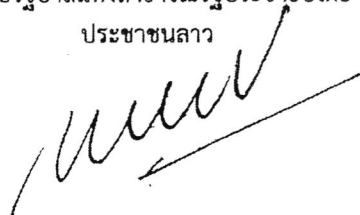
สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว

พลเอก

(ศิริชัย ดิษฐกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

(คำแหง ไชสมแพง)

รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

เอกสารแนบท้ายบันทึกความเข้าใจ

การเทียบถ้อยคำที่ใช้ในบันทึกความเข้าใจ

ข้อ	ภาษาไทย	ภาษาลาว
1	หน่วยงานที่มีอำนาจ	องค์กรที่ถูกรับมอบสิทธิ์
2	หน่วยงาน	องค์กร
3	เจ้าหน้าที่	พนักงาน
4	การดำเนินงาน	การจัดตั้งปฏิบัติ
5	ฉันทมิตร	มิตรภาพ
6	การปรับแก้	การตัดแก้
7	ความเห็นชอบ	การเห็นดี
8	เห็นชอบร่วมกัน	เป็นเอกภาพ
9	การระงับข้อขัดแย้ง	การแก้ไขข้อขัดแย้ง
10	พยาน	หลักฐาน
11	ความร่วมมือ	การร่วมมือ

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

-ร่าง-

ข้อตกลงด้านการจ้างแรงงาน

ระหว่าง

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

กับ

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

ตามมาตรา 6 ของบันทึกความเข้าใจเพื่อความร่วมมือด้านแรงงานระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ปี พ.ศ. 2558 รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกระทรวงแรงงาน และรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา โดยกระทรวงแรงงานและฝักอาชีพ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกรวมกันว่า “คู่ภาคี” และเรียกแต่ละฝ่ายว่า “ภาคี”)

ได้บรรลุข้อตกลงร่วมกัน ดังนี้

มาตรา 1

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของข้อตกลงด้านการจ้างแรงงาน (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ข้อตกลง”) เพื่อพัฒนาและขยายความร่วมมือระหว่างคู่ภาคีและจัดทำกรอบการดำเนินการเพื่ออำนวยความสะดวกในการจ้างแรงงานในเขตอาณาของคู่ภาคีให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส อยู่บนพื้นฐานของสิทธิ และจัดการค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการนี้ คู่ภาคีจะดำเนินมาตรการเพื่อให้มั่นใจว่า

- มีการดำเนินการตามกระบวนการที่เหมาะสมสำหรับการจ้างแรงงาน
- มีกระบวนการส่งกลับคนงานที่ครบกำหนดระยะเวลาตามเงื่อนไขตามสัญญาจ้างงานกลับประเทศต้นทางอย่างมีประสิทธิภาพ
- คนงานได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายตามที่ระบุไว้ในสัญญาจ้างงาน และกฎหมายของประเทศภาคี

มาตรา 2

คำจำกัดความ

ภายใต้ข้อตกลงฉบับนี้

ก. “คนงาน” หมายถึง พลเมืองของประเทศภาคีหนึ่งที่ได้รับการคัดเลือกและสมัครใจเดินทางเพื่อไปทำงานในเขตอาณาของอีกภาคีหนึ่งภายใต้ข้อตกลงนี้ และยินยอมทำงานโดยถูกกฎหมายให้แก่ นายจ้างเพื่อได้รับเงินค่าจ้างและผลประโยชน์อื่น ๆ ตอบแทน ตามที่ระบุไว้ในสัญญาจ้างและข้อกำหนดอื่นๆ ของประเทศผู้รับ

ข. “นายจ้าง หมายถึง” หมายถึง นิติบุคคล หรือเจ้าของธุรกิจ หรือบุคคล ที่จ้างคนงาน จากประเทศผู้ส่งตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้รับ

ค. “หน่วยงานผู้ส่ง” หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่ได้รับการมอบอำนาจจากหน่วยงานผู้มีอำนาจ และหน่วยงานใดที่หน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้รับการมอบหมายให้การรับรองให้ จัดหาและส่งคนงานไปทำงานยังประเทศผู้รับภายใต้บันทึกข้อตกลงฉบับนี้

ง. “หน่วยงานผู้รับ” หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่ได้รับการมอบอำนาจจากหน่วยงานผู้มีอำนาจ และหน่วยงานใดที่หน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้รับการมอบหมายให้การรับรองให้รับ คนงานจากหน่วยงานผู้ส่งเพื่อทำงานในประเทศผู้รับภายใต้บันทึกข้อตกลงฉบับนี้

มาตรา 3

หน่วยงานผู้มีอำนาจ

เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินการภายใต้ข้อตกลงฉบับนี้ หน่วยงานผู้มีอำนาจจะหมายถึง

- ก. กระทรวงแรงงาน ในนามของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
- ข. กระทรวงแรงงานและฝึกออาชีพ ในนามของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

มาตรา 4

การบังคับใช้กฎหมาย

1. การสรรหาคนงานและการเดินทางของคนงานเข้าไปในเขตอาณาของประเทศผู้รับเพื่อการจ้างงาน จะต้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องของทั้งสองประเทศ
2. คนงานจะต้องปฏิบัติตาม จารีตประเพณี กฎหมาย ข้อบังคับ และกฎระเบียบของประเทศผู้รับ และจะไม่มีส่วนร่วมหรือแทรกแซงกิจการทางการเมือง หรือกิจการภายในอื่นๆ ของประเทศผู้รับ
3. คนงานจะต้องจ่ายเงินให้แก่กองทุน (หากมี) ตามที่ได้กำหนดไว้โดยกฎหมายและระเบียบของทั้งสองประเทศ
4. คนงานจะต้องจ่ายภาษี ค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามที่กฎหมายและกฎระเบียบของทั้งสองประเทศได้กำหนดไว้

มาตรา 5

การคุ้มครองตามกฎหมายสำหรับคนงาน

1. คนงานที่เข้าไปในเขตอาณาของประเทศผู้รับเพื่อการจ้างงานภายใต้ข้อตกลงฉบับนี้ จะได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันกับคนงานท้องถิ่นบนหลักการพื้นฐานของการไม่เลือกปฏิบัติและความเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างด้านเพศ เชื้อชาติ และศาสนา
2. คนงานที่เข้าไปในเขตอาณาของประเทศผู้รับเพื่อการจ้างงานภายใต้ข้อตกลงฉบับนี้ จะได้รับการคุ้มครอง สิทธิ และประโยชน์ ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง กฎหมายแรงงานและระเบียบอื่นๆ ที่บังคับใช้ในประเทศผู้รับ

3. คนงานสามารถโอนเงินและทรัพย์สินที่เป็นสิทธิของลูกจ้างได้
4. คนงานจะมีสิทธิและการเข้าถึงกระบวนการในกรณีที่ถูกละเมิดสิทธิด้านแรงงาน
5. ภายใต้สถานการณ์ซึ่งสภาพการทำงานมีลักษณะถูกเอาเปรียบ แสวงหาผลประโยชน์ หรือคนงานไม่สามารถป้องกันตนเองได้ หรือในกรณีที่สัญญาจ้างของคนงานสิ้นสุดลงก่อนกำหนด และการสิ้นสุดของสัญญาจ้างนั้น ไม่ได้เกิดจากเหตุอันเป็นความผิดของเขา/เธอ หน่วยงานผู้มีอำนาจจะพยายามหานายจ้างใหม่ให้ในช่วงระยะเวลาที่เหลืออยู่ตามใบอนุญาตทำงาน โดยเป็นไปตามกฎหมายของประเทศผู้รับ

มาตรา 6

กระบวนการส่งและรับคนงาน

1. หน่วยงานผู้ส่งจะต้องมีระบบการที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส สำหรับการขึ้นทะเบียนคนงานของตนที่ประสงค์จะได้รับการคัดเลือกเพื่อไปทำงานในต่างประเทศ ภายใต้ข้อตกลงฉบับนี้
2. คู่ภาคีจะดำเนินมาตรการจำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่ามีกระบวนการจ้างแรงงานที่เหมาะสม
3. หน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับจะแจ้งให้หน่วยงานคู่ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งให้ทราบถึงรายชื่อนายจ้างที่ได้รับอนุญาตและได้แสดงเจตจำนงว่าประสงค์จะจ้างคนงานต่างชาติ รวมถึงจำนวนและคุณสมบัติของคนงานที่ต้องการ สภาพการจ้าง และค่าตอบแทนที่เสนอให้
4. หน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้ส่งจะแจ้งให้หน่วยงานคู่ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งทราบถึงรายชื่อของคนงานที่ผ่านกระบวนการสรรหาและตรวจสอบสภาพตามที่เห็นพ้องกันโดยคู่ภาคี คนงานที่ได้รับการคัดเลือกจะได้รับการเสนอสัญญาจ้างงานก่อนการการเดินทางไปยังประเทศผู้รับ
5. หน่วยงานผู้มีอำนาจจะจัดให้มีมาตรการเพื่อให้มั่นใจว่าสัญญาจ้างจะเป็นการตกลงระหว่างคนงานและนายจ้างโดยตรง และลงลายมือชื่อโดยคนงานและนายจ้างหรือตัวแทนของนางจ้างที่ได้รับการรับรองโดยกฎหมาย

มาตรา 7

สัญญาจ้าง

1. สัญญาจ้างงานที่ได้รับการรับรองโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับ จะมีกำหนดระยะเวลาการจ้างงานระหว่างนายจ้างและลูกจ้างในระยะเวลาสอง (2) ปี ระยะเวลาของสัญญาจ้างงานสามารถขยายได้อีกสอง (2) ปี หากมีความจำเป็น ภายหลังจากครบกำหนดระยะเวลาการจ้างงานแล้วคนงานจะต้องเดินทางกลับไปยังประเทศต้นทาง
ในกรณีการสมัครเข้ารับการจ้างงานในประเทศผู้รับอีกครั้ง แรงงานจำเป็นต้องเดินทางกลับประเทศต้นทางแล้ว เป็นเวลาสามสิบ (30) วัน จึงจะสามารถทำการสมัครเข้ารับการจ้างงานใหม่ได้
2. คนงานจะได้รับอนุญาตให้ทำงานภายหลังจากที่ได้รับใบอนุญาตทำงานโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับแล้วเท่านั้น และคนงานจะต้องทำงานให้กับนายจ้างที่ได้รับอนุญาตและในพื้นที่ที่กำหนดตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตทำงานเท่านั้น
3. คนงานที่ได้รับการจ้างงานภายใต้ข้อตกลงฉบับนี้จะต้องมีอายุขั้นต่ำสิบแปด (18) ปีขึ้นไป

4. ในกรณีที่คนงานเกิดอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วยร้ายแรง หรือเสียชีวิตในระหว่างสัญญาจ้าง นายจ้างจะแจ้งให้หน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับและสถานเอกอัครราชทูตของประเทศผู้ส่งที่ตั้งอยู่ในประเทศผู้รับทราบ

5. หน่วยงานผู้ส่งจะต้องจัดเตรียมสำเนาสัญญาจ้างงานให้แก่คนงาน

6. เพื่อเหตุผลทางด้านความปลอดภัยและสุขภาพของคนงานต่างชาติ นายจ้างจะต้องจัดให้มีที่พักที่เหมาะสมและถูกหลักอนามัยสำหรับคนงาน และคนงานจะต้องพักอาศัยในที่พักที่จัดไว้ให้

มาตรา 8

การรับรองเอกสาร

สัญญาจ้างงานและเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวกับการจ้างงานของคนงานจะต้องจัดทำเป็นภาษาไทย ภาษาเขมรและภาษาอังกฤษ

มาตรา 9

การอบรมคนงานก่อนการเดินทาง

1. หน่วยงานผู้มีอำนาจของคู่ภาคีจะต้องจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับภาษา ศาสนา การใช้ชีวิต เงื่อนไขการทำงานในประเทศผู้รับ รวมถึงข้อมูลสิทธิ กลไกการร้องเรียนหน้าที่และผลประโยชน์ของคนงานภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบของประเทศผู้รับ ให้แก่อีกภาคีหนึ่ง

2. หน่วยงานผู้ส่งจะต้องจัดให้มีการอบรมก่อนการเดินทางโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ให้กับคนงาน เพื่อให้ข้อมูลตามวรรค 1 ของมาตรา 9 รวมถึงเนื้อหาของสัญญาจ้างงานหรือหนังสือเสนอการจ้างงานจากนายจ้างถึงคนงาน เพื่อให้แน่ใจว่าคนงานมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับระยะเวลาและเงื่อนไขของการจ้างงาน

มาตรา 10

การตรวจลงตรา อนุญาตทำงาน และบริการสุขภาพ

หน่วยงานผู้มีอำนาจจะต้องประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้แน่ใจว่าคนงานที่ได้รับคัดเลือกและได้รับอนุญาตตามกฎหมายและระเบียบของประเทศผู้ส่ง ได้ดำเนินการตามกฎหมายและกฎระเบียบของประเทศผู้รับ เกี่ยวกับข้อกำหนดดังนี้

1. การตรวจลงตรา
2. ใบอนุญาตทำงาน
3. การประกันสุขภาพหรือบริการสุขภาพตามที่กำหนด

มาตรา 11 การส่งกลับและการกลับคืนผู้ส่งคน

1. คู่ภาคีจะต้องขยายความร่วมมืออย่างเต็มที่ เพื่อให้แน่ใจว่าคนงานที่ทำงานครบตามระยะเวลาการจ้างงาน ได้รับการส่งกลับประเทศต้นทาง โดยนายจ้างเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการส่งกลับ
2. ในกรณีที่สัญญาจ้างงานสิ้นสุดลงก่อนกำหนดอันเป็นเหตุมาจากความผิดของคนงาน คนงานจะต้องกลับประเทศต้นทางโดยคนงานเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย
3. หน่วยงานผู้มีอำนาจของคู่ภาคีจะรับผิดชอบในการบริหารจัดการรายชื่อของคนงานที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานภายใต้บันทึกข้อตกลงนี้ หน่วยงานผู้มีอำนาจจะเก็บรักษารายชื่อของคนงานที่ได้เดินทางกลับไปยังประเทศต้นทางเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการจ้างงาน ทั้งนี้ เพื่อการอ้างอิงและการพิจารณาทบทวน
4. นายจ้างจะต้องแจ้งรายชื่อของลูกจ้างที่สิ้นสุดสภาพการจ้างงาน เนื่องจากสิ้นสุดสัญญาจ้างหรือด้วยเหตุผลอื่นๆ ให้กับหน่วยงานผู้มีอำนาจในประเทศผู้รับทราบ โดยหน่วยงานผู้มีอำนาจในประเทศผู้รับจะจัดส่งรายชื่อดังกล่าวโดยตรงให้หน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้ส่ง

มาตรา 12 การระงับข้อพิพาท

ข้อพิพาทใดๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างคนงานและนายจ้าง อันเนื่องมาจากการจ้างงานจะได้รับการแก้ไขโดยหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ภายใต้กฎหมายและระเบียบของประเทศผู้รับ

มาตรา 13 ความร่วมมือในการดำเนินการ

1. คู่ภาคีจะต้องดำเนินมาตรการที่จำเป็นในเขตอาณาของตน เพื่อป้องกันและปราบปรามการข้ามแดนผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ด้านการจ้างงาน และการจ้างงานคนงานต่างชาติผิดกฎหมาย
2. หน่วยงานผู้มีอำนาจของคู่ภาคีจะต้องจัดให้มีการประชุมหารือระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสเกี่ยวกับการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงฉบับนี้เป็นระยะตามความเหมาะสม
3. หน่วยงานผู้มีอำนาจของคู่ภาคี ผ่านเจ้าหน้าที่ประสานงาน จะต้องทำงานร่วมกันในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของคนงานตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง กฎหมายและกฎระเบียบของประเทศผู้รับ

มาตรา 14 การแก้ไขเปลี่ยนแปลง

1. การแก้ไขใดในข้อตกลงฉบับนี้ จะต้องกระทำโดยความยินยอมร่วมกันผ่านการเจรจาหารือระหว่างคู่ภาคี

2. คู่ภาคีอาจขอทบทวน แก้ไข หรือปรับปรุงข้อตกลงฉบับนี้โดยความยินยอมร่วมกัน ผ่านช่องทางทางการทูต

มาตรา 15

การบังคับใช้และการยกเลิก

1. ข้อตกลงฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้นับแต่วันที่มีการลงนามโดยคู่ภาคี
2. ข้อตกลงฉบับนี้จะมีระยะเวลาสอง (2) ปี ซึ่งอาจจะจัดทำขึ้นใหม่ได้โดยความยินยอมร่วมกัน โดยบันทึกข้อตกลงจะยังคงมีผลบังคับใช้อยู่ในระหว่างกระบวนการจัดทำข้อตกลงฉบับใหม่ ยกเว้น หากภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแจ้งขอยกเลิกการบังคับใช้ข้อตกลง
3. ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้มีการยกเลิกข้อตกลงฉบับนี้ หรือระงับชั่วคราว โดยมี เหตุผลอันสมควร โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้อีกภาคีหนึ่งทราบ
4. การยกเลิกข้อตกลงฉบับนี้จะมีผลภายในหกสิบ (60) วัน หลังจากวันที่ภาคีฝ่ายหนึ่งได้นำเสนอเป็นลายลักษณ์อักษรให้อีกฝ่ายหนึ่งรับทราบ
5. การยกเลิกข้อตกลงฉบับนี้จะไม่ส่งผลต่อความถูกต้องและระยะเวลาของสัญญาจ้างงานจนกว่าสัญญาจ้างงานนั้นจะสิ้นสุดลง

เพื่อเป็นสักขีพยานในการนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายซึ่งได้รับการมอบอำนาจอย่างถูกต้องจากรัฐบาลของตนได้ลงนามในข้อตกลงฉบับนี้ได้เป็นสำคัญ

ทำเป็นต้นฉบับสองฉบับ ณ ..... เมื่อวันที่ ..... เดือน.....
เป็นภาษาอังกฤษ

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

บันทึกข้อตกลงว่าด้วยการจ้างแรงงาน
ระหว่าง
รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับ
รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

เพื่อดำเนินตามข้อ ๕ ของบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาว่าด้วยความร่วมมือด้านแรงงาน ปี ค.ศ. ๒๐๑๖ รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกระทรวงแรงงาน และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยกระทรวงแรงงาน ตรวจคนเข้าเมือง และประชากร (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกรวมกันว่า “คู่ภาคี” และเรียกแต่ละฝ่ายว่า “ภาคี”)

มีข้อตกลงร่วมกัน ดังนี้

ข้อ ๑
วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการจ้างแรงงาน (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “บันทึกข้อตกลง”) คือ เพื่อพัฒนาและขยายความร่วมมือระหว่างคู่ภาคีและจัดทำกรอบการดำเนินการที่ชัดเจนเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดทำสัญญาจ้างแรงงานในเขตแดนของคู่ภาคีอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และจัดการค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการนี้ คู่ภาคีจะดำเนินการที่จำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่า

- มีการดำเนินการตามกระบวนการที่เหมาะสมสำหรับการจ้างงาน
- มีกระบวนการส่งกลับแรงงานที่ครบกำหนดระยะเวลาการจ้างงานตามเงื่อนไข กลับประเทศต้นทางอย่างมีประสิทธิภาพ
- แรงงานได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย และจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศภาคี

ข้อ ๒
คำจำกัดความ

ภายใต้ข้อตกลงฉบับนี้

- “คนงาน” หมายถึง พลเมืองของประเทศภาคีที่ได้รับการคัดเลือกโดยหน่วยงานของรัฐ เพื่อไปทำงานในเขตอาณาของอีกภาคี
- “นายจ้าง” หมายถึง สถานประกอบการธุรกิจ หรือเจ้าของธุรกิจ หรือบุคคลที่จ้างคนงานจากประเทศภาคีผู้ส่ง ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศภาคีผู้รับ

ค. “ลูกจ้าง” หมายถึง คนงานจากประเทศภาคีผู้ส่งที่สมัครใจเข้าไปในเขตอาณาของอีกประเทศภาคีเพื่อการจ้างงานและยอมรับที่จะทำงานอย่างถูกกฎหมายให้นายจ้างเพื่อรับค่าจ้างเป็นการตอบแทนตามที่ระบุไว้ในสัญญาจ้าง

ง. “หน่วยงานผู้ส่ง” หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจจากหน่วยงานผู้มีอำนาจ และหน่วยงานที่ได้รับการรับรองโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจ ให้ดำเนินการจัดหาและส่งแรงงานไปทำงานยังประเทศผู้รับภายใต้บันทึกข้อตกลงฉบับนี้

จ. “หน่วยงานผู้รับ” หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจจากหน่วยงานผู้มีอำนาจ และหน่วยงานที่ได้รับการรับรองโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจ ให้ดำเนินการรับแรงงานจากหน่วยงานผู้ส่งเพื่อทำงานในประเทศผู้รับภายใต้บันทึกข้อตกลงฉบับนี้

ข้อ ๓

หน่วยงานผู้มีอำนาจ

เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินการภายใต้บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ หน่วยงานผู้มีอำนาจ คือ

- ก. กระทรวงแรงงาน ในนามของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
- ข. กระทรวงแรงงาน ตรวจคนเข้าเมือง และประชากร ในนามของรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ข้อ ๔

กระบวนการส่งและรับ

๑. การคัดเลือกคนงานและการเดินทางเข้าไปในเขตแดนของอีกประเทศภาคีหนึ่งเพื่อการจ้างงานจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และกระบวนการที่เกี่ยวข้องของทั้งสองประเทศ

๒. คู่ภาคีจะดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่ากระบวนการจ้างแรงงานเป็นไปด้วยความเหมาะสม

๓. หน่วยงานผู้รับจะแจ้งให้หน่วยงานผู้ส่งที่เป็นคู่ธุรกิจทราบถึงรายชื่อ นายจ้างที่ได้รับอนุญาตและได้แสดงเจตจำนงว่าประสงค์จะจ้างแรงงานต่างชาติ รวมถึงจำนวนและคุณสมบัติของแรงงานที่ต้องการสภาพการจ้าง และค่าตอบแทนที่เสนอให้

๔. หน่วยงานผู้ส่งจะต้องมีระบบทะเบียนคนงานของตนที่ประสงค์จะทำงานในต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส ภายใต้บันทึกข้อตกลงฉบับนี้

๕. หน่วยงานผู้ส่งจะแจ้งให้หน่วยงานผู้รับที่เป็นคู่ธุรกิจทราบถึงรายชื่อคนงานที่ผ่านกระบวนการคัดเลือกและการตรวจร่างกายตามที่เห็นพ้องกันโดยคู่ภาคี คนงานที่ได้รับการคัดเลือกจะได้รับการเสนอสัญญาจ้างก่อนการเดินทางมายังประเทศผู้รับ

๖. ค่าใช้จ่าย ขั้นตอน และระยะเวลา ของกระบวนการจัดส่งและรับแรงงานภายใต้บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ จะได้รับการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงโดยคู่ภาคี

ข้อ ๕

การคุ้มครองทางกฎหมายแก่แรงงาน

๑. คนงานที่เข้ามาในเขตแดนของประเทศผู้รับเพื่อการจ้างงานภายใต้บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ จะได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันกับคนงานท้องถิ่นบนหลักการพื้นฐานของการไม่เลือกปฏิบัติและความเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างด้านเพศ เชื้อชาติ และศาสนา

๒. คนงานที่เข้ามาในเขตแดนของประเทศผู้รับเพื่อการจ้างงานภายใต้บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ จะได้รับการคุ้มครอง สิทธิและประโยชน์ ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง กฎหมายแรงงานและระเบียบอื่นๆ ที่บังคับใช้ในประเทศผู้รับ

๓. ลูกจ้างสามารถโอนเงินและทรัพย์สินที่เป็นสิทธิของลูกจ้างได้

ข้อ ๖

สัญญาจ้าง/หน้าที่ของนายจ้าง

หน่วยงานผู้มีอำนาจจะต้องดำเนินมาตรการเพื่อให้มั่นใจว่า

๑. สัญญาจ้างงานที่ได้รับการรับรองโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับ จะต้องสรุปร่วมกันระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง และมีระยะเวลาสอง (๒) ปี สัญญาจ้างงานสามารถขยายได้อีกสอง (๒) ปี หากมีความจำเป็น ภายหลังจากครบกำหนดระยะเวลาการจ้างงานแล้ว คนงานจะต้องเดินทางกลับไปยังประเทศต้นทาง

ในกรณีการสมัครเข้ารับการจ้างงานในประเทศผู้รับอีกครั้ง คนงานจำเป็นต้องเดินทางกลับประเทศ และมีระยะเวลาพักสามสิบ (๓๐) วัน จึงจะสามารถสมัครเข้ารับการจ้างงานใหม่ได้

๒. ลูกจ้างจะได้รับอนุญาตให้ทำงานต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตทำงานจากหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับ และลูกจ้างจะทำงานเฉพาะกับนายจ้างที่ได้รับอนุญาตและในพื้นที่ที่กำหนดเท่านั้น ลูกจ้างอาจเปลี่ยนนายจ้างได้ในระยะเวลาที่คงเหลือในใบอนุญาตทำงาน โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้ และต้องเป็นตามกฎหมายและระเบียบของประเทศผู้รับ;

ก) นายจ้างไม่สามารถให้การคุ้มครองคนงานตามกฎหมายที่มีปรากฏอยู่

ข) การปิดกิจการเนื่องจากการล้มละลายและภัยธรรมชาติและเหตุอื่นๆ

๓. ในกรณีที่ลูกจ้างเกิดอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วยร้ายแรง หรือเสียชีวิตในระหว่างสัญญาจ้าง นายจ้างจะแจ้งให้หน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับและสถานเอกอัครราชทูตของประเทศผู้ส่งที่ตั้งอยู่ในประเทศผู้รับทราบ โดยนายจ้างจะรับผิดชอบให้มีการรักษาที่จำเป็น และจ่ายเงินชดเชยให้กับคนงานที่ได้รับผลกระทบ โดยเป็นไปตามกฎหมายของประเทศผู้รับ

๔. หน่วยงานผู้ส่งต้องมอบสำเนาสัญญาจ้างงานให้แก่คนงาน

๕. เพื่อความปลอดภัยและสุขอนามัยของแรงงานต่างชาติ นายจ้างจะต้องจัดให้มีที่พักที่เหมาะสมสำหรับลูกจ้าง และลูกจ้างจะพักอาศัยในที่พักที่จัดไว้ให้

ข้อ ๗ หน้าที่ของลูกจ้าง

๑. ลูกจ้างจะต้องปฏิบัติตามธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น วัฒนธรรม กฎหมาย ข้อบังคับ และกฎระเบียบของประเทศผู้รับ และจะไม่มีส่วนร่วมหรือแทรกแซงกิจการทางการเมือง หรือกิจการภายในอื่นๆ ของประเทศผู้รับ

๒. ลูกจ้างจะต้องจ่ายเงินให้แก่กองทุน (หากมี) ตามที่ได้กำหนดไว้โดยกฎหมายและระเบียบของทั้งสองประเทศ

๓. ลูกจ้างจะต้องจ่ายภาษี หรือค่าธรรมเนียม ตามที่กฎหมายและข้อระเบียบของทั้งสองประเทศได้กำหนดไว้

ข้อ ๘ การรับรองเอกสาร

สัญญาจ้างงานและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจ้างงานของคนงานจะต้องจัดทำเป็นภาษาไทย ภาษาเมียนมา และภาษาอังกฤษ และรับรองโดยสถานเอกอัครราชทูตของประเทศผู้ส่งซึ่งตั้งอยู่ในประเทศผู้รับ

ข้อ ๙ การปฐมนิเทศและอบรมให้ความรู้เบื้องต้นแก่คนงาน

๑. หน่วยงานผู้มีอำนาจจะต้องจัดเตรียมข้อมูลให้แก่คู่ภาคี เกี่ยวกับภาษา ศาสนา การใช้ชีวิต และการทำงานในประเทศผู้รับ รวมถึงข้อมูลสิทธิ หน้าที่ และประโยชน์ของคนงานภายใต้กฎหมายและข้อระเบียบของประเทศผู้รับ

๒. หน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้ส่งหรือหน่วยงานผู้ส่ง จะต้องจัดให้มีการปฐมนิเทศให้กับคนงานโดยไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่าย เพื่อให้รับทราบข้อมูลตามวรรค ๑ ของข้อนี้ รวมถึงเนื้อหาของสัญญาจ้างงานหรือข้อเสนอที่เป็นลายลักษณ์อักษรในการจ้างจากนายจ้างถึงคนงาน เพื่อให้มั่นใจว่าคนงานมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อกำหนดและเงื่อนไขของการจ้างงาน

ข้อ ๑๐ การตรวจลงตรา การอนุญาตทำงาน และการบริการสุขภาพ

หน่วยงานผู้มีอำนาจจะต้องประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจว่าคนงานที่ได้รับคัดเลือกและได้รับอนุญาตตามกฎหมายและระเบียบของประเทศผู้ส่ง ได้ดำเนินการตามกฎหมายและข้อระเบียบของประเทศผู้รับโดยครบถ้วน เกี่ยวกับ

๑. การตรวจลงตรา
๒. การอนุญาตทำงาน
๓. การประกันสุขภาพหรือการบริการสุขภาพตามที่กำหนด

ข้อ ๑๑

การเดินทางกลับและการส่งกลับ

๑. คู่ภาคีจะต้องมีความร่วมมืออย่างเต็มที่เพื่อให้มั่นใจว่าลูกจ้างที่ทำงานครบตามระยะเวลาการจ้างงาน หรือลูกจ้างที่สัญญาจ้างสิ้นสุดลงก่อนกำหนดอันเป็นเหตุมาจากความผิดของลูกจ้าง ได้เดินทางกลับประเทศต้นทาง

๒. หน่วยงานผู้มีอำนาจของคู่ภาคีจะรับผิดชอบในการบริหารจัดการรายชื่อของลูกจ้างที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานภายใต้บันทึกข้อตกลงนี้ หน่วยงานผู้มีอำนาจต้องเก็บรักษารายชื่อของลูกจ้างที่ได้เดินทางกลับไปยังประเทศต้นทางเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการจ้างงาน ทั้งนี้ เพื่อการอ้างอิงและการพิจารณาทบทวน

๓. หน่วยงานผู้มีอำนาจจะต้องจัดให้มีมาตรการเพื่อให้แน่ใจว่านายจ้างจะแจ้งรายชื่อของลูกจ้างที่สิ้นสุดสภาพการจ้างงาน เนื่องจากสิ้นสุดสัญญาจ้าง หรือด้วยเหตุผลอื่นๆ ให้กับหน่วยงานผู้มีอำนาจในประเทศผู้รับทราบ โดยหน่วยงานผู้มีอำนาจในประเทศผู้รับจะจัดส่งรายชื่อดังกล่าวโดยตรงให้หน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้ส่ง

ข้อ ๑๒

การระงับข้อพิพาท

ข้อพิพาทใดๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง อันเนื่องมาจากการจ้างงานจะได้รับ การระงับตามกฎหมายและระเบียบของประเทศผู้รับ

ข้อ ๑๓

ความร่วมมือในการดำเนินการ

๑. คู่ภาคีจะต้องดำเนินมาตรการที่จำเป็นในเขตอาณาของตน เพื่อป้องกันและปราบปราม การข้ามแดนผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์เพื่อการจ้างงาน และการจ้างแรงงานต่างชาติผิดกฎหมาย

๒. คู่ภาคีจะจัดตั้งคณะทำงานร่วมซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของคู่ภาคี และจัดให้มีการ ประชุมหารือโดยสม่ำเสมอในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงนี้ หรืออย่างน้อยเป็น รายไตรมาสตามความเหมาะสม

๓. หน่วยงานผู้มีอำนาจของคู่ภาคีจะต้องทำงานร่วมกันผ่านเจ้าหน้าที่ประสานงาน เพื่อแก้ไขปัญหา รวมทั้งคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของแรงงานตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง กฎหมายและระเบียบของประเทศผู้รับ

ข้อ ๑๔

การแก้ไข

๑. การเปลี่ยนแปลงใดๆ ของบันทึกข้อตกลงฉบับนี้ จะกระทำโดยความยินยอมร่วมกันผ่านการเจรจา หารือระหว่างกันของคู่ภาคี

๒. คู่ภาคีอาจขอทบทวน แก้ไข หรือปรับปรุง บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ โดยความยินยอมร่วมกัน ผ่าน ช่องทางการทูต

ข้อ ๑๕
การบังคับใช้และการยกเลิก

๑. บันทึกข้อตกลงฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้นับแต่วันที่มีการลงนามโดยคู่ภาคี
๒. บันทึกข้อตกลงฉบับนี้จะมีระยะเวลาสอง (๒) ปี ซึ่งอาจจะจัดทำขึ้นใหม่ได้โดยความยินยอมร่วมกัน โดยบันทึกข้อตกลงจะยังคงมีผลบังคับใช้อยู่ในระหว่างกระบวนการการจัดทำบันทึกข้อตกลงฉบับใหม่ ยกเว้นหากภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะแจ้งยกเลิกการบังคับใช้
๓. ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้มีการยกเลิกบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ หรือระงับชั่วคราว โดยมีเหตุผลอันสมควร โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งทราบ
๔. การยกเลิกบันทึกข้อตกลงนี้จะมีผลภายในหกสิบ (๖๐) วันหลังจากวันที่ภาคีฝ่ายหนึ่งได้นำเสนอเป็นลายลักษณ์อักษรให้ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งรับทราบ
๕. การยกเลิกบันทึกข้อตกลงฉบับนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อสัญญาจ้างงานใดๆ ที่ยังคงอยู่และยังไม่ครบกำหนดเวลาจนกว่าสัญญานั้นจะสิ้นสุดลง

เพื่อเป็นสักขีพยานในการนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายซึ่งได้รับการมอบอำนาจอย่างถูกต้องจากรัฐบาลของตน ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้

จัดทำเหมือนกันเป็นสองฉบับ ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นภาษาอังกฤษ

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

พลเอก ศิริชัย ดิษฐกุล
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

นาย เต็ง ส่วย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
ตรวจคนเข้าเมือง และประชากร

ข้อตกลงด้านการจ้างแรงงาน
ระหว่าง
รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
และ
รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกระทรวงแรงงาน และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกรวมกันว่า "คู่ภาคี" และเรียกแต่ละฝ่ายว่า "ภาคี"

เพื่อร่วมกันดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านแรงงานระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ข้อ ๕ ฉบับ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้เกิดผลเป็นจริง ส่งเสริมความร่วมมือด้านการจ้างแรงงานของคู่ภาคีให้มีการพัฒนาให้ดีขึ้น เน้นการตอบสนองความต้องการด้านแรงงานในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการปกป้องสิทธิประโยชน์ของคนงานให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบของแต่ละประเทศ คู่ภาคีได้ตกลงร่วมกัน ดังนี้

ข้อ ๑
วัตถุประสงค์

ข้อตกลงด้านการจ้างแรงงานฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- ก. การดำเนินการตามกฎหมาย หลักการ และขั้นตอนของการจัดส่งและรับแรงงานของคู่ภาคี
- ข. ให้มีสัญญาจ้างงานและการรับรองเอกสารเพื่ออำนวยความสะดวกและทำให้มั่นใจว่ากระบวนการจ้างงานถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบของคู่ภาคีอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ
- ค. มีหลักประกันว่าแรงงานได้รับการคุ้มครองและปกป้องสิทธิประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ และส่งกลับประเทศเมื่อสิ้นสุดสัญญาจ้างงานตามเงื่อนไข กฎหมาย และระเบียบของคู่ภาคี
- ง. ร่วมมือกันสกัดกั้นและต่อต้านการค้ามนุษย์เพื่อการจ้างแรงงาน และการเข้า-ออกเมืองโดยผิดกฎหมาย

ข้อ ๒
คำจำกัดความ

ภายใต้ข้อตกลงฉบับนี้

- ก. "คนงาน" หมายถึง พลเมืองที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไปของประเทศภาคี ที่ได้รับคัดเลือกโดยหน่วยงานของรัฐและได้รับอนุญาตให้ทำงานในประเทศคู่ภาคีตามกฎหมาย

alone.

ข. "นายจ้าง" หมายถึง บุคคล นิติบุคคล หรือเจ้าของธุรกิจที่จ้างคนงานจากประเทศผู้ส่ง ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้รับ

ค. "หน่วยงานผู้ส่ง" หมายถึง หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับ มอบอำนาจจากหน่วยงานผู้มีอำนาจ หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งที่มีอำนาจให้จัดหาและส่งคนงาน ไปทำงานในประเทศผู้รับภายใต้ข้อตกลงฉบับนี้

ง. "หน่วยงานผู้รับ" หมายถึง หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยธุรกิจ หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานผู้มีอำนาจ ให้รับคนงานจากหน่วยงานผู้ส่งเพื่อทำงานในประเทศผู้รับ ภายใต้ข้อตกลงฉบับนี้

ข้อ ๓

หน่วยงานผู้มีอำนาจ

เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของข้อตกลงฉบับนี้ หน่วยงานผู้มีอำนาจในการดำเนินการ ได้แก่

ก. กระทรวงแรงงาน ในนามของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

ข. กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ในนามของรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว

ข้อ ๔

การดำเนินการตามกฎหมาย

๑. การเข้า-ออกเมืองและการพักอาศัยของคนงานของคู่ภาคีภายใต้ข้อตกลงฉบับนี้ ต้องดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบของคู่ภาคี

๒. การจ้างคนงานต้องดำเนินการตามขั้นตอน กฎหมาย และระเบียบของคู่ภาคี

๓. คนงานที่ทำงานในประเทศภาคีจะต้องเคารพวัฒนธรรม ปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบ ของประเทศผู้รับ และจะไม่มีส่วนร่วมหรือแทรกแซงกิจการทางการเมือง หรือกิจการภายในอื่น ๆ ของ ประเทศผู้รับ

๔. คนงานจะต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อสิทธิประโยชน์ของคนงานตามที่กำหนดไว้ ในกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องของคู่ภาคี

๕. หน่วยงานผู้รับและหน่วยงานผู้ส่งต้องปฏิบัติตามพันธสัญญา ขั้นตอนการรับและการส่งตาม กฎหมายและระเบียบต่างๆ ของคู่ภาคี

ข้อ ๕

หลักการของการจ้างแรงงาน

๑. ทำให้มั่นใจว่าการจ้างแรงงานของคู่ภาคีอยู่บนพื้นฐานหลักการของความเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ
๒. คนงานของคู่ภาคีจะต้องได้รับการปกป้องคุ้มครองในการทำงานอย่างเหมาะสม และเป็นธรรม
๓. คนงานจะต้องได้รับการดูแลและแก้ไขข้อพิพาททางด้านกฎหมายแรงงานและสิทธิประโยชน์ ตามกฎหมายและกฎระเบียบของประเทศผู้รับ
๔. คนงานมีสิทธิในการโอนเงินและเคลื่อนย้ายทรัพย์สินของตนกลับประเทศต้นทาง ตามกฎหมายและระเบียบของคู่ภาคี

ข้อ ๖

กระบวนการส่งและรับคนงาน

๑. คู่ภาคีจะต้องดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่าขั้นตอนการส่งและรับคนงานเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบ
๒. หน่วยงานผู้ส่งภายใต้ข้อตกลงฉบับนี้ต้องได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานผู้มีอำนาจ อย่างถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบ และมีระบบการขึ้นทะเบียนที่มีประสิทธิภาพและมีความโปร่งใส
๓. หน่วยงานผู้ส่ง หน่วยงานผู้รับ และคนงานจะต้องมีสัญญาเกี่ยวกับการจ้างคนงาน ตามกฎหมายและกฎระเบียบของคู่ภาคี
๔. หน่วยงานผู้รับต้องแจ้งบัญชีรายชื่อของนายจ้างที่มีความต้องการจ้างคนงาน รวมทั้งเงื่อนไข การจ้างงาน ให้หน่วยงานผู้ส่งรับทราบทุกครั้ง
๕. หน่วยงานผู้ส่งต้องแจ้งบัญชีรายชื่อของคนงานที่ผ่านการตรวจสอบเอกสารอนุญาตทำงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบ ให้หน่วยงานผู้รับทราบก่อนการเดินทาง ไปประเทศผู้รับ
๖. คู่ภาคีต้องทำให้มั่นใจว่าคนงานจะได้ทำงานตามที่ได้ระบุไว้ในสัญญาจ้างงาน
๗. หน่วยงานผู้มีอำนาจจะต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่านายจ้างจะออกหนังสือรับรอง การผ่านงานให้คนงานที่สิ้นสุดสัญญาจ้างภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย

ข้อ ๗
สัญญาจ้างงาน

๑. สัญญาจ้างงานที่ได้รับการรับรองโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับ จะมีกำหนดระยะเวลาการทำงานระหว่างนายจ้างและคนงานในระยะเวลาสอง (๒) ปี ระยะเวลาของสัญญาจ้างงานสามารถขยายได้อีก สอง (๒) ปี หากมีความจำเป็น ภายหลังจากครบกำหนดระยะเวลา การจ้างงานแล้วคนงานจะต้องเดินทางกลับไปยังประเทศต้นทาง

ในกรณีสมัครเข้ารับการทำงานในประเทศผู้รับอีกครั้ง คนงานจำเป็นต้องกลับประเทศต้นทาง เป็นเวลาสามสิบ (๓๐) วัน ก่อนที่จะสมัครเข้ารับการทำงานใหม่อีกครั้ง

๒. คนงานจะสามารถทำงานได้ภายหลังจากที่ได้รับใบอนุญาตทำงานโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับ และจะต้องทำงานกับนายจ้างที่ได้รับอนุญาตและในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

๓. ในกรณีที่คนงานได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากการทำงาน เจ็บป่วยรุนแรง หรือได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ สงคราม โรคระบาดร้ายแรง ระหว่างสัญญาการทำงาน หน่วยงานผู้รับต้องแจ้งให้หน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับ สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ ของประเทศผู้ส่งที่ตั้งอยู่ในประเทศผู้รับได้ทราบและอำนวยความสะดวกในการช่วยเหลือ

๔. หน่วยงานผู้ส่งจะต้องจัดเตรียมสัญญาจ้างงานพร้อมทั้งเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้แก่คนงาน

๕. สัญญาจ้างงานต้องทำเป็นสอง (๒) ภาษา เป็นภาษาไทยและภาษาลาว ทั้งสองภาษามีคุณค่าเท่าเทียมกัน

๖. เพื่อความปลอดภัยและสุขภาพของคนงาน ภายได้ข้อตกลงฉบับนี้ นายจ้างจะต้องจัดให้มีที่พักที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ และคนงานจะต้องพักในสถานที่ที่จัดไว้ให้ ยกเว้นในกรณีมีเหตุจำเป็นสมควร

ข้อ ๘
การอบรมคนงานก่อนการเดินทาง

๑. หน่วยงานผู้มีอำนาจของภาคีจะต้องจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นให้คนงานที่จะเดินทางไปทำงานในประเทศภาคี เช่น ภาษา ศาสนา วัฒนธรรม สภาพการดำรงชีวิต และเงื่อนไขการทำงานในประเทศผู้รับ รวมทั้ง ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ พันธะ หน้าที่ สิทธิประโยชน์ต่างๆ ตามกฎหมายและระเบียบของประเทศผู้รับ

๒. หน่วยงานผู้ส่งจะต้องจัดให้มีการอบรมความรู้พื้นฐานตามข้อ ๘ วรรค ๑ ก่อนการเดินทาง โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย รวมถึงเนื้อหาของสัญญาจ้างงานหรือหนังสือเสนอการจ้างงาน เพื่อให้มั่นใจว่าคนงานมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อตกลงและเงื่อนไขของการจ้างงาน

๓. หน่วยงานผู้มีอำนาจของภาคีจะต้องออกหนังสือรับรองการฝึกอบรมให้คนงานก่อนการเดินทางไปทำงานในประเทศผู้รับ

ข้อ ๙

การคุ้มครองแรงงานและการส่งกลับ

๑. คู่ภาคีจะต้องร่วมกันพิจารณาอย่างละเอียดเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับคนงานที่ทำงานครบตามระยะเวลาสัญญาจ้างงาน หรือคนงานถูกยกเลิกสัญญาจ้างงานก่อนสิ้นสุดระยะเวลาการจ้าง หรือเนื่องจากความผิดของคนงาน

๒. หน่วยงานผู้มีอำนาจของคู่ภาคีจะต้องรับผิดชอบในการบริหารจัดการรายชื่อของคนงานที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานภายใต้ข้อตกลงฉบับนี้ และเก็บรักษารายชื่อของคนงานที่ได้รับการส่งกลับไปยังประเทศผู้รับ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการจ้างงาน เพื่อการอ้างอิงและการทบทวน

๓. นายจ้างจะต้องแจ้งรายชื่อของคนงานของตนที่สิ้นสุดสภาพการจ้างงาน เนื่องจากสิ้นสุดสัญญาจ้างงาน หรือด้วยเหตุผลอื่น ๆ ให้กับหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับทราบ โดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับจะจัดส่งรายชื่อดังกล่าวให้หน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้ส่ง

๔. กรณีคนงานกลับประเทศก่อนกำหนดเวลา เนื่องจากความผิดของหน่วยงานผู้ส่ง หน่วยงานผู้ส่งต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการนำคนงานกลับประเทศ หากเป็นเพราะความผิดของนายจ้างไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้างอย่างถูกต้องและครบถ้วน นายจ้างต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการส่งคนงานกลับประเทศ ถ้าหากเป็นความผิดของคนงานไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้างงานอย่างถูกต้องและครบถ้วน คนงานต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเอง

๕. การยกเลิกสัญญาการจ้างงานทุกกรณีต้องแจ้งเหตุผลของการยกเลิกสัญญาการจ้างงานให้หน่วยงานผู้มีอำนาจของคู่ภาคีทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

๖. หน่วยงานผู้รับจะต้องแจ้งรายชื่อคนงานที่จะครบกำหนดสัญญาจ้างงานให้หน่วยงานผู้ส่งรับทราบล่วงหน้าสามสิบ (๓๐) วัน ก่อนครบกำหนดสัญญาจ้างงาน

๗. หน่วยงานผู้ส่งและหน่วยงานผู้รับจะต้องหารือกันว่าจะต่อสัญญาจ้างงานให้คนงานหรือจะส่งกลับประเทศ เมื่อสิ้นสุดสัญญาจ้างงานสอง (๒) ปีแรก

ข้อ ๑๐

การสกัดกั้นและต่อต้านการค้ามนุษย์เพื่อการจ้างแรงงาน

๑. คู่ภาคีจะต้องดำเนินมาตรการที่จำเป็นในอาณาเขตของตนเพื่อป้องกัน สกัดกั้นและต่อต้านการค้ามนุษย์เพื่อการจ้างแรงงาน และการจ้างแรงงานต่างด้าวที่มีผิดกฎหมาย

๒. คู่ภาคีจะต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ประจำด่านเข้า-ออกประเทศของตน เพื่อตรวจแรงงานที่จะเดินทางเข้าไปทำงานในประเทศคู่ภาคี

2/10/20

ข้อ ๑๑
การระงับข้อขัดแย้ง

ข้อขัดแย้งที่เกิดจากการตีความหรือการปฏิบัติตามข้อตกลงฉบับนี้ คู่ภาคีจะระงับอย่างฉันทมิตร โดยผ่านการปรึกษาหารือ และ/หรือ การเจรจาระหว่างคู่ภาคีบนพื้นฐานหลักการเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน

ข้อ ๑๒
ความร่วมมือในการดำเนินงาน

๑. หน่วยงานผู้มีอำนาจของคู่ภาคีจะต้องจัดให้มีการประชุมหารือระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส เพื่อติดตามการดำเนินงานตามข้อตกลงฉบับนี้ อย่างน้อยปีละหนึ่ง (๑) ครั้ง โดยหมุนเวียนกัน เป็นเจ้าภาพ

๒. หน่วยงานผู้มีอำนาจของคู่ภาคีจะประสานงานและทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด เพื่อหารือและ แก้ไขปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการคุ้มครองและการปกป้องสิทธิประโยชน์ของแรงงานและนายจ้าง ตามสัญญาจ้าง กฎหมาย และระเบียบของประเทศผู้รับ

๓. หน่วยงานผู้มีอำนาจของคู่ภาคีจะพิจารณาอนุญาตการส่งและรับคนงานที่จะเดินทางไป และมาทำงานในประเทศภาคีบนพื้นฐานความต้องการแรงงาน เงื่อนไขการจ้างงาน และเอกสารต่างๆ อย่างถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบต่างๆ ของประเทศภาคี

ข้อ ๑๓
การแก้ไขเพิ่มเติม

ข้อตกลงฉบับนี้อาจจะถูกแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง โดยความเห็นชอบร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษร โดยผ่านช่องทางทางการทูต และจะมีผลบังคับใช้นับแต่วันที่คู่ภาคีเห็นชอบร่วมกัน

ข้อ ๑๔
การบังคับใช้และการยกเลิก

๑. ข้อตกลงฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้นับแต่วันที่มีการลงนามโดยคู่ภาคี
๒. ข้อตกลงฉบับนี้มีระยะเวลาห้า (๕) ปี ในกรณีที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่แจ้งแก้ไขเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ต่ออายุของข้อตกลงฉบับนี้ออกไปอีกทุกสอง (๒) ปี
๓. ในกรณีที่คู่ภาคีมีความประสงค์จะยกเลิกข้อตกลงฉบับนี้ก่อนกำหนด หรือระงับชั่วคราว จะต้องแจ้งให้ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งทราบก่อนล่วงหน้าหกสิบ (๖๐) วัน เป็นลายลักษณ์อักษร โดยผ่านช่องทางทางการทูต

๕. การยกเลิกข้อตกลงฉบับนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อสัญญาและระยะเวลาของสัญญาจ้างงาน
จนกว่าสัญญานั้นจะสิ้นสุดลง เว้นแต่คู่ภาคีตกลงกันเป็นอย่างอื่น

เพื่อความเข้าใจตรงกันของคู่ภาคี ได้มีเอกสารแนบท้ายข้อตกลงฉบับนี้ เพื่อเปรียบเทียบคำศัพท์ที่ใช้
ในข้อตกลงฉบับนี้

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายซึ่งได้รับการมอบอำนาจอย่างถูกต้องจากรัฐบาลของตน
ได้ลงนามในข้อตกลงฉบับนี้

ทำ ณ จังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นคู่ฉบับ เป็นภาษาไทยและภาษาลาว
ทั้งสองภาษามีคุณค่าเท่าเทียมกัน

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

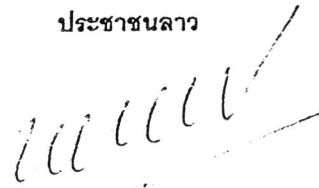
สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว

พลเอก

(ศิริชัย ดิษฐกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

(ดร. คำแพง ไชสมแพง)

รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

เอกสารแนบท้าย
ข้อตกลงด้านการจ้างแรงงาน
ระหว่าง

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
เพื่อเปรียบเทียบคำศัพท์ที่ใช้ในข้อตกลงฉบับนี้

ลำดับ	ภาษาไทย	ภาษาลาว
1	ข้อ	มาตรา
2	หน่วยธุรกิจ	หัวหน่วยธุรกิจ
3	ทำให้มั่นใจ	รับประกัน
4	แรงงานต่างด้าว	แรงงานต่างประเทศ

2/mr

คำสั่งกรมการจัดหางาน

ที่ ๔๐๒ /๒๕๖๑

เรื่อง จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบให้กระทรวงแรงงาน จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง เพื่อเป็นสถานที่อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต อยู่ในประเทศไทยแก่แรงงานต่างด้าว ตรวจสอบและคัดกรองแรงงานต่างด้าวก่อนอนุญาตให้เดินทางเข้ามาทำงาน ในประเทศไทย รวมทั้งเป็นจุดพักรอแรงงานต่างด้าวเดินทางกลับประเทศ และดำเนินการประสานงานระหว่างนายจ้าง และแรงงานต่างด้าว ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมการจัดหางานจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

๑. ให้จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่แรงงานต่างด้าว สัญชาติลาว ซึ่งทำงานครบตามสัญญาจ้าง โดยใช้ชื่อ "ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง" จำนวน ๑ แห่ง ดังนี้ ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จังหวัดมุกดาหาร ที่ตั้งอาคารเลขที่ ๘๙/๖ ถนนมุกดาหาร-คอนตาล ตำบลศรีบุญเรือง อำเภอมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

๒. ให้ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จังหวัดมุกดาหาร มีภารกิจดังต่อไปนี้

(๑) อบรมให้ความรู้ด้านต่างๆ แก่แรงงานต่างด้าว โดยเฉพาะเรื่องสัญญาจ้าง และการใช้ชีวิต อยู่ในประเทศไทย การเข้าถึงสิทธิต่างๆ ตามกฎหมายรวมถึงช่องทางการร้องเรียนขอความช่วยเหลือ

(๒) ตรวจสอบ และคัดกรองแรงงานต่างด้าวว่ามีนายจ้างจริงตรงตามสัญญาจ้าง และมีความพร้อมที่จะทำงานก่อนอนุญาตให้เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย รวมถึงรับคำร้อง กรณิแรงงานต่างด้าวได้รับความเสียหายหรือถูกละเมิดสิทธิด้านแรงงานเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และบันทึกข้อมูลของแรงงานต่างด้าว

(๓) สุ่มตรวจสอบคัดกรองแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาใช้บริการของศูนย์แรกรับเข้าทำงาน และสิ้นสุดการจ้างว่าเป็นผู้เสียหายหรือผู้เสี่ยงที่จะถูกค้ามนุษย์หรือไม่

(๔) ออกใบอนุญาตทำงานที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์แบบเอนกประสงค์ให้แก่แรงงานต่างด้าว

(๕) ตรวจสอบ และพิจารณาการรับสิทธิที่พึงได้รับของแรงงานต่างด้าว กรณีแรงงานต่างด้าว เดินทางกลับประเทศ

(๒) ประสานงานให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่นายจ้างและแรงงานต่างด้าว
เกี่ยวกับการดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญาจ้าง

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

(นายอนุรักษ์ ทสรรัตน์)
อธิบดีกรมการจัดหางาน

คำสั่งกรมการจัดหางาน

ที่ ๑๒๑๗ /๒๕๖๑

เรื่อง จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบให้กระทรวงแรงงาน จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง เพื่อเป็นสถานที่อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต อยู่ในประเทศไทยแก่แรงงานต่างด้าว ตรวจสอบและคัดกรองแรงงานต่างด้าวก่อนอนุญาตให้เดินทางเข้ามาทำงาน ในประเทศไทย รวมทั้งเป็นจุดพักรอแรงงานต่างด้าวเดินทางกลับประเทศ และดำเนินการประสานงานระหว่าง นายจ้างและแรงงานต่างด้าว ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมการจัดหางานจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

๑. ให้จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่แรงงานต่างด้าว สัญชาติเมียนมา ซึ่งทำงานครบตามสัญญาจ้าง โดยใช้ชื่อ "ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง" เพิ่มเติม จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จังหวัดระนอง ที่ตั้งอาคารเลขที่ ๘๙/๒๒๗ หมู่ที่ ๑ ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง

๒. ให้ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จังหวัดระนอง มีภารกิจดังต่อไปนี้

(๑) อบรมให้ความรู้ด้านต่างๆ แก่แรงงานต่างด้าว โดยเฉพาะเรื่องสัญญาจ้าง และการใช้ชีวิต อยู่ในประเทศไทย การเข้าถึงสิทธิต่างๆ ตามกฎหมายรวมถึงช่องทางกรร้องเรียนขอความช่วยเหลือ

(๒) ตรวจสอบ และคัดกรองแรงงานต่างด้าวว่ามีนายจ้างจริงตรงตามสัญญาจ้างและมีความพร้อม ที่จะทำงานก่อนอนุญาตให้เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย รวมถึงรับคำร้องกรณีแรงงานต่างด้าวได้รับความเสียหายหรือถูกละเมิดสิทธิด้านแรงงานเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องและบันทึกข้อมูลของแรงงานต่างด้าว

(๓) สุ่มตรวจสอบคัดกรองแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาใช้บริการของศูนย์แรกรับเข้าทำงาน และสิ้นสุดการจ้างว่าเป็นผู้เสียหายหรือสุ่มเสี่ยงที่จะถูกค้ำมนุษย์หรือไม่

(๔) ออกใบอนุญาตทำงานที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์แบบเนกประสงค์ให้แก่แรงงานต่างด้าว

(๕) ตรวจสอบ และพิจารณาการรับสิทธิที่พึงได้รับของแรงงานต่างด้าว กรณีแรงงานต่างด้าว เดินทางกลับประเทศ

(๖) ประสานงานให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่นายจ้างและแรงงานต่างด้าว
เกี่ยวกับการดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญาจ้าง

(๗) ปฏิบัติงานอื่นตามที่อธิบดีกรมการจัดหางานมอบหมาย

๓. ให้จัดหางานจังหวัดที่ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างตั้งอยู่ เป็นหัวหน้าศูนย์แรกรับ
เข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง และเป็นผู้บังคับบัญชา กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์แรกรับ
เข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และแบบแผนการปฏิบัติราชการ
พร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานให้อธิบดีกรมการจัดหางานทราบเพื่อพิจารณาสั่งการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายอนุรักษ์ ทศรัตน์)
อธิบดีกรมการจัดหางาน

คำสั่งกรมการจัดหางาน

ที่ ๑๔๑๘/๒๕๖๐

เรื่อง จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบให้กระทรวงแรงงานจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง เพื่อเป็นสถานที่อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทยแก่แรงงานต่างด้าว ตรวจสอบและคัดกรองแรงงานต่างด้าวก่อนอนุญาตให้เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย รวมทั้งเป็นจุดพักรอแรงงานต่างด้าวเดินทางกลับประเทศ และดำเนินการประสานงานระหว่างนายจ้างและแรงงานต่างด้าว ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมการจัดหางานจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกคำสั่งกรมการจัดหางาน ที่ ๗๘๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เรื่อง จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

๒. ให้จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่แรงงานต่างด้าว สัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชาซึ่งทำงานครบตามสัญญาจ้าง โดยใช้ชื่อ “ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง” จำนวน ๓ แห่ง ดังนี้

(๑) ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จังหวัดตาก

ที่ตั้งอาคารเลขที่ ๕๕๕ ถนนสายเอเชีย ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

(๒) ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จังหวัดสระแก้ว

ที่ตั้งอาคารเลขที่ ๖๓๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านใหม่หนองไทร อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

(๓) ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จังหวัดหนองคาย

ที่ตั้งอาคารเลขที่ ๑๖๕/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลมีชัย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

๓. ให้ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง มีภารกิจดังต่อไปนี้

(๑) อบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่แรงงานต่างด้าว โดยเฉพาะเรื่องสัญญาจ้าง และการใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทย การเข้าถึงสิทธิต่างๆ ตามกฎหมายรวมถึงช่องทางการร้องเรียนขอความช่วยเหลือ

(๒) ตรวจสอบ และคัดกรองแรงงานต่างด้าวว่ามีนายจ้างจริงตรงตามสัญญาจ้าง และมีความพร้อมที่จะทำงานก่อนอนุญาตให้เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย รวมถึงรับคำร้องกรณีแรงงานต่างด้าวได้รับความเสียหายหรือถูกละเมิดสิทธิด้านแรงงานเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และบันทึกข้อมูลของแรงงานต่างด้าว

(๓) สุ่มตรวจสอบคัดกรองแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาใช้บริการของศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างว่าเป็นผู้เสียหายหรือผู้เสี่ยงที่จะถูกค้ำมนุษย์หรือไม่

(๔) ออกใบอนุญาตทำงานที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์แบบเนกประสงค์ให้แก่แรงงานต่างด้าว

(๕) ตรวจสอบ และพิจารณาการรับสิทธิที่พึงได้รับของแรงงานต่างด้าว กรณีแรงงานต่างด้าวเดินทางกลับประเทศ

(๖) ประสานงานให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่นายจ้างและแรงงานต่างด้าวเกี่ยวกับการดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญาจ้าง

(๗) ปฏิบัติงานอื่นตามที่อธิบดีกรมการจัดหางานมอบหมาย

๔. ให้จัดหางานจังหวัดที่ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างตั้งอยู่ เป็นหัวหน้าศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง และเป็นผู้บังคับบัญชา กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และแบบแผนการปฏิบัติราชการ พร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานให้อธิบดีกรมการจัดหางานทราบเพื่อพิจารณาสั่งการ

๕. ให้จัดหางานจังหวัดที่ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างตั้งอยู่ เป็นผู้พิจารณาจ้างบุคลากรให้ปฏิบัติงานและจ้างเอกชนดำเนินงานภายในศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างตามระเบียบแบบแผนที่ทางราชการกำหนด

๖. ให้สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว จัดสรรงบประมาณแก่สำนักงานจัดหางานจังหวัดที่ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างตั้งอยู่ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายวรานนท์ ปีติวรรณ)
อธิบดีกรมการจัดหางาน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กลุ่มงานจัดระบบฯ (พม่า ลาว กัมพูชา) โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๘ ๒๐๔๐

ที่ รง ๐๓๐๗/๑ ๓ ๓ ๓ ๐ ๑

วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ประชาสัมพันธ์การให้บริการของศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

เรียน จัดหางานจังหวัดทุกจังหวัด และผู้อำนวยการสำนักจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๑๐

ด้วยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบให้กรมการจัดหางาน จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง เพื่ออบรมให้ความรู้ด้านต่างๆ แก่แรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทยตาม MOU เช่น สัญญาจ้าง ภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี และการใช้ชีวิตในประเทศไทยรวมถึงการใช้ชีวิตในประเทศของตนเมื่อทำงานครบสัญญาจ้าง ตรวจสอบคัดกรองว่ามีนายจ้างจริงตรงตามสัญญาจ้าง เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างนายจ้าง-แรงงานต่างด้าว และเป็นจุดพักรอแรงงานต่างด้าวเดินทางกลับประเทศเมื่อครบสัญญาจ้าง ทั้งนี้ กรมการจัดหางานมีคำสั่งจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามเอกสารแนบ

เพื่อให้การดำเนินการของศูนย์แรกรับฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ ตามนโยบายของรัฐบาล สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว จึงขอความร่วมมือท่านประชาสัมพันธ์ให้นายจ้าง รับทราบข้อมูล และพาแรงงานต่างด้าวที่ได้รับการตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราว (Non-Immigrant LA) และประทับตราอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร จากเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองแล้ว เข้ารับการอบรม ณ ศูนย์แรกรับฯ โดยศูนย์แรกรับฯ มีกำหนดเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการ ดังนี้

๑. ศูนย์แรกรับฯ จังหวัดตาก เปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป
๒. ศูนย์แรกรับฯ จังหวัดสระแก้ว เปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป
๓. ศูนย์แรกรับฯ จังหวัดหนองคาย เปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายวิรัชชัย เลขสัมฤทธิ์)

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการจัดระบบแรงงานต่างด้าว รักษาการฯ
ผู้อำนวยการสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว

คำสั่งกรมการจัดหางาน

ที่ ๑๘๒ /๒๕๕๙

เรื่อง จัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบให้กระทรวงแรงงานจัดตั้งศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง เพื่อเป็นสถานที่อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทยแก่แรงงานต่างด้าว ตรวจสอบและคัดกรองแรงงานต่างด้าวก่อนอนุญาตให้เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย รวมทั้งเป็นจุดพักหรือแรงงานต่างด้าวเดินทางกลับประเทศ และดำเนินการประสานงานระหว่างนายจ้างและแรงงานต่างด้าว ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมการจัดหางานจึงมีคำสั่งต่อไปนี้

๑. ให้จัดตั้งศูนย์รับเข้าทำงานและอำนวยความสะดวกแก่แรงงานต่างด้าว สัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชาซึ่งทำงานครบตามสัญญาจ้าง โดยใช้ชื่อ “ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง” จำนวน ๓ แห่ง ดังนี้

(๑) ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จังหวัดตาก

ที่ตั้งอาคารเลขที่ ๕๕๕ ถนนสายเอเชีย ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

(๒) ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จังหวัดสระแก้ว

ที่ตั้งอาคารเลขที่ ๔๙๙/๑๕๘, ๔๙๙/๑๖๐, ๔๙๙/๑๖๒, ๔๙๙/๑๖๔ ศูนย์การค้า ตลาดอินโดจีน ตำบลป่าไร่ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

(๓) ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง จังหวัดหนองคาย

ที่ตั้งอาคารเลขที่ ๑๖๕/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลมีชัย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

๒. ให้ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง มีภารกิจดังต่อไปนี้

(๑) อบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่แรงงานต่างด้าว โดยเฉพาะเรื่องสัญญาจ้าง และการใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทยแก่แรงงานต่างด้าว รวมถึงการใช้ชีวิตในประเทศของตนเมื่อทำงานครบตามสัญญาจ้าง

(๒) ตรวจสอบ และคัดกรองแรงงานต่างด้าวว่ามีนายจ้างจริงตรงตามสัญญาจ้าง และมีความพร้อมที่จะทำงานก่อนอนุญาตให้เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย รวมทั้งบันทึกข้อมูลของแรงงานต่างด้าว

(๓) ตรวจสอบ และพิจารณาการรับสิทธิที่พึงได้รับของแรงงานต่างด้าว กรณีแรงงานเดินทางกลับประเทศ

(๔) ประสานงานให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่นายจ้างและแรงงานต่างด้าว
เกี่ยวกับการดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญาจ้าง

(๕) ปฏิบัติงานอื่นตามที่อธิบดีกรมการจัดหางานมอบหมาย

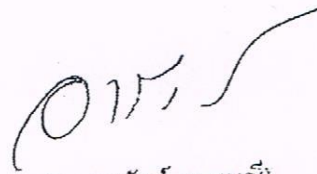
๓. ให้จัดหางานจังหวัดที่ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างตั้งอยู่ เป็นหัวหน้าศูนย์ฯ
และเป็นผู้บังคับบัญชา กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมาย
กฎ ระเบียบ และแบบแผนการปฏิบัติราชการ พร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานให้อธิบดีกรมการจัดหางานทราบ
เพื่อพิจารณาสั่งการ

๔. ให้จัดหางานจังหวัดที่ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างตั้งอยู่ เป็นผู้พิจารณาจ้าง
บุคลากรให้ปฏิบัติงานและจ้างเอกชนดำเนินงาน ภายในศูนย์ฯ ตามระเบียบแบบแผนที่ทางราชการกำหนด

๕. ให้สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว จัดสรรงบประมาณแก่สำนักงานจัดหางานจังหวัดที่ศูนย์แรกรับ
เข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างตั้งอยู่ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของศูนย์ฯ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายอรุณ พรหมณี)
อธิบดีกรมการจัดหางาน

ภาคผนวก

หลักสูตรการอบรม “เตรียมความพร้อมแรงงานต่างด้าวก่อนเข้าทำงานในประเทศไทย”
(Post-Arrival Orientation for Migrant Workers Program in Thailand)

หัวข้อวิชา/เนื้อหาสำคัญ	วัตถุประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม	ระยะเวลา	กิจกรรมการอบรม
<p>๑. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวิถีชีวิตไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภูมิศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรมไทย - ประเพณี เอกลักษณ์ไทย และวิถีการใช้ชีวิตของคนท้องถิ่นในประเทศไทย - ภาษาไทยที่จำเป็นต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และการทำงาน 	<p>๑.๑ ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจสภาพแวดล้อมด้านวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนท้องถิ่นในประเทศไทย</p> <p>๑.๒ ผู้เข้ารับการอบรมได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับความเชื่อและมารยาทในสังคมไทยสิ่งใดควรทำ (Do) และสิ่งใดไม่ควรทำ (Don't)</p> <p>๑.๓ ผู้เข้ารับการอบรมสามารถปรับตัวเพื่ออยู่อาศัยและทำงานในประเทศไทยโดยใช้ภาษาไทยนี้เป็น</p>	<p>๖๐ นาที</p>	<p>๑. การนำเสนอข้อมูลให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมโดยวีดิทัศน์ หรือระบบสารสนเทศ</p> <p>๒. การบรรยายประกอบการสื่อในการอบรมทักษะภาษาไทยที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>๓. นำเสนอข้อมูลภาษาและเสียงจาก Internet เช่น การแนะนำประเทศไทยของ ททท. หรือ การเรียนรู้ประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN)</p> <p>๔. จัดทำคู่มือแรงงานต่างด้าวแจกจ่ายผู้เข้ารับการอบรม(๒ ภาษา)</p>
<p>๒. สิทธิและหน้าที่ของแรงงานต่างด้าว</p> <ul style="list-style-type: none"> - สาระสำคัญสัญญาจ้างงาน - ข้อควรทราบและการปฏิบัติตามสัญญาจ้าง เช่น วันทำงาน เวลาทำงาน เวลาพัก วันหยุด วันลา รายได้ และค่าใช้จ่าย - การอนุญาตทำงาน ใบอนุญาตทำงานและบทกำหนดโทษ - สิทธิหน้าที่แรงงานต่างด้าว ตาม พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑ 	<p>๒.๑ ผู้เข้ารับการอบรมรับทราบสิทธิและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาจ้างงานได้อย่างถูกต้อง</p> <p>๒.๒ ผู้เข้ารับการอบรมรับรู้รายได้ตามสัญญาจ้าง และค่าใช้จ่ายที่จำเป็น</p> <p>๒.๓ ผู้เข้ารับการอบรมรับทราบและปฏิบัติได้ถูกต้องตามกฎหมายคนเข้าเมืองและการอนุญาตทำงานในประเทศไทย</p> <p>๒.๔ ผู้เข้ารับการอบรมทราบสิทธิและหน้าที่แรงงานต่างด้าวที่จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายไทย</p>	<p>๖๐ นาที</p>	<p>๑.บรรยายรายละเอียดข้อตกลงสัญญาจ้างงานของผู้เข้ารับการอบรม</p> <p>๒. ชี้แจงข้อปฏิบัติโดยสื่อภาพสัญญาจ้าง (๒ ภาษา)</p> <p>๓. วีดิทัศน์หรือ Spot แนะนำการปฏิบัติงานตามสัญญาจ้างและสภาพการทำงานในอาชีพต่าง ๆ</p> <p>๔. จัดทำคู่มือหรือเอกสารแผ่นพับแนะนำวิธีการปฏิบัติ</p>

หัวข้อวิชา/เนื้อหาสำคัญ	วัตถุประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม	ระยะเวลา	กิจกรรมการอบรม
<p>๓. ความรู้ด้านความปลอดภัยและวินัยในการทำงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพแวดล้อม และสุขอนามัยในการทำงาน - ความปลอดภัยในการทำงาน - การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 	<p>๓.๑ ผู้เข้ารับการอบรมรับทราบปัจจัยเสี่ยงและอันตรายจากการทำงานในอาชีพ</p> <p>๓.๒ ผู้เข้ารับการอบรมทราบข้อปฏิบัติที่ถูกต้อง เพื่อความปลอดภัยและมีวินัยในการทำงาน</p> <p>๓.๓ ผู้เข้ารับการอบรมรับทราบสัญลักษณ์ด้านความปลอดภัยและปฏิบัติได้ถูกต้อง</p> <p>๓.๔ ผู้เข้ารับการอบรมทราบวิธีปฏิบัติในการป้องกันและเกิดอุบัติเหตุในสถานที่ทำงานหรือที่พัก</p>	<p>๖๐ นาที</p>	<p>๑. การบรรยายประกอบสื่อการอบรม (๒ ภาษา)</p> <p>๒. จัดทำป้ายนิเทศสัญลักษณ์ความปลอดภัย</p> <p>๓. จัดทำคู่มือแรงงานต่างด้าว แจกจ่ายผู้เข้ารับการอบรม</p> <p>๔. เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมให้การอบรม</p>
<p>๔. แนวทางการดำเนินชีวิตขณะทำงานในประเทศไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติตนให้มีสุขอนามัยที่ดีขณะอยู่ในที่ทำงานและที่พักอาศัยในประเทศไทย - การคุ้มครองสุขภาพและการเข้าถึงบริการสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว - กฎหมายขั้นพื้นฐานเกี่ยวข้องกับกฎหมายอาญาและกฎหมายยาเสพติด 	<p>๔.๑ ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการการให้มีสุขอนามัยที่ดีขณะทำงานและใช้ชีวิตในประเทศไทย</p> <p>๔.๒ ผู้เข้ารับการอบรมทราบบริการด้านสุขภาพและเข้าถึงบริการตามเงื่อนไขการให้บริการแก่แรงงานต่างด้าว</p> <p>๔.๓ ผู้เข้ารับการอบรมทราบการปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองโดยศาลไทย</p>	<p>๖๐ นาที</p>	<p>๑. การบรรยายประกอบสื่อการอบรม (๒ ภาษา)</p> <p>๒. การได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓. คำแนะนำโดยสื่อภาพและเสียง</p> <p>๔. การจัดทำคู่มือหรือแผ่นพับสองภาษา แจกจ่ายผู้เข้ารับการอบรม</p>

หัวข้อวิชา/เนื้อหาสำคัญ	วัตถุประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม	ระยะเวลา	กิจกรรมการอบรม
<p>๕. การแก้ไขปัญหาคือ ข้อขัดแย้ง หรือการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง และการขอรับความช่วยเหลือในประเทศ ไทย แนวทางการดำเนินชีวิตขณะทำงานในประเทศไทย</p>	<p>๕.๑ ผู้เข้าร่วมการอบรมได้รับรู้แนวทางการให้บริการเพื่อขอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๕.๒ ผู้เข้ารับการอบรมสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตามข้ออบรมเพื่อขอรับความช่วยเหลือและได้รับการแก้ไขข้อร้องเรียน</p> <p>๕.๓ ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความเป็นธรรมสามารถใช้สิทธิของตนตามที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย</p> <p>๕.๔ ผู้เข้ารับการอบรมสามารถปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากปัญหาความขัดแย้งหรือได้รับการแก้ไขได้ทันเหตุการณ์</p>	<p>๖๐ นาที</p>	<p>๑. การบรรยายประกอบสื่อสารการอบรม (๒ ภาษา)</p> <p>๒. แนะนำช่องทางการร้องเรียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือโทรศัพท์สายด่วน</p> <p>๓. จัดทำคู่มือหรือแผ่นพับแจกจ่าย</p>
<p>๖. การเตรียมการก่อนการทำงานกับนายจ้างที่ได้รับอนุญาต</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเปิดบัญชีธนาคาร และการส่งเงินกลับที่ถูกต้องตาม กฎหมาย - การใช้บริการสื่อสารส่วนบุคคลและ สาธารณะ - การขนส่งและการเดินทางในประเทศและต่างประเทศ 	<p>๕.๑ ผู้เข้ารับการอบรมได้รับรู้แนวทางการให้บริการเพื่อขอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๕.๒ ผู้เข้ารับการอบรมสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตามข้ออบรมเพื่อขอรับความช่วยเหลือและได้รับการแก้ไขข้อร้องเรียน</p> <p>๕.๓ ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความเป็นธรรมสามารถใช้สิทธิของตนตามที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย</p> <p>๕.๔ ผู้เข้ารับการอบรมสามารถปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากปัญหาความขัดแย้งหรือได้รับการแก้ไขได้ทันเหตุการณ์</p>	<p>๖๐ นาที</p>	<p>๑. การบรรยายประกอบสื่อสารการอบรม (๒ ภาษา)</p> <p>๒. แนะนำช่องทางการร้องเรียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือโทรศัพท์สายด่วน</p> <p>๓. จัดทำคู่มือหรือแผ่นพับแจกจ่าย</p>

แบบประเมินการอบรมหลักสูตร
សំណួរសាកល្បងសិក្ខាសាលាស្តីអំពី
 “เตรียมความพร้อมแรงงานต่างด้าวก่อนเข้าทำงานในประเทศไทย”
 ការរៀនរៀនសូត្រសំណួរសាកល្បងសិក្ខាសាលាស្តីអំពីការងារក្នុងប្រទេសថៃ
 ល. គុណ្យឃ្លីប្រើប្រាស់ការងារស្រាវជ្រាវ.....
 នៅមជ្ឈមណ្ឌលទទួលខុសត្រូវធ្វើការជាលើកដំបូងនិងបញ្ចប់កិច្ចសន្យាជួល.....
 สำนักงานจัดหางานจังหวัด.....
 ប្រមូលការងារខេត្ត.....
 วันที่.....
 ថ្ងៃទី.....

*****

- โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่อง ให้สมบูรณ์ และในช่องว่างให้ตรงกับตัวท่านมากที่สุด
- សូមគ្រូសសញ្ញា / ក្នុងប្រអប់ និងបំពេញព័ត៌មានក្នុងប្រឡោះទំនេរឲ្យត្រូវនិងខ្លួនអ្នកជាទីបំផុត
1. เพศ ชาย หญิง
  1. ភេទ ប្រុស ស្រី
  2. อายุ.....ปี สัญชาติ กัมพูชา อื่นๆ.....
  2. អាយុ.....ឆ្នាំ សញ្ជាតិ កម្ពុជា ផ្សេងៗ.....
  - ตำแหน่ง..... ประเภทกิจการ.....
  - តំណែង..... ប្រភេទអាជីវកម្ម.....
  3. ท่านได้รับความรู้ในหัวข้อการจัดอบรมในระดับใด
  3. តើអ្នកបានទទួលបានចំណេះដឹងក្នុងប្រធានបទដែលធ្វើសិក្ខាសាលាក្នុងកម្រិតណា?

ก่อนเข้ารับการอบรม
មុននឹងចូលអប់រំ

หัวข้อวิชา មុខវិជ្ជា	ระดับความรู้ที่ได้รับ កម្រិតចំណេះដឹងដែលបានទទួល				
	มากที่สุด ច្រើនបំផុត	มาก ច្រើន	ปานกลาง មធ្យម	น้อย តិច	น้อยที่สุด តិចបំផុត
1.ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวิถีชีวิตไทยและแนวทางการดำเนินชีวิตขณะทำงานในประเทศไทย 1.ចំណេះដឹងទូទៅទាក់ទងនឹងវិធីជីវិតរបស់ជនជាតិថៃនិងការដំណើរជីវិតពេលធ្វើការក្នុងប្រទេសថៃ					
2.สาระสำคัญสัญญาจ้างงาน 2.សារៈសំខាន់នៃកិច្ចសន្យាការងារ					
3.ความรู้ด้านความปลอดภัยและวินัยในการทำงาน 3.ចំណេះដឹងផ្នែកសុវត្ថិភាពនិងវិន័យក្នុងការធ្វើការ					
4.สิทธิและหน้าที่ของแรงงานต่างด้าว 4.សិទ្ធិនិងតួនាទីរបស់ពលករទេសប្រទេស					
5.การแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้ง หรือการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง และการขอรับความช่วยเหลือในประเทศไทย 5.ការដោះស្រាយបញ្ហាដោះស្រាយអនុវត្តមិនត្រឹមត្រូវ និងសុំជំនួយក្នុងប្រទេសថៃ					
6.การเตรียมการก่อนการทำงานกับนายจ้างที่ได้รับอนุญาต 6.ការត្រៀមខ្លួនមុននឹងចូលធ្វើការជាមួយនិយោជកដែលបានទទួលការអនុញ្ញាត					

หลังเข้ารับการอบรม
 သင်တန်းပြီးချိန်

หัวข้อวิชา အကြောင်းအရာ	ระดับความรู้ที่ได้รับ နားလည်မှုအဆင့်				
	มากที่สุด အမြင့်ဆုံး	มาก မြင့်	ปานกลาง အလယ်အလတ်	น้อย နိမ့်	น้อยที่สุด အနိမ့်ဆုံး
1.ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวิถีชีวิตไทยและแนวทางการดำเนินชีวิตขณะทำงานในประเทศไทย ၁။ ထိုင်းလူမျိုးများ၏ လူနေမှုပုံစံနှင့်ထိုင်းနိုင်ငံ၌ နေထိုင်စဉ် အတွင်းလူနေမှုနေ့စဉ်အခြေခံ ဗဟုသုတ					
2.สาระสำคัญของสัญญาจ้าง ၂။ အလုပ်အကိုင်စာချုပ်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်					
3.ความรู้ด้านความปลอดภัยและวินัยการทำงาน ၃။ လုပ်ငန်းခွင်အတွင်းလုံခြုံရေးနှင့်စည်းကမ်းကျင့်ပတ်များ					
4.สิทธิและหน้าที่ของแรงงานต่างด้าว ၄။ နိုင်ငံခြားသားအလုပ်သမားများ၏ အခွင့်အရေးနှင့်တာဝန်များ					
5.การแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้ง หรือการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง และการขอรับความช่วยเหลือในประเทศไทย ၅။ ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း အငြင်းပွားမှု သို့မဟုတ် စီမံခန့်ခွဲရေး					
6.การเตรียมการก่อนทำงานกับนายจ้างที่ได้รับอนุญาต ၆။ တရားဝင်အလုပ်ရှင်နှင့်အလုပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်ရန်ပြင်ဆင်ခြင်း					

4. ท่านสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์เพียงใด.....

၄။ သင်တန်းမှရှိသောဗဟုသုတများသည် လက်တွေ့အကောင်းအထည်ဖော်အသုံးချရန်အတွက် မည်မျှအသုံးဝင်သနည်း။

.....

5. ข้อคิดเห็น/ข้อเสนออื่นๆ.....

၅။ အခြား ထင်မြင်ချက်များ/အကြံပြုချက်များ

.....

แบบประเมินการอบรมหลักสูตร
แบบประเมินການອົບຮົມຫຼັກສູດ
 “เตรียมความพร้อมแรงงานต่างด้าวก่อนเข้าทำงานในประเทศไทย”
“ກຽມຄວາມພ້ອມແຮງງານຕ່າງດ້ວຍກ່ອນເຂົ້າເຮັດວຽກໃນປະເທດໄທ”
 ณ ศูนย์นเรศวรรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง .....
ທີ່ ສູນຮັບເຂົ້າຮຽນກອງແລະສິ້ນສຸດການຈ້າງ .....
 สำนักงานจัดหางานจังหวัด.....
ຫຼືສຳນັກງານຈັດຫາງານຂອງ.....
 วันที่.....
ວັນທີ.....
 *****

- โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่อง ให้สมบูรณ์ และในช่องว่างให้ตรงกับตัวท่านมากที่สุด
- กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงในช่อง ให้สมบูรณ์และในช่องว่างให้ตรงกับตัวท่านมากที่สุด
- เพศ ชาย หญิง
    ๑. ๘๐ ๘๕ ๙๐
    ๒. ๘๕-๙๐ ปี สัญชาติ ลาว อื่น ๆ.....
  - อายุ.....ปี สันนิษฐาน ลาว อื่น ๆ.....
 ตำแหน่ง..... ประเภทกิจการ.....
 ตำแหน่ง..... ประเภทกิจการ.....
  - ท่านได้รับความรู้ในหัวข้อการจัดอบรมในระดับใด
  - ท่านได้รับความรู้ในหัวข้อการจัดอบรมในระดับใด

ก่อนเข้ารับการอบรม
ກ່ອນເຂົ້າຮັບການອົບຮົມ

หัวข้อวิชา ຫົວຂໍ້ວິຊາ	ระดับความรู้ที่ได้รับ ລະດັບຄວາມຮູ້ທີ່ໄດ້ຮັບ				
	มากที่สุด ຫຼາຍທີ່ສຸດ	มาก ຫຼາຍ	ปานกลาง ປານກາງ	น้อย ນ້ອຍ	น้อยที่สุด ນ້ອຍທີ່ສຸດ
1. ...มรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวิถีชีวิตไทยและแนวทางการดำเนินชีวิตขณะทำงานในประเทศไทย					
1. ຄວາມຮູ້ທົ່ວໄປກ່ຽວກັບວິຖີຊີວິດໄທແລະແນວທາງການດຳລົງຊີວິດໃນຂະນະທີ່ເຮັດວຽກໃນປະເທດໄທ					
2. สาระสำคัญสัญญาจ้างงาน					
2. ສິ່ງສຳຄັນສັນຍາຈ້າງວຽກ					
3. ความรู้ด้านความปลอดภัยและวินัยในการทำงาน					
3. ຄວາມຮູ້ດ້ານຄວາມປອດໄພແລະວິນัยໃນການເຮັດວຽກ					
4. สิทธิและหน้าที่ของแรงงานต่างด้าว					
4. ສິດແລະໜ້າທີ່ຂອງແຮງງານຕ່າງດ້ວຍ					
5. การแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้ง หรือการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง และการขอรับความช่วยเหลือในประเทศไทย					
5. ການແກ້ໄຂບັນຫາຂັດແຍ້ງ ຫຼື ການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງແລະການຂໍຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອໃນປະເທດໄທ					
6. การเตรียมการก่อนการทำงานกับ นายจ้างที่ได้รับอนุญาต					
6. ການກຽມໂຕກ່ອນການເຮັດວຽກກັບນາຍຈ້າງທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ					

หลังเข้ารับการอบรม
ชี้แจงเข้ารับทราบอธิบธม

หัวข้อวิชา ที่ ๐๕ อธิบธ	ระดับความรู้ที่ได้รับ				
	มากที่สุด ຫຼາຍທີ່ສຸດ	มาก ຫຼາຍ	ปานกลาง ປານກາງ	น้อย ນ້ອຍ	น้อยที่สุด ນ້ອຍທີ່ສຸດ
1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวิถีชีวิตไทยและแนวทางการดำเนินชีวิตขณะทำงานในประเทศไทย 1. ຄວາມຮູ້ທົ່ວໄປກ່ຽວກັບວິຖີຊີວິດໄທແລະແນວທາງການດຳລົງຊີວິດໃນຂະນະທີ່ເຮັດວຽກໃນປະເທດໄທ					
2. สาระสำคัญสัญญาจ้างงาน 2. ສິ່ງສຳຄັນສັນຍາຈ້າງວຽກ					
3. ความรู้ด้านความปลอดภัยและวินัยในการทำงาน 3. ຄວາມຮູ້ດ້ານຄວາມປອດໄພແລະວິໄນໃນການເຮັດວຽກ					
4. สิทธิและหน้าที่ของแรงงานต่างด้าว 4. ສິດແລະໜ້າທີ່ຂອງແຮງງານຕ່າງດ້າວ					
5. การแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้ง หรือการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง และการขอรับความช่วยเหลือในประเทศไทย 5. ການແກ້ໄຂບັນຫາຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫຼື ການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງແລະການຂໍຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອໃນປະເທດໄທ					
6. การเตรียมการก่อนการทำงานกับนายจ้างที่ได้รับอนุญาต 6. ການກຽມໂຕກ່ອນການເຮັດວຽກກັບນາຍຈ້າງທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ					

4. ท่านสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์เพียงใด.....
4. ທ່ານສາມາດນຳຄວາມຮູ້ໄປໃຊ້ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດຫຼາຍປານໃດ.....
- .....
5. ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอื่น ๆ .....
5. ຂໍ້ຄິດເຫັນ/ຂໍ້ສະເໜີແນະອື່ນໆ.....
- .....

แบบสัมภาษณ์เบื้องต้นสำหรับแรงงานหลังเข้ารับการอบรม

ศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แบบสัมภาษณ์นี้ทำขึ้นเพื่อแสดงว่า วันที่ เวลา..... น. เจ้าพนักงานและผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย

ได้ร่วมกันสัมภาษณ์บุคคลเพื่อพิจารณาการเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และการละเมิดด้านแรงงาน โดยได้รับความยินยอมจากผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ - สกุล ( ) นางสาว ( ) นาง ( ) นาย.....

ชื่อตามภาษาของผู้ให้สัมภาษณ์ (หากมี ให้ผู้ให้สัมภาษณ์เขียนเอง).....

(ภาษา.....) ชื่ออื่นๆ.....

ระบุตำแหน่ง รูปพรรณ หรือลักษณะพิเศษ (ถ้ามี) คือ.....

วัน/เดือน/ปีเกิด..... อายุ..... ปี สัญชาติ.....

เชื้อชาติ..... สถานที่เกิด.....

ชื่อ - สกุลบิดา..... ชื่อ - สกุลมารดา.....

ที่อยู่.....

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน.....หมายเลขหนังสือเดินทาง.....

เอกสารประจำตัวอื่น ๆ ( ) มี โปรดระบุ.....( ) ไม่มี

เดินทางเข้า - ออก ประเทศไทยโดยช่องทางใด.....

ประเภทและรายละเอียดเอกสาร.....

วิธีการเดินทาง ( ) เดินเท้า

( ) ยานพาหนะ โดย ( ) รถยนต์ ( ) รถโดยสาร ( ) อื่น ๆ ระบุ.....

ชื่อ - สกุลของผู้ช่วยเหลือในการเดินทาง.....

ข้อสังเกต : ผู้สัมภาษณ์เห็นว่าอายุของผู้ให้สัมภาษณ์

( ) ตรงกับเอกสารหรือคำให้สัมภาษณ์ต่อผู้สัมภาษณ์

( ) ไม่ตรงกับเอกสารหรือคำให้การต่อผู้สัมภาษณ์ ควรส่งตรวจร่างกายทางการแพทย์ เพื่อประกอบการวินิจฉัย

๒. ข้อเท็จจริงที่ได้จากการสัมภาษณ์

๒.๑ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเดินทาง/เหตุจูงใจ (เหตุผลการเดินทาง มีผู้ใดชักชวน ไปทำอะไร สัญญาว่าจะได้รายได้เท่าไร มีการเซ็นสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ (ถ้าเซ็นสัญญาอยู่ที่ไหน รายละเอียดในสัญญาว่าอะไรบ้าง) เดินทางอย่างไร มีเอกสารเดินทางผ่านแดนหรือไม่ ใครพามา เสียค่าใช้จ่ายหรือไม่ เป็นค่าใช้จ่ายอะไร จ่ายก่อนหรือหลังเดินทาง จ่ายให้กับใคร ใครเป็นคนจ่าย ถูกหลอก/ขाय/บังคับ/ลักพาตัวมาหรือไม่อย่างไร เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

๒.๒ ข้อเท็จจริงอื่นๆ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการแจ้งให้ทราบเพิ่มเติม

.....

.....

.....

๓. ข้อเท็จจริงตามข้อ ๒ เช้าองค์ประกอบดังต่อไปนี้

๓.๑ ถูกปฏิบัติในลักษณะข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ (เลือกได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

( ) จัดหา	ไปเลือกเฟ้นหามา จัดให้ได้คนมาไม่ว่ากระทำด้วยวิธีใดๆ
( ) ซื่อ	เอาเงินตราแลกกับคน ไม่ได้หมายความว่าถึงสัญญาซื้อขาย
( ) ขาย	เอาคนไปแลกเงินตรา เอาเงินเขามาโดยยอมตนเข้ารับใช้การทำงานของเจ้าของเงินที่เรียกว่า ขายตัวลงเป็นทาส
( ) จำหน่าย	ขาย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน โอน เอาออก ซึ่งผลงมาจากจ่าย
( ) พามาจาก	นำไปหรือนำมาโดยมีต้นทาง และแสดงอาการต่อเนื่องเรื่อยมาถึงปัจจุบัน พามาจากที่ใดก็ได้ ในหรือนอกราชอาณาจักรก็ได้
( ) ส่งไปยังที่ใด	ทำให้เคลื่อนพันจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งเพื่อให้ถึงผู้รับหรือเป้าหมาย ด้วยอาการต่างๆ เช่น ส่งข้าม ส่งผ่าน ส่งต่อ เคลื่อนออกจากที่ ใช้ตรงกันข้ามกับมา โดยส่งไปยัง ที่ใดก็ได้ ในหรือนอกราชอาณาจักรก็ได้
( ) หน่วงเหนี่ยว	รั้งตัวไว้ ดึงถ่วงไว้ กักไว้ ในสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง
( ) กักขัง	บังคับให้อยู่ในสถานที่อันจำกัด เก็บตัวไว้ในสถานที่อันจำกัด
( ) จัดให้อยู่อาศัย	จัดให้ที่พักพิงพักอาศัย
( ) รับไว้	รับหรือพาคนไปสู่ที่พักเพื่อเก็บเข้าที่ หรือเอาเข้าที่

๓.๒ ถูกปฏิบัติ ตามข้อ ๓.๑ ด้วยวิธีการข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องมีข้อเท็จจริงข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ (เลือกได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

( ) ข่มขู่	ทำให้กลัว ทำให้เสียขวัญ ทำให้ผู้อื่นต้องกลัวว่าจะเกิดความเสียหายเป็นภัยแก่ตนเอง แก่สกุลแห่งตน หรือแก่ทรัพย์สินของตน เป็นภัยอันใกล้จะถึงและอย่างน้อยร้ายแรงถึงขนาดที่จะพึงกลัว เช่น ทำร้ายผู้อื่นต่อหน้าท่าน หรือ ข่มขู่ว่าจะแจ้งความหรือ ส่งตำรวจ ขอให้เข้าเมืองผิดกฎหมายหรือข้อหาอื่นๆ
( ) ใช้กำลังบังคับ	ใช้แรงบังคับให้ทำ หรือใช้อำนาจสั่งให้ทำ หรือให้ปฏิบัติ หรือให้จำต้องทำ หรือให้เป็นไปตามความประสงค์โดยกระทำแก่กายหรือจิตใจ ด้วยแรงกายภาพหรือวิธีอื่นใด เป็นเหตุให้บุคคลอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ รวมไปถึง การไม่ให้ได้รับอาหาร ยา รักษาโรค และเครื่องนุ่งห่มตามความจำเป็น
( ) ลักพาตัว	แอบหรือลอบนำคนไปหรือนำคนมา โดยบุคคลนั้นไม่ยินยอม
( ) ฉ้อฉล	ใช้อุบายหลอกลวงโดยเอาความเท็จมากล่าวเพื่อให้เขาหลงผิด
( ) หลอกลวง	ใช้อุบายทุจริตลวงให้เข้าใจผิด แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงที่ควรบอกให้แจ้งเพื่อให้บุคคลอื่นเข้าใจผิด
( )ใช้อำนาจโดยมิชอบ	ใช้อิทธิพลที่จะบังคับให้ผู้อื่นต้องยอมทำตาม ไม่ว่าจะด้วยความสมัครใจหรือไม่ หรือตามสามารถบันดาลให้เป็นไปตามความประสงค์ การปฏิบัติ การกระทำเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นต้น
( ) โดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล	

๓.๓ ถูกปฏิบัติตามข้อ ๓.๑ และ ๓.๒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำบุคคลมาแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้ (เลือกได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

( )	๑) การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี	-เป็นการแสวงหาประโยชน์จากการนำคนมาค้าประเวณี -การค้าประเวณี หมายความว่า การยอมรับการกระทำชำเรา หรือการยอมรับการกระทำอื่นใด หรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำส่อนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ -กระทำชำเรา หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือ ช่องปากของผู้อื่น หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น
( )	๒) การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก	-เป็นการแสวงหาประโยชน์จากการนำคนมาเป็นแบบหรือแสดงให้ปรากฏในสื่อลามก สื่อลามก หมายถึง วัตถุหรือสิ่งที่แสดงให้รู้หรือเห็นถึงการกระทำทางเพศซึ่งแสดงออกในรูปแบบของเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพหรือรูปแบบอื่นใดในลักษณะที่ตนเองเดียวกัน ให้หมายความรวมถึง วัตถุหรือสิ่งต่าง ๆ ข้างต้นที่จัดเก็บในระบบคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นที่สามารถแสดงผลให้เข้าใจความหมายได้ -การเผยแพร่เป็นการเผยแพร่จากผู้ผลิต หรือเผยแพร่จากผู้อื่นที่รู้ว่าเป็นสื่อลามก

		ที่มาจากกรกระทำคามผิดฐานค้ำมนุษย์
( )	๓) การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น	-เป็นการแสวงหาประโยชน์จากการนำคนมาแสดงออกในทางเพศโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เป็นการแสวงหาประโยชน์โดยการปฏิบัติต่อบุคคลที่หมายรวมถึง เด็กชาย เด็กหญิง ผู้ชาย และผู้หญิง เสมือนเป็นสินค้าหรือวัตถุทางเพศ ไม่ว่าจะโดยการบังคับ ล่อลวง หรือด้วยความสมัครใจของบุคคลที่ถูกกระทำ โดยมีสิ่งตอบแทนในรูปแบบต่างๆ เช่น เงินสด ทรัพย์สิน สิ่งของ การบริการ (เช่น การให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ หรือการให้ความคุ้มครอง) และอื่นๆ ทั้งนี้ “การปฏิบัติต่อบุคคลเสมือนเป็นวัตถุหรือสินค้าทางเพศ” หมายรวมถึง การล่อลวงหรือชักจูงใจให้บุคคลเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศโดยการแต่งงาน การนำบุคคลคนมาแสดงออกหรือใช้เพื่อก่อให้เกิดการแสดงออกในทางเพศโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เช่น การนำบุคคลไปให้บุคคลที่สามจับต้องของสงวนเพื่อแสวงหาประโยชน์/การแสดงที่นำบุคคลมาแต่งกายหรือให้แสดงออกในลักษณะส่อไปในทางลามกอนาจาร
( )	๔) การเอาคนลงเป็นทาส	-เป็นการแสวงหาประโยชน์จากการนำคนมาเป็นทาส ทาส หมายถึง บุคคลซึ่งตกอยู่ใต้อำนาจของบุคคลอื่นโดยสิ้นเชิง และจะต้องทำงานให้บุคคลอื่นนั้น
( )	๕) การนำคนมาขอตาน	-การแสวงหาประโยชน์จากการนำบุคคลมาขอตาน ขอตาน หมายถึง การขอทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมิได้ทำการทำงานอย่างใด หรือให้ทรัพย์สินสิ่งใดตอบแทน และมีใช้เป็นการชอกันในฐานะญาติมิตร
( )	๖) การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ	-เป็นการแสวงหาประโยชน์จากการนำคนมาทำงานโดยการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ หมายความว่า การข่มขืนใจให้ทำงานหรือบริการ โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของบุคคลนั่นเองหรือของผู้อื่น โดยขู่เชิญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ การใช้แรงงาน หมายถึง สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่ง เรียกว่าลูกจ้าง ตกลงจะทำงานให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่านายจ้าง และนายจ้างตกลงจะให้สินจ้างตลอดเวลา ที่ทำงานให้ (ประมวลกฎหมายแพ่ง มาตรา ๕๗๕) การบริการ หมายถึง การปฏิบัติรับใช้ การให้ความสะดวกต่าง ๆ หรือการปฏิบัติอื่นๆ ที่ทำให้อีกฝ่ายหนึ่งเกิดความพึงพอใจ แรงงานขัดหนี้ หรือการบังคับใช้แรงงานแทนการชำระหนี้ ซึ่งนี้ดังกล่าว มีผลผูกมัดแรงงานให้ทำงานกับนายจ้างโดยไม่มีกำหนดเวลาที่แน่นอน หนี้ดังกล่าวนี้ ไม่อยู่ในลักษณะเหมือนกับการกู้ยืมเงินปกติ จากระนาการหรือจากผู้ปล่อยเงินกู้ ในระบบ

( )	๗) การบังคับ ตัดอวัยวะเพื่อ การค้า	-เป็นการแสวงหาประโยชน์จากการนำคนมาบังคับตัดอวัยวะเพื่อการค้า
( )	๘. การอื่นใดที่ คล้ายคลึงกันอัน เป็นการขูดรีด บุคคล ไม่ว่า บุคคลนั้นจะ ยินยอมหรือไม่ก็ ตาม	-เป็นการแสวงหาประโยชน์จากการนำคนมากระทำในลักษณะที่คล้ายคลึงกับ รูปแบบที่ ๑-๗ และต้องมีลักษณะเป็นการขูดรีด การขูดรีด หมายถึง การแสวงหาประโยชน์โดยวิธีบีบบังคับเอาเปรียบ รีดนา ทาเร้น และหมายถึงการอยู่ในภาวะจำยอม

หมายเหตุ : กรณีที่ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นเด็ก (อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี) ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ให้ถือว่า
เด็กนั้นเป็นผู้เสียหายหรือเหยื่อของการค้ามนุษย์ (ยกเว้นกรณี ดังต่อไปนี้ ต้องมีสภาพบังคับ คือ การเอาคนลง
เป็นทาส การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ และการบังคับตัดอวัยวะเพื่อการค้า)

๔. สรุปผลการคัดแยก

( ) ๔.๑ ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

ข้อเสนอแนะในการให้ความช่วยเหลือ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

( ) ๔.๒ อาจจะเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ควรให้ความคุ้มครองชั่วคราว หรือรอการตรวจสอบอีก
ครั้งแบ่งเป็น

( ) ผู้ให้สัมภาษณ์ยินยอมที่จะเข้ารับการคุ้มครองชั่วคราว หรือให้ข้อมูลเพิ่มเติม

( ) ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ยินยอมที่จะเข้ารับการคุ้มครองชั่วคราว หรือให้ข้อมูลเพิ่มเติม ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ใช้
อำนาจตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

.....

.....

ข้อเสนอแนะในการให้ความช่วยเหลือ

.....

.....

.....

( ) ๔.๓ ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ใช่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ แต่ควรได้รับการช่วยเหลือและคุ้มครองตามกฎหมายอื่น ๆ ดังต่อไปนี้ (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

( )	๑) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖
( )	๒) พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
( )	๓) พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗
( )	๔) พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔
( )	๕) พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘
( )	๖) กฎหมายอื่นๆ (ระบุ) ....

ข้อเสนอแนะในการให้ความช่วยเหลือ รวมถึงการส่งต่อไปยังหน่วยงานผู้รักษาการตามกฎหมายข้างต้น

.....

.....

( ) ๔.๔ ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ใช่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ แต่เป็นผู้ถูกกระทำซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นความผิดตามกฎหมายอื่น ดังต่อไปนี้ (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

( )	๑) ประมวลกฎหมายความอาญา
( )	๒) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙
( )	๓) พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐
( )	๔) พระราชบัญญัติการทางานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑
( )	๕) พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ๒๔๘๔
( )	๖) พระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘
( )	๗) พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมใน การทางาน พ.ศ. ๒๕๕๔
( )	๘) พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒
( )	๙) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒
( )	๑๐) กฎหมายอื่นๆ (ระบุ) ....

ข้อเสนอแนะในการให้ความช่วยเหลือ

.....

.....

.....

.....

จึงบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....ผู้ให้สัมภาษณ์
(.....)

(ลงชื่อ).....เจ้าหน้าที่ผู้สัมภาษณ์/ผู้บันทึก
(.....)
ตำแหน่ง.....

(ลงชื่อ).....ผู้ร่วมสัมภาษณ์
(.....)
ตำแหน่ง.....

(ลงชื่อ).....ล่าม
(.....)
ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ ๑. กรณีผู้ให้สัมภาษณ์ไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ให้พิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาแทนการลงลายมือชื่อ
๒. กรณีที่มีความเห็นต่างหรือความเห็นเพิ่มเติม ผู้ร่วมสัมภาษณ์สามารถใส่ในคำอธิบายเพิ่มเติม
หรือ สามารถทำบันทึกได้

คำสั่งกรมการจัดหางาน

ที่ ๔๘๑ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งทีมงานจัดการความรู้การดำเนินงานของศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง

เพื่อให้แผนการจัดการความรู้การดำเนินงานของศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง ซึ่งสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สามารถปฏิบัติได้บรรลุเป้าหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมการจัดหางานจึงแต่งตั้งทีมงานจัดการความรู้การดำเนินงานของศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง ประกอบด้วย

๑. ผู้อำนวยการสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว	หัวหน้าทีมงาน
๒. หัวหน้ากลุ่มงานพิจารณาอนุญาตการทำงานของคนต่างด้าว ๒	ทีมงาน
๓. หัวหน้ากลุ่มงานพิจารณาอุทธรณ์การทำงานของคนต่างด้าว	ทีมงาน
๔. หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาระบบควบคุมการทำงานของคนต่างด้าว	ทีมงาน
๕. นางสาวปิยวรรณ เนตรทิพย์ นักวิชาการแรงงานชำนาญการ	ทีมงาน
๖. หัวหน้าฝ่ายจัดระบบการนำเข้าแรงงานต่างด้าวตาม MoU	ทีมงานและเลขานุการ
๗. หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน	ทีมงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๘. นางสาวสิริภรณ์ อุณาภิรี นักวิชาการแรงงานชำนาญการ	ทีมงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้ทีมงานมีหน้าที่ความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

๑. กำหนด รวบรวม และจัดระบบองค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้าง รวมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้สู่การปฏิบัติ
๒. ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
๓. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ให้เจ้าหน้าที่จากทุกหน่วยงานได้ร่วมเรียนรู้
๔. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุชาติ พรชัยวิเศษกุล)
อธิบดีกรมการจัดหางาน

สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว

www.doe.go.th/alien

กรมการจดทะเบียน

www.doe.go.th